

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 201

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

55 tomas

2012 m. liepos 27 d.

Turinys

I Įstatymo galią turintys teisės aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų ⁽¹⁾ 1
- ★ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 649/2012 dėl pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo ⁽¹⁾ 60
- ★ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo 107
- ★ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 651/2012 dėl euro monetų leidimo 135

Klaidų ištaisymas

- ★ 2010 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1235/2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 726/2004, nustatančio Bendrijos leidimų dėl žmonėms skirtų ir veterinarinių vaistų išdavimo ir priežiūros tvarką ir įsteigiančio Europos vaistų agentūrą, nuostatos dėl žmonėms skirtų vaistų farmakologinio budrumo ir Reglamentas (EB) Nr. 1394/2007 dėl pažangiosios terapijos vaistinių preparatų, klaidų ištaisymas (OL L 348, 2010 12 31, p. 1) 138

Kaina: 7 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 648/2012

2012 m. liepos 4 d.

dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

sektoriui, draudimo ir profesinių pensijų sektoriui ir vertybinių popierių ir rinkų sektoriui, ir sukuriant Europos sisteminės rizikos tarybą;

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Komisijos prašymu 2009 m. vasario 25 d. paskelbtoje Jacques de Larosière pirmininkaujamos aukšto lygio grupės ataskaitoje padaryta išvada, kad būtina sustiprinti Sąjungos finansų sektoriaus priežiūros sistemą, siekiant sumažinti būsimų finansų krizių riziką ir pasekmes, ir rekomenduota įgyvendinti radikalias to sektoriaus priežiūros struktūros reformas, be kita ko, sukuriant Europos finansų priežiūros institucijų sistemą, kurią sudarytų trys Europos priežiūros institucijos – po vieną bankininkystės

- (2) 2009 m. kovo 4 d. Komisijos pranešime „Europos ekonomikos atkūrimo skatinimas“ pasiūlyta sustiprinti Sąjungos finansinių paslaugų reguliavimo sistemą. 2009 m. liepos 3 d. komunikate „Veiksmingų, saugių ir patikimų išvestinių finansinių priemonių rinkų užtikrinimas“ Komisija įvertino išvestinių finansinių priemonių vaidmenį per finansų krizę, o 2009 m. spalio 20 d. komunikate „Veiksmingų, saugių ir patikimų išvestinių finansinių priemonių rinkų užtikrinimas. Būsimi politiniai veiksmai“ ji bendrais bruožais nusakė, kokių veiksmų ji ketina imtis siekdama sumažinti su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusią riziką;

- (3) 2009 m. rugsėjo 23 d. Komisija priėmė pasiūlymus dėl trijų reglamentų, kuriais sukuriamą Europos finansų priežiūros institucijų sistema, be kita ko, įsteigiant tris Europos priežiūros institucijas (EPI), kurios padėtų nuosekliau taikyti Sąjungos teisės aktus ir sukurti aukštos kokybės bendruosius reguliavimo ir priežiūros standartus ir praktiką. EPI apima Europos priežiūros instituciją (Europos bankininkystės instituciją) (EBI), įsteigtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽⁴⁾, Europos priežiūros instituciją (Europos draudimo ir profesinių pensijų instituciją) (EDP-PI), įsteigtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1094/2010 ⁽⁵⁾, bei Europos priežiūros instituciją (Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją) (EVPRI), įsteigtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽⁶⁾. EPI tenka itin svarbus vaidmuo užtikrinant finansų sektoriaus stabilumą. Todėl labai svarbu nuolat užtikrinti, kad jų veiklos plėtra būtų politinis prioritetas ir kad joms būtų skiriamas atitinkamas finansavimas;

⁽¹⁾ OL C 57, 2011 2 23, p. 1.

⁽²⁾ OL C 54, 2011 2 19, p. 44.

⁽³⁾ 2012 m. kovo 29 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2012 m. liepos 4 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 12.

⁽⁵⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 48.

⁽⁶⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

- (4) ne biržos išvestinėms finansinėms priemonėms (ne biržos finansinių priemonių sutartims) trūksta skaidrumo, nes jos – privačiai sudaromos sutartys ir visa su jomis susijusi informacija dažniausiai žinoma tik susitariančiosioms šalims. Jos sudaro sudėtingą tarpusavio priklausomybės tinklą, dėl kurio gali būti sunku nustatyti atsirandančios rizikos pobūdį ir dydį. Dabartinė finansų krizė parodė, kad tokios savybės didina netikrumą atsiradus įtampai rinkoje ir dėl to kyla rizika finansiniam stabilumui. Šiuo reglamentu nustatomos sąlygos, kaip sumažinti tokią riziką ir padidinti išvestinių finansinių priemonių sutarčių skaidrumą;
- (5) 2009 m. rugsėjo 26 d. Pitsburge vykusiam aukščiausiojo lygio susitikime Didžiojo dvidešimtuko (G20) šalių vadovai susitarė, kad iki 2012 m. pabaigos visų standartizuotų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitytu turėtų būti atliekama pasitelkus pagrindinę sandorio šalį ir kad apie ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis turėtų būti pranešama sandorių duomenų saugykloms. 2010 m. birželį Toronte G20 šalių vadovai dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą, taip pat įsipareigojo sparčiau įgyvendinti griežtas priemones siekiant tarptautiniu mastu nuosekliai ir nediskriminuojant padidinti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių skaidrumą ir pagerinti teisės aktais nustatytą jų priežiūrą;
- (6) Komisija stebės ir stengsis užtikrinti, kad Sąjungos tarptautiniai partneriai įvykdytų šiuos įsipareigojimus panašiu būdu. Komisija turėtų bendradarbiauti su trečiųjų šalių valdžios institucijomis, siekdama išnagrinėti abipusiai naudingus sprendimus, kad būtų užtikrintas šio reglamento ir trečiųjų šalių nustatytų reikalavimų suderinamumas, tokiu būdu išvengiant galimo dalinio sutapimo šioje srityje. Komisija, padedama EVPRI, turėtų stebėti ir Europos Parlamentui bei Tarybai rengti pranešimus apie tai, kaip šiame reglamente išdėstyti principai taikomi tarptautiniu mastu. Siekdama išvengti galimai besidubliuojančių ar prieštaraujančių reikalavimų, Komisija gali priimti sprendimus dėl trečiųjų šalių teisinės priežiūros ir vykdymo užtikrinimo sistemų lygiavertiškumo, jei įvykdytos tam tikros sąlygos. Vertinimu, kuris yra tokių sprendimų pagrindas, neturėtų būti pažeidžiama trečiojoje šalyje įsteigtos ir EVPRI pripažintos pagrindinės sandorio šalies teisė teikti tarpuskaitytos paslaugas Sąjungoje įsteigtiems tarpuskaitytos nariams ar prekybos vietoms, kadangi sprendimas dėl pripažinimo neturėtų priklausyti nuo šio vertinimo. Panašiai nei sprendimu dėl lygiavertiškumo, nei vertinimu neturėtų būti pažeidžiama trečiojoje šalyje įsteigtos ir EVPRI pripažintos sandorių duomenų saugyklos teisė teikti paslaugas Sąjungoje įsteigtiems subjektams;
- (7) kalbant apie trečiųjų šalių pagrindinių sandorio šalių pripažinimą ir laikantis Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų pagal susitarimą, kuriuo įsteigiama Pasaulio prekybos organizacija, įskaitant Bendrąjį susitarimą dėl prekybos paslaugomis, sprendimai dėl trečiųjų šalių teisiniu režimu prilyginimo Sąjungos teisiniu režimui turėtų būti priimami tik tuo atveju, jei trečiosios šalies teisiniame režime numatyta veiksminga lygiavertė pagal užsienyje galiojančius teisinius režimus leidimą gavusių pagrindinių sandorio šalių pripažinimo sistema, kaip tai numatyta 2009 m. rugsėjo mėn. G20 susitikime nustatytais bendraisiais reglamentavimo tikslais ir standartais, kuriais siekiama padidinti išvestinių finansinių priemonių rinkų skaidrumą, sumažinti sisteminę riziką ir apsaugoti nuo piktnaudžiavimo rinka. Tokia sistema turėtų būti laikoma lygiaverte, jei ja užtikrinama, kad taikomo reguliavimo režimo esminis rezultatas yra panašus į Sąjungos reikalavimus, ir turėtų būti laikoma veiksminga, jei tos taisyklės taikomos nuosekliai;
- (8) šiomis aplinkybėmis yra tinkama ir reikalinga, atsižvelgiant į išvestinių finansinių priemonių ypatybes ir pagrindinių sandorio šalių veikimą, siekiant patikrinti užsienio reglamentavimo sistemų veiksmingą lygiavertiškumą, tokiu būdu įgyvendinant G20 susitikime užsibrėžtus tikslus ir standartus, kad būtų galima padidinti išvestinių finansinių priemonių rinkų skaidrumą, sumažinti sisteminę riziką ir apsaugoti nuo piktnaudžiavimo rinka. Ypatinga pagrindinių sandorio šalių padėtis reikalauja, kad su trečiosiomis šalimis susijusios priemonės būtų nustatomos ir funkcionuotų pagal tų rinkų struktūriniais subjektams būdingą tvarką. Todėl šis požiūris kitoje teisinėje sistemoje nebūtinai reiškia precedentą;
- (9) Europos Vadovų Taryba savo 2009 m. gruodžio 2 d. išvadoje pritarė, kad reikia gerokai sumažinti sandorio šalies kredito riziką ir kad svarbu padidinti išvestinių finansinių priemonių sandorių skaidrumą, veiksmingumą ir vientisumą. 2010 m. birželio 15 d. Europos Parlamento rezoliucijoje „Išvestinių finansinių priemonių rinkos. Būsimi politiniai veiksmai“ raginama nustatyti privalomą reikalavimą atlikti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitytą ir teikti ataskaitas;
- (10) EVPRI turėtų veikti pagal šį reglamentą, apsaugodama finansų rinkų stabilumą kritinės padėties atveju, užtikrinant, kad nacionalinės priežiūros institucijos nuosekliai taikytų Sąjungos taisykles, ir sprendžiant tarp jų kylančius nesutarimus. Jai taip pat pavesta sukurti reguliavimo ir įgyvendinimo techninių standartų projektus, ir ji atlieka pagrindinį vaidmenį pagrindinėms sandorio šalims ir sandorių duomenų saugykloms suteikiant leidimus ir jas prižiūrint;
- (11) vienas iš pagrindinių uždavinių, vykdytinų per Europos centrinių bankų sistemą (ECBS), yra skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą. Šioje srityje ECBS nariai vykdo priežiūrą užtikrindami veiksmingas ir patikimas tarpuskaitytos ir mokėjimo sistemas, įskaitant pagrindines sandorio šalis. Taigi, ECBS nariai aktyviai dalyvauja suteikiant leidimus ir prižiūrint pagrindines sandorio šalis, pripažįstant trečiųjų šalių pagrindines sandorio šalis ir tvirtinant sąveikos susitarimus. Be to, jie aktyviai dalyvauja nustatant reguliavimo techninius standartus bei gaires ir rekomendacijas. Šis reglamentas nedaro poveikio Europos Centrinio Banko (ECB) ir nacionalinių centrinių bankų (NCB) pareigoms užtikrinti veiksmingas ir patikimas tarpuskaitytos ir mokėjimo sistemas Sąjungoje ir

su kitomis šalimis. Todėl siekdamas užkirsti kelią galimam analogiškų taisyklių atsiradimui, EVPRI ir ECBS, rengdamos atitinkamų techninių standartų projektus, turėtų glaudžiai bendradarbiauti. Be to, itin svarbu, kad vykdydami savo užduotis, susijusias su tarpuskaitymo ir mokėjimo sistemų priežiūra bei su emisijos centrinio banko funkcijomis, ECB ir NCB turėtų galimybę naudotis informacija;

- (12) 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų ⁽¹⁾ I priedo C skirsnio 4–10 punktuose nustatytoms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims reikalaujama taikyti vienodas taisykles;
- (13) paaiškėjo, kad paskatų, kuriomis siekta skatinti naudoti pagrindines sandorio šalis, nepakanka norint užtikrinti, kad standartizuotų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaityma būtų iš tiesų atliekama centralizuotai. Todėl būtina numatyti privalomą reikalavimą centralizuotai atlikti tokių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitymą pasitelkiant pagrindines sandorio šalis;
- (14) tikėtina, kad valstybės narės priims skirtingas nacionalines priemones, kurios galėtų tapti kliūtimi sklandžiam vidaus rinkos veikimui ir pakenkti rinkos dalyviams ir finansiniam stabilumui. Taip pat Sąjungoje būtina vienodai taikyti tarpuskaitymo prievolę siekiant užtikrinti aukšto lygio investuotojų apsaugą ir rinkos dalyviams sukurti vienodas konkurencines sąlygas;
- (15) siekiant užtikrinti, kad tarpuskaitymo prievolė sumažintų sisteminę riziką, būtinas procesas, pagal kurį būtų nustatomos išvestinių finansinių priemonių klasės, kurioms ta prievolė turėtų būti taikoma. Tuo procesu turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad ne visos ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys, kurių tarpuskaitymą atlieka pagrindinė sandorio šalis, gali būti laikomos tinkamomis atlikti privalomą pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitymą;
- (16) šiame reglamente išdėstyti kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar skirtingų klasių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims turėtų būti taikoma tarpuskaitymo prievolė. Remdamasi EVPRI parengtais techninių reguliavimo standartų projektais, Komisija, laikydamosi šio reglamento, turėtų nuspręsti, ar tam tikros klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims turėtų būti taikoma tarpuskaitymo prievolė ir kada tarpuskaitymo prievolė įsigalioja, įskaitant atitinkamais atvejais laipsnišką jos įgyvendinimą ir iki tarpuskaitymo prievolės įsigaliojimo dienos sudarytų arba pakeistų sutarčių minimalų likusių terminą. Laipsniškas tarpuskaitymo prievolės įgyvendinimas

galėtų būti vykdomas pagal rinkos dalyvių, kurie privalo laikytis tarpuskaitymo prievolės, tipus. Nustatydamas, kurioms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių klasėms turi būti taikoma tarpuskaitymo prievolė, EVPRI turėtų atsižvelgti į ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, sudaromų su padengtų obligacijų leidėjais ar su padengtų obligacijų draudimo fondais, specifinį pobūdį;

- (17) sprendžiant tai, kurių klasių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims turi būti taikoma tarpuskaitymo prievolė, EVPRI turėtų taip pat deramai atsižvelgti į kitas atitinkamas aplinkybes, visų svarbiausia – į skirtingų klasių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis naudojančių sandorio šalių tarpusavio sąsajas ir į poveikį sandorio šalies kredito rizikos lygiams, ir skatinti vienodas konkurencijos sąlygas vidaus rinkoje, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 1 straipsnio 5 dalies d punkte;
- (18) jei EVPRI nustato, kad ne biržos išvestinė finansinė priemonė yra standartizuota ir tinkama tarpuskaitymai, tačiau nėra viena pagrindinė sandorio šalis nenori atlikti to produkto tarpuskaitymo, EVPRI turėtų ištirti tokios situacijos priežastis;
- (19) sprendžiant tai, kurioms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių klasėms turi būti taikoma tarpuskaitymo prievolė, reikėtų deramai atsižvelgti į atitinkamų klasių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių specifinį pobūdį. Didžiausia rizika vykdant kai kurių klasių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių sandorius gali būti susijusi su atsiskaitymo rizika, kuri nustatoma atskirais infrastruktūros susitarimais, ir pagal ją tam tikros klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys (pvz., užsienio valiutos sutartys) gali būti atskiriamos nuo kitų klasių. Pagrindinės sandorio šalies tarpuskaityma yra susijusi su sandorio šalies kredito rizika ir negali būti optimalus būdas spręsti atsiskaitymo rizikos problemas. Tokiems sandoriams taikoma tvarka turėtų būti visų pirma grindžiama preliminarine tarptautine konvergencija ir abipusiu atitinkamos infrastruktūros pripažinimu;
- (20) siekiant užtikrinti vienodą ir nuoseklų šio reglamento taikymą bei vienodas sąlygas rinkos dalyviams, kai paskelbiama, kad ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties klasei taikoma tarpuskaitymo prievolė, ši prievolė taip pat turėtų būti taikoma visoms sutartims, susijusioms su ta ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties klase, sudarytomis dieną, kada EVPRI gauna kompetentingos institucijos pranešimą apie pagrindinei sandorio šaliai jos suteiktą leidimą atlikti tarpuskaitymą, ar vėliau, bet ne vėliau kaip tarpuskaitymo prievolės įsigaliojimo dieną, jei tų sutarčių likęs galiojimo terminas yra ilgesnis nei Komisijos nustatytas minimalus terminas;

⁽¹⁾ OL L 145, 2004 4 30, p. 1.

- (21) sprendama, ar ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties klasei taikytinas tarpuskaitymo reikalavimas, EVPRI turėtų siekti mažinti sisteminę riziką. Ji, be kita ko, turėtų atsižvelgti tokius vertinimo faktorius, kaip, pvz., sandorių sutarčių ir procesų standartizacijos lygį, atitinkamos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties apimtį ir likvidumą ir galimybę gauti teisingą, patikimą ir visuotinai pripažįstamą atitinkamos ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties klasės kainodaros informaciją;
- (22) norint atlikti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties tarpuskaitymą, abiem sutarties šalims turi būti taikoma tarpuskaitymo prievolė arba reikia abiejų jų sutikimo. Turėtų būti tiksliai nustatyti tarpuskaitymo prievolės netaikymo atvejai, nes dėl jų sumažėtų prievolės veiksmingumas ir pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitymo nauda, o rinkos dalyvių grupės gali pasinaudoti reguliacinio arbitražo galimybe;
- (23) siekiant skatinti finansinį stabilumą Sąjungoje, gali tapti būtina tarpuskaitymo ir rizikos mažinimo būdų prievolės taikyti ir sandoriams, kuriuos sudaro trečiosiose šalyse įsteigti subjektai, jeigu šie sandoriai daro tiesioginį, didelį ir numatomą poveikį Sąjungai, arba kai tokios prievolės yra būtinos ar tikslingos tam, kad būtų užkirstas kelias apeiti šio reglamento nuostatas;
- (24) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys, kurios nelaikomos tinkamomis atlikti pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitymą, kelia sandorio šalies kredito ir veiklos riziką, todėl reikėtų nustatyti taisykles, kaip tą riziką valdyti. Siekiant sumažinti sandorio šalies kredito riziką, rinkos dalyviai, kuriems taikoma tarpuskaitymo prievolė, turėtų turėti rizikos valdymo procedūras, pagal kurias reikalaujama laiku, tiksliai ir tinkamai keistis įkaitu. Rengdama techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatomos tos rizikos procedūros, EVPRI turėtų atsižvelgti į standartus nustatančių tarptautinių organizacijų pasiūlymus dėl maržų reikalavimų, taikomų sandoriams, kuriems netaikoma pagrindinių sandorio šalių tarpuskaitymas. Kurdamas techninių reguliavimo standartų, pagal kuriuos nustatoma tvarka, kurios reikia kad būtų tiksliai ir tinkamai keičiamasi įkaitu siekiant valdyti riziką, susijusią su prekyba, kurios tarpuskaitymas neatliekamas, projektą, EVPRI turėtų tinkamai atsižvelgti į kliūtis, su kuriomis susiduria padengtų obligacijų leidėjai ar padengtų obligacijų draudimo fondai, teikiantiems įkaitus daugelyje Sąjungos jurisdikcijų. EVPRI taip pat turėtų atsižvelgti į tai, kad padengtų obligacijų leidėjų sandorio šalims suteikiant pirmumo teisę reikalavimams vykdyti naudoti padengtų obligacijų leidėjo turtą suteikiama lygiavertė apsauga nuo sandorio šalies kredito rizikos;
- (25) taisyklės dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitymo, ataskaitų dėl išvestinių finansinių priemonių sandorių teikimo ir ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaitymo pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdų turėtų būti taikomos finansų sandorio šalims, t. y. investicinėms įmonėms, įgaliotoms pagal Direktyvą 2004/39/EB, kredito įstaigoms, įgaliotoms pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo ⁽¹⁾, draudimo įmonėms, įgaliotoms pagal 1973 m. liepos 24 d. Pirmąją Tarybos direktyvą 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir vykdymu, derinimo ⁽²⁾, gyvybės draudimo įmonėms, įgaliotoms pagal 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/83/EB dėl gyvybės draudimo ⁽³⁾, perdraudimo įmonėms, įgaliotoms pagal 2005 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/68/EB dėl perdraudimo ⁽⁴⁾, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektams (KIPVPS) ir, jei taikoma, jų valdymo bendrovėms, įgaliotoms pagal 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo ⁽⁵⁾, įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, apibrėžtoms 2003 m. birželio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/41/EB dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros ⁽⁶⁾, ir alternatyvaus investavimo fondams, kuriuos valdo alternatyvaus investavimo fondų valdytojai (AIFV), įgaliotiems arba registruotiems pagal 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų ⁽⁷⁾;
- (26) pensijų sistemos įstaigas valdantys subjektai, kurių pagrindinis tikslas yra skirti pensines išmokas, kurios paprastai mokamos iki gyvos galvos, tačiau gali būti mokamos ir laikinai arba kaip vienkartinė išmoka, paprastai turi kuo mažiau turto grynaisiais pinigais, kad padidintų efektyvumą ir pelną savo draudėjams. Taigi, tokiems subjektams taikant reikalavimą centralizuotai atlikti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitymą, jie turėtų didelę savo turto dalį paversti grynaisiais pinigais, kad atitiktų tebetaikomus pagrindinių sandorio šalių garantinių įmokų reikalavimus. Siekiant išvengti tokio reikalavimo tikėtino neigiamo poveikio būsimų pensininkų pensinėms pajamoms, tarpuskaitymo prievolė neturėtų būti taikoma pensijų sistemoms, kol pagrindinės sandorio šalys parengs tinkamą šios problemos techninį sprendimą siekiant perkelti nepiniginį

⁽¹⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 228, 1973 8 16, p. 3.

⁽³⁾ OL L 345, 2002 12 19, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 323, 2005 12 9, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 302, 2009 11 17, p. 32.

⁽⁶⁾ OL L 235, 2003 9 23, p. 10.

⁽⁷⁾ OL L 174, 2011 7 1, p. 1.

įkaitą kaip kintamąsias garantines įmokas. Tokiame techniniame sprendime turėtų būti atsižvelgiama į ypatingą pensijų sistemos įstaigų vaidmenį ir vengiama iš esmės neigiamo poveikio pensininkams. Pereinamojo laikotarpio metu ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, sudarytoms siekiant mažinti investavimo riziką, tiesiogiai susijusių su pensijų sistemos įstaigų finansiniu mokumu, turėtų būti taikoma ne tik prievolė teikti ataskaitas, bet ir dvišalio įkaito reikalavimai. Tačiau galutinis tikslas yra centrinė tarpuskaita, kai tik tai bus įgyvendinama;

(27) svarbu užtikrinti, kad specialų statusą gautų tik atitinkami subjektai ir įstaigos, taip pat atsižvelgti į Sąjungos pensijų sistemų įvairovę, tuo pačiu visoms pensijų sistemos įstaigoms sudarant vienodas sąlygas. Todėl laikina nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti taikoma įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, įregistruotoms pagal Direktyvą 2003/41/EB, įskaitant visus įgaliotus subjektus, kurie atsakingi už tokios įstaigos valdymą ir kurie veikia jos vardu, kaip nurodyta tos direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje, taip pat juridinius subjektus, įsteigtus tokių įstaigų investavimo tikslu, kurie veikia vadovaudamiesi vien tik jų interesais, ir Direktyvos 2003/41/EB 3 straipsnyje nurodytų įstaigų profesinių pensijų skyrimo įmonėms;

(28) laikina nukrypti leidžianti nuostata taip pat turėtų būti taikoma gyvybės draudimo įmonių profesinių pensijų skyrimo įmonėms, jei visas atitinkamas turtas ir išipareigojimai yra skirti konkrečiam tikslui, valdomi ir organizuojami atskirai, nesant jokiai perkėlimo galimybei. Ji turėtų: taip pat būti taikoma visiems kitiems įgaliotiems ir prižiūrimiems subjektams, kurie veikia tik nacionaliniu mastu, arba įstaigoms, kurios teikia paslaugas daugiausia vienos valstybės narės teritorijoje, tik jeigu tiek vieni, tiek kitos yra pripažįstami pagal nacionalinę teisę ir jų pagrindinis tikslas yra teikti pensines išmokas. Dėl šioje konsultuojamojoje dalyje nurodytų subjektų ir įstaigų sprendimą turėtų priimti atitinkama kompetentinga institucija, o siekiant užtikrinti nuoseklumą, pašalinti galimus neatitikimus ir vengti piktnaudžiavimo, nuomonę turėtų pateikti EVPRI, pasikonsultavusi su EDPPI. Tai galėtų apimti subjektus ir įstaigas, kurie nebūtinai yra susiję su darbdavio pensijų programa, bet jų pagrindinis tikslas yra teikti pensines pajamas privalomu arba savanorišku pagrindu. Tai, pavyzdžiui, galėtų būti pagal nacionalinę teisę finansuojamu pagrindu veikiančias pensijų sistemas valdantys juridiniai subjektai, jei jie investuoja vadovaudamiesi rizikos ribojimo principu, ir tiesiogiai asmenų sudaryti susitarimai dėl pensijos, kuriuos taip pat gali teikti gyvybės draudimo įmonės. Tiesiogiai asmenų sudarytų susitarimų dėl pensijos atveju leidžianti nukrypti nuostata neturėtų apimti ne biržos išvestinių finansinių

priemonių sutartis, susijusias su kitais draudimo įmonės gyvybės draudimo produktais, kurių pagrindinis tikslas nėra teikti pensines pajamas.

Kiti pavyzdžiai galėtų būti draudimo įmonių pensijų skyrimo įmonės, kurioms taikoma Direktyva 2002/83/EB, jei visas toms įmonėms priklausantis turtas yra įrašytas specialiajame registre pagal 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/17/EB dėl draudimo įmonių reorganizavimo ir likvidavimo⁽¹⁾ priedą, taip pat draudimo įmonių profesinių pensijų skyrimo įmonės, grindžiamos kolektyvinių derybų susitarimais. Įstaigos, įsteigtos siekiant išipareigojimų neįvykdymo atveju teikti kompensacijas pensijų sistemos įstaigų nariams, šiame reglamente taip pat turėtų būti laikomos pensijų sistema;

(29) jei reikia, finansų sandorio šalims taikomos taisyklės taip pat turėtų būti taikomos ne finansų sandorio šalims. Pripažinta, kad ne finansų sandorio šalys naudoja ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, kad apsidraustų nuo komercinės rizikos, kuri tiesiogiai siejama su jų komercine ar išdo finansavimo veikla. Todėl sprendžiant, ar ne finansų sandorio šaliai reikėtų taikyti tarpuskaitos prievolę, reikėtų tinkamai apsvarstyti tikslą, kuriuo ta ne finansų sandorio šalis naudoja ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, ir jos turimų tų priemonių pozicijų dydį. Siekiant užtikrinti, kad ne finansų įstaigos turėtų galimybę išreikšti savo nuomonę dėl tarpuskaitos ribų, rengdama atitinkamus techninius reguliavimo standartus EVPRI turėtų surengti viešas konsultacijas ir užtikrinti, kad jose dalyvautų ne finansų įstaigos. EVPRI taip pat turėtų konsultuotis su visomis atitinkamomis institucijomis, pvz., Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra, siekiant užtikrinti, kad būtų visiškai atsižvelgta į tų sektorių ypatybes. Be to, Komisija ne vėliau kaip 2015 m. rugpjūčio 17 d. turėtų įvertinti ne finansų įmonių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių skirtinguose sektoriuose, įskaitant energetikos sektorių, svarbą sistemai.

(30) nustatant, ar ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis mažina riziką, tiesiogiai susijusią su ne finansų sandorio šalies komercine ar išdo finansavimo veikla, reikėtų deramai atsižvelgti į tos ne finansų sandorio šalies bendrą rizikos draudimo ir rizikos mažinimo strategijas. Visų pirma reikėtų atsižvelgti į tai, ar ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis yra ekonominiu atžvilgiu tinkama siekiant mažinti riziką ne finansų sandorio šalies

⁽¹⁾ OL L 110, 2001 4 20, p. 28.

elgsenoje ir valdyme, kai ta rizika yra susijusi su palūkanų normų, užsienio valiutų keitimo kursų, infliacijos normų ar prekių kainų svyravimais;

- (31) tarpuskaitos riba yra labai svarbus skaičius visoms ne finansų sandorio šalims. Nustatant tarpuskaitos ribą turėtų būti atsižvelgiama į kiekvienos sandorio šalies ir kiekvienos ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties klasės grynųjų pozicijų ir pozicijų, kurioms kyla rizika, sumos svarbą visai sistemai. Kartu turi būti dedamos tinkamos pastangos, kad būtų pripažinti rizikos mažinimo metodai, kuriuos naudoja ne finansų sandorio šalys, vykdydamos įprastą verslo veiklą;
- (32) ESCB nariai ir kitos valstybių narių institucijos, atliekančios panašias funkcijas, kitos Sąjungos valstybinės įstaigos, kurios įpareigos valdyti arba dalyvauja valdant valstybės skolą, ir Tarptautinių atsiskaitymų bankas turėtų nepateikti į šio reglamento taikymo sritį, kad nebūtų ribojami jų įgaliojimai atlikti jų bendro intereso užduotis;
- (33) kadangi ne visi rinkos dalyviai, kuriems taikoma tarpuskaitos prievolė, gali tapti tam tikros pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitos nariais, jie turėtų turėti galimybę naudotis pagrindinės sandorio šalies paslaugomis kaip klientai arba kaip netiesioginiai klientai, pagal tam tikras sąlygas;
- (34) tarpuskaitos prievolės įvedimas kartu su procesu, kuriuo siekiama nustatyti, kurios pagrindinės sandorio šalys gali būti naudojamos vykdant šią prievolę, gali lemti nenumatytą ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos konkurencijos iškraipymą. Pavyzdžiui, pagrindinė sandorio šalis gali atsisakyti atlikti sandorių, kurie įvykdyti tam tikrose prekybos vietose, tarpuskaitą dėl to, kad pagrindinė sandorio šalis priklauso konkuruojančiai prekybos vietai. Siekiant išvengti tokios diskriminacijos, pagrindinės sandorio šalys turėtų sutikti atlikti skirtingose prekybos vietose įvykdytų sandorių tarpuskaitą, jeigu tos prekybos vietos atitinka tos pagrindinės sandorio šalies nustatytus operacinius ir techninius reikalavimus, neatsižvelgiant į sutarčių dokumentus, kuriais remdamosi šalys atliko atitinkamą ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorį, jei tie dokumentai atitinka rinkos standartus. Prekybos vietos turėtų skaidriai ir nediskriminuojant suteikti pagrindinėms sandorio šalims galimybę naudotis savo prekybos sistema. Pagrindinės sandorio šalies teisė naudotis bet kurios prekybos vietos paslaugomis turėtų sudaryti sąlygas daugeliui pagrindinių sandorio šalių naudotis tos pačios prekybos vietos prekybos sistema. Tačiau dėl to neturėtų atsirasti išvestinių finansinių priemonių tarpuskaitos sąveika arba likvidumo susiskaidymas;
- (35) šiuo reglamentu turėtų būti užkertamas kelias tam, kad prekybos vietos ir pagrindinės sandorio šalys sąžiningai ir atvirai naudotųsi tarpusavio paslaugomis bendrojoje rinkoje, laikantis šioje direktyvoje nustatytų sąlygų ir EVPRI parengtų ir Komisijos priimtų techninių reguliavimo standartų. Komisija turėtų toliau atidžiai stebėti ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos raidą ir prireikus imtis veiksmų, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas finansų rinkose;
- (36) kai kuriose finansinių paslaugų ir išvestinių priemonių sutarčių prekybos sektoriaus srityse taip pat gali egzistuoti komercinės ir intelektinės nuosavybės teisės. Tais atvejais, kai tokios nuosavybės teisės susijusios su produktais, kurie gali tapti pramonės standartais ar daro poveikį pramonės standartams, licencijas turėtų būti galima gauti proporcingomis, sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis;
- (37) Siekiant nustatyti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurioms turėtų būti taikoma tarpuskaitos prievolė, klases, ribas ir sistemos svarbias pagrindines ne finansų sandorio šalis, reikia patikimų duomenų. Todėl svarbu, kad reguliavimo tikslais Sąjungos lygmeniu būtų nustatytas vienodas reikalavimas pateikti duomenis apie išvestines finansines priemones. Be to, reikia kiek įmanoma plačiau pradėti ir finansų, ir ne finansų sandorio šalims taikyti prievolę informuoti apie jau sudarytas sutartis, siekiant pateikti palyginamus duomenis, be kita ko, EVPRI ir atitinkamoms kompetentingoms institucijoms;
- (38) grupės vidaus sandoris yra sandoris tarp dviejų įmonių, kurios yra visiškai įtrauktos į tą patį konsolidavimo procesą ir joms taikomos atitinkamos centralizuotos rizikos įvertinimo, nustatymo ir kontrolės procedūros. Jos priklauso tai pačiai institucinei užtikrinimo sistemai, nurodytai Direktyvos 2006/48/EB 80 straipsnio 8 dalyje, arba, tos pačios centrinės įstaigos kontroliuojamų kredito įstaigų atveju, kaip nurodyta tos direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje, abi yra kredito įstaigos arba viena yra kredito įstaiga, o kita – centrinė įstaiga. Ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys gali būti pripažintos ne finansų arba finansų grupėse, taip pat grupėse, sudarytose iš finansų ir ne finansų įmonių, ir jeigu laikoma, kad tokia sutartis yra grupės vidaus sandoris vienos iš sandorio šalių atžvilgiu, taip pat turėtų būti laikoma, kad tokia sutartis yra grupės vidaus sandoris kitos sandorio šalies atžvilgiu. Pripažįstama, kad norint sutelkti riziką grupės struktūroje gali būti reikalingi grupės vidaus sandoriai, ir todėl rizika grupės viduje yra specifinė. Kadangi tarpuskaitos prievolės taikymas tokiems sandoriams gali apriboti šių grupių vidaus rizikos valdymo procesų veiksmingumą, gali būti naudinga tarpuskaitos prievolės netaikyti grupės vidaus sandoriams, jei ši išimtis nedidina sisteminės rizikos. Todėl pagrindinės sandorio šalies atliekamą centralizuotą šių sandorių tarpuskaitą

turėtų pakeisti adekvatus pasikeitimas įkaitu, kai tai tikslinga siekiant sumažinti grupės vidaus sandorio šalių riziką;

143 straipsnyje arba Direktyvos 2006/49/EB 2 straipsnyje nustatytais principais reglamentuojamai priežiūrai, joms taiko tokią pačią konsoliduotą priežiūrą;

(39) tačiau kai kuriems grupės vidaus sandoriams, tam tikrais atvejais remiantis kompetentingų institucijų sprendimu, gali būti netaikomas įkaito reikalavimas, jeigu jų rizikos valdymo procedūros yra pakankamai patikimos, tvirtos bei atitinka sandorio sudėtingumo lygį ir nėra kliūčių sandorio šalims tarpusavyje greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti išpareigojimus. Šie kriterijai ir sandorio šalims bei atitinkamoms kompetentingoms institucijoms skirtos procedūros, kurių jos turi laikytis netaikydamos prievolės, turėtų būti apibrėžti techniniuose reguliavimo standartuose, priimtuose vadovaujantis atitinkamais reglamentais, kuriais įsteigiamos EPI. Prieš rengdamos tokių techninių reguliavimo standartų projektus, EPI turėtų parengti jų potencialaus poveikio vidaus rinkai ir finansinės rinkos dalyviams, visų pirma operacijoms ir atitinkamų grupių struktūrai, įvertinimą. Visuose techniniuose standartuose, įskaitant prievolės netaikymo kriterijus, kurie taikomi pasikeitimui įkaitu grupės vidaus sandoriuose, turėtų būti atsižvelgiama į vyraujančią tų sandorių specifiką ir esamus ne finansų ir finansų sandorio šalių skirtumus, taip pat jų tikslą ir išvestinių finansinių priemonių naudojimo metodus;

(40) laikoma, kad sandorio šalys yra įtrauktos į tą patį konsolidavimo procesą bent jau tada, kai jos abi yra įtrauktos į konsolidavimo procesą pagal Tarybos direktyvą 83/349/EEB⁽¹⁾, arba pagal tarptautinius finansų apskaitos standartus (IFRS), priimtus laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1606/2002⁽²⁾, arba, jei jos yra susijusios su įmonių grupe, kurių patronuojančios įmonės pagrindinė buveinė yra trečiojoje šalyje, laikantis trečiosios šalies visuotinai priimtų apskaitos principų, kurie, kaip nustatyta, atitinka tarptautinius finansų apskaitos standartus (IFRS), pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1569/2007⁽³⁾ (arba trečiosios šalies apskaitos standartus, kuriuos galima naudoti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1569/2007 4 straipsnį), arba jei joms abiem taikoma tokia pati konsoliduota priežiūra laikantis Direktyvos 2006/48/EB ar Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/49/EB⁽⁴⁾, arba, jei jos yra susijusios su įmonių grupe, kurių patronuojančios įmonės pagrindinė buveinė yra trečiojoje šalyje, trečiosios šalies kompetentinga institucija, lygiavertė šioje Direktyvos 2006/48/EB

(41) svarbu, kad rinkos dalyviai visą išsamią informaciją, susijusią su savo sudarytomis išvestinių finansinių priemonių sutartimis, pateiktų sandorių duomenų saugykloms. Todėl informacija apie išvestinių finansinių priemonių rinkoms būdingą riziką bus saugoma centralizuotai, ir ja lengvai galės naudotis, *inter alia*, EVPRI, susijusios kompetentingos institucijos, Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) ir susiję ECBS centriniai bankai;

(42) teikiant sandorių duomenų saugyklų paslaugas būdinga masto ekonomija, o tai gali kenkti konkurencijai šioje konkrečioje srityje. Tuo pat metu, įpareigojant rinkos dalyvius teikti išsamias ataskaitas, sandorių duomenų saugyklų turimos informacijos vertė gali didėti ir trečiosioms šalims, teikiančioms papildomas paslaugas, pavyzdžiui, sandorių patvirtinimo, prekybos suderinimo, kredito įvykių aptarnavimo, portfelių suderinimo ar portfelių sumažinimo paslaugas. Tikslinga užtikrinti, kad dėl galimo natūraliai susidariusio monopolio sandorių duomenų saugyklų paslaugų teikimo srityje vienodos sąlygos veiklos po sandorio sudarymo sektoriuje iš esmės nenukentėtų. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad sandorių duomenų saugyklos suteiktų galimybę naudotis turima informacija sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis, laikantis būtinų duomenų apsaugos užtikrinimo priemonių;

(43) norint išsamiai apžvelgti rinką ir įvertinti sisteminę riziką, sandorių duomenų saugykloms reikėtų pranešti apie išvestinių finansinių priemonių sutartis, kurių pagrindinės sandorio šalies tarpuskaita atlikta ir neatlikta;

(44) EPI turėtų būti suteikta pakankamai išteklių, kad jos galėtų pagal šį reglamentą numatytas užduotis vykdyti veiksmingai;

(45) sandorio šalys ir pagrindinės sandorio šalys, kurios sudaro, iš dalies keičia arba nutraukia išvestinių finansinių priemonių sutartį, turėtų užtikrinti, kad tokios sutarties duomenys būtų pateikti sandorių duomenų saugyklai. Joms turėtų būti leidžiama sutarties duomenų pateikimą pavesti kitam subjektui. Subjektas arba jo darbuotojai, kurie praneša išvestinių finansinių priemonių sutarties duomenis sandorių duomenų saugyklai sandorio šalies vardu, kaip nustatyta šiame reglamente, turėtų nepažeisti apribojimų dėl informacijos atskleidimo; rengdama techninių reguliavimo standartų, susijusių su ataskaitų teikimu, projektus EVPRI turėtų atsižvelgti į pažangą, pasiektą kuriant unikalųjį sutarties atpažinties kodą ir į

(1) 1983 m. birželio 13 d. Septintoji Tarybos direktyva 83/349/EEB, grindžiama Sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl konsoliduotos atskaitomybės (OL L 193, 1983 7 18, p. 1).

(2) 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo (OL L 243, 2002 9 11, p. 1).

(3) 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1569/2007, nustatantis trečiosios šalies vertybinių popierių emitentų taikomų apskaitos standartų lygiavertiškumo nustatymo mechanizmą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2003/71/EB ir 2004/109/EB (OL L 340, 2007 12 22, p. 66).

(4) 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/49/EB dėl investicinių įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo (OL L 177, 2006 6 30, p. 201).

Komisijos reglamento (EB) Nr. 1287/2006, įgyvendinančio Direktyvą 2004/39/EB ⁽¹⁾, I priedo 1 lentelėje nurodytą privalomų pranešti duomenų sąrašą ir konsultuotis su kitomis atitinkamomis institucijomis, pvz., Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra;

- (46) atsižvelgdamos į Komisijos komunikate dėl sankcijų taikymo režimų finansinių paslaugų sektoriuje griežtinimo nustatytus principus ir vėliau priimtus su šiuo komunikatu susijusius Sąjungos teisės aktus, valstybės narės turėtų nustatyti už šio reglamento nuostatų pažeidimus taikytiną sankcijų taisyklę. Valstybės narės tokias sankcijas turėtų skirti taip, kad nesumažėtų taisyklių veiksmingumas. Tos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios. Jos turėtų būti pagrįstos EVPRI priimtomis gairėmis ir skatinti sankcijų taikymo režimų finansinių paslaugų sektoriuje konvergenciją ir tarpsektorinį nuoseklumą. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad, jei tinkama, taikomos sankcijos būtų skelbiamos viešai ir kad būtų reguliariai skelbiamos galiojančių taisyklių veiksmingumo įvertinimo ataskaitos;
- (47) laikantis šio reglamento, pagrindinė sandorio šalis gali būti įsteigta bet kurioje valstybėje narėje. Nė viena valstybė narė ar valstybių narių grupė neturėtų būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojama kaip tarpuskaitys paslaugų teikimo vieta. Šiuo reglamentu neturėtų būti siekiama apriboti galimybės arba trukdyti pagrindinei sandorio šaliai, įsisteigusiai pagal vieną jurisdikciją, vykdyti produkto, kurio kaina išreikšta kitos valstybės narės ar trečiosios šalies valiuta, tarpuskaity;
- (48) leidimai pagrindinėms sandorio šalims turėtų būti suteikiami su sąlyga, kad jos turi minimalaus dydžio pradinį kapitalą. Kapitalas, įskaitant nepaskirstytąjį pelną ir pagrindinės sandorio šalies rezervus, visada turėtų būti proporcingas dėl pagrindinės sandorio šalies veiklos kylančiai rizikai, siekiant užtikrinti, kad pagrindinė sandorio šalis būtų tinkamai kapitalizuota kredito, sandorio šalių, rinkos, operacinės, teisinės ir veiklos rizikos, dar nepadengtos konkrečiais finansiniais ištekliais, atžvilgiu ir kad prireikus ji galėtų užtikrinti tinkamą laipsnišką likvidavimą arba savo veiklos restruktūrizavimą;
- (49) kadangi šiuo reglamentu reguliavimo tikslu įvedama teisinė prievolė atlikti tarpuskaity pasitelkiant tam tikras pagrindines sandorio šalis, būtina užtikrinti, kad tos pagrindinės sandorio šalys būtų saugios ir patikimos ir visada atitiktų griežtus organizacinius, verslo etikos ir rizikos ribojimo reikalavimus, kurie nustatyti šiuo reglamentu. Siekiant užtikrinti vienodą šio reglamento taikymą, tie reikalavimai turėtų būti taikomi atliekant visų finansinių priemonių, su kuriomis dirba pagrindinės sandorio šalys, tarpuskaity;
- (50) todėl reguliavimo ir suderinimo tikslais būtina užtikrinti, kad sandorio šalys naudotųsi tik tomis pagrindinėmis sandorio šalimis, kurios atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Šiais reikalavimais neturėtų būti trukdoma valstybėms narėms priimti arba toliau taikyti jų teritorijose įsteigtoms pagrindinėms sandorio šalims skirtus papildomus reikalavimus, įskaitant Direktyvoje 2006/48/EB numatytus tam tikrus reikalavimus leidimams gauti. Tačiau nustatant tokius papildomus reikalavimus neturėtų būti daromas poveikis pagrindinių sandorio šalių, kurioms suteiktas leidimas arba kurios yra pripažintos kitose valstybėse narėse, teisei pagal šį reglamentą teikti tarpuskaitys paslaugas tarpuskaitys nariams ir jų klientams, įsteigtiems valstybėje narėje, kuri nustato papildomus reikalavimus, kadangi toms pagrindinėms sandorio šalims tie papildomi reikalavimai netaikomi ir jos neturi jų laikytis. Ne vėliau kaip 2014 m. rugsėjo 30 d. EVPRI turėtų parengti valstybių narių papildomų reikalavimų taikymo poveikio ataskaitą;
- (51) įvedus prievolę atlikti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorių tarpuskaity, būtina nustatyti aiškias taisykles, reglamentuojančias leidimų pagrindinėms sandorio šalims suteikimą ir pagrindinių sandorio šalių priežiūrą. Kompetentingos institucijos ir toliau turi būti atsakingos už visus leidimų pagrindinėms sandorio šalims suteikimo ir pagrindinių sandorio šalių priežiūros aspektus, įskaitant atsakomybę už patikrinimą, kad paraišką pateikusi pagrindinė sandorio šalis atitinka reikalavimus, nustatytus šiame reglamente ir 1998 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 98/26/EB dėl atsiskaitymų baigtinumo mokėjimų ir vertybinių popierių atsiskaitymų sistemose ⁽²⁾, atsižvelgiant į tai, kad nacionalinės kompetentingos institucijos ir toliau geriausiai gali patikrinti, kaip minėtos pagrindinės sandorio šalys dirba kasdien, atlikti jų reguliarias patikras ir prirėkus imtis reikiamų veiksmų;
- (52) jeigu pagrindinei sandorio šaliai kyla nemokumo rizika, fiskalinė atsakomybė gali daugiausia tekti valstybei narei, kurioje ši pagrindinė sandorio šalis įsteigta. Todėl leidimus tai pagrindinei sandorio šaliai turėtų suteikti ir pagrindinės sandorio šalies priežiūrą turėtų atlikti susijusi tos valstybės narės kompetentinga institucija. Tačiau kadangi pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitys nariai gali būti įsisteigę skirtingose valstybėse narėse, ir pagrindinės sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymas juos paveiks pirmiausia, būtina užtikrinti, kad visos atitinkamos kompetentingos institucijos ir EVPRI dalyvautų suteikiant leidimus ir vykdant priežiūrą. Taip bus siekiama išvengti, kad valstybėse narėse nebūtų taikomos skirtingos priemonės arba skirtinga tvarka, kurios taptų kliūtimi tinkamam vidaus rinkos veikimui. Be to, nė vienu priežiūros kolegijos narių pasiūlymu ar politika neturėtų būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojama nė viena valstybė narė ar valstybių narių grupė kaip tarpuskaitys paslaugų bet kuria valiuta teikimo vieta. EVPRI turėtų dalyvauti kiekvienoje kolegijoje siekiant

⁽¹⁾ OL L 241, 2006 9 2, p. 1.

⁽²⁾ OL L 166, 1998 6 11, p. 45.

užtikrinti nuoseklų ir teisingą šio reglamento taikymą. EVPRI į rekomendacijų ir sprendimų rengimo veiklą turėtų įtraukti kitas susijusių valstybių narių kompetentingas institucijas;

(53) atsižvelgiant į kolegijoms skirtą vaidmenį, svarbu, kad visos atitinkamos kompetentingos institucijos, taip pat ECBS nariai dalyvautų kolegijoms vykdant savo užduotis. Kolegiją turėtų sudaryti ne tik kompetentingos institucijos, prižiūrinčios pagrindinę sandorio šalį, bet ir priežiūros institucijos, prižiūrinčios subjektus, kuriems tos pagrindinės sandorio šalies vykdomos operacijos gali daryti poveikį, t. y. pasirinktus tarpuskaitos narius, prekybos vietas, sąveikias pagrindines sandorio šalis ir centrinius vertybinių popierių depozitoriumus. ECBS nariams, atsakingiems už pagrindinės sandorio šalies ir sąveikių pagrindinių sandorio šalių priežiūrą, taip pat nariams, atsakingiems už finansinių priemonių, kurių tarpuskaity atlieka pagrindinė sandorio šalis, valiutų emisiją, turėtų būti leidžiama dalyvauti kolegijos veikloje. Kadangi prižiūrimi subjektai būtų įsteigti valstybėse narėse, kuriose veikia pagrindinė sandorio šalis, o tų valstybių narių skaičius yra ribotas, viena kompetentinga institucija arba ECBS narys galėtų būti atsakingas už keleto pirmiau minėtų subjektų priežiūrą. Siekiant užtikrinti sklandų visų kolegijos narių bendradarbiavimą, turėtų būti parengtos atitinkamos procedūros ir mechanizmai;

(54) kadangi kolegijos įsteigimas ir veikimas turėtų būti grindžiamas visų jos narių raštišku susitarimu, tikslinga jiems suteikti įgaliojimus nustatyti kolegijos sprendimų priėmimo procedūras, atsižvelgiant į šio klausimo opumą. Todėl išsamios balsavimo procedūrų taisyklės turi būti nustatytos kolegijos narių sudarytu raštišku susitarimu. Tačiau siekiant tinkamai suderinti visų atitinkamų rinkos dalyvių ir valstybių narių interesus, kolegija turėtų balsuoti laikydamasi bendro principo: kiekvienas narys turi vieną balsą, neatsižvelgiant į tai, kiek funkcijų jis atlieka pagal šį reglamentą. Kolegijoje, kurią sudaro ne daugiau kaip 12 narių, balsavimo teisę turėtų turėti ne daugiau kaip du kolegijos nariai iš tos pačios valstybės narės, o kiekvienas balsavimo teisę turintis narys turėtų turėti po vieną balsą. Kolegijoje, kurią sudaro daugiau kaip 12 narių, balsavimo teisę turėtų turėti ne daugiau kaip trys kolegijos nariai iš tos pačios valstybės narės, o kiekvienas balsavimo teisę turintis narys turėtų turėti po vieną balsą;

(55) dėl ypatingos pagrindinės sandorio šalies padėties kolegijos turi būti organizuojamos ir turi funkcionuoti taip, kad tai derėtų su atskira pagrindinės sandorio šalies priežiūros tvarka;

(56) šiame reglamente nurodyta tvarka, ypač balsavimo dėl konsultavimosi su EVPRI tvarka nesudaromas precedentas kitiems teisės aktams finansų rinkų infrastruktūrų priežiūros srityje;

(57) pagrindinei sandorio šaliai leidimas neturėtų būti suteikiamas tuo atveju, kai visi kolegijos nariai, išskyrus valstybės narės, kurioje įsteigta pagrindinė sandorio šalis, kompetentingas institucijas, priimdami savitarpio susitarimą prieina bendros nuomonės, kad tai pagrindinei sandorio šaliai leidimas neturėtų būti suteiktas. Tačiau, jeigu pakankama kolegijos narių dauguma pareiškė neigiamą nuomonę ir bet kuri iš atitinkamų kompetentingų institucijų, palaikant dviem trečdaliams kolegijos narių balsų daugumai, perdavė klausimą EVPRI, valstybės narės, kurioje įsteigta pagrindinė sandorio šalis, kompetentinga institucija turėtų atidėti savo sprendimą dėl leidimo suteikimo ir laukti sprendimo, kurį EVPRI gali priimti dėl atitikties Sąjungos teisei. Valstybės narės, kurioje įsteigta pagrindinė sandorio šalis, kompetentingos institucijos turėtų priimti sprendimą laikydamosi EVPRI sprendimo. Kai visi kolegijos nariai, išskyrus valstybės narės, kurioje įsteigta pagrindinė sandorio šalis, institucijas, prieina bendros nuomonės dėl to, kodėl, jų nuomone, reikalavimai nėra įvykdyti ir pagrindinė sandorio šalis neturėtų gauti leidimo, valstybės narės, kurioje įsteigta pagrindinė sandorio šalis, kompetentinga institucija turėtų galėti šį klausimą perduoti EVPRI, kuri priimtų sprendimą dėl atitikties Sąjungos teisei;

(58) būtina sustiprinti nuostatas dėl kompetentingų institucijų, EVPRI ir kitų atitinkamų institucijų keitimosi informacija ir griežčiau įpareigoti jas teikti tarpusavio pagalbą ir bendradarbiauti. Dėl to, kad vykdoma vis daugiau tarpvalstybinės veiklos, šios institucijos, siekdamos užtikrinti, kad šis reglamentas būtų veiksmingai įgyvendintas, viena kitai turėtų teikti svarbią informaciją, kad jos galėtų vykdyti savo funkcijas, įskaitant atvejus, kai pažeidimai arba įtariamai pažeidimai aktualūs dviejų arba daugiau valstybių narių institucijoms. Keičiantis informacija būtina griežtai saugoti profesinę paslaptį. Dėl didelės ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių įtakos būtina užtikrinti, kad kitos susijusios institucijos, kaip antai mokesčių administravimo institucijos ir energetikos reguliavimo institucijos, galėtų naudotis informacija, kuri joms būtina vykdant savo funkcijas;

(59) turint omenyje pasaulinį finansų rinkų pobūdį, EVPRI turėtų būti tiesiogiai atsakinga už trečiosiose šalyse įsteigtų pagrindinių sandorio šalių pripažinimą, taip joms leidžiant teikti tarpuskaitos paslaugas Sąjungoje, jeigu tos trečiosios šalies teisė ir priežiūros sistemos Komisija pripažino lygiavertėmis Sąjungos sistemoms ir jeigu laikomasi tam tikrų sąlygų. Todėl EVPRI turėtų pripažinti trečiojoje šalyje įsteigtą pagrindinę sandorio šalį, teikiančią tarpuskaitos paslaugas Sąjungoje įsteigtiems tarpuskaitos nariams ar prekybos vietoms. Tačiau siekiant nepakenkti tolesniam tarpvalstybinės investicijų valdymo veiklos vystymuisi Sąjungoje, EVPRI neturėtų pripažinti trečiojoje šalyje įsteigtos pagrindinės sandorio šalies, teikiančios paslaugas Sąjungoje įsteigtiems klientams per trečiojoje šalyje įsteigtą tarpuskaitos narį. Šiomis aplinkybėmis susitarimai su Sąjungos pagrindiniais tarpautiniais partneriais bus itin svarbūs siekiant užtikrinti vienodas veiklos sąlygas visiems ir finansinį stabilumą;

- (60) 2010 m. rugsėjo 16 d. Europos Vadovų Taryba nusprendė, kad vystant Sąjungos išorės santykius būtina atkakliau propaguoti savo interesus ir vertybes pasitelkiant tarpusavio sąveikos ir abipusės naudos principus ir imtis veiksmų, siekiant, be kita ko, užtikrinti geresnę rinkos prieigą Europos verslui ir pagerinti bendradarbiavimą reguliavimo srityje su pagrindiniais prekybos partneriais;
- (61) pagrindinė sandorio šalis turėtų turėti tvirtą valdymo tvarką, geros reputacijos vyresniąją vadovybę ir nepriklausomus valdybos narius, neatsižvelgiant į jos nuosavybės struktūrą. Bent vienas trečdalis, bet ne mažiau kaip du jų valdybos nariai turėtų būti nepriklausomi nariai. Tačiau skirtinga pagrindinės sandorio šalies valdymo tvarka ir nuosavybės struktūra gali daryti įtaką jos pasiryžimui arba galimybėms atlikti tam tikrų produktų tarpuskaitą. Todėl nepriklausomi valdybos nariai ir rizikos valdymo komitetas (kurį turėtų įsteigti pagrindinė sandorio šalis) turėtų spręsti bet kokius galimus pagrindinės sandorio šalies interesų konfliktus. Tarpuskaitos nariams ir jų klientams turi būti tinkamai atstovaujama, nes pagrindinės sandorio šalies priimami sprendimai jiems gali daryti poveikį;
- (62) pagrindinė sandorio šalis kitiems subjektams gali perduoti savo funkcijas. Dėl tokio funkcijų perdavimo turėtų būti konsultuojamasi su pagrindinės sandorio šalies rizikos valdymo komitetu. Pagrindinės veiklos, susijusios su rizikos valdymu, funkcijos neturėtų būti perduodamos, nebent tam pritartų kompetentinga valdžios institucija;
- (63) pagrindinės sandorio šalies dalyvavimo atliekant tarpuskaitą reikalavimai turėtų būti skaidrūs, proporcingi ir nediskriminaciniai, ir jais turėtų būti leidžiama nuotolinė prieiga, jeigu pagrindinei sandorio šaliai ji nekelia papildomos rizikos;
- (64) tarpuskaitos narių, kurie savo ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitą atlieka per pagrindinės sandorio šalies, klientams turėtų būti užtikrinta aukšto lygio apsauga. Tikrasis apsaugos lygis priklauso nuo konkrečių klientų pasirenkamo atskyrimo lygio. Tarpininkai savo turtą turėtų atskirti nuo savo klientų turto. Dėl šios priežasties pagrindinių sandorio šalių duomenys turėtų būti nuolat atnaujinami ir lengvai atpažįstami siekiant sudaryti palankesnes sąlygas išpareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaitos nario klientų turto ir pozicijų perdavimui mokiam tarpuskaitos nariui arba atitinkamais atvejais tvarkingam klientų pozicijų likvidavimui ir perteklinio įkaito grąžinimui klientams. Todėl šiame reglamente nustatyti klientų turto ir pozicijų atskyrimo ir perkėlimumo reikalavimai laikomi svarbesniais už visus kitus jiems prieštaraujančius valstybių narių įstatymus, taisykles ir administracines nuostatas, kuriais šalims neleidžiama tų reikalavimų vykdyti;
- (65) pagrindinė sandorio šalis turėtų turėti patikimą rizikos valdymo sistemą siekdama valdyti kredito riziką, likvidumo riziką, operacinę ir kitokią riziką, įskaitant riziką, kurią ji prisiima arba kelia kitiems subjektams dėl tarpusavio priklausomybės. Pagrindinė sandorio šalis turėtų nustatyti tinkamas procedūras ir mechanizmus, kurie būtų taikomi tarpuskaitos nario išpareigojimų neįvykdymo atveju. Siekiant sumažinti tokio išpareigojimų neįvykdymo plitimo pavojų, pagrindinė sandorio šalis turėtų taikyti griežtus dalyvavimo reikalavimus, kaupti tinkamas pradines garantines įmokas, turėti išpareigojimų neįvykdymo fondą ir kitus finansinius išteklius, kurių reikia galimiems nuostoliams padengti. Siekiant užtikrinti, kad pagrindinė sandorio šalis nuolatos turėtų pakankamai išteklių, ji turėtų nustatyti mažiausią sumą, už kurią išpareigojimų neįvykdymo fondas paprastai nebus mažesnis. Vis dėlto tai neturėtų riboti pagrindinės sandorio šalies gebėjimo naudoti visą fondą nuostoliams, kurie patirti dėl tarpuskaitos nario išpareigojimų neįvykdymo, padengti;
- (66) nustatydamą patikimą rizikos valdymo sistemą, pagrindinė sandorio šalis turėtų atsižvelgti į dėl šios sistemos tarpuskaitos nariams bei jų klientams galinčią kilti riziką ir poveikį jų ekonomikai. Griežtos rizikos valdymo sistemos sukūrimas turėtų išlikti svarbiausiu pagrindinės sandorio šalies tikslu, tačiau ji gali pritaikyti šią sistemą tarpuskaitos narių klientų konkrečiai veiklai ar rizikos profiliams, ir jeigu manoma, kad tai reikalinga remiantis techniniais reguliavimo standartais, kuriuos turi sukurti EVPRI, labai likvidžiu turtu, kuris priimamas kaip įkaitas, gali laikyti bent jau grynuosius pinigus, vyriausybės obligacijas, padengtas obligacijas pagal Direktyvą 2006/48/EB, kurioms taikomas atitinkamas vertės mažinimas, ECBS nario suteiktas garantijas pagal pirmąją pareikalavimą, komercinių bankų garantijas griežtomis sąlygomis, visų pirma susijusiomis su garanto kreditingu ir garanto kapitalo ryšiais su pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitos nariais. Kai tinkama, EVPRI įkaitui tinkamu turtu taip pat gali laikyti auksą. Pagrindinės sandorio šalys turėtų turėti galimybę, griežtomis rizikos valdymo sąlygomis, priimti komercinių bankų garantijas iš ne finansų sandorio šalių, veikiančių kaip tarpuskaitos nariai;
- (67) pagrindinių sandorio šalių rizikos valdymo strategijos turėtų būti patikimos siekiant išvengti rizikos mokesčių mokėtojams;
- (68) įkaito vertės išlaikymo prievolė ir vertės mažinimas gali turėti prociklinių padarinių. Dėl to pagrindinės sandorio šalys, kompetentingos institucijos ir EVPRI turėtų imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią galimiems pagrindinių sandorio šalių taikomos rizikos valdymo praktikos procikliniams padariniams ir juos kontroliuoti, kad pagrindinės sandorio šalies patikimumui ir finansiniam saugumui nebūtų daromas neigiamas poveikis;
- (69) pozicijų valdymas – esminė tarpuskaitos proceso dalis. Apskritai, norint teikti tarpuskaitos paslaugas, reikėtų suteikti prieigą prie atitinkamų informacijos apie kainodarą šaltinių ir leisti jais naudotis. Tarp jų turėtų būti

- informacijos apie kainodarą šaltiniai, susiję su indeksais, kurie naudojami nustatant išvestinių arba kitų finansinių priemonių kainas;
- (70) garantinės įmokos – svarbiausia pagrindinės sandorio šalies apsaugos priemonė. Nors pagrindinės sandorio šalys turėtų saugiai ir atsargiai investuoti gautas garantines įmokas, jos turėtų ypač stengtis užtikrinti tinkamą garantinių įmokų apsaugą, siekdamas garantuoti, kad garantinės įmokos išsipareigojimus įvykdžiusiems tarpuskaitos nariams arba sąveikioms pagrindinėms sandorio šalims būtų grąžintos laiku, jei pagrindinė sandorio šalis, kuri surenka tas garantines įmokas, nevykdo išsipareigojimų;
- (71) pagrindinei sandorio šaliai galimybė pasinaudoti ištekliais likvidumui užtikrinti yra itin svarbi. Likvidumas galėtų būti užtikrintas esant galimybei pasinaudoti centrinio banko, kreditingo ir patikimo komercinio banko likvidumo užtikrinimo priemonėmis arba šių abiejų priemonių deriniu. Galimybė naudotis likvidumu galėtų būti užtikrinta leidimu, suteikiamu pagal Direktyvos 2006/48/EB 6 straipsnį, arba kitais tinkamais susitarimais. Vertinant likvidžių lėšų tinkamumą, visų pirma esant nepalankiausiomis sąlygomis, pagrindinė sandorio šalis turėtų atsižvelgti į riziką, kylančią dėl likvidumo atsiradimo, kai pasikliaujama tik komercinių bankų kredito linijomis;
- (72) 2006 m. lapkričio 7 d. Europos kliringo ir atsiskaitymų elgesio kodekse nustatyta neprivaloma sąsajų tarp pagrindinių sandorio šalių nustatymo sistema. Tačiau veiklos po sandorio sudarymo sektorius vis dar suskaidytas dėl valstybėse narėse esančių skirtumų, todėl tarpvalstybiniai sandoriai kainuoja brangiau ir juos trukdoma derinti. Todėl būtina nustatyti pagrindinių sandorio šalių sąveikos susitarimų sudarymo sąlygas, kad dėl jų pagrindinėms sandorio šalims nekiltų rizika, kuri nebūtų tinkamai valdoma;
- (73) sąveikos susitarimai – svarbios priemonės siekiant didesnės poprekybinės rinkos integracijos Sąjungoje, ir jie turėtų būti reglamentuojami. Tačiau kadangi dėl šių susitarimų pagrindinėms sandorio šalims gali kilti papildoma rizika, pagrindinėms sandorio šalims trejiems metams turėtų būti suteikti leidimai arba jos pripažįstamos pagal šį reglamentą vykdyti tarpuskaitą arba joms turėtų būti suteikti leidimai pagal anksčiau buvusią nacionalinę leidimų tvarką prieš kompetentingoms institucijoms patvirtinant tokius sąveikos susitarimus. Be to, atsižvelgiant į tai, kad sudarant pagrindinių sandorio šalių, kurios atlieka ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitą, susitarimus atsiranda papildomos painiavos, šiame etape sąveikos susitarimų taikymo sritį reikėtų apriboti perleidžiamais vertybiniais popieriais ir pinigų rinkos priemonėmis. Tačiau ne vėliau kaip 2014 m. rugsėjo 30 d. EVPRI turėtų pateikti Komisijai ataskaitą dėl to, ar tą taikymo sritį būtų tinkama išplėsti įtraukiant kitas finansines priemones;
- (74) reguliavimo tikslais sandorių duomenų saugyklos renka duomenis, kurie svarbūs institucijoms visose valstybėse narėse. EVPRI turėtų prisiimti atsakomybę už sandorių duomenų saugyklų registravimą, registracijos panaikinimą ir sandorių duomenų saugyklų priežiūrą;
- (75) atsižvelgiant į tai, kad reguliavimo institucijos, pagrindinės sandorio šalys ir kiti rinkos dalyviai remiasi sandorių duomenų saugyklose sukauptais duomenimis, būtina užtikrinti, kad toms sandorių duomenų saugykloms būtų taikomi griežti veiklos ir duomenų saugojimo ir tvarkymo reikalavimai;
- (76) pagrindinių sandorio šalių, jų narių ir sandorių duomenų saugyklų teikiamų paslaugų kainos, mokesčiai ir rizikos valdymo modeliai turi būti skaidrūs, kad rinkos dalyviai galėtų pasirinkti paslaugas turėdami reikiamą informaciją;
- (77) kad galėtų veiksmingai vykdyti savo pareigas, EVPRI turėtų galėti, pateikus paprastą prašymą ar priėmus sprendimą, paprašyti sandorių duomenų saugyklų, susijusių trečiųjų šalių ir trečiųjų šalių, kurioms sandorių duomenų saugyklos yra perdavusios veiklos funkcijas arba veiklą, pateikti visus reikalingus duomenis. Jei EVPRI reikalauja tokios informacijos pateikdama prašymą, prašymo adresatas neįpareigojamas jos pateikti, tačiau tuo atveju, jei jis savanoriškai atsako į gautą prašymą, pateikiama informacija neturėtų būti neteisinga ar klaidinanti. Tokia informacija turėtų būti pateikiama nedelsiant;
- (78) nedarant poveikio atvejams, kai taikoma baudžiamoji ar mokesčių teisė, kompetentingos institucijos, EVPRI, kiti subjektai, fiziniai arba juridiniai asmenys, kurie gauna konfidencialią informaciją, gali ją naudoti tik atlikdami savo pareigas ir vykdydami savo funkcijas. Tačiau dėl to neturi būti užkertamas kelias pagal nacionalinę teisę vykdyti nacionalinių įstaigų, atsakingų už netinkamo administravimo atvejų prevenciją, tyrimą ar ištaisymą, funkcijoms vykdyti;
- (79) kad galėtų veiksmingai naudotis jai suteiktais priežiūros įgaliojimais, EVPRI turėtų galėti atlikti tyrimus ir patikrinimus vietoje;
- (80) EVPRI turėtų galėti pavesti konkrečias priežiūros užduotis valstybės narės kompetentingai institucijai, pvz., kai priežiūros užduočiai atlikti reikia su vietos sąlygomis susijusių žinių ir patirties, kurias galima lengviau pasitelkti nacionaliniu lygiu. EVPRI turėtų galėti pavesti konkrečias tiriamojo pobūdžio užduotis ir patikrinimus vietoje. Prieš pavesdama užduotis EVPRI konsultuojasi su atitinkama kompetentinga institucija apie išsamiais tokio užduočių pavedimo sąlygas, įskaitant pavedamos užduoties mastą, užduoties atlikimo terminus, ir būtiną informaciją, kurią turi perduoti EVPRI ir kuri turi būti jai perduota. EVPRI kompetentingoms institucijoms turėtų atlyginti už

pavestų užduočių vykdymą pagal taisykles dėl mokesčių, kurias Komisija turi priimti priimdama deleguotąjį aktą. EVPRI neturėtų galėti pavesti priimti sprendimus dėl registracijos;

- (81) būtina užtikrinti, kad kompetentingos institucijos galėtų paprašyti EVPRI patikrinti, ar įvykdytos sandorių duomenų saugyklos registracijos panaikinimo sąlygos. EVPRI turėtų įvertinti tokius prašymus ir imtis tinkamų priemonių;
- (82) EVPRI turėtų galėti nustatyti periodiškai mokamas baudas siekiant priversti sandorių duomenų saugyklas nutraukti pažeidimą, pateikti visą EVPRI reikalaujamą išsamią ir teisingą informaciją arba sutikti, kad būtų atliktas tyrimas arba patikrinimas vietoje;
- (83) be to, EVPRI turėtų galėti nustatyti baudas sandorių duomenų saugykloms, kai ji nustato, kad jos tyčia ar dėl aplaidumo pažeidė šį reglamentą. Baudos turėtų būti nustatomos atsižvelgiant į pažeidimų sunkumą. Pažeidimai turėtų būti suskirstyti į skirtingas grupes ir pagal jas nustatytas konkretus baudų dydis. Siekdama apskaičiuoti baudos už konkretų pažeidimą dydį, EVPRI turėtų taikyti dviejų pakopų metodą nustatydamą bazinį baudos dydį ir pritaikydama, prireikus, korekcinius koeficientus. Pagrindinis dydis turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į atitinkamos sandorių duomenų saugyklos metinę apyvartą, o koregavimas turėtų būti atliekamas padidinant arba sumažinant pagrindinį dydį pritaikius atitinkamus koeficientus pagal šį reglamentą;
- (84) šiame reglamente turėtų būti nustatomi koeficientai, susiję su sunkinančiosiomis ir lengvinančiosiomis aplinkybėmis, siekiant, kad EVPRI turėtų reikiamas priemones priimti sprendimą dėl baudos, kuri būtų proporcinga sandorių duomenų saugyklos padaryto pažeidimo sunkumui, atsižvelgiant į aplinkybes, kuriomis tas pažeidimas buvo padarytas;
- (85) prieš priimdama sprendimą skirti baudas arba reguliariai mokamas baudas, EVPRI turėtų suteikti asmenims, kurių atžvilgiu vyksta procedūra, galimybę būti išklausytiems, kad būtų gerbiama jų teisė į gynybą;
- (86) EVPRI neturėtų skirti baudų ar periodiškai mokamų baudų tais atvejais, kai ankstesnis išteisinamasis ar apkaltinamasis nuosprendis yra priimtas dėl tų pačių faktų arba iš esmės tokių pačių faktų, ir, pasibaigus pagal nacionalinę teisę vykdomam baudžiamajam procesui, yra įgijęs *res judicata* galią;

- (87) turėtų būti įmanoma užtikrinti EVPRI paskirtų baudų ar periodiškai mokamų baudų mokėjimą, ir šį mokėjimo užtikrinimą turėtų reglamentuoti civilinio proceso taisyklės, galiojančios tos valstybės, kurios teritorijoje jis yra vykdomas, teritorijoje. Civilinio proceso taisyklės neturėtų apimti baudžiamojo proceso taisyklių, bet galėtų apimti administracinio proceso taisykles;
- (88) sandorių duomenų saugyklos padaryto pažeidimo atveju EVPRI turėtų būti suteikti įgaliojimai imtis įvairių priežiūros priemonių, įskaitant toliau išvardytas priemones: reikalauti sandorių duomenų saugyklos pašalinti pažeidimą ir, kraštutiniu atveju, panaikinti registraciją, jei sandorių duomenų saugykla rimtai arba kelis kartus pažeidė šį reglamentą. EVPRI turėtų taikyti priežiūros priemones atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir sunkumą bei laikytis proporcingumo principo. Prieš priimdama sprendimą dėl priežiūros priemonių EVPRI turėtų suteikti asmenims, kurių atžvilgiu vyksta procedūra, galimybę būti išklausytiems, kad būtų atsižvelgiama į jų teisę į gynybą;
- (89) būtina užtikrinti, kad tvarkydamos asmens duomenis valstybės narės ir EVPRI apsaugotų fizinių asmenų teisę į privatumą, kaip nustatyta 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo⁽¹⁾ ir 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo⁽²⁾;
- (90) svarbu užtikrinti reikalavimų pagrindinėms sandorio šalims ir sandorių duomenų saugykloms tarptautinę konvergenciją. Šiame reglamente vadovaujamosi esamomis rekomendacijomis, kurias parengė Mokėjimo ir atsiskaitymo sistemų komitetas (CPSS) ir Tarptautinė vertybinių popierių komisijų organizacija (IOSCO), pažymint, kad CPSS ir IOSCO finansų rinkos infrastruktūros, įskaitant pagrindines sandorio šalis, principai buvo nustatyti 2012 m. balandžio 16 d. Juo sukuriama Sąjungos sistema, kurioje pagrindinės sandorio šalys gali saugiai veikti. EVPRI turėtų atsižvelgti į šiuos esamus standartus ir jų raidą ateityje rengdama arba siūlydama tikslinti šiame reglamente nustatytus techninius reguliavimo standartus, gaires ir rekomendacijas;
- (91) Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį, kai reikia nustatyti, subjektų, kuriems netaikomas šis reglamentas, sąrašą, papildomas baudų ar periodiškai mokamų baudų skyrimo taisykles, įskaitant teisių į gynybą nuostatas, terminus, baudų ar periodiškai mokamų baudų surinkimą

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

ir baudų skyrimo ir jų mokėjimo užtikrinimo senaties terminus; II priedo keitimo iš dalies priemonės, siekiant atsižvelgti į pokyčius finansų rinkose; konkrečiau nurodyti mokesčių rūšis, už ką jie turi būti mokami, tų mokesčių dydžius ir jų mokėjimo tvarką. Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų tinkamai konsultuotųsi su atitinkamais subjektais, įskaitant ekspertus. Ruošdama ir rengdama deleguotuosius aktus, Komisija turėtų užtikrinti, kad susiję dokumentai būtų tuo pačiu metu tinkamai laiku persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai;

- (92) siekiant užtikrinti nuoseklų derinimą, Komisijai turi būti suteikti įgaliojimai patvirtinti EVPI techninių reguliavimo standartų projektus pagal reglamentų (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 ir (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius, siekiant šio reglamento tikslais taikyti Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnio 4–10 punktus ir nustatyti: ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, laikomas galinčiomis daryti tiesioginį, didelį ir numatomą poveikį Sąjungai, arba atvejus, kai būtina ar tikslinga užkirsti kelią tam, kad būtų apeinamos šio reglamento nuostatos; netiesioginių sutartinių santykių tipus, atitinkančius šiame reglamente nustatytas sąlygas; ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurioms turėtų būti taikoma tarpuskaity prievolė, klases ar tarpuskaity prievolės įsigaliojimo datas, įskaitant laipsnišką jos taikymą ir sandorio šalių, kurioms tarpuskaity prievolė taikoma, kategorijas, ir iki tarpuskaity prievolės įsigaliojimo dienos sudarytų arba pakeistų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių minimalų likusį terminą; informaciją, kuri turi būti įtraukta į kompetentingos institucijos pranešimą EVPRI apie pagrindinei sandorio šaliai jos suteiktą leidimą atlikti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių klasės tarpuskaity; atskiras ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių klases, sutarčių sąlygų ir operacinių procesų standartizacijos lygį, apimtį ir likvidumą ir galimybę gauti teisingą, patikimą ir visuotinai pripažįstamą kainodaros informaciją; informaciją, kuri turi būti įtraukta į ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurioms taikoma tarpuskaity prievolė, klasių EVPRI registrą; informaciją, pateikiamą skirtingų išvestinių finansinių priemonių klasių ataskaitose, ir šių ataskaitų tipą; kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kurios ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys yra objektyviai įvertinamos kaip mažinančios riziką, tiesiogiai susijusią su tos sandorio šalies arba tos grupės komercine veikla arba išdo finansavimo veikla, ir ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaity pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdų tarpuskaity ribų vertes, procedūras ir tvarką; rizikos valdymo procedūras, įskaitant būtiną įkaito dydį ir rūšį, atskyrimo tvarką ir būtiną kapitalo dydį; likvidumo susiskaidymo sąvoką; pagrindinės sandorio šalies kapitalo, nepaskirstytojo pelno ir rezervų reikalavimus; minimalų pagrindinėms sandorio šalims taikomų taisyklių ir valdymo tvarkos turinį; įrašus ir informaciją, kuriuos turi išsaugoti pagrindinės sandorio šalys; minimalų pagrindinių sandorio šalių veiklos tęstinumo politikos ir veiklos atkūrimo planų turinį ir reikalavimus; tinkamą procentinę dalį, likvidavimo laikotarpį ir praeities duomenų kintamumą, kurie būtų taikomi skirtingoms finansinių priemonių klasėms, atsižvelgiant į tikslą apriboti procikliškumą ir sąlygas, kuriomis gali būti

įgyvendinama portfelio užstato nustatymo praktika; sistema, pagal kurią apibrėžiamos ekstremalios, bet tikėtinos rinkos sąlygos, kuri turėtų būti naudojama nustatant pagrindinių sandorio šalių įsipareigojimų neįvykdymo fondo ir išteklų dydį; pagrindinių sandorio šalių nuosavų išteklų dydžio apskaičiavimo ir išlaikymo metodiką; įkaitų, kurie gali būti laikomi labai likvidžiais, rūšys, pvz., gryniesi pinigai, auksas, valstybės ir aukštos kokybės įmonių obligacijos ir padengtos obligacijos, vertės mažinimas ir sąlygos, kuriomis komercinio banko garantijos gali būti priimanamos įkaitas; finansinės priemonės, kurios gali būti laikomos labai likvidžiomis, kurių kredito bei rinkos rizika labai maža ir kurių pobūdis ir koncentracijos ribos yra labai saugūs; kokios rūšies testus turi atlikti pagrindinės sandorio šalys įvairių klasių finansinių priemonių ir portfelių atvejais, tarpuskaity narių arba kitų šalių dalyvavimas testuose, kaip dažnai ir kada šie testai atliekami, pagrindinę informaciją apie savo taikomą rizikos valdymo modelį, kurią pagrindinė sandorio šalis turi paskelbti ir prielaidas, kurių laikomasi atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Informaciją, pateikiamą sandorių duomenų saugyklos registracijos paraiškoje EVPRI; informaciją, apie bendras sutarčių pozicijas pagal ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties klasę, kurią sandorių duomenų saugyklos turi pateikti ir šios informacijos pateikimo dažnį; ir veiklos standartus, reikalingus norint apibendrinti ir palyginti skirtingų sandorių duomenų saugyklų duomenis;

- (93) turėtų būti laikoma, kad bet kokia šiuo reglamentu nustatyta prievolė, kuri turi būti toliau rengiama deleguotaisiais ar įgyvendinimo aktais, priimamais pagal SESV 290 ar 291 straipsnį, taikoma tik nuo tų aktų įsigaliojimo datos;
- (94) rengdama naujas technines gaires ir reguliavimo techninius standartus, ypač tarpuskaity ribą ne finansų sandorio šalims, kaip numatyta pagal šį reglamentą, EVPRI turėtų surengti viešus rinkos dalyvių klausymus;
- (95) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai; Komisija šiais įgaliojimais turėtų naudotis vadovaudamasi 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽¹⁾;
- (96) Komisija turėtų stebėti ir vertinti, ar reikia imtis atitinkamų priemonių siekiant užtikrinti, kad būtų nuosekliai ir veiksmingai taikomos bei plėtojamos į šio reglamento taikymo sritį patenkančios taisyklės, standartai ir praktika, atsižvelgiant į atitinkamų tarptautinių forumų vykdomos veiklos rezultatus;

⁽¹⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

- (97) atsižvelgiant į sąveikių sistemų taisykles, laikoma, kad reikėtų iš dalies pakeisti Direktyvą 98/26/EB siekiant apsaugoti sistemos operatoriaus, teikiančio kitam sistemos operatoriumi įkaitą, teises, jeigu įkaitą gavusio sistemos operatoriaus atžvilgiu pradeda nemokumo procedūra;
- (98) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingam registravimui, mokėjimui, tarpuskaitai ir atsiskaitymui, pagrindinės sandorio šalys ir sandorių duomenų saugyklos savo komunikacijos procedūrose, apimančiose dalyvius ir rinkos infrastruktūras, su kuriomis jos palaiko ryšius, atsižvelgia į atitinkamas tarptautines komunikacijos procedūras ir informacijos perdavimo bei referencinių duomenų standartus;
- (99) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. nustatyti vienodus reikalavimus ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims ir pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų veiklai, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto tų tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYKAS, TAIKOMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

- Šiuo reglamentu nustatomi ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitos ir dvišalio rizikos valdymo reikalavimai, reikalavimai teikti ataskaitas, taikomi išvestinių finansinių priemonių sutartims, ir vienodi pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų veiklos reikalavimai.
- Šis reglamentas taikomas pagrindinėms sandorio šalims ir jų tarpuskaitos nariams, finansų sandorio šalims ir sandorių duomenų saugykloms. Jis taikomas ne finansų sandorio šalims ir prekybos vietoms, jeigu taip nustatyta.
- Šio reglamento V antraštinė dalis taikoma tik perleidžiamiesiems vertybiniais popieriams ir pinigų rinkos priemonėms, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto a ir b papunkčiuose bei 19 punkte.
- Šis reglamentas netaikomas:
 - Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) nariams ir kitoms valstybių narių įstaigoms, atliekančioms panašias funkcijas,

bei kitoms Sąjungos valstybinėms įstaigoms, kurios įpareigos valdyti arba dalyvauja valdant valstybės skolą;

b) Tarptautinių atsiskaitymų bankui.

5. Išskyrus 9 straipsnyje numatytą prievolę teikti ataskaitas, šis reglamentas netaikomas šiems subjektams:

- daugiašaliams plėtros bankams, išvardytiems Direktyvos 2006/48/EB VI priedo 1 dalies 4.2 skirsnyje;
- valstybinio sektoriaus subjektams, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 18 punkte, priklausantiems centrinei valdžiai ir turintiems specialias centrinės valdžios teikiamas garantijas;
- Europos finansinio stabilumo fondui ir Europos stabilumo mechanizmui.

6. Komisija įgaliojama pagal 82 straipsnį priimti deleguotuosius aktus dėl šio straipsnio 4 dalyje nustatyto sąrašo pakeitimo.

Tuo tikslu Komisija iki 2012 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinamas valstybės įstaigų, valdančių valstybės skolą ar dalyvaujančių ją valdant ir centrinių bankų traktavimą tarptautiniu lygiu;

Į ataskaitą įtraukiama lyginamoji analizė, apimanti šių įstaigų ir centrinių bankų traktavimą daugelyje trečiųjų šalių teisinių sistemų, tarp kurių būtų mažiausiai trys svarbiausios jurisdikcijos pagal sutarčių sandorių apimtį, ir rizikos valdymo standartus, taikomus išvestinių finansinių priemonių sandoriams, kuriuos šiose jurisdikcijose yra įvedę šios įstaigos ir centriniai bankai. Jei ataskaitoje, visų pirma pagal lyginamosios analizės rezultatus, padaroma išvada, kad šių trečiųjų šalių centrinių bankų fiskalinei atsakomybei būtina netaikyti tarpuskaitos ir ataskaitų teikimo prievolės, Komisija juos įtraukia į 4 dalyje nustatytą sąrašą.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys:

- pagrindinė sandorio šalis – juridinis asmuo, kuris užima sutarčių, kuriomis prekiaujama vienoje ar daugiau finansų rinkų, sandorio šalių tarpininko padėtį ir taip tampa pirkėju iš visų pardavėjų ir pardavėju visiems pirkėjams;

- 2) sandorių duomenų saugykla – juridinis asmuo, kuris centralizuotai renka ir saugo informaciją apie išvestines finansines priemones;
- 3) tarpuskaitymas – procesas, kurio metu nustatomos pozicijos, įskaitant grynųjų įsipareigojimų apskaičiavimą, ir užtikrinama, kad esama finansinių priemonių, grynųjų pinigų arba ir finansinių priemonių, ir grynųjų pinigų dėl šių pozicijų atsirandančiai rizikai apdrausti;
- 4) prekybos vieta – sistema, kurią valdo investicinė įmonė ar rinkos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 13 punktuose, kurie nėra finansiniai tarpininkai, nuolat vykdančys klientų pavedimus iš savo nuosavo finansinio turto, kaip apibrėžta 4 straipsnio 1 dalies 7 punkte, kuri apjungia interesus pirkti ir parduoti finansines priemones sistemoje tokiu būdu, kad sudaroma sutartis pagal tos direktyvos II arba III antraštinės dalis;
- 5) išvestinė finansinė priemonė arba išvestinių finansinių priemonių sutartis – finansinė priemonė, nustatyta Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnio 4–10 punktuose, kaip įgyvendinama pagal Reglamento (EB) Nr. 1287/2006 38 ir 39 straipsnius;
- 6) išvestinių finansinių priemonių klasė – išvestinių finansinių priemonių, turinčių bendrų ir esminių ypatybių, įskaitant bent santykį su pagrindiniu turtu, pagrindinio turto tipu ir sąlyginės sumos valiuta, pogrupis. Tai pačiai klasei priklausančių išvestinių finansinių priemonių terminai gali būti skirtingi;
- 7) ne biržos išvestinė finansinė priemonė arba ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis – išvestinių finansinių priemonių sutartis, nevykdoma reguliuojamojoje rinkoje, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte, arba reguliuojamai rinkai lygiaverte laikomoje trečiosios šalies rinkoje pagal Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 6 dalį;
- 8) finansų sandorio šalis – investicinė įmonė, įgaliota pagal Direktyvą 2004/39/EB, kredito įstaiga, įgaliota pagal Direktyvą 2006/48/EB, draudimo įmonė, įgaliota pagal Direktyvą 73/239/EEB, gyvybės draudimo įmonė, įgaliota pagal Direktyvą 2002/83/EB, perdraudimo įmonė, įgaliota pagal Direktyvą 2005/68/EB, KIPVPS ir, jei tinkama, jo valdymo įmonė, įgalioti pagal Direktyvą 2009/65/EB, įstaiga, atsakinga už profesinių pensijų skyrimą, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/41/EB 6 straipsnio a punkte, ir alternatyvaus investavimo fondas, kurį valdo alternatyvaus investavimo fondų valdytojai, įgalioti arba registruoti pagal Direktyvą 2011/61/ES;
- 9) ne finansų sandorio šalis – Sąjungoje įsteigta įmonė, nepaminiama 1 ir 8 punktuose;
- 10) pensijų sistemos įstaiga:
 - a) už profesinių pensijų skyrimą atsakingos įstaigos, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/41/EB 6 straipsnio a punkte, įskaitant visus įgaliotus subjektus, kurie atsakingi už tokios įstaigos valdymą ir kurie veikia jos vardu, kaip nurodyta tos direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje, taip pat juridiniai subjektai, įsteigti tokių įstaigų investavimo tikslu, kurie veikia vadovaudamiesi vien tik jų interesais;
 - b) Direktyvos 2003/41/EB 3 straipsnyje nurodytų įstaigų profesinių pensijų skyrimo įmonės;
 - c) gyvybės draudimo įmonių profesinių pensijų skyrimo įmonės, kurioms taikoma Direktyva 2002/83/EB, jei visas tai įmonei priklausantis turtas ir įsipareigojimai yra skirti konkrečiam tikslui, valdomi ir organizuojami atskirai nuo kitos draudimo įmonės veiklos, nesant jokiai perkėlimo galimybei;
 - d) visi kiti įgalioti ir prižiūrimi subjektai arba įstaigos, kurie veikia tik nacionaliniu mastu, jeigu:
 - i) jie yra pripažįstami pagal nacionalinę teisę ir
 - ii) jų pagrindinis tikslas yra teikti pensines išmokas;
- 11) sandorio šalies kredito rizika – rizika, kad sandorio šalis gali neįvykdyti savo įsipareigojimų anksčiau, nei baigiasi su sandoriu susiję grynųjų pinigų srautai;
- 12) sąveikos susitarimas – dviejų arba daugiau pagrindinių sandorio šalių susitarimas vykdyti tarpusisteminius sandorius;
- 13) kompetentinga institucija – kompetentinga institucija, nurodyta šio straipsnio 8 punkte nurodytuose teisės aktuose, 10 straipsnio 5 dalyje nurodyta kompetentinga institucija arba institucija, kurią kiekviena valstybė narė paskiria pagal 22 straipsnį;
- 14) tarpuskaitymo narys – įmonė, kuri dalyvauja pagrindinės sandorio šalies veikloje ir yra atsakinga už finansinių įsipareigojimų, atsirandančių dėl tokio dalyvavimo, vykdymą;
- 15) klientas – įmonė, kurią su pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitymo nariu sieja sutartiniai santykiai, tai įmonei suteikiantys galimybę savo sandorių tarpuskaitymą atlikti pasitelkiant tą pagrindinę sandorio šalį;
- 16) grupė – įmonių grupė, kurią sudaro patronuojančioji įmonė ir jos dukterinės įmonės, kaip apibrėžta Direktyvos 83/349/EEB 1 ir 2 straipsniuose, arba Direktyvos 2006/48/EB 3 straipsnio 1 dalyje ir 80 straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodytų įmonių grupė;

- 17) finansų įstaiga – įmonė, kuri nėra kredito įstaiga, kurios pagrindinė veikla yra įsigyti akcijų arba verstis viena ar keliomis veiklos rūšimis, išvardytomis Direktyvos 2006/48/EB I priedo 2–12 punktuose;
- 18) finansų kontroliuojančioji bendrovė – finansų įstaiga, kurios visos arba beveik visos patrunuojamosios įmonės yra kredito įstaigos arba finansų įstaigos, iš kurių bent viena patrunuojamoji įmonė yra kredito įstaiga, ir kuri nėra mišrią veiklą vykdanči finansų kontroliuojančioji bendrovė, kaip apibrėžta 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/87/EB dėl finansiniam konglomeratui priklausančių kredito įstaigų, draudimo įmonių ir investicinių firmų papildomos priežiūros ⁽¹⁾ 2 straipsnio 15 dalyje;
- 19) papildomas paslaugas teikianti įmonė – įmonė, kurios pagrindinė veikla yra turto kaip nuosavybės turėjimas arba jo valdymas, duomenų apdorojimo paslaugų valdymas arba kita panaši veikla, papildanti vienos arba kelių kredito įstaigų pagrindinę veiklą;
- 20) akcijų paketas – tiesiogiai arba netiesiogiai turima pagrindinės sandorio šalies arba sandorių duomenų saugyklos akcijų paketo dalis, kuri sudaro bent 10 proc. kapitalo arba balsavimo teisių, kaip nustatyta 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje ⁽²⁾, skaidrumo reikalavimų suderinimo 9 ir 10 straipsniuose, atsižvelgiant į sujungimo sąlygas, nustatytas tos direktyvos 12 straipsnio 4 ir 5 dalyse, arba kuri leidžia daryti reikšmingą įtaką tų pagrindinių sandorio šalių arba sandorių duomenų saugyklų valdymui;
- 21) patrunuojančioji įmonė – patrunuojančioji įmonė, kaip apibūdinta Direktyvos 83/349/EEB 1 ir 2 straipsniuose;
- 22) patrunuojamoji įmonė – patrunuojamoji įmonė, kaip apibūdinta Direktyvos 83/349/EEB 1 ir 2 straipsniuose; bet kuri patrunuojamosios įmonės patrunuojamoji įmonė taip pat laikoma tos įmonės, kuri yra pagrindinė šių įmonių patrunuojančioji įmonė, patrunuojamąja įmone;
- 23) kontrolė – santykiai tarp patrunuojančios įmonės ir patrunuojamosios įmonės, kaip apibūdinta Direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnyje;
- 24) glaudūs ryšiai – padėtis, kai du arba daugiau fizinių arba juridinių asmenų susiję:
- a) dalyvavimu, t. y. 20 % arba didesnė įmonės balsavimo teisių arba kapitalo dalis valdoma tiesiogiai nuosavybės arba kontrolės būdu, arba
- b) kontrole ar panašiais ryšiais yra susiję kiti fiziniai ar juridiniai asmenys ir įmonė, arba bet kuri patrunuojamosios įmonės patrunuojamoji įmonė, taip pat laikoma toms įmonėms vadovaujančios patrunuojančiosios įmonės patrunuojamąja įmone.
- Kai du ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų yra kontrolės ryšiais nuolat susiję su tuo pačiu asmeniu, tarp tų asmenų taip pat yra glaudūs ryšys;
- 25) kapitalas – apmokėtas kapitalas, kaip apibrėžta 1986 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyvos 86/635/EEB dėl bankų ir kitų finansų įstaigų metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės ⁽³⁾ 22 straipsnyje, pridėjus su juo susijusių akcijų priedus, kuriuo veiklos tęstinumo sąlygomis visiškai padengiami nuostoliai, o bankroto arba likvidavimo atveju pagal prioritetą tenkinamos visos kitos pretenzijos;
- 26) rezervai – rezervai, kaip apibrėžta 1978 m. liepos 25 d. Ketvirtosios Tarybos direktyvos 78/660/EEB, grindžiamos Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl tam tikrų tipų bendrovių metinių atskaitomybių ⁽⁴⁾ 9 straipsnyje, ir praėjusių metų nepaskirstytas pelnas ar nuostolis, likęs po galutinio pelno ir nuostolių paskirstymo;
- 27) valdyba – administracinė valdyba arba stebėtojų taryba arba abi, kaip nustatyta valstybių narių bendrovių veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose;
- 28) nepriklausomas valdybos narys – valdybos narys, neturintis jokių verslo, šeiminio arba kitokių santykių, kurie sukeltų interesų konfliktą atitinkamos pagrindinės sandorio šalies arba jos kontroliuojančiųjų akcininkų, jos vadovybės arba jos tarpuskaitos narių atžvilgiu, ir neturėjęs tokių santykių penkerius metus prieš jam tampant valdybos nariu;
- 29) vyresnioji vadovybė – asmuo arba asmenys, kurie veiksmingai vadovauja pagrindinės sandorio šalies arba sandorių duomenų saugyklos veiklai ir valdybos vykdomajam nariui arba vykdomiesiems nariams.

3 straipsnis

Grupės vidaus sandoriai

1. Ne finansų sandorio šalies atveju grupės vidaus sandoris – ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, sudaryta su kita tai pačiai grupei priklausančia sandorio šalimi, jeigu abi sandorio šalys yra visiškai įtrauktos į tą patį konsolidavimo procesą ir joms taikomos atitinkamos centralizuotos rizikos įvertinimo, nustatymo ir kontrolės procedūros ir ši sandorio šalis yra įsteigta Sąjungoje arba, jei ji įsteigta trečiojoje šalyje, Komisija yra priėmusi įgyvendinimo aktą, kaip nurodyta 13 straipsnio 2 dalyje, dėl tos trečiosios šalies.

⁽¹⁾ OL L 35, 2003 2 11, p. 1.

⁽²⁾ OL L 390, 2004 12 31, p. 38.

⁽³⁾ OL L 372, 1986 12 31, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 222, 1978 8 14, p. 11.

2. Finansų sandorio šalies atveju grupės vidaus sandoris:

a) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, sudaryta su kita tai pačiai grupei priklausančia sandorio šalimi, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

i) finansų sandorio šalis yra įsteigta Sąjungoje arba, jei ji įsteigta trečiojoje šalyje, Komisija yra priėmusi įgyvendinimo aktą, kaip nurodyta 13 straipsnio 2 dalyje, dėl tos trečiosios šalies;

ii) kita sandorio šalis yra finansų sandorio šalis, finansų kontroliuojančioji bendrovė, finansų įstaiga arba papildomas paslaugas teikianti įmonė, kuriai taikomi atitinkami rizikos ribojimo reikalavimai;

iii) abi sandorio šalys yra visiškai įtrauktos į tą patį konsolidavimo procesą ir

iv) abiem sandorio šalims taikomos atitinkamos centralizuotos rizikos vertinimo, nustatymo ir kontrolės procedūros;

b) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, sudaryta su kita sandorio šalimi, kai abi sandorio šalys priklauso tai pačiai institucinei užtikrinimo sistemai, nurodytai Direktyvos 2006/48/EB 80 straipsnio 8 dalyje, jeigu tenkinama šios dalies a punkto ii papunktyje nustatyta sąlyga;

c) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, sudaryta tarp kredito įstaigų, kontroliuojamų tos pačios centrinės įstaigos, arba tarp tokios kredito įstaigos ir centrinės įstaigos, kaip nurodyta Direktyvos 2006/48/EB 3 straipsnio 1 dalyje, arba

d) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, sudaryta su ne finansų sandorio šalimi, priklausančia tai pačiai grupei, jeigu abi sandorio šalys yra visiškai įtrauktos į tą patį konsolidavimo procesą ir joms taikomos atitinkamos centralizuotos rizikos įvertinimo, nustatymo ir kontrolės procedūros, ir ta sandorio šalis yra įsteigta Sąjungoje arba teritorijoje, priklausančioje trečiosios šalies jurisdikcijai, dėl kurios Komisija yra priėmusi įgyvendinimo aktą, kaip nurodyta 13 straipsnio 2 dalyje, dėl tos trečiosios šalies.

3. Šiame straipsnyje laikoma, kad sandorio šalys įtrauktos į tą patį konsolidavimo procesą, jei:

a) jos abi yra įtrauktos į konsolidavimo procesą pagal Direktyvą 83/349/EEB, arba pagal tarptautinius finansų apskaitos standartus (IFRS), priimtus laikantis Reglamento (EB) Nr. 1606/2002, arba, jei jos yra susijusios su įmonių grupe, kurių patronuojančios įmonės pagrindinė buveinė yra trečiojoje šalyje, laikantis trečiosios šalies visuotinai priimtų apskaitos principų, kurie, kaip nustatyta, atitinka tarptautinius finansų apskaitos standartus (IFRS) pagal Reglamentą

(EB) Nr. 1569/2007 (arba trečiosios šalies apskaitos standartus, kuriuos galima naudoti pagal to reglamento 4 straipsnį), arba

b) joms abiem taikoma tokia pati konsoliduota priežiūra laikantis Direktyvos 2006/48/EB ar Direktyvos 2006/49/EB, arba, jei jos yra susijusios su įmonių grupe, kurių patronuojančios įmonės pagrindinė buveinė yra trečiojoje šalyje, trečiosios šalies kompetentinga institucija, patikrinta esanti lygiavertė šioje Direktyvos 2006/48/EB 143 straipsnyje arba Direktyvos 2006/49/EB 2 straipsnyje nustatytais principais reglamentuojamai priežiūrai, joms taiko tokią pačią konsoliduotą priežiūrą.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

NE BIRŽOS IŠVESTINIŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ TARPUSKAITA, ATASKAITŲ APIE JAS TEIKIMAS IR RIZIKOS MAŽINIMAS

4 straipsnis

Tarpuskaits prievolė

1. Sandorio šalys atlieka visų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, susijusių su tos klasės ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurioms taikoma tarpuskaits prievolė pagal 5 straipsnio 2 dalį, tarpuskaity, jei tos sutartys tenkina abi šias sąlygas:

a) jos buvo sudarytos vienu iš šių būdų:

i) tarp dviejų finansų sandorio šalių;

ii) tarp finansų sandorio šalies ir ne finansų sandorio šalies, kuri tenkina 10 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas sąlygas;

iii) tarp dviejų ne finansų sandorio šalių, kurios tenkina 10 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas sąlygas;

iv) tarp finansų sandorio šalies arba ne finansų sandorio šalies, kuri tenkina 10 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas sąlygas, ir trečiojoje šalyje įsteigto subjekto, kuriam būtų taikoma tarpuskaits prievolė, jei jis būtų įsteigtas Sąjungoje, arba

v) tarp dviejų subjektų, įsteigtų vienoje ar daugiau trečiųjų šalių, kuriems būtų taikoma tarpuskaits prievolė, jeigu jie būtų įsteigti Sąjungoje, su sąlyga, kad ši sutartis daro tiesioginį, didelį ir numatomą poveikį Sąjungai, arba kai tokia prievolė yra būtina arba tikslinga tam, kad būtų užkirstas kelias apeiti šio reglamento nuostatas, ir

b) yra sudarytos arba pakeistos:

i) tarpuskaits prievolės įsigaliojimo dieną ar vėliau arba

- ii) šio pranešimo, nurodyto 5 straipsnio 1 dalyje dieną arba vėliau, bet iki tarpuskaity prievolės įsigaliojimo dienos, jei sutarčių likęs galiojimo terminas yra ilgesnis nei minimalus likęs terminas, kurį Komisija nustato pagal 5 straipsnio 2 dalies c punktą.

2. Nedarant poveikio rizikos mažinimo būdams pagal 11 straipsnį, ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurios yra grupės vidaus sandoriai, kaip apibūdinta 3 straipsnyje, tarpuskaity prievolė netaikoma.

Pirmoje pastraipoje numatyta išimtis taikoma tik:

- a) tuo atveju, jei dvi Sąjungoje įsteigtos sandorio šalys, priklausančios tai pačiai grupei, iš pradžių raštu praneša savo atitinkamoms kompetentingoms institucijoms, kad jos rengiasi pasinaudoti šia išimtimi, taikoma tarp jų sudarytomis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims. Toks pranešimas pateikiamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų prieš pradėdant naudotis šia išimtimi. Per 30 kalendorinių dienų nuo to pranešimo gavimo dienos kompetentingos institucijos gali paprieštarauti tam, kad būtų naudojama ši išimtis, jei sandoriai tarp sandorio šalių neatitinka 3 straipsnyje nustatytų sąlygų, nedarant poveikio kompetentingų institucijų teisei paprieštarauti po to, kai praeina tas 30 kalendorinių dienų laikotarpis, jei tos sąlygos daugiau nebepatenkinamos. Jeigu kompetentingos institucijos nesutaria, EVPRI gali padėti toms institucijoms pasiekti susitarimą remdamasi savo įgaliojimais pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnį;

- b) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims tarp tai pačiai grupei priklausančių dviejų sandorio šalių, kurios yra įsteigtos valstybėje narėje ir trečiojoje šalyje, kai Sąjungoje įsteigta sandorio šaliai jos kompetentinga institucija per 30 kalendorinių dienų nuo tada, kai Sąjungoje įsteigta sandorio šalis jai pateikia pranešimą, suteikia leidimą taikyti išimtį, su sąlyga, kad patenkinamos 3 straipsnyje nustatytos sąlygos. Kompetentinga institucija apie šį sprendimą informuoja EVPRI.

3. Ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurioms taikoma tarpuskaity prievolė pagal 1 dalį, tarpuskaity atlieka pagrindinė sandorio šalis, kuriai suteiktas leidimas pagal 14 straipsnį arba kuri pripažinta pagal 25 straipsnį atlikti tos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių tarpuskaity ir kuri yra įtraukta į registrą pagal 6 straipsnio 2 dalies b punktą.

Šiuo tikslu sandorio šalis tampa tarpuskaity nariu, klientu arba su tarpuskaity nariu nustato netiesiogines tarpuskaity priemones, su sąlyga, kad tomis priemonėmis nebūtų padidinama sandorio šalies rizika ir būtų užtikrinama, kad sandorio šalies turtui ir pozicijoms būtų suteikiama apsauga, atitinkanti 39 ir 48 straipsniuose nurodytą apsaugą.

4. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriuose nurodomos

sutartys, kurios laikomas galinčiomis daryti tiesioginį, didelį ir numatomą poveikį Sąjungai, arba atvejai, kai būtina ar tikslinga užkirsti kelią tam, kad būtų apeinamos šio reglamento nuostatos, kaip nurodyta 1 dalies a punkto v papunktyje, ir netiesioginių sutartinių santykių tipai, atitinkantys šiame 3 dalies antroje pastraipoje nustatytas sąlygas, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

5 straipsnis

Tarpuskaity prievolės procedūra

1. Jeigu kompetentinga institucija pagrindinei sandorio šaliai suteikia leidimą atlikti tam tikros klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių tarpuskaity pagal 14 ar 15 straipsnius, ji apie tokio leidimo suteikimą nedelsdama praneša EVPRI.

Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriuose išsamiai nustatomi duomenys, kurie turi būti įtraukti į 1 dalyje nurodytus pranešimus, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius priimti antroje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

2. Per šešis mėnesius po to, kai gauna pranešimą pagal 1 dalį, arba po to, kai atlieka 25 straipsnyje nustatytą pripažinimo procedūrą, EVPRI, surengusi viešas konsultacijas ir pasikonsultavusi su ESRV bei, atitinkamais atvejais, su kompetentingomis trečiųjų šalių institucijomis, parengia ir pateikia Komisijai patvirtinti techninių reguliavimo standartų projektus, nurodydama:

- a) ne biržos išvestinių finansinių priemonių, kurioms turėtų būti taikoma 4 straipsnyje nurodyta tarpuskaity prievolė, klasę;
- b) tarpuskaity prievolės įsigaliojimo datą ar datas, įskaitant laipsnišką jos taikymą ir sandorio šalių, kurioms ji taikoma, kategorijas, ir
- c) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, nurodytų 4 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje, minimalų likusį terminą.

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius tvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

3. EVPRI savo iniciatyva, surengusi viešas konsultacijas bei pasikonsultavusi su ESRV ir atitinkamais atvejais su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis, laikydamasi 4 dalies a, b ir c punktuose išdėstytų kriterijų, nustato išvestinių finansinių priemonių, kurioms turi būti taikoma 4 straipsnyje numatyta tarpuskaity prievolė, bet kurių tarpuskaity atlikti dar jokia pagrindinė sandorio šalis negavo leidimo, klases ir apie jas praneša Komisijai.

Gavusi pranešimą EVPRI gali skelbti kvietimą teikti pasiūlymus dėl tų klasių išvestinių finansinių priemonių tarpuskaity.

4. Siekiant svarbiausio tikslo – sumažinti sisteminę riziką, 2 dalies a punkte nurodytos dalies techniniuose reguliavimo standartų projektuose atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- a) atitinkamos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių sąlygų ir operacinių procesų standartizacijos lygį;
- b) atitinkamos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių apimtį ir likvidumą;
- c) galimybę gauti teisingą, patikimą ir visuotinai pripažįstamą atitinkamos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių kainodaros informaciją.

Rengdama tuos techninių reguliavimo standartų projektus, EVPRI gali atsižvelgti į skirtingų klasių ne biržos išvestines finansines priemones naudojančių sandorio šalių tarpusavio sąsajas, numatomą poveikį sandorio šalies kredito rizikos lygiams tarp sandorio šalių ir į poveikį konkurencijai visoje Sąjungoje.

Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose išsamiau apibūdinami pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodyti kriterijai.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius priimti šios dalies trečioje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

5. 2 dalies b punkte nurodytos dalies techniniuose reguliavimo standartų projektuose atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- a) numatomą atitinkamos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių kiekį;
- b) ar daugiau kaip viena pagrindinė sandorio šalis jau atlieka tos pačios klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių tarpuskaity;
- c) atitinkamų pagrindinių sandorio šalių gebėjimą tvarkyti numatomą kiekį ir valdyti riziką, atsirandančią atliekant atitinkamos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių tarpuskaity;
- d) sandorio šalių, kurios veikia ir kurios, kaip numatoma, veiks atitinkamos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkoje, rūši ir skaičių;
- e) laikotarpį, kurio reikia sandorio šaliai, kuriai taikoma tarpuskaity prievolė, siekiant įvykdyti veiksmus ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaity per pagrindinę sandorio šalį atlikti;
- f) atitinkamos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkoje veikiančių įvairių sandorio šalių, kurioms pagal 4 straipsnio 1 dalį būtų taikoma tarpuskaity prievolė, rizikos valdymo ir teisinius bei veiklos pajėgumus.

6. Jei nebėra pagrindinės sandorio šalies, kuri turi leidimą ar pripažinta vykdyti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių klases tarpuskaity pagal šį reglamentą, tai sutarčių klasei nebetaikoma 4 straipsnyje nurodyta tarpuskaity prievolė, ir taikoma šio straipsnio 3 dalis.

6 straipsnis

Viešas registras

1. EVPRI įsteigia, tvarko ir atnauja viešą registrą, kad būtų galima teisingai ir nedviprasmiškai nustatyti ne biržos išvestinių finansinių priemonių, kurioms taikoma tarpuskaity prievolė, klases. Viešas registras skelbiamas EVPRI interneto svetainėje.

2. Registre pateikiama ši informacija:

- a) ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasės, kurioms taikoma tarpuskaity prievolė pagal 4 straipsnį;
- b) pagrindinės sandorio šalys, kurios suteiktas leidimas arba kurios pripažintos vykdyti tarpuskaity prievolę;
- c) datos, nuo kada įsigalioja tarpuskaity prievolė, įskaitant bet kokią laipsnišką jos įgyvendinimą;

- d) pagal 5 straipsnio 3 dalį EVPRI nustatytos ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasės;
- e) išvestinių finansinių priemonių sutarčių, nurodytų 4 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje, minimalus likęs terminas;
- f) pagrindinės sandorio šalys, apie kurias kompetentinga institucija praneša EVPRI, kad ji joms suteikė leidimą atlikti tarpuskaitą, ir pranešimo kiekvienai iš jų datą.

3. Kai pagrindinei sandorio šaliai daugiau nebesuteikiamas leidimas arba ji nebeprapažįstama vykdyti tam tikros išvestinių finansinių priemonių klasės tarpuskaitą pagal šį reglamentą, EVPRI nedelsiant pašalina ją iš viešo registro dėl tos ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasės.

4. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI gali parengti techninių reguliavimo standartų, pagal kuriuos nurodoma informacija, kurią reikia įtraukti į 1 dalyje nurodytą viešą registrą, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

7 straipsnis

Galimybė naudotis pagrindinės sandorio šalies paslaugomis

1. Pagrindinė sandorio šalis, kuriai suteiktas leidimas atlikti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitą, sutinka nediskriminuodama ir skaidriai atlikti tokių sutarčių tarpuskaitą, nepriklausomai nuo prekybos vietos.

Pagrindinė sandorio šalis gali pareikalauti, kad prekybos vieta atitiktų pagrindinės sandorio šalies nustatytus operacinius ir techninius reikalavimus, įskaitant rizikos valdymo reikalavimus.

2. Pagrindinė sandorio šalis patenkina arba atmeta oficialų prekybos vietos prašymą naudotis jos paslaugomis per tris mėnesius po to, kai gauna tokį prašymą.

3. Jei pagrindinė sandorio šalis atsisako suteikti galimybę naudotis jos paslaugomis pagal 2 dalį, ji prekybos vietai pateikia visas tokio atsisakymo priežastis.

4. Išskyrus atvejus, kai prekybos vietos ir pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija atsisako suteikti galimybę naudotis prekybos vietos paslaugomis, pagrindinė sandorio šalis per tris mėnesius nuo sprendimo pagal 2 dalį patenkinti prekybos vietos oficialų prašymą suteikia galimybę naudotis jos paslaugomis.

Prekybos vietos ir pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija, gavusi oficialų prekybos vietos prašymą, gali atsisakyti pagrindinei sandorio šaliai suteikti galimybę naudotis jos paslaugomis tik tuo atveju, jei dėl tokios galimybės naudotis

paslaugomis kiltų grėsmė sklandžiam ir tinkamam rinkų veikimui arba būtų daroma neigiamą įtaka sisteminei rizikai.

5. Nesutarimų tarp kompetentingų institucijų atveju EVPRI juos sprendžia vadovaudamasi savo įgaliojimais pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnį.

8 straipsnis

Galimybė naudotis prekybos vieta

1. Prekybos vieta kiekvienai pagrindinei sandorio šaliai, kuriai buvo suteiktas leidimas atlikti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kuriomis prekiaujama toje prekybos vietoje, tarpuskaitą, pagrindinės sandorio šalies prašymu nediskriminuodama ir skaidriai suteikia galimybę naudotis savo prekybos sistema.

2. Jei pagrindinė sandorio šalis prekybos vietai oficialiai pateikė prašymą dėl galimybės naudotis prekybos vietos paslaugomis, prekybos vieta atsakymą į minėtąjį prašymą pagrindinei sandorio šaliai pateikia per tris mėnesius.

3. Jei vykdymo vieta atsisako suteikti galimybę naudotis jos paslaugomis, ji apie tai informuoja pagrindinę sandorio šalį, pateikdama išsamias priežastis.

4. Nedarant poveikio vykdymo vietos ir pagrindinės sandorio šalies kompetentingų institucijų sprendimui, vykdymo vieta galimybę ja naudotis suteikia per tris mėnesius nuo sutikimo patenkinti prašymą dėl galimybės ja naudotis.

Galimybė naudotis pagrindinės sandorio šalies paslaugomis prekybos vietai suteikiama tik tuo atveju, jei tokiam naudojimuisi nebūtina sąveika arba jei dėl tokio naudojimosi nekyla grėsmė sklandžiam ir tinkamam rinkų veikimui, visų pirma dėl likvidumo susiskaidymo, o vykdymo vieta yra įdiegusi tinkamą tokio susiskaidymo prevencijos mechanizmą.

5. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose konkrečiai apibūdinama likvidumo susiskaidymo sąvoka.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

9 straipsnis

Prievolė teikti ataskaitas

1. Sandorio šalys ir pagrindinės sandorio šalys užtikrina, kad visų jų sudarytų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, jų pakeitimų ar nutrauktų sutarčių duomenys pateikiami pagal 55 straipsnį registruotai arba pagal 77 straipsnį pripažintai sandorių duomenų saugykiai. Šie duomenys pateikiami ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sutarties sudarymo, pakeitimo ar nutraukimo.

Prievolė teikti ataskaitas taikoma išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurios:

a) sudarytos iki 2012 m. rugpjūčio 16 d. ir dar vykdomos tą dieną;

b) sudarytos 2012 m. rugpjūčio 16 d. ar vėliau.

Sandorio šalis arba pagrindinė sandorio šalis, kurioms taikoma prievolė teikti ataskaitas, gali įgalioti kitą šalį teikti išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenis.

Sandorio šalys ir pagrindinės sandorio šalys užtikrina, kad jų sudarytų išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenys būtų pateikti sandorių duomenų saugyklai jų nedubliuojant.

2. Sandorio šalys visų jų sudarytų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, jų pakeitimų ar nutrauktų sutarčių duomenis saugo mažiausiai penkerius metus nuo sutarčių nutraukimo.

3. Jeigu sandorių duomenų saugykla negali registruoti išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenų, sandorio šalys ir pagrindinės sandorio šalys užtikrina, kad tokie duomenys būtų pateikti EVPRI.

Tokiu atveju EVPRI užtikrina, kad visi 81 straipsnio 3 dalyje nurodyti atitinkami subjektai galėtų susipažinti su išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenimis, kurių jiems reikia savo atitinkamoms pareigoms ir įgaliojimams vykdyti.

4. Sandorio šalis arba pagrindinė sandorio šalis, teikianti išvestinių finansinių priemonių sutarties duomenis sandorių duomenų saugyklai, EVPRI arba subjektui, teikiančiam tokius duomenis sandorio šalies ar pagrindinės sandorio šalies vardu, nelaikoma pažeidusi kokių nors informacijos atskleidimo apribojimų, nustatytų toje sutartyje arba bet kokiose teisės aktų, reguliavimo ar administracinėse nuostatose.

Duomenis teikiantis subjektas, jo direktoriai arba darbuotojai neprisiima atsakomybės, atsirandančios dėl šių duomenų atskleidimo.

5. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektą, kuriame nustatomi 1 ir 3 dalyse nurodytų ataskaitų duomenys ir tipas skirtingų išvestinių finansinių priemonių klasių atvejais.

1 ir 3 dalyse nurodytose ataskaitose nurodoma bent:

a) išvestinių finansinių priemonių sutarties šalys ir, jei skiriasi, pagal sutartį atsirandančių teisių ir įsipareigojimų gavėjas;

b) pagrindinės išvestinių finansinių priemonių sutarčių ypatybės, įskaitant jų rūšį, terminą, sąlyginę vertę, kainą ir atsiškaitymo datą.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

6. Siekdamą užtikrinti vienodas 1 ir 3 dalių taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

a) 1 ir 3 dalyse nurodytų ataskaitų formą ir teikimo dažnumą pagal atskiras išvestinių finansinių priemonių klases;

b) data, iki kurios turi būti pranešama apie išvestinių finansinių priemonių sutartis, įskaitant laipsnišką taikymą sutartims, sudarytoms iki prievolės teikti ataskaitas taikymo pradžios.

EVPRI tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnio.

10 straipsnis

Ne finansų sandorio šalys

1. Jeigu ne finansų sandorio šalis turi ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių pozicijų ir tos pozicijos viršija tarpuskaitos ribą, kaip nurodyta pagal 3 dalį, ta ne finansų sandorio šalis:

a) nedelsdama apie tai praneša EVPRI ir kompetentingai institucijai, kaip nurodyta 5 dalyje;

b) tampa ne finansų sandorio šalimi, kuriai būsimų sutarčių atžvilgiu taikoma tarpuskaitos prievolė pagal 4 straipsnį, jei 30 darbo dienų laikotarpiu slenkantis pozicijų vidurkis viršija ribą, ir

c) atlieka visų atitinkamų sutarčių tarpuskaitą per 3 mėnesius nuo dienos, kada jai pradėta taikyti tarpuskaitos prievolė.

2. Ne finansų sandorio šaliai, kuriai pagal 1 dalies b punktą pradėta taikyti tarpuskaitos prievolė ir kuri vėliau pagal 5 dalį paskirtai institucijai įrodo, kad 30 darbo dienų laikotarpiu jos slenkantis pozicijų vidurkis neviršija tarpuskaitos ribos, 4 straipsnyje nustatyta tarpuskaitos prievolė nebetaikoma.

3. Apskaičiuojant 1 dalyje nurodytas pozicijas, ne finansų sandorio šalis įtraukia visas ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, kurias sudarė sandorio šalis arba kiti ne finansų subjektai grupėje, kuriai priklauso ne finansų sandorio šalis, kurių negalima objektyviai įvertinti kaip mažinančių riziką, tiesiogiai susijusių su tos sandorio šalies arba tos grupės komercine veikla arba išdo finansavimo veikla.

4. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su ESRV ir kitomis atitinkamomis institucijomis, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodomi:

- a) kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kurios ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys yra objektyviai įvertinamos kaip mažinančios tiesiogiai su 3 dalyje nurodyta komercine veikla ar išdo finansavimo veikla susijusią riziką, ir
- b) tarpuskaitos ribų vertės, kurios nustatomos atsižvelgiant į sandorio šalies kiekvienos klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių grynųjų pozicijų ir pozicijų, kurioms kyla rizika, sumos svarbą visai sistemai.

Surengusi viešas konsultacijas, EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. birželio 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

EVPRI, pasikonsultavusi su ESRV ir kitomis atitinkamomis institucijomis, periodiškai peržiūri ribas ir, kai reikia, siūlo techninius reguliavimo standartus joms iš dalies pakeisti.

5. Kiekviena valstybė narė paskiria atsakingą instituciją, kuri užtikrintų, kad būtų vykdoma 1 dalyje nurodyta prievolė.

11 straipsnis

Ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdai

1. Finansų sandorio šalys ir ne finansų sandorio šalys, sudarančios ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartį, kurios tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, tinkamai užtikrina, kad būtų taikomos tinkamos procedūros ir priemonės siekiant įvertinti, kontroliuoti ir mažinti sandorio šalies operacinę ir kredito riziką, įskaitant bent šias priemones:

- a) atitinkamos ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties sąlygų patvirtinimą laiku, kai įmanoma, elektroninėmis priemonėmis;
- b) patikimus, lanksčius ir audituojamus standartizuotus procesus, siekiant suderinti portfelius, valdyti susijusią riziką ir kuo anksčiau nustatyti tarp šalių kylančius ginčus ir juos išspręsti bei stebėti vykdomų sutarčių vertę.

2. Finansų sandorio šalys ir 10 straipsnyje nurodytos ne finansų sandorio šalys vykdomų sutarčių vertę kasdien koreguoja pagal rinkos vertę. Kai rinkos sąlygos trukdo koreguoti pagal rinkos vertę, naudojamas patikimas ir rizikos ribojimų pagrįstas koregavimas pagal modelį.

3. Finansų sandorio šalys turi rizikos valdymo procedūras, pagal kurias ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurios sudarytos 2012 m. rugpjūčio 16 d. ar vėliau, atžvilgiu reikalaujama laiku ir tiksliai keistis įkaitu laikantis tinkamo atskyrimo principo. 10 straipsnyje nurodytos ne finansų sandorio šalys turi rizikos valdymo procedūras, pagal kurias ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurios sudarytos tarpuskaitos ribos viršijimo dieną ar vėliau, atžvilgiu reikalaujama laiku ir tiksliai keistis įkaitu laikantis tinkamo atskyrimo principo.

4. Finansų sandorio šalys turi tinkamą ir proporcingą kapitalo sumą, kad galėtų valdyti riziką, kuri nepadengiama tinkamai keičiantis įkaitu.

5. Šio straipsnio 3 dalyje išdėstytas reikalavimas netaikomas 3 straipsnyje nurodytam grupės vidaus sandoriui, kurį sudaro toje pačioje valstybėje narėje įsteigtos sandorio šalys, jeigu nėra arba nenumatoma praktinių ar teisinių kliūčių sandorio šalims tarpusavyje greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti išpareigojimus.

6. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas visiškai ar iš dalies netaikomas 3 straipsnio 2 dalies a, b ar c punktuose nurodytam grupės vidaus sandoriui, kurį sudaro skirtingose valstybėse narėse įsteigtos sandorio šalys, remiantis teigiamu abiejų atitinkamų kompetentingų institucijų sprendimu, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- a) sandorio šalių rizikos valdymo procedūros yra pakankamai patikimos, tvirtos ir atitinka išvestinių finansinių priemonių sandorio sudėtingumo lygį;
- b) nėra ar nenusimato praktinių ar teisinių kliūčių sandorio šalims tarpusavyje greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti išpareigojimus.

Jeigu kompetentingoms institucijoms per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo netaikyti reikalavimo gavimo dienos nepavyksta pasiekti teigiamo sprendimo, EVPRI gali padėti toms institucijoms pasiekti susitarimą, remdamasi savo įgaliojimais pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnį.

7. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas netaikomas 3 straipsnio 1 dalyje nurodytam grupės vidaus sandoriui, kurį sudaro skirtingose valstybėse narėse įsteigtos ne finansų sandorio šalys, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- a) sandorio šalių rizikos valdymo procedūros yra pakankamai patikimos, tvirtos ir atitinka išvestinių finansinių priemonių sandorio sudėtingumo lygį;
- b) nėra ar nenusimato praktinių ar teisinių kliūčių sandorio šalims tarpusavyje greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti išipareigojimus.

Ne finansų sandorio šalys apie tai, kad jos rengiasi reikalavimo netaikyti, praneša 10 straipsnio 5 dalyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms. Reikalavimas yra netaikomas, nebent kuri nors viena iš pranešimą gavusių kompetentingų institucijų per tris mėnesius nuo pranešimo datos pareiškia nesutinkanti, kad pirmos pastraipos a arba b punktuose nurodytos sąlygos yra įvykdytos.

8. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas visiškai ar iš dalies netaikomas 3 straipsnio 2 dalies a–d punktuose nurodytam grupės vidaus sandoriui, kurį sudaro Sąjungoje įsteigta sandorio šalis ir trečiosios šalies jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje įsteigta sandorio šalis, remiantis teigiamu sprendimu, kurį priima atitinkama kompetentinga institucija, atsakinga už Sąjungoje įsteigtos sandorio šalies priežiūrą, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- a) sandorio šalių rizikos valdymo procedūros yra pakankamai patikimos, tvirtos ir atitinka išvestinių finansinių priemonių sandorio sudėtingumo lygį;
- b) nėra ar nenusimato praktinių ar teisinių kliūčių sandorio šalims tarpusavyje greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti išipareigojimus.

9. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas netaikomas 3 straipsnio 1 dalyje nurodytam grupės vidaus sandoriui, kurį sudaro Sąjungoje įsteigta ne finansų sandorio šalis ir trečiosios šalies jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje įsteigta sandorio šalis, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- a) sandorio šalių rizikos valdymo procedūros yra pakankamai patikimos, tvirtos ir atitinka išvestinių finansinių priemonių sandorio sudėtingumo lygį;
- b) nėra ar nenusimato praktinių ar teisinių kliūčių sandorio šalims tarpusavyje greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti išipareigojimus.

Ne finansų sandorio šalis apie tai, kad ji rengiasi reikalavimo netaikyti, praneša 10 straipsnio 5 dalyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms. Reikalavimas yra netaikomas, nebent kuri

nors viena iš pranešimą gavusių kompetentingų institucijų per tris mėnesius nuo pranešimo datos pareiškia nesutinkanti, kad pirmos pastraipos a arba b punktuose nurodytos sąlygos yra įvykdytos.

10. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas visiškai ar iš dalies netaikomas 3 straipsnio 1 dalyje nurodytam grupės vidaus sandoriui, kurį sudaro skirtingose valstybėse narėse įsteigtos ne finansų ir finansų sandorio šalys, remiantis atitinkamos kompetentingos institucijos, atsakingos už finansų sandorio šalies priežiūrą, teigiamu sprendimu, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- a) sandorio šalių rizikos valdymo procedūros yra pakankamai patikimos, tvirtos ir atitinka išvestinių finansinių priemonių sandorio sudėtingumo lygį;
- b) nėra ar nenusimato praktinių ar teisinių kliūčių sandorio šalims tarpusavyje greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti išipareigojimus.

Atitinkama kompetentinga institucija, atsakinga už finansų sandorio šalies priežiūrą, apie visus tokius sprendimus praneša 10 straipsnio 5 dalyje nurodytai kompetentingai institucijai. Reikalavimas yra netaikomas, nebent pranešimą gavusi kompetentinga institucija nesutinka, kad pirmos pastraipos a arba b punktuose nurodytos sąlygos yra įvykdytos. Jeigu kompetentingos institucijos nesutaria, EVPRI gali padėti toms institucijoms pasiekti susitarimą, remdamasi savo įgaliojimais pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnį.

11. Grupės vidaus sandorio šalis, kuriai nebuvo taikomas 3 dalyje išdėstytas reikalavimas, viešai atskleidžia informaciją apie reikalavimo netaikymą.

Kompetentinga institucija praneša EVPRI apie visus pagal 6, 8 ar 10 dalis priimtus sprendimus arba visus pagal 7, 9 ar 10 dalis gautus pranešimus ir pateikia EVPRI informaciją apie atitinkamą grupės vidaus sandorį.

12. 1–11 dalyse išdėstytos prievolės taikomos ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurias sudarė trečiųjų šalių subjektai, kuriems šios prievolės būtų taikomos, jeigu jie būtų įsteigti Sąjungoje, jeigu šios sutartys daro tiesioginį, didelį ir numatomą poveikį Sąjungai, arba kai tokia prievolė yra būtina ar tikslinga tam, kad būtų užkirstas kelias apeiti šio reglamento nuostatas.

13. EVPRI nuolat stebi veiklą, susijusią su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurios netinkamos tarpusukaitai, siekiant nustatyti atvejus, kuriais tam tikra išvestinių finansinių priemonių klasė gali sukelti sistemine riziką, ir apsisaugoti nuo palankesnio reguliavimo paieškos tarp išvestinių finansinių priemonių sandorių, kurių tarpusukaita atlikta ir tokių sandorių, kurių tarpusukaita neatlikta. EVPRI, pasikonsultavusi su ESRV, imasi veiksmų pagal 5 straipsnio 3 dalį arba peržiūri garantinės įmokos techninius reguliavimo standartus, nustatytus šio straipsnio 14 dalyje ir 41 straipsnyje.

14. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

- a) 1 dalyje nurodytos procedūros ir priemonės;
- b) 2 dalyje nurodytos rinkos sąlygos, trukdančios koreguoti pagal rinkos vertę ir ten pat nurodyti koregavimo pagal modelį naudojimo kriterijai;
- c) informacija apie grupės vidaus sandorius, kuriems netaikomas reikalavimas, kuri turi būti įtraukta į 7, 9 ir 10 dalyse nurodytą pranešimą;
- d) išsami informacija apie 11 dalyje nurodytus grupės vidaus sandorius, kuriems netaikomas reikalavimas;
- e) 12 dalyje nurodytos sutartys, laikomos galinčiomis daryti tiesioginį, didelį ir numatomą poveikį Sąjungai, arba atvejus, kai būtina ar tikslinga užkirsti kelią tam, kad būtų apeinamos šio reglamento nuostatos.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

15. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EPI parengia bendrų techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

- a) rizikos valdymo procedūros, įskaitant įkaito dydį ir rūšį ir atskyrimo tvarką, kurių reikia, kad būtų laikomasi 3 dalies;
- b) kapitalo dydis, kurio reikia kad būtų laikomasi 4 dalies;
- c) procedūros, kurių turi laikytis sandorio šalys ir atitinkamos kompetentingos institucijos, netaikydamos reikalavimo pagal 6–10 dalis;
- d) taikytini kriterijai, nurodyti 5–10 dalyse, įskaitant visų pirma tai, kas būtų laikoma praktinėmis ar teisinėmis kliūtims sandorio šalims tarpusavyje greitai pervesti nuosavas lėšas arba padengti išipareigojimus.

EPI tuos bendrų techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Atsižvelgiant į sandorio šalies teisinį pobūdį, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus

techninius reguliavimo standartus laikantis reglamentų (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 arba (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

12 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų pažeidus šioje antraštinėje dalyje nurodytas taisykles, ir imasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos. Mažiausia galima sankcija – administracinė bauda. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios.

2. Valstybės narės užtikrina, kad už finansų sandorio šalių ir, tam tikrais atvejais, ne finansų sandorio šalių priežiūrą atsakingos kompetentingos institucijos viešai skelbtų apie visas sankcijas, kurios skiriamos už 4, 5 ir 7–11 straipsnių pažeidimus, jeigu minėtas paskelbimas nesukels didelio pavojaus finansų rinkoms ir nepadarys neproporcingos žalos susijusioms sandorio šalims. Valstybės narės periodiškai skelbia įvertinimo ataskaitas dėl sankcijų taisyklių taikymo veiksmingumo. Atskleidžiant ir skelbiant tokią informaciją neskelbiami asmens duomenys, kaip apibrėžta Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio a punkte.

Valstybės narės ne vėliau kaip 2013 m. vasario 17 d. informuoja Komisiją apie 1 dalyje nurodytas taisykles. Jos nedelsdamos informuoja Komisiją apie bet kokius vėliau padarytus minėtų taisyklių pakeitimus.

3. Šioje antraštinėje dalyje nurodytų taisyklių pažeidimas neturi įtakos ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties galiojimui arba šalių galimybei užtikrinti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties nuostatų vykdymą. Šioje antraštinėje dalyje nurodytų taisyklių pažeidimas nėra pagrindas reikalauti žalos atlyginimo iš ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties šalių.

13 straipsnis

Mechanizmas, skirtas išvengti besidubliuojančių ar prieštaraujančių taisyklių

1. EVPRI padeda Komisijai prižiūrėti ir rengti pranešimus Europos Parlamentui ir Tarybai apie tai, kaip 4, 9, 10 ir 11 straipsniuose išdėstyti principai taikomi tarptautiniu mastu, visų pirma dėl galimai besidubliuojančių ar prieštaraujančių reikalavimų rinkos dalyviams.

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose pareikiama, kad trečiosios šalies teisinė, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo tvarka:

- a) atitinka šio reglamento 4, 9, 10 ir 11 straipsniuose išdėstytus reikalavimus;
- b) užtikrinama profesinės paslapties apsauga, kuri yra lygiavertė šiame reglamente nustatytai apsaugai, ir

c) veiksmingai taikoma ir jos vykdymas užtikrinamas laikantis lygiateisiškumo ir iškraipymų nesukeliančių principų siekiant užtikrinti veiksmingą priežiūrą ir vykdymo užtikrinimą toje trečiojoje šalyje.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 86 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. 2 dalyje nurodytas įgyvendinimo aktas dėl lygiavertiškumo reiškia, kad laikoma, jog sandorio šalys, sudarančios sandorį, kuriam taikomas šis reglamentas, įvykdė šio reglamento 4, 9, 10 ir 11 straipsniuose išdėstytas prievolės, kai bent viena iš sandorio šalių yra įsteigta trečiojoje šalyje.

4. Bendradarbiaudama su EVPRI, Komisija stebi, ar trečiosios šalys, kurių atžvilgiu buvo priimtas įgyvendinimo aktas dėl lygiavertiškumo, veiksmingai įgyvendina reikalavimus, kurie yra lygiaverčiai šio reglamento 4, 9, 10 ir 11 straipsniuose išdėstytiems reikalavimams, ir reguliariai kasmet teikia pranešimus Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei pranešime atskleidžiama, kad trečiosios šalies valdžios institucijos nepakankamai ar nenuosekliai taikė lygiaverčius reikalavimus, Komisija per 30 kalendorinių dienų nuo pranešimo pristatymo panaikina tos trečiosios šalies teisinės tvarkos lygiavertiškumo pripažinimą. Tuo atveju, jei įgyvendinimo aktas dėl lygiavertiškumo yra panaikinamas, sandorio šalims automatiškai vėl taikomi visi šiame reglamente išdėstyti reikalavimai.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

LEIDIMŲ PAGRINDINĖMS SANDORIO ŠALIMS SUTEIKIMAS IR PAGRINDINIŲ SANDORIO ŠALIŲ PRIEŽIŪRA

1 SKYRIUS

Leidimo pagrindinei sandorio šaliai suteikimo sąlygos ir tvarka

14 straipsnis

Leidimo pagrindinei sandorio šaliai suteikimas

1. Jeigu Sąjungoje įsteigtas juridinis asmuo nori teikti tarpuskaitos paslaugas kaip pagrindinė sandorio šalis, jis kreipiasi į valstybės narės, kurioje jis įsteigta, kompetentingą instituciją (pagrindinės sandorio šalies kompetentingą instituciją) ir prašo suteikti atitinkamą leidimą 17 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Leidimas, suteiktas pagal 17 straipsnį, galioja visoje Sąjungos teritorijoje.

3. 1 dalyje nurodytas leidimas suteikiamas tik veiklai, susijusiai su tarpuskaita, be to, jame nurodomos paslaugos ar veikla, kurias pagrindinei sandorio šaliai leidžiama teikti ar vykdyti, įskaitant finansinių priemonių, kurioms taikomas toks leidimas, klases.

4. Pagrindinė sandorio šalis visada laikosi sąlygų, būtinų siekiant gauti leidimą.

Pagrindinė sandorio šalis nepagrįstai nedelsdama informuoja kompetentingą instituciją apie bet kokius reikšmingus pokyčius, turinčius įtakos leidimo suteikimo sąlygoms.

5. 1 dalyje nurodytu leidimu valstybėms narėms netrukdoma priimti arba toliau taikyti jų teritorijose įsteigtoms pagrindinėms sandorio šalims skirtus papildomus reikalavimus leidimams gauti pagal Direktyvą 2006/48/EB.

15 straipsnis

Veiklos ir paslaugų srities išplėtimas

1. Pagrindinė sandorio šalis, norinti išplėsti savo veiklą ir teikti papildomas paslaugas arba užsiimti papildoma veikla, kurios nenumatytos pirminiame leidime, pagrindinės sandorio šalies kompetentingai institucijai pateikia prašymą išplėsti leidimo taikymo sritį. Siūlymas teikti tarpuskaitos paslaugas, kurių atžvilgiu pagrindinei sandorio šaliai dar nesuteiktas leidimas, laikomas to leidimo taikymo srities išplėtimu.

Leidimo taikymo sritis išplečiama pagal 17 straipsnyje išdėstytą procedūrą.

2. Jeigu pagrindinė sandorio šalis nori išplėsti savo veiklą ir ją vykdyti ne toje valstybėje narėje, kurioje ji įsteigta, o kitoje valstybėje narėje, pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija apie tai nedelsdama informuoja tos kitos valstybės narės kompetentingą instituciją.

16 straipsnis

Kapitalo poreikis

1. Pagrindinė sandorio šalis turi nuolatinį ir prieinamą mažiausiai 7,5 mln. EUR pradinį kapitalą, patvirtinamą pagal 14 straipsnį.

2. Pagrindinės sandorio šalies kapitalas, įskaitant nepaskirstytąjį pelną ir rezervus, turi būti proporcingas rizikai, atsirandančiai dėl pagrindinės sandorio šalies veiklos. Jis visada turi būti pakankamas, kad būtų galima užtikrinti tinkamą laipsnišką likvidavimą arba veiklos restruktūrizavimą per tinkamą laikotarpį ir pagrindinės sandorio šalies tinkamą apsaugą nuo kredito, sandorio šalių, rinkos, likvidumo, veiklos, teisinės ir verslo rizikos, dar nepadengtos konkrečiais finansiniais ištekliais, kaip nurodyta 41–44 straipsniuose.

3. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EBI, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS ir pasikonsultavusi su EVPRI, parengia techninių reguliavimo standartų projektą, kuriame patikslinami 2 dalyje nurodyti pagrindinės sandorio šalies kapitalo, nepaskirstytojo pelno ir rezervų reikalavimai.

EBI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–14 straipsnių.

17 straipsnis

Leidimo suteikimo ir atsakymo jį suteikti tvarka

1. Paraišką pateikianti pagrindinė sandorio šalis pateikia paraišką suteikti leidimą valstybės narės, kurioje ji yra įsteigusi, kompetentingai institucijai.

2. Paraišką teikianti pagrindinė sandorio šalis pateikia visą reikalingą informaciją, kad kompetentinga institucija galėtų įsitikinti, jog paraišką teikianti pagrindinė sandorio šalis leidimo suteikimo metu atitinka visus šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Kompetentinga institucija nedelsdama perduoda visą informaciją, gautą iš paraišką pateikusių pagrindinės sandorio šalies, EVPRI ir 18 straipsnio 1 dalyje nurodytai kolegijai.

3. Per 30 darbo dienų nuo paraiškos gavimo kompetentinga institucija įvertina, ar paraiška išsami. Jei paraiška neišsami, kompetentinga institucija nustato terminą, iki kurio paraišką pateikusi pagrindinė sandorio šalis turi pateikti papildomą informaciją. Įvertinusi, kad paraiška išsami, kompetentinga institucija atitinkamai informuoja paraišką pateikusią pagrindinę sandorio šalį, pagal 18 straipsnio 1 dalį įsteigtos kolegijos narius ir EVPRI.

4. Kompetentinga institucija leidimą suteikia tik tuo atveju, jeigu yra visiškai įsitikinusi, kad paraišką pateikusi pagrindinė sandorio šalis atitinka visus šiame reglamente išdėstytus reikalavimus, ir jeigu pagrindinė sandorio šalis informuojama kaip sistema pagal Direktyvą 98/26/EB.

Kompetentinga institucija deramai apsvarsto vadovaujantis pagal 19 straipsnį priimtą kolegijos nuomonę. Jei pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija nesutinka su teigiama kolegijos nuomone, savo sprendime ji nurodo visas priežastis bei paaiškina visus svarbius nukrypimus nuo tos teigiamos nuomonės.

Pagrindinei sandorio šaliai leidimas nesuteikiamas, jei visi kolegijos nariai, išskyrus valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi pagrindinė sandorio šalis, institucijas, savitarpio susitarimu prieina prie bendros nuomonės pagal 19 straipsnio 1 dalį, kad tai pagrindinei sandorio šaliai leidimas neturi būti suteiktas. Toje nuomonėje raštu išsamiai išdėstomos visos priežastys, kodėl, kolegijos nuomone, šiame reglamente ar kituose Sąjungos teisės aktuose išdėstyti reikalavimai nėra įvykdyti.

Jeigu savitarpio susitarimu, kaip nurodyta trečioje pastraipoje, neprieinama prie bendros nuomonės ir jeigu dviejų trečdalių kolegijos narių balsų dauguma pareiškia neigiamą nuomonę, bet kuri iš atitinkamų kompetentingų institucijų, remiantis dviejų trečdalių kolegijos narių balsų dauguma, per 30 kalendorinių dienų nuo neigiamos nuomonės priėmimo dienos gali perduoti šį klausimą spręsti EVPRI, kaip tai numatyta Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnyje.

Paraišką atmetančiame sprendime raštu išsamiai išdėstomos visos priežastys, kodėl atitinkami kolegijos nariai laikosi nuomonės, kad šiame reglamente ir kituose Sąjungos teisės aktuose nustatyti reikalavimai nėra įvykdyti. Tokiu atveju pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija atideda savo sprendimą dėl leidimo suteikimo ir laukia sprendimo dėl leidimo suteikimo, kurį EVPRI gali priimti pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnio 3 dalį. Kompetentinga institucija priima sprendimą laikydamasi EVPRI sprendimo. Pasibaigus ketvirtoje pastraipoje nurodytam 30 dienų laikotarpiui, klausimas spręsti EVPRI neperduodamas.

Kai visi kolegijos nariai, išskyrus valstybės narės, kurioje įsisteigusi pagrindinė sandorio šalis, institucijas, savitarpio susitarimu

prieina prie bendros nuomonės pagal 19 straipsnio 1 dalį, kad pagrindinė sandorio šalis neturi gauti leidimo, pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija gali šį klausimą perduoti EVPRI pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnį.

Valstybės narės, kurioje įsisteigusi pagrindinė sandorio šalis, kompetentinga institucija perduoda sprendimą kitoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms.

5. Tuo atveju, kai pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija netaikė šio reglamento nuostatų arba jas taikė taip, kad pažeidė Sąjungos teisę, EVPRI veikia pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 17 straipsnį.

EVPRI gali ištirti atvejus, kai įtariama, kad Sąjungos teisė buvo pažeista arba netaikoma, gavusi bet kurio kolegijos nario prašymą arba savo iniciatyva, apie tai pranešusi kompetentingai institucijai.

6. Kolegijos nariams atliekant pareigas, nė vienu jų veiksmu negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojama nė viena valstybė narė ar valstybių narių grupė kaip tarpuskaitos paslaugų bet kuria valiuta teikimo vieta.

7. Per šešis mėnesius nuo išsamios paraiškos pateikimo kompetentinga institucija raštu informuoja paraišką pateikusią pagrindinę sandorio šalį apie tai, ar jai suteikiamas leidimas, ar atsisakoma jį suteikti, ir pateikia išsamiai pagrįstą paaiškinimą.

18 straipsnis

Kolegija

1. Per 30 kalendorinių dienų nuo išsamios paraiškos pateikimo pagal 17 straipsnį pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija įsteigia kolegiją, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas 15, 17, 49, 51 ir 54 straipsniuose nurodytų užduočių vykdymui, ją administruoja ir jai pirmininkauja.

2. Šią kolegiją sudaro:

- a) EVPRI;
- b) pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija;
- c) kompetentingos institucijos, atsakingos už pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitos narių, kurie yra įsteigti trijose valstybėse narėse, kurių bendri įnašai į pagrindinės sandorio šalies išpareigojimų neįvykdymo fondą per 42 straipsnyje nurodytą vienerių metų laikotarpį yra didžiausi, priežiūrą;
- d) kompetentingos institucijos, atsakingos už prekybos vietų, kurioms paslaugas teikia pagrindinė sandorio šalis, priežiūrą;
- e) pagrindinių sandorio šalių, su kuriomis sudaryti sąveikos susitarimai, priežiūrą vykdančios kompetentingos institucijos;
- f) kompetentingos institucijos, kurios prižiūri centrinius vertybinių popierių depozitoriumus, su kuriais susijusi pagrindinė sandorio šalis;

g) atitinkami ECBS nariai, atsakingi už pagrindinės sandorio šalies priežiūrą, ir atitinkami ECBS nariai, atsakingi už pagrindinių sandorio šalių, su kuriomis sudaryti sąveikos susitarimai, priežiūrą;

h) finansinių priemonių, kurių tarpuskaityta atliekama, pagrindinių Sąjungos valiutų emisijos centriniai bankai.

3. Valstybės narės kompetentinga institucija, kuri nėra kolegijos narė, gali prašyti kolegijos pateikti jos priežiūros pareigoms atlikti reikalingos svarbios informacijos.

4. Kolegija, nedarydama poveikio kompetentingų institucijų atsakomybei pagal šį reglamentą, užtikrina:

- a) 19 straipsnyje nurodytos nuomonės parengimą;
- b) keitimąsi informacija, įskaitant prašymus suteikti informaciją pagal 84 straipsnį;
- c) susitarimą dėl savanoriško užduočių patikėjimo savo nariams;
- d) priežiūros analizės programų koordinavimą remiantis pagrindinės sandorio šalies rizikos vertinimu ir
- e) procedūrų ir nenumatytų atvejų planų, kurie būtų taikomi kritinės padėties atveju, kaip nurodyta 24 straipsnyje, parengimą.

5. Kolegija įsteigiama ir veikia rašytinio visų jos narių susitarimo pagrindu.

Tame susitarime apibrėžiamos praktinės priemonės kolegijos veiklai užtikrinti, įskaitant išsamias 19 straipsnio 3 dalyje nurodyto balsavimo procedūrų taisykles, ir gali būti apibrėžtos užduotys, kurios bus pavestos pagrindinės sandorio šalies kompetentingai institucijai arba kitam kolegijos nariui.

6. Siekiant užtikrinti tai, kad visoje Sąjungoje kolegijos veiktu nuosekliai ir suderintai, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodo sąlygas, kuriomis 2 dalies h punkte nurodytos Sąjungos valiutos turi būti laikomos pagrindinėmis, ir pateiktas 5 dalyje nurodytų praktinių priemonių išsamus aprašymas.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

19 straipsnis

Kolegijos nuomonė

1. Per keturis mėnesius nuo pagrindinės sandorio šalies išsamios paraiškos pateikimo pagal 17 straipsnį pagrindinės

sandorio šalies kompetentinga institucija atlieka pagrindinės sandorio šalies rizikos vertinimą ir kolegijai pateikia ataskaitą.

Per 30 kalendorinių dienų nuo ataskaitos gavimo dienos, remdamasi joje pateiktais duomenimis, kolegija priima bendrą nuomonę, kurioje nustatoma, kad paraišką pateikusi pagrindinė sandorio šalis atitinka visus šiame reglamente nustatytus reikalavimus.

Nedarant poveikio 17 straipsnio 4 dalies ketvirtai pastraipai ir jei neprieinama prie bendros nuomonės pagal antrą pastraipą, kolegija per tą patį laikotarpį priima nuomonę balsų dauguma.

2. EVPRI sudaro palankesnes sąlygas bendrai nuomonei priimti vykdydama Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 31 straipsnyje nustatytą bendro pobūdžio koordinavimo funkciją.

3. Kolegijos nuomonė balsų dauguma priimama jos narių paprastos balsų daugumos pagrindu. Kolegijoje, kurią sudaro ne daugiau kaip 12 narių, balsavimo teisę turi ne daugiau kaip du kolegijos nariai iš tos pačios valstybės narės, o kiekvienas balsavimo teisę turintis narys turi po vieną balsą. Kolegijoje, kurią sudaro daugiau kaip 12 narių, balsavimo teisę turi ne daugiau kaip trys nariai iš tos pačios valstybės narės, o kiekvienas balsavimo teisę turintis narys turi po vieną balsą. Priimant kolegijos nuomones, EVPRI balsavimo teisių neturi.

20 straipsnis

Leidimo panaikinimas

1. Nedarant poveikio 22 straipsnio 3 daliai, pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija panaikina suteiktą leidimą, jei pagrindinė sandorio šalis:

- a) leidimu nepasinaudoja per 12 mėnesių, aiškiai atsisako leidimo arba jeigu per pastaruosius šešis mėnesius ji neteikė paslaugų arba nevykdė veiklos;
- b) gauna leidimą pateikusi klaidingą informaciją ar pasinaudojusi kitomis netinkamomis priemonėmis;
- c) nebeatitinka tų sąlygų, pagal kurias suteiktas leidimas, ir per nustatytą laikotarpį nesiėmė ištaisomųjų veiksmų, kurių reikalavo pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija;
- d) rimtai ir sistemingai pažeidinėjo šiame reglamente nustatytus reikalavimus.

2. Jei pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija mano, kad egzistuoja viena iš 1 dalyje nurodytų aplinkybių, ji per penkias darbo dienas informuoja atitinkamai EVPRI ir kolegijos narius.

3. Pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija konsultuojasi su kolegijos nariais dėl būtinybės panaikinti pagrindinės sandorio šalies leidimą, išskyrus atvejus, kai sprendimą reikia priimti skubiai.

4. Bet kuris kolegijos narys pagrindinės sandorio šalies kompetentingos institucijos gali bet kuriuo metu paprašyti patikrinti, ar pagrindinė sandorio šalis vis dar atitinka sąlygas, pagal kurias buvo suteiktas leidimas.

5. Pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija leidimą gali panaikinti tik tam tikrai paslaugai, veiklai ar finansinių priemonių klasei.

6. Pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija informuoja EVPRI ir kolegijos narius apie savo išsamiai pagrįstą sprendimą, kuriame atsižvelgiama į kolegijos narių išlygas.

7. Sprendimas dėl leidimo panaikinimo galioja visoje Sąjungoje.

21 straipsnis

Peržiūra ir vertinimas

1. Nedarant poveikio kolegijos funkcijoms, 22 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos peržiūri pagrindinių sandorio šalių taikomą tvarką, strategijas, procesus ir mechanizmus šiam reglamentui įgyvendinti, ir vertina riziką, kuri kyla arba galėtų kilti pagrindinėms sandorio šalims.

2. 1 dalyje nurodyta peržiūra ir vertinimas turi apimti visus pagal šį reglamentą pagrindinėms sandorio šalims nustatytus reikalavimus.

3. Kompetentingos institucijos nustato 1 dalyje nurodytos peržiūros ir vertinimo dažnumą ir išsamumą, atsižvelgdama į atitinkamų pagrindinių sandorio šalių dydį, veiklos sisteminę svarbą, pobūdį, apimtį ir sudėtingumą. Peržiūra ir vertinimas atliekami bent kartą per metus.

Pagrindinės sandorio šalys tikrinamos vietoje.

4. Kompetentingos institucijos reguliariai, mažiausiai kartą per metus, informuoja kolegiją apie 1 dalyje nurodytos peržiūros ir vertinimo rezultatus, be kita ko, ir apie taikytus ištaisomuosius veiksmus ar sankcijas.

5. Kompetentingos institucijos reikalauja, kad bet kuri pagrindinė sandorio šalis, neatitinkanti šiame reglamente nustatytų reikalavimų, anksti imtųsi būtinų veiksmų ar priemonių, kad ištaisytų padėtį.

6. EVPRI atlieka bendrą kompetentingų institucijų ir kolegijų veiklos koordinavimą, siekdama plėtoti bendrą priežiūros kultūrą ir nuoseklią priežiūros praktiką, užtikrinti vienodų procedūrų ir nuoseklių metodų taikymą ir stiprinti priežiūros veiklos rezultatų nuoseklumą.

Pirmos pastraipos tikslais EVPRI bent kartą per metus:

a) atlieka visų kompetentingų institucijų priežiūros veiklos tarpusavio vertinimą dėl leidimo išdavimo pagrindinėms sandorio šalims ir jų kontrolės pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 30 straipsnį ir

b) inicijuoja ir koordinuoja pagrindinių sandorio šalių atsparumo nepalankiems rinkos pokyčiams Sąjungos masto vertinimus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 32 straipsnio 2 dalį.

Jei iš antros pastraipos b punkte nurodyto vertinimo matyti, kad vienoje ar daugiau pagrindinių sandorio šalių atsparumas nepalankiems rinkos pokyčiams nepakankamas, EVPRI pateikia būtinas rekomendacijas pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnį.

2 SKYRIUS

Pagrindinių sandorio šalių kontrolė ir priežiūra

22 straipsnis

Kompetentinga institucija

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingą instituciją, atsakingą už šiame reglamente nustatytų pareigų – leidimų pagrindinėms sandorio šalims suteikimą ir tų pagrindinių sandorio šalių priežiūrą – vykdymą, ir apie tai informuoja Komisiją bei EVPRI.

Jeigu valstybė narė paskiria daugiau kaip vieną kompetentingą instituciją, ji aiškiai apibrėžia atitinkamus institucijų vaidmenis ir paskiria vieną instituciją, kuri būtų atsakinga už bendradarbiavimo su Komisija, EVPRI, kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, EBI ir kitais atitinkamais ECBS nariais ir keitimosi su jais informacija, kaip nustatyta 23, 24, 83 ir 84 straipsniuose, koordinavimą.

2. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kompetentinga institucija turėtų įgaliojimus atlikti priežiūrą ir patikras, kurių reikia, kad ji galėtų vykdyti savo funkcijas.

3. Kiekviena valstybė narė užtikrina galimybę už šio reglamento nesilaikymą atsakingų fizinių ar juridinių asmenų atžvilgiu imtis valstybių narių teisei neprieštaraujančių tinkamų administracinių priemonių arba jas taikyti tų asmenų atžvilgiu.

Tos priemonės turi būti veiksmingos, proporcingos bei atgrasomosios, ir gali apimti prašymą per nustatytą laikotarpį imtis ištaisomųjų veiksmų.

4. EVPRI savo interneto svetainėje paskelbia pagal 1 dalį paskirtų kompetentingų institucijų sąrašą.

3 SKYRIUS

Bendradarbiavimas

23 straipsnis

Institucijų bendradarbiavimas

1. Kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja tarpusavyje, su EVPRI ir, jei būtina, su ECBS.

2. Vykdydamos savo bendrąsias pareigas, kompetentingos institucijos, remdamosi tuo metu turima informacija, tinkamai apsvaisto galimą savo sprendimų poveikį visų kitų susijusių valstybių narių finansų sistemos stabilumui, visų pirma esant kritinei padėčiai, kuri aptarta 24 straipsnyje.

24 straipsnis

Kritinė padėtis

Pagrindinės sandorio šalies kompetentinga institucija arba bet kuri kita institucija nepagrįstai nedelsdama informuoja EVPRI, kolegiją, atitinkamus ECBS narius ir kitas susijusias institucijas apie bet kokią kritinę padėtį, kuri susijusi su pagrindine sandorio šalimi, įskaitant finansų rinkų pokyčius, kurie gali turėti neigiamų padarinių bet kurios iš valstybių narių, kurioje įsteigta minėta pagrindinė sandorio šalis arba vienas iš jos tarpuskaistos narių, rinkos likvidumui ir finansų sistemos stabilumui.

4 SKYRIUS

Santykiai su trečiosiomis šalimis

25 straipsnis

Trečiųjų šalių pagrindinių sandorio šalių pripažinimas

1. Trečiojoje šalyje įsteigta pagrindinė sandorio šalis gali teikti tarpuskaistos paslaugas Sąjungoje įsteigtiems tarpuskaistos nariams ar prekybos vietoms tik tuo atveju, jei ta pagrindinė sandorio šalis yra pripažinta EVPRI.

2. EVPRI, pasikonsultavusi su 3 dalyje nurodytomis institucijomis, gali pripažinti trečiojoje šalyje įsteigtą pagrindinę sandorio šalį, pateikusią paraišką ją pripažinti, kad ji galėtų teikti tam tikras tarpuskaistos paslaugas ar vykdyti veiklą, jei:

- a) Komisija priėmė įgyvendinimo aktą pagal 6 dalį;
- b) atitinkamoje trečiojoje šalyje pagrindinė sandorio šalis yra gavusi leidimą, vykdoma veiksminga jos priežiūra ir užtikrinamas reikalavimų įvykdymas garantuojant, kad ji visapusiškai atitinka toje trečiojoje šalyje taikomus rizikos ribojimo reikalavimus;
- c) sudaryti bendradarbiavimo susitarimai pagal 7 dalį;
- d) pagrindinė sandorio šalis įsteigta arba gavo leidimą trečiojoje šalyje, kuri laikoma turinčia kovos su pinigų plovimu ir kovos su terorizmo finansavimu sistemas, lygiavertės veikiančioms Sąjungoje, vadovaujantis valstybių narių bendru susitarimu dėl trečiųjų šalių lygiavertiškumo nustatytais kriterijais pagal 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimu⁽¹⁾.

3. Vertindama, ar įvykdytos 2 dalyje nurodytos sąlygos, EVPRI konsultuojasi su toliau nurodytais subjektais:

- a) valstybės narės, kurioje pagrindinė sandorio šalis teikia ar ketina teikti tarpuskaistos paslaugas ir kurią ta pagrindinė sandorio šalis pasirinko, kompetentinga institucija;

b) kompetentingomis institucijomis, atsakingomis už pagrindinės sandorio šalies tarpuskaistos narių, įsteigtų trijose valstybėse narėse, kuriose bendri įnašai per vienų metų laikotarpį į pagrindinės sandorio šalies išpareigojimų neįvykdymo fondą, nurodytą 42 straipsnyje, yra arba, kaip tikisi pagrindinė sandorio šalis, bus didžiausi, priežiūrą;

c) kompetentingomis institucijomis, atsakingomis už Sąjungoje esančių prekybos vietų, kurioms paslaugas teikia arba teiks pagrindinė sandorio šalis, priežiūrą;

d) Sąjungoje įsteigtų pagrindinių sandorio šalių, su kuriomis sudaryti sąveikos susitarimai, priežiūrą vykdančiomis kompetentingomis institucijomis;

e) atitinkamais valstybių narių, kuriose pagrindinė sandorio šalis teikia arba ketina teikti tarpuskaistos paslaugas, ECBS nariais ir atitinkamais ECBS nariais, atsakingais už pagrindinių sandorio šalių, su kuriomis sudaryti sąveikos susitarimai, priežiūrą;

f) finansinių priemonių, kurių tarpuskaista atliekama arba bus atliekama, pagrindinių Sąjungos valiutų emisijos centrinių bankais.

4. 1 dalyje nurodyta pagrindinė sandorio šalis pateikia paraišką EVPRI.

Paraišką pateikusi pagrindinė sandorio šalis pateikia EVPRI visą pripažinimui reikalingą informaciją. Per 30 darbo dienų nuo gavimo dienos EVPRI įvertina, ar paraiška išsami. Jeigu paraiška neišsami, EVPRI nustato terminą, iki kurio paraišką pateikusi pagrindinė sandorio šalis turi pateikti papildomą informaciją.

Sprendimas dėl pripažinimo grindžiamas 2 dalyje išdėstytais sąlygomis ir nepriklauso nuo įvertinimų, kuriais grindžiamas 13 straipsnio 3 dalyje nurodytas sprendimas dėl lygiavertiškumo.

Prieš priimdama sprendimą EVPRI konsultuojasi su 3 dalyje nurodytomis institucijomis ir subjektais.

Per 180 darbo dienų nuo išsamios paraiškos pateikimo EVPRI raštu informuoja paraišką pateikusią pagrindinę sandorio šalį, ar jai suteikiamas pripažinimas arba atsisakoma jį suteikti, ir pateikia išsamiai pagrįstą paaiškinimą.

EVPRI savo interneto svetainėje paskelbia pagal šį reglamentą pripažintų pagrindinių sandorio šalių sąrašą.

5. EVPRI, pasikonsultavusi su 3 dalyje nurodytomis institucijomis ir subjektais, peržiūri trečiojoje šalyje įsteigtos pagrindinės sandorio šalies pripažinimą tos pagrindinės sandorio šalies veiklos ir paslaugų diapazono išplėtimo Sąjungoje atveju. Ta peržiūra atliekama laikantis 2, 3 ir 4 dalių nuostatų. EVPRI gali panaikinti tos pagrindinės sandorio šalies pripažinimą, jei 2 dalyje nustatytos sąlygos nebevykdomos, taip pat tomis aplinkybėmis, kurios apibūdintos 20 straipsnyje.

⁽¹⁾ OL L 309, 2005 11 25, p. 15.

6. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktą pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnį, kuriuo nustatoma, kad trečiosios šalies teisine ir priežiūros tvarka užtikrinama, kad toje trečiojoje šalyje leidimą gavusios pagrindinės sandorio šalys atitinka teisiškai privalomus reikalavimus, kurie lygiaverčiai šio reglamento IV antraštinėje dalyje nustatytiems reikalavimams, kad toje trečiojoje šalyje nuolat vykdoma veiksminga tų pagrindinių sandorio šalių priežiūra ir užtikrinamas reikalavimų vykdymas ir kad tos trečiosios šalies teisinėje sistemoje numatytas veiksminga lygiavertė pagal trečiosiose šalyse galiojančius teisinius režimus leidimą gavusių pagrindinių sandorio šalių pripažinimo sistema.

7. EVPRI su susijusiomis trečiųjų šalių, kurių teisinė ir priežiūros sistemos pripažintos lygiavertėmis šiam reglamentui pagal 6 dalį, kompetentingomis institucijomis sudaro bendradarbiavimo susitarimus. Tuose susitarimuose nurodoma bent:

- a) EVPRI ir atitinkamų trečiųjų šalių kompetentingų institucijų keitimosi informacija mechanizmas, įskaitant galimybę susipažinti su visa EVPRI prašoma informacija apie trečiojoje šalyje leidimą gavusias pagrindines sandorio šalis;
- b) mechanizmas, užtikrinantis skubių pranešimų teikimą EVPRI tuo atveju, kai trečiosios šalies kompetentinga institucija mano, kad pagrindinė sandorio šalis, kurios priežiūrą ji vykdo, pažeidė jai suteikto leidimo sąlygas arba kitus teisės aktus, kurie jai taikomi;
- c) mechanizmas, užtikrinantis, kad trečiosios šalies kompetentinga institucija skubiai praneštų EVPRI apie atvejus, kai pagrindinei sandorio šaliai, kurios priežiūrą ji vykdo, suteikiama teisė teikti tarpuskaityto paslaugas Sąjungoje įsisteigusiems tarpuskaityto nariams arba klientams;
- d) priežiūros koordinavimo tvarka, be kita ko, numatant atitinkamais atvejais atliekamus patikrinimus vietoje.

8. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais nustatoma informacija, kurią paraišką dėl pripažinimo teikianti pagrindinė sandorio šalis pateikia EVPRI, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

REIKALAVIMAI PAGRINDINĖMS SANDORIO ŠALIMS

1 SKYRIUS

Organizaciniai reikalavimai

26 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Pagrindinė sandorio šalis turi tvirtą valdymo tvarką, įskaitant aiškią organizacinę struktūrą su tiksliai apibrėžta, skaidria ir

nuoseklia atsakomybe, veiksmingus rizikos, su kuria ji susiduria arba gali susidurti, nustatymo, valdymo, stebėjimo ir pranešimo apie tokią riziką procesus ir tinkamus vidaus kontrolės mechanizmus, įskaitant patikimas administracines ir apskaitos procedūras.

2. Pagrindinė sandorio šalis patvirtina politiką ir procedūras, kurios yra pakankamai veiksmingos norint užtikrinti atitiktį šiam reglamentui, įskaitant jos vadovų ir darbuotojų atitiktį visoms šio reglamento nuostatomis.

3. Pagrindinė sandorio šalis išlaiko ir naudoja organizacinę struktūrą, kuria užtikrinamas tęstinumas ir sklandus veikimas teikiant paslaugas ir vykdamas veiklą. Ji naudoja tinkamas ir proporcingas sistemas, išteklius ir procedūras.

4. Pagrindinė sandorio šalis aiškiai atskiria rizikos valdymo ir kitos pagrindinės sandorio šalies veiklos atskaitomybės linijas.

5. Pagrindinė sandorio šalis patvirtina, įgyvendina ir išlaiko atlyginimo politiką, kuria skatinamas patikimas ir veiksmingas rizikos valdymas ir kuria nesukuriamos paskatos laikytis netokių griežtų rizikos valdymo standartų.

6. Pagrindinė sandorio šalis naudoja informacinių technologijų sistemas, kurios yra tinkamos atsižvelgiant į teikiamų paslaugų ir vykdomos veiklos sudėtingumą, įvairovę ir rūšis, siekiant užtikrinti griežtus apsaugos standartus ir saugomos informacijos vientisumą ir konfidencialumą.

7. Pagrindinė sandorio šalis savo valdymo tvarką ir savo veiklą reglamentuojančias taisykles, įskaitant savo taikomus priėmimo į tarpuskaityto narius kriterijus, nemokamai skelbia viešai.

8. Pagrindinės sandorio šalies nepriklausomas auditas atliekamas dažnai. To audito rezultatai perduodami pagrindinės sandorio šalies valdybai ir jais leidžiama naudotis kompetentingai institucijai.

9. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose patikslinamas 1–8 dalyse nurodytas minimalus taisyklių ir valdymo tvarkos turinys.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

27 straipsnis

Vyresnioji vadovybė ir valdyba

1. Pagrindinės sandorio šalies vyresnioji vadovybė turi pakankamai gerą reputaciją ir turi pakankamą patirtį, kad galėtų užtikrinti patikimą ir rizikos ribojimo principais pagrįstą pagrindinės sandorio šalies valdymą.

2. Pagrindinė sandorio šalis turi valdybą. Mažiausiai trečdalis, bet ne mažiau kaip du tos valdybos nariai yra nepriklausomi. Valdybos posėdžiuose su 38 ir 39 straipsnyje susijusiais klausimais kviečiami dalyvauti tarpuskaitos narių klientų atstovai. Nepriklausomų ir kitų ne administracijos valdybos narių atlyginimas nesiejamas su pagrindinės sandorio šalies veiklos rezultatais.

Pagrindinės sandorio šalies valdybos nariai, įskaitant jos nepriklausomus narius, turi pakankamai gerą reputaciją ir turi tinkamą kompetenciją finansinių paslaugų, rizikos valdymo ir tarpuskaitos paslaugų teikimo srityse.

3. Pagrindinė sandorio šalis aiškiai apibrėžia valdybos vaidmenis ir atsakomybę ir kompetentingai institucijai bei auditoriams leidžia naudotis valdybos susitikimų protokolais.

28 straipsnis

Rizikos valdymo komitetas

1. Pagrindinė sandorio šalis įsteigia rizikos valdymo komitetą, kurį sudaro jos tarpuskaitos narių atstovai, nepriklausomi valdybos nariai bei jos klientų atstovai. Rizikos valdymo komitetas pagrindinės sandorio šalies darbuotojus ir nepriklausomus išorės ekspertus gali pakviesti be balsavimo teisės dalyvauti rizikos valdymo komiteto posėdžiuose. Kompetentingos institucijos gali pareikalauti be balsavimo teisės dalyvauti rizikos valdymo komiteto posėdžiuose ir būti deramai informuotos apie rizikos valdymo komiteto veiklą ir sprendimus. Rizikos valdymo komiteto patarimams pagrindinės sandorio šalies vadovybė negali daryti tiesioginės įtakos. Rizikos valdymo komitete daugumos neturi nė viena atstovų grupė.

2. Pagrindinė sandorio šalis aiškiai apibrėžia rizikos valdymo komiteto įgaliojimus ir jo valdymo tvarką, siekdama užtikrinti jo nepriklausomumą, veiklos procedūras, komiteto narių priėmimo kriterijus ir atrankos mechanizmą. Valdymo tvarka skelbiama viešai, ir joje nustatoma bent tai, kad rizikos valdymo komitetui pirmininkauja nepriklausomas valdybos narys, kad rizikos komitetas tiesiogiai valdybai teikia ataskaitas ir rengia reguliarius susitikimus.

3. Rizikos valdymo komitetas valdybai pataria klausimais, kurie gali turėti poveikį pagrindinės sandorio šalies rizikos valdymui, kaip antai reikšmingas jos rizikos valdymo modelio pakeitimas, išipareigojimų neįvykdymo procedūros, kriterijai, kuriais remiantis priimami tarpuskaitos nariai, naujų klasių priemonių tarpuskaita arba funkcijų perdavimas išorės paslaugų teikėjams. Iš rizikos valdymo komiteto nereikalaujama teikti patarimus pagrindinės sandorio šalies kasdienės veiklos klausimais. Susidarius kritinei padėčiai dedamos deramos pastangos siekiant konsultuotis su rizikos valdymo komitetu dėl įvykių, turinčių poveikio pagrindinės sandorio šalies rizikos valdymui ypatingais atvejais.

4. Nedarant poveikio kompetentingų institucijų teisei būti tinkamai informuotoms, rizikos valdymo komiteto nariai įpareigoti užtikrinti informacijos konfidencialumą. Rizikos valdymo komiteto pirmininkui nusprendus, kad sprendžiant tam tikrą klausimą kyla arba gali kilti kurio nors nario interesų konfliktas, minėtam nariui balsuoti tuo klausimu neleidžiama.

5. Pagrindinė sandorio šalis nedelsdama informuoja kompetentingą instituciją apie bet kokią sprendimą, kai valdyba nusprendžia nesivadovauti rizikos valdymo komiteto patarimu.

29 straipsnis

Įrašų saugojimas

1. Mažiausiai dešimt metų pagrindinė sandorio šalis saugo visus įrašus apie suteiktas paslaugas ir vykdytą veiklą, kad kompetentinga institucija galėtų tikrinti pagrindinės sandorio šalies atitiktį šiam reglamentui.

2. Mažiausiai dešimt metų po sutarties nutraukimo pagrindinė sandorio šalis saugo visą informaciją apie visas savo tvarkytas sutartis. Ši informacija bent leidžia nustatyti pirmines sandorio sąlygas, buvusias prieš pagrindinei sandorio šaliai atliekant tarpuskaitą.

3. Kompetentingai institucijai, EVPRI arba atitinkamiems ECBS nariams paprašius, pagrindinė sandorio šalis leidžia naudotis visais 1 ir 2 dalyse nurodytais įrašais ir visa informacija apie sutarčių, kurių tarpuskaitą ji atliko, pozicijas, neatsižvelgiant į tai, kur atlikti tie sandoriai.

4. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriuose pateikiama išsami informacija apie įrašus ir saugotiną informaciją, kaip nurodyta 1–3 dalyse, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

5. Siekiant užtikrinti vienodas 1 ir 2 dalių taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nurodoma, kokia forma turi būti saugomi įrašai ir informacija.

EVPRI tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus Komisijai pateikia ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnio.

30 straipsnis

Akcininkai ir nariai, turintys akcijų paketą

1. Kompetentinga institucija išduoda pagrindinei sandorio šaliai leidimą tik po to, kai gauna informaciją apie akcininkų arba narių, kurie gali būti fiziniai ar juridiniai asmenys ir kurie tiesiogiai arba netiesiogiai turi akcijų paketą, tapatybę ir apie tų paketų dydžius.

2. Kompetentinga institucija atsisako išduoti leidimą pagrindinei sandorio šaliai, jeigu, atsižvelgdama į poreikį užtikrinti patikimą ir rizikos ribojimo principais pagrįstą pagrindinės sandorio šalies valdymą, ji nemano, kad akcininkai ar nariai, turintys akcijų paketą, yra tinkami.

3. Jeigu pagrindinė sandorio šalis ir kiti fiziniai ar juridiniai asmenys susiję glaudžiais ryšiais, kompetentinga institucija išduoda leidimą tik tuo atveju, kai tokie ryšiai kompetentingai institucijai netrukdo veiksmingai vykdyti priežiūros funkcijų.

4. Jei 1 dalyje nurodyti asmenys turi įtakos, kuri gali daryti neigiamą poveikį rizikos ribojimo principais pagrįstam ir patikimam pagrindinės sandorio šalies valdymui, kompetentinga institucija imasi tinkamų priemonių susidariusiai padėčiai ištaisyti, įskaitant galimą pagrindinės sandorio šalies leidimo panaikinimą.

5. Kompetentinga institucija atsisako išduoti leidimą tuo atveju, kai trečiosios šalies įstatymai ir kiti teisės aktai, taikomi vienam ar keletui fizinių ar juridinių asmenų, su kuriais pagrindinė sandorio šalis susijusi glaudžiais ryšiais, arba su jų vykdymo užtikrinimu susiję sunkumai jai trukdo veiksmingai vykdyti priežiūros funkcijas.

31 straipsnis

Informacija kompetentingoms institucijoms

1. Pagrindinė sandorio šalis praneša savo kompetentingai institucijai apie bet kokius jos vadovybės pasikeitimus ir kartu pateikia visą informaciją, reikalingą siekiant įvertinti atitiktį 27 straipsnio 1 daliai ir 27 straipsnio 2 dalies antrai pastraipai.

Jei manoma, kad valdybos nario elgesys gali daryti neigiamą įtaką rizikos ribojimo principais pagrįstam ir patikimam pagrindinės sandorio šalies valdymui, kompetentinga institucija imasi reikiamų priemonių, įskaitant galimą minėto nario pašalinimą iš valdybos.

2. Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo arba kartu veikiantys tokie asmenys (toliau – siūlomas įsigyjantis asmuo), nusprendę tiesiogiai ar netiesiogiai įsigyti pagrindinės sandorio šalies akcijų paketą arba jį tiesiogiai ar netiesiogiai padidinti tiek, kad jų turimų balsavimo teisių arba kapitalo dalis pasiektų arba viršytų 10 %, 20 %, 30 % arba 50 %, arba tiek, kad ta pagrindinė sandorio šalis taptų jų patrunuojamąja įmone (toliau – siūlomas įsigijimas), apie tai pirmiausia raštu informuoja pagrindinės sandorio šalies, kurios akcijų paketą ketina įsigyti arba padidinti, kompetentingą instituciją ir nurodo ketinamo įsigyti akcijų paketo dydį ir kitą svarbią informaciją, kaip nurodyta 32 straipsnio 4 dalyje.

Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, nusprendęs tiesiogiai ar netiesiogiai perduoti pagrindinės sandorio šalies akcijų paketą (toliau – siūlomas pardavėjas), pirmiausia apie tai raštu praneša kompetentingai institucijai ir nurodo tokio akcijų paketo dydį. Toks asmuo taip pat praneša kompetentingai institucijai, jeigu jis nusprendė sumažinti savo akcijų paketą tiek, kad jo turimų balsavimo teisių arba kapitalo dalis sumažėtų ir siektų mažiau

kaip 10 %, 20 %, 30 % ar 50 % visų balsavimo teisių ar viso kapitalo, arba tiek, kad pagrindinė sandorio šalis nustotų buvusi to asmens patrunuojama įmone.

Kompetentinga institucija, gavusi šioje dalyje nurodytą pranešimą ir 3 dalyje nurodytą informaciją, nedelsdama ir bet kuriuo atveju per dvi darbo dienas raštu apie gavimą informuoja siūlomą įsigyjantį asmenį arba pardavėją.

Kompetentinga institucija per ne ilgiau kaip 60 darbo dienų nuo rašytinio patvirtinimo apie pranešimo ir visų dokumentų, kuriuos pagal 32 straipsnio 4 dalyje nurodytą sąrašą reikalaujama pridėti prie pranešimo, gavimą dienos (toliau – vertinimo laikotarpis) atlieka 32 straipsnio 1 dalyje numatytą vertinimą (toliau – vertinimas).

Patvirtindama pranešimo gavimą, kompetentinga institucija praneša siūlomam įsigyjančiam asmeniui ar pardavėjui datą, kada baigiasi vertinimo laikotarpis.

3. Vertinimo laikotarpiu, bet ne vėliau kaip penkiasdešimtą vertinimo laikotarpio darbo dieną, kompetentinga institucija prireikus gali prašyti pateikti papildomą vertinimui užbaigti reikalingą informaciją. Šis prašymas pateikiamas raštu nurodant, kokios papildomos informacijos reikia.

Vertinimo laikotarpis sustabdomas tą dieną, kai kompetentinga institucija pateikia prašymą suteikti informacijos, ir atnaujinamas tą dieną, kai gaunamas siūlomo įsigyjančio asmens atsakymas į prašymą. Sustabdyti galima ne ilgiau kaip dvidešimčiai darbo dienų. Kompetentinga institucija savo nuožiūra gali teikti papildomus prašymus suteikti išsamesnę informaciją ar ją patikslinti, tačiau dėl to vertinimo laikotarpis daugiau nebegali būti stabdomas.

4. Kompetentinga institucija gali pratęsti 3 dalies antroje pastraipoje nurodytą sustabdymo laikotarpį iki ne daugiau kaip 30 darbo dienų, jei siūlomas įsigyjantis asmuo arba pardavėjas yra:

- a) įsteigtas arba jo veikla yra reglamentuojama ne Sąjungoje;
- b) fizinis arba juridinis asmuo, kuriam netaikoma priežiūra pagal šį reglamentą arba Direktyvą 73/239/EEB, 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvą 92/49/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, derinimo ⁽¹⁾, arba direktyvas 2002/83/EB, 2003/41/EB, 2004/39/EB, 2005/68/EB, 2006/48/EB, 2009/65/EB ar 2011/61/ES.

5. Jei, baigusi vertinimą, kompetentinga institucija nusprendžia pareikšti prieštaravimą siūlomam įsigijimui, ji per dvi darbo dienas ir neviršydamą vertinimo laikotarpio apie tai raštu praneša siūlomam įsigyjančiam asmeniui, nurodydama to sprendimo motyvus. Kompetentinga institucija apie tai atitinkamai

⁽¹⁾ OL L 228, 1992 8 11, p. 1.

praneša 18 straipsnyje nurodytai kolegijai. Pagal nacionalinę teisę atitinkamas sprendimų motyvų pareiškimas gali būti pateikiamas visuomenei susipažinti siūlomo įsigyjančio asmens prašymu. Tačiau valstybės narės gali leisti kompetentingai institucijai atskleisti informaciją siūlomam įsigyjančiam asmeniui neprašant.

6. Jei kompetentinga institucija per vertinimo laikotarpį raštu nepareiškia prieštaravimo dėl siūlomo įsigijimo, jis laikomas patvirtintu.

7. Kompetentinga institucija gali nustatyti ilgiausią terminą siūlomam įsigijimui įgyvendinti ir prirėkus jį pratęsti.

8. Valstybės narės nenustato griežtesnių, nei nustatyta šiame reglamente, reikalavimų dėl pranešimo kompetentingoms institucijoms apie tiesioginį ar netiesioginį balsavimo teisių ar kapitalo įsigijimą ir dėl kompetentingų institucijų suteikiamo patvirtinimo.

32 straipsnis

Įvertinimas

1. Vertindama 31 straipsnio 2 dalyje nustatytą pranešimą ir 31 straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją, kompetentinga institucija, kad užtikrintų patikimą ir rizikos ribojimo principais pagrįstą pagrindinės sandorio šalies, kurios akcijų paketą siūloma įsigyti, valdymą ir atsižvelgdama į galimą siūlomo įsigyjančio asmens įtaką pagrindinei sandorio šaliai, įvertina siūlomo įsigyjančio asmens tinkamumą ir siūlomo įsigijimo finansinį patikimumą pagal:

- a) siūlomo įsigyjančio asmens reputaciją ir finansinį patikimumą;
- b) bet kokio asmens, kuris vadovaus pagrindinės sandorio šalies verslui po siūlomo įsigijimo, reputaciją ir patirtį;
- c) tai, ar pagrindinė sandorio šalis galės laikytis ir laikysis šio reglamento;
- d) tai, ar esama tinkamo pagrindo įtarti, kad siekiant įgyvendinti siūlomą įsigijimą vykdomas arba įvykdytas ar buvo bandomas įvykdyti pinigų plovimas ar teroristų finansavimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/60/EB 1 straipsnyje, arba kad siūlomas įsigijimas gali padidinti jų pavojų.

Kompetentinga institucija, įvertindama finansinį siūlomo įsigyjančio asmens patikimumą, ypač daug dėmesio skiria pagrindinės sandorio šalies, kurios akcijų paketą siūloma įsigyti, vykdomos ir numatomos vykdyti veiklos rūšiai.

Kompetentinga institucija, įvertindama pagrindinės sandorio šalies galimybes laikytis šio reglamento, ypač daug dėmesio

skiria tam, ar grupės, kurios dalimi ji taps, struktūra sudaro sąlygas veiksmingai priežiūrai vykdyti, kompetentingoms institucijoms veiksmingai keistis informacija ir apibrėžti kompetentingų institucijų atsakomybės pasiskirstymą.

2. Kompetentingos institucijos gali pareikšti prieštaravimą dėl siūlomo įsigijimo tik turėdama pagrįstų priežasčių tai padaryti remiantis 1 dalyje nurodytais kriterijais arba jeigu siūlomo įsigyjančio asmens pateikta informacija yra neišsami.

3. Valstybės narės nenustato jokių išankstinių sąlygų dėl ketinamo įsigyti akcijų paketo dydžio ir neleidžia savo kompetentingoms institucijoms nagrinėti siūlomo įsigijimo rinkos ekonominių poreikių atžvilgiu.

4. Valstybės narės viešai paskelbia sąrašą, kuriame nurodo informaciją, būtiną įvertinimui atlikti ir pateikiamą kompetentingoms institucijoms teikiant 31 straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimą. Reikalaujama informacija turi būti proporcinga ir pritaikyta pagal siūlomo įsigyjančio asmens ir siūlomo įsigijimo pobūdį. Valstybės narės nereikalauja pateikti informacijos, kuri nėra reikalinga riziką ribojančiam įvertinimui atlikti.

5. Nepaisant 31 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių, jei kompetentingai institucijai pranešama apie du ar kelis pasiūlymus įsigyti ar padidinti akcijų paketą toje pačioje pagrindinėje sandorio šalyje, kompetentinga institucija užtikrina, kad siūlomi įsigyjantys asmenys nebus diskriminuojami.

6. Atitinkamos kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja tarpusavyje atlikdamos įvertinimą, jei siūlomas įsigyjantis asmuo yra:

- a) kitoje valstybėje narėje leidimą vykdyti veiklą gavusi kita pagrindinė sandorio šalis, kredito įstaiga, gyvybės draudimo įmonė, draudimo įmonė, perdraudimo įmonė, investicinė įmonė, rinkos operatorius, vertybinių popierių atsiskaitymų sistemos operatorius, KIPVPS valdymo įmonė arba AIFV;
- b) kitoje valstybėje narėje leidimą vykdyti veiklą gavusios kitos pagrindinės sandorio šalies, kredito įstaigos, gyvybės draudimo įmonės, draudimo įmonės, perdraudimo įmonės, investicinės įmonės, rinkos operatoriaus, vertybinių popierių atsiskaitymų sistemos operatoriaus, KIPVPS valdymo įmonės arba AIFV patronuojančioji įmonė;
- c) kitoje valstybėje narėje leidimą vykdyti veiklą gavusią kitą pagrindinę sandorio šalį, kredito įstaigą, gyvybės draudimo įmonę, draudimo įmonę, perdraudimo įmonę, investicinę įmonę, rinkos operatorių, vertybinių popierių atsiskaitymų sistemos operatorių, KIPVPS valdymo įmonę ar AIFV kontroliuojantis fizinis arba juridinis asmuo.

7. Kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos teikia viena kitai bet kokią informaciją, kuri yra esminė ar svarbi įvertinimui. Šiuo atžvilgiu kompetentingos institucijos paprašytos pateikia viena kitai visą svarbią informaciją ir savo iniciatyva suteikia visą esminę informaciją. Kompetentingos institucijos, išdavusios leidimą pagrindinei sandorio šaliai, kurios akcijų paketą siūloma įsigyti, sprendime nurodomos visos siūlomą įsigyjantį asmenį prižiūrinčios kompetentingos institucijos pareikštos nuomonės ar išlygos.

33 straipsnis

Interesų konfliktai

1. Pagrindinė sandorio šalis nustato ir taiko veiksmingas rašytines organizacines ir administracines priemones siekiant nustatyti ir valdyti galimus interesų konfliktus, kylančius tarp jos pačios (įskaitant jos vadovus, darbuotojus arba bet kuriuos asmenis, kurie su ja tiesiogiai ar netiesiogiai susiję kontrolės arba glaudžiais ryšiais) ir jos tarpuskaitos narių arba pagrindinei sandorio šaliai žinomų jų klientų. Pagrindinė sandorio šalis nustato ir taiko tinkamas galimų interesų konfliktų sprendimo procedūras.

2. Jeigu pagrindinės sandorio šalies organizacinių arba administracinių priemonių, skirtų interesų konfliktams valdyti, nepakanka užtikrinti, kad būtų išvengta rizikos padaryti žalą tarpuskaitos nario arba kliento interesams, ši pagrindinė sandorio šalis, prieš priimdama naujus to tarpuskaitos nario sandorius, tarpuskaitos narį aiškiai informuoja apie bendrąjį interesų konflikto pobūdį ir priežastis. Jeigu klientas pagrindinei sandorio šaliai žinomas, ji apie tai informuoja klientą ir susijusį tarpuskaitos narį.

3. Jeigu pagrindinė sandorio šalis – patronuojančioji arba patronuojamoji įmonė, rašytinėse priemonėse taip pat atsižvelgiama į visas aplinkybes, apie kurias žino arba turėtų žinoti pagrindinė sandorio šalis ir kurios gali sukelti interesų konfliktą dėl kitų įmonių, su kuriomis ją sieja patronuojančiosios įmonės arba dukterinės įmonės ryšiai, struktūros ir veiklos.

4. Rašytinėse priemonėse, kurios nustatomos pagal 1 dalį, numatoma:

- a) aplinkybės, kuriomis kyla arba gali kilti interesų konfliktas, dėl kurio vieno arba daugiau tarpuskaitos narių arba klientų interesams gali būti padaryta didelė žala;
- b) taikytinos procedūros ir priemonės, kurių reikia imtis, kad būtų galima valdyti tokį konfliktą.

5. Pagrindinė sandorio šalis imasi visų pagrįstų veiksmų, kad užkirstų kelią piktnaudžiavimui konfidencialia informacija, esančia jos sistemose, ir naudojimuisi ta informacija kitai verslo veiklai vykdyti. Fizinis asmuo, kuris susijęs glaudžiais ryšiais su pagrindine sandorio šalimi, arba juridinis asmuo, kuris susijęs su pagrindine sandorio šalimi patronuojančiosios arba patronuojamosios įmonės ryšiais, nenaudoja toje pagrindinėje sandorio

šalyje saugomos konfidencialios informacijos komerciniais tikslais, iš anksto negavęs raštiško kliento, kuriam tokia konfidenciali informacija priklauso, sutikimo.

34 straipsnis

Veiklos tęstinumas

1. Pagrindinė sandorio šalis parengia, įdiegia ir taiko tinkamą veiklos tęstinumo politiką ir veiklos atkūrimo planą, kurių tikslas – užtikrinti, kad būtų išsaugotos pagrindinės sandorio šalies funkcijos, laiku atkurta veikla ir kad būtų vykdomi pagrindinės sandorio šalies įsipareigojimai. Toks planas esant sutrikimams bent suteikia galimybę atkurti visus duomenis apie sandorius, kad pagrindinė sandorio šalis galėtų patikimai tęsti savo veiklą ir numatytą datą atlikti atsiskaitymus.

2. Pagrindinė sandorio šalis parengia, įgyvendina ir nuolat taiko tinkamą procedūrą, kuria užtikrinama, jog tuo atveju, kai panaikinamas leidimas remiantis pagal 20 straipsnį priimtu sprendimu, būtų laiku ir tvarkingai atsiskaitoma už klientų ir tarpuskaitos narių turtą ir pozicijas ar tas turtas ir pozicijos būtų laiku ir tvarkingai perduoti.

3. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodomas minimalus veiklos tęstinumo politikos ir veiklos atkūrimo plano turinys ir reikalavimai.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

35 straipsnis

Užsakomosios paslaugos

1. Jeigu pagrindinė sandorio šalis perduoda išorės paslaugų teikėjui savo veiklos funkcijas, paslaugas ar veiklą, ji ir toliau yra visiškai atsakinga už visų įsipareigojimų pagal šį reglamentą vykdymą ir visada užtikrina, kad:

- a) išorės paslaugų teikėjui perduodama funkcijas, pagrindinė sandorio šalis neperduoda savo atsakomybės;
- b) pagrindinės sandorio šalies santykiai su jos tarpuskaitos nariais arba, jei taikoma, jų klientais ir įsipareigojimai jiems nesikeičia;
- c) iš esmės nesikeičia sąlygos, kurių privalo laikytis pagrindinė sandorio šalis, kad gautų leidimą;
- d) užsakomosios paslaugos netrukdo vykdyti kontrolės ir priežiūros funkcijų, įskaitant galimybę vietoje gauti atitinkamos informacijos, kurios reikia tiems įgaliojimams vykdyti;

- e) dėl užsakomųjų paslaugų iš pagrindinės sandorio šalies neatimama galimybė naudoti būtinas sistemas ir kontrolės priemonės, kad ji galėtų valdyti riziką, su kuria susiduria;
- f) paslaugų teikėjas taiko veiklos tęstinumo reikalavimus, atitinkančius tuos reikalavimus, kurių pagal šį reglamentą privalo laikytis pagrindinė sandorio šalis;
- g) pagrindinė sandorio šalis išlaiko kompetenciją ir išteklius, reikalingus įvertinti suteiktų paslaugų kokybę, taip pat paslaugų teikėjo organizacinį tinkamumą ir kapitalo pakankamumą ir veiksmingai prižiūrėti išorės paslaugų teikėjui perduotų funkcijų vykdymą bei valdyti riziką, kuri siejama su užsakomosiomis paslaugomis, be to, nuolat prižiūri tų funkcijų vykdymą ir valdo tą riziką;
- h) pagrindinė sandorio šalis gali tiesiogiai naudotis svarbia informacija apie perduotas funkcijas;
- i) paslaugų teikėjas bendradarbiauja su kompetentinga institucija sprendžiant su perduota veikla susijusius klausimus;
- j) paslaugų teikėjas saugo visą konfidencialią informaciją, susijusią su pagrindine sandorio šalimi ir jos tarpuskaitytais nariais bei klientais, arba – tais atvejais, kai paslaugų teikėjas įsteigtas trečiojoje šalyje, – užtikrina, kad tos trečiosios šalies duomenų apsaugos standartai arba atitinkamų subjektų susitarime numatyti standartai palyginami su Sąjungoje galiojančiais duomenų apsaugos standartais.

Pagrindinė sandorio šalis pagrindinės veiklos, susijusios su rizikos valdymu, funkcijos neperduoda, nebent tokiame perdavime pritartų kompetentinga institucija.

2. Kompetentinga institucija pagrindinės sandorio šalies reikalauja rašytiniame susitarime aiškiai paskirstyti ir išdėstyti savo ir paslaugų teikėjo teises ir pareigas.

3. Pagrindinė sandorio šalis, gavusi atitinkamą prašymą, leidžia naudotis visa informacija, kuri reikalinga tam, kad kompetentinga institucija galėtų įvertinti užsakomųjų paslaugų atitiktį šiam reglamentui.

2 SKYRIUS

Verslo etikos taisyklės

36 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Pagrindinė sandorio šalis, teikdama paslaugas savo tarpuskaitytais nariams ir, kai tinka, jų klientams, veikia sąžiningai ir profesionaliai, nepažeisdama šių tarpuskaitytais narių ir klientų interesų bei patikimo rizikos valdymo principų.

2. Pagrindinė sandorio šalis nusistato prieinamas, aiškias ir teisingas skubaus skundų nagrinėjimo taisykles.

37 straipsnis

Dalyvavimo reikalavimai

1. Pagrindinė sandorio šalis nustato, atitinkamais atvejais atsižvelgdama į produkto, kurio tarpuskaityta atliekama, tipą,

priimtinių tarpuskaitytais narių kategorijas ir priėmimo kriterijus, remdamasi rizikos valdymo komiteto patarimais pagal 28 straipsnio 3 dalį. Tokie kriterijai yra nediskriminaciniai, skaidrūs ir objektyvūs, kad būtų galima užtikrinti sąžiningą ir atvirą prieigą prie pagrindinės sandorio šalies, ir jais užtikrinama, kad tarpuskaitytais sistemos nariai turėtų pakankamai finansinių išteklių ir veiklos pajėgumų, kad galėtų vykdyti įsipareigojimus, atsirandančius dėl dalyvavimo pagrindinės sandorio šalies veikloje. Prieigą ribojančius kriterijus leidžiama taikyti tik tiek, kiek jais siekiama valdyti pagrindinės sandorio šalies riziką.

2. Pagrindinė sandorio šalis užtikrina, kad 1 dalyje nurodytų kriterijų būtų nuolat laikomasi ir kad ji galėtų laiku pasinaudoti tokiame įvertinime svarbia informacija. Bent kartą per metus pagrindinė sandorio šalis atlieka išsamią peržiūrą, kuria siekiama patikrinti, ar jos tarpuskaitytais nariai laikosi šio straipsnio.

3. Tarpuskaitytais nariai, atliekantys sandorių tarpuskaitytą savo klientų vardu, turi būtinų papildomų finansinių išteklių ir veiklos pajėgumų, reikalingų šiai veiklai vykdyti. Taikant pagrindinės sandorio šalies taisykles tarpuskaitytais nariams, ji turi gebėti surinkti pagrindinę svarbią informaciją, kuri reikalinga atitinkamai rizikos, susijusios su paslaugų teikimu klientams, koncentracijai nustatyti, stebėti ir valdyti. Tarpuskaitytais nariai, gavę prašymą, informuoja pagrindinę sandorio šalį apie jų taikomus kriterijus ir sudaromus susitarimus, kuriais siekiama klientams suteikti galimybę naudotis pagrindinės sandorio šalies teikiamomis paslaugomis. Tarpuskaitytais nariai ir toliau privalo užtikrinti, kad klientai vykdytų savo įsipareigojimus.

4. Pagrindinė sandorio šalis nustato objektyvias ir skaidrias tarpuskaitytais narių dalyvavimo sustabdymo ir 1 dalyje nustatytų kriterijų nebeatitinkančių tarpuskaitytais narių tinkamo pasitraukimo procedūras.

5. Pagrindinė sandorio šalis gali atsisakyti suteikti prieigą 1 dalyje nurodytus kriterijus atitinkantiems tarpuskaitytais nariams tik tokiu atveju, jeigu tai tinkamai pagrindžiama raštu ir paremiama išsamią rizikos analize.

6. Pagrindinė sandorio šalis tarpuskaitytais nariams gali nustatyti tam tikras papildomas prievoles, įskaitant dalyvavimą įsipareigojimų neįvykdžiusių tarpuskaitytais narių pozicijos aukcionuose. Tokios papildomos prievolės yra proporcingos tarpuskaitytais nario keliamai rizikai ir jomis nevaržomas tam tikrų kategorijų tarpuskaitytais narių dalyvavimas.

38 straipsnis

Skaidrumas

1. Pagrindinė sandorio šalis ir jos tarpuskaitytais nariai viešai skelbia teikiamų paslaugų kainas ir susijusius mokesčius. Jie atskleidžia kiekvienos paslaugos atskirai nurodomas kainas ir mokesčius, įskaitant nuolaidas ir permokos grąžinimą bei sąlygas, kuriomis jos taikomos. Pagrindinė sandorio šalis savo tarpuskaitytais nariams ir, atitinkamais atvejais, jų klientams suteikia atskirą prieigą prie konkrečių teikiamų paslaugų.

Pagrindinė sandorio šalis atskirai atsiskaito už sąnaudas ir įplaukas, susijusias su teikiamomis paslaugomis, ir atskleidžia tą informaciją kompetentingai institucijai.

2. Pagrindinė sandorio šalis tarpuskaityto nariams ir klientams atskleidžia su teikiamomis paslaugomis susijusią riziką.

3. Pagrindinė sandorio šalis atskleidžia savo tarpuskaityto nariams ir savo kompetentingai institucijai kainų informaciją, naudojamą apskaičiuojant jos tarpuskaityto narių pozicijas dienos pabaigoje.

Pagrindinė sandorio šalis viešai atskleidžia kiekvienos klasės priemonių sandorių, kurių tarpuskaityta atlikta, skaičių, kurių tarpuskaitytą apibendrintai atlieka pagrindinė sandorio šalis.

4. Pagrindinė sandorio šalis viešai atskleidžia veiklos ir techninius reikalavimus, susijusius su ryšių protokolais, aprėpiančiais turinį ir pranešimo formatus, kuriuos ji naudoja bendraudama su trečiosiomis šalimis, įskaitant 7 straipsnyje nurodytus veiklos ir techninius reikalavimus.

5. Pagrindinė sandorio šalis viešai atskleidžia informaciją apie bet kokius tarpuskaityto narių atliktus kriterijų, nurodytų 37 straipsnio 1 dalyje, ir reikalavimų, nustatytų šio straipsnio 1 dalyje, pažeidimus, išskyrus atvejus, kai kompetentinga institucija, pasikonsultavusi su EVPRI, nusprendžia, kad atskleidus šią informaciją kiltų grėsmė finansų stabilumui arba pasitikėjimui rinka arba būtų sukurta rimta grėsmė finansų rinkoms ar neproporcinga žala susijusioms šalims.

39 straipsnis

Atskirimas ir perkeliamumas

1. Pagrindinė sandorio šalis atskirai registruoja duomenis ir tvarko apskaitą, kad bet kuriuo metu ir nedelsiant pagrindinės sandorio šalies sąskaitose galėtų atskirti vieno tarpuskaityto nario vardu laikomą turtą ir pozicijas nuo bet kurio kito tarpuskaityto nario vardu laikomo turto ir pozicijų ir nuo savo pačios turto.

2. Pagrindinė sandorio šalis siūlo atskirai registruoti duomenis ir tvarkyti apskaitą, kad kiekvienas tarpuskaityto narys pagrindinės sandorio šalies sąskaitose galėtų atskirti savo turtą ir pozicijas nuo savo klientų vardu laikomo turto ir pozicijų (toliau – bendras klientų atskirimas).

3. Pagrindinė sandorio šalis siūlo atskirai registruoti duomenis ir tvarkyti apskaitą, kad kiekvienas tarpuskaityto narys pagrindinės sandorio šalies sąskaitose galėtų atskirti tam tikro kliento vardu laikomą turtą ir pozicijas nuo kitų klientų vardu laikomo turto ir pozicijų (toliau – atskiro kliento atskirimas). Pagrindinė sandorio šalis, gavusi tarpuskaityto narių prašymą, suteikia jiems galimybę atidaryti daugiau sąskaitų jų arba jų klientų vardu.

4. Tarpuskaityto narys atskirai registruoja duomenis ir tvarko apskaitą, kad galėtų pagrindinės sandorio šalies sąskaitose bei savo paties sąskaitose atskirti savo turtą ir pozicijas nuo savo klientų vardu pagrindinės sandorio šalies laikomo turto ir pozicijų.

5. Tarpuskaityto narys savo klientams siūlo bent galimybę rinktis bendrą klientų atskyrimą arba atskiro kliento atskyrimą ir informuoja klientus apie su šiomis alternatyvomis susijusias sąnaudas ir 7 dalyje nurodytą apsaugos lygį. Klientas savo pasirinkimą patvirtina raštu.

6. Klientui pasirinkus atskiro kliento atskyrimą, kliento reikalavimą viršijantis perviršis taip pat pateikiamas pagrindinei sandorio šaliai ir atskiriamas nuo kitų klientų ar tarpuskaityto narių perviršio bei apsaugomas nuo nuostolių, susijusių su kitoje sąskaitoje užregistruotomis pozicijomis.

7. Pagrindinė sandorio šalis ir tarpuskaityto nariai viešai atskleidžia informaciją apie apsaugos lygius ir išlaidas, susijusias su skirtingais jų teikiamo atskyrimo lygiais, ir siūlo tas paslaugas pagrįstomis komercinėmis sąlygomis. Išsami informacija apie skirtingus atskyrimo lygius apima atitinkamų siūlomų atskyrimo lygių pagrindinių teisinių pasekmių aprašą, įskaitant informaciją apie atitinkamose jurisdikcijose taikytiną nemokumo teisę.

8. Pagrindinė sandorio šalis turi naudoti teisę, susijusią su garantinėmis įmokomis arba į išipareigojimų neįvykdymo fondą mokamomis įmokomis, surinktomis pagal susitarimą dėl finansinio įkaito, kaip apibrėžta 2002 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/47/EB dėl susitarimų dėl finansinio įkaito⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 dalies c punkte, jeigu tokio susitarimo naudojimas yra numatytas jos veiklos taisyklėse. Tarpuskaityto narys raštu patvirtina, kad pritaria veiklos taisyklėms. Pagrindinė sandorio šalis viešai paskelbia apie tą naudoti teisę, kuri įgyvendinama pagal 47 straipsnį.

9. Reikalavimas pagrindinės sandorio šalies sąskaitose atskirti turtą ir pozicijas yra įvykdytas, jei:

- turtas ir pozicijos registruojami atskirose sąskaitose;
- užkertamas kelias atskirose sąskaitose užregistruotų pozicijų tarpusavio įskaitai;
- turtas, apimantis vienoje sąskaitoje užregistruotas pozicijas, apsaugotas nuo nuostolių, susijusių su kitoje sąskaitoje užregistruotomis pozicijomis.

10. Turtas pažymėtas nuoroda į įkaitą, skirtą pozicijoms padengti, numatant teisę perleisti turtą, lygiavertį tam įkaitui, arba bet kokio įkaito realizavimo įplaukas, tačiau neapimant į išipareigojimų neįvykdymo fondą mokamų įmokų.

⁽¹⁾ OL L 168, 2002 6 27, p. 43.

3 SKYRIUS

Rizikos ribojimo reikalavimai

40 straipsnis

Pozicijų valdymas

Beveik realiu laiku pagrindinė sandorio šalis nustato ir įvertina savo likvidumo ir kredito riziką kiekvieno tarpuskaitos nario ir, kai taikoma, kitos pagrindinės sandorio šalies, su kuria ji sudarė sąveikos susitarimą, atžvilgiu. Pagrindinė sandorio šalis laiku ir nediskriminuojama gali naudotis svarbiais informacijos apie kainas šaltiniais, kad galėtų veiksmingai įvertinti turimas pozicijas. Tai suteikiama už pagrįstą kainą.

41 straipsnis

Garantinės įmokos reikalavimai

1. Pagrindinė sandorio šalis nustato, reikalauja pateikti ir iš savo tarpuskaitos narių bei, kai tinka, iš pagrindinių sandorio šalių, su kuriomis ji yra sudariusi sąveikos susitarimus, surenka garantines įmokas, kuriomis siekia riboti savo kredito riziką. Tokių garantinių įmokų pakanka galimai rizikai, kuri pagrindinės sandorio šalies apskaičiavimais kils iki susijusių pozicijų likvidavimo, padengti. Šių garantinių įmokų taip pat turi pakakti padengti nuostoliams, kurie per atitinkamą laikotarpį patiriami mažiausiai 99 % rizikos kitimo atveju, ir jomis užtikrinama, kad pagrindinė sandorio šalis bent kartą per dieną visiškai užtikrintų savo pozicijas visiems savo tarpuskaitos nariams ir, kai tinka, pagrindinėms sandorio šalims, su kuriomis ji yra sudariusi sąveikos susitarimus. Pagrindinė sandorio šalis nuolat stebi ir, esant reikalui, peržiūri savo garantinių įmokų dydį, kad jos atspindėtų esamas rinkos sąlygas, atsižvelgdama į tokios peržiūros galimą prociklinį poveikį.

2. Nustatydama garantinės įmokos reikalavimus, pagrindinė sandorio šalis taiko modelius ir parametrus, kuriais atsižvelgiama į priemonių, kurių tarpuskaityta atliekama, rizikos ypatybes ir į laikotarpį tarp garantinių įmokų surinkimo, rinkos likvidumą ir galimybę daryti pakeitimus sandorio laikotarpiu. Šiuos modelius ir parametrus tvirtina kompetentinga institucija, be to, dėl jų pateikiama nuomonė pagal 19 straipsnį.

3. Pagrindinė sandorio šalis kasdien reikalauja garantinių įmokų ir jas surenka, bent jau kai viršijamos iš anksto nustatytos ribos.

4. Pagrindinė sandorio šalis reikalauja pateikti ir surenka garantines įmokas, kurių pakanka padengti rizikai, susijusiai su kiekvienoje sąskaitoje, tvarkomoje pagal 39 straipsnį, užregistruotomis pozicijoms, susijusioms su konkrečiomis finansinėmis priemonėmis. Pagrindinė sandorio šalis gali skaičiuoti su tam tikru finansinių priemonių portfeliu susijusias garantines įmokas tuo atveju, kai naudojama riziką ribojanti ir patikima metodika.

5. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su EBI ir ECBS, parengia techninių reguliavimo standartų, kuriuose, kaip nurodyta 1 dalyje, nurodoma procentinė dalis ir likvidavimo laikotarpio terminas bei praeties duomenų kintamumas, kurie būtų taikomi skirtingoms finansinių priemonių klasėms, atsižvelgiant į tikslą apriboti prociklinį kumą, taip pat sąlygos, kuriomis gali būti įgyvendinama su finansinių priemonių portfeliu susijusių garantinių įmokų nustatymo praktika, nurodyta 4 dalyje, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

42 straipsnis

Įsipareigojimų neįvykdymo fondas

1. Siekdama dar labiau sumažinti jos tarpuskaitos nariams kylančią kredito riziką, pagrindinė sandorio šalis turi iš anksto finansuojamą įsipareigojimų neįvykdymo fondą, skirtą padengti nuostoliams, kurie viršija nuostolius, padengiamus pagal 41 straipsnyje nustatytus garantinių įmokų reikalavimus ir kurių patiriama dėl įsipareigojimų neįvykdymo, įskaitant vieno arba daugiau tarpuskaitos narių bankroto procedūros pradėjimą.

Pagrindinė sandorio šalis nustato mažiausią sumą, kuri bet kokiomis aplinkybėmis turi būti įsipareigojimų neįvykdymo fonde.

2. Pagrindinė sandorio šalis nustato mažiausią į įsipareigojimų neįvykdymo fondą mokamų įmokų dydį ir kriterijus, kuriais remiantis apskaičiuojamos atskirų tarpuskaitos narių mokėtinos įmokos. Įmokos proporcingos kiekvieno tarpuskaitos nario pozicijai.

3. Įsipareigojimų neįvykdymo fondas bent jau suteikia galimybę pagrindinei sandorio šaliai ekstremaliomis, bet tikėtinomis rinkos sąlygomis apsisaugoti nuo tarpuskaitos nario, kurio pozicijos didžiausios, arba antro ir trečio pagal dydį tarpuskaitos narių, jeigu jų pozicijų suma didesnė, įsipareigojimų neįvykdymo. Pagrindinė sandorio šalis parengia scenarijus tokiems atvejams, kai rinkoje susidaro ekstremalios, bet tikėtinos sąlygos. Tokie scenarijai apima pačius nestabiliausius laikotarpius, kada nors buvusius rinkose, kuriose pagrindinė sandorio šalis teikia savo paslaugas, ir keletą ateityje galimų scenarijų. Juose atsižvelgiama į staigius finansinių išteklių išpardavimus ir staigų rinkos likvidumo sumažėjimą.

4. Pagrindinė sandorio šalis gali įsteigti daugiau nei vieną įsipareigojimų neįvykdymo fondą skirtingoms priemonių, kurių tarpuskaityta ji atlieka, klasėms.

5. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, glaudžiai bendradarbiaudama su ECBS ir pasikonsultavusi su EBI, parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais numatoma tvarka, susijusi su 3 dalyje nurodytų ekstremalių, bet tikėtinų rinkos sąlygų apibrėžtimi ir taikytina nustatant įsipareigojimų neįvykdymo fondo dydį ir 43 straipsnyje nurodytus kitus finansinius išteklius, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

43 straipsnis

Kiti finansiniai ištekliai

1. Pagrindinė sandorio šalis privalo turėti pakankamai prieinamų iš anksto finansuojamų finansinių išteklių, kad galėtų padengti galimus nuostolius, viršijančius nuostolius, kurie padengiami pagal 41 straipsnyje nustatytus garantinės įmokos reikalavimus, ir iš 42 straipsnyje nurodyto įsipareigojimų neįvykdymo fondo. Tokie iš anksto finansuojami finansiniai ištekliai apima pagrindinės sandorio šalies tam skiriamus išteklius, pagrindinė sandorio šalis gali laisvai jais naudotis, bet jie nenaudojami kapitalo reikalavimams pagal 16 straipsnį tenkinti.

2. 42 straipsnyje nurodytas įsipareigojimų neįvykdymo fondas ir šio straipsnio 1 dalyje nurodyti kiti finansiniai ištekliai pagrindinei sandorio šaliai visada leidžia apsaugoti nuo bent dviejų tarpuskaityto narių, kurių pozicijos didžiausios, įsipareigojimų neįvykdymo susidarius ekstremalioms, bet tikėtinoms rinkos sąlygoms.

3. Įsipareigojimų neįvykdžius vienam tarpuskaityto nariui, pagrindinė sandorio šalis įsipareigojimus įvykdžiusių narių gali reikalauti suteikti papildomų lėšų. Pagrindinės sandorio šalies tarpuskaityto narių pozicija pagrindinės sandorio šalies atžvilgiu yra ribojama.

44 straipsnis

Likvidumo rizikos valdymo priemonės

1. Pagrindinė sandorio šalis visada privalo turėti pakankamas likvidumo galimybes, kad galėtų teikti savo paslaugas ir vykdyti veiklą. Tuo tikslu ji pasirūpina reikiamomis kredito linijomis arba panašiais susitarimais, kad galėtų patenkinti savo likvidumo poreikius, jeigu jos turimų finansinių išteklių nebūtų galima nedelsiant panaudoti. Tarpuskaityto narys, to tarpuskaityto nario patronuojančioji arba patronuojamoji įmonė kartu suteikia ne daugiau kaip 25 proc. kredito linijų, kurių reikia pagrindinei sandorio šaliai.

Pagrindinė sandorio šalis kasdien įvertina savo galimus likvidumo poreikius. Ji atsižvelgia į likvidumo riziką, kylančią dėl bent dviejų tarpuskaityto narių, kurių atžvilgiu jos pozicijos didžiausios, įsipareigojimų neįvykdymo.

2. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su atitinkamomis institucijomis ir ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais nustatoma tvarka, susijusi su likvidumo rizikos, kurią pagrindinės sandorio šalys turi atlaikyti pagal 1 dalį, valdymu, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus, laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

45 straipsnis

Įsipareigojimų neįvykdymo srutas

1. Prieš panaudodama kitus finansinius išteklius nuostoliams padengti, pagrindinė sandorio šalis pirmiausia naudoja įsipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario garantines įmokas.

2. Jeigu įsipareigojimų neįvykdžiusio nario garantinių įmokų nepakanka pagrindinės sandorio šalies patirtiems nuostoliams padengti, pagrindinė sandorio šalis tam naudoja įsipareigojimų neįvykdžiusio nario įsipareigojimų neįvykdymo fondo įmokas.

3. Pagrindinė sandorio šalis naudoja įsipareigojimus vykdančių tarpuskaityto narių įmokas į įsipareigojimų neįvykdymo fondą ir 43 straipsnio 1 dalyje nurodytus kitus finansinius išteklius tik po to, kai išnaudojamos įsipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario įmokos.

4. Pagrindinė sandorio šalis naudoja savo pačios skiriamus išteklius prieš panaudodama įsipareigojimus vykdančių tarpuskaityto narių įmokas į įsipareigojimų neįvykdymo fondą. Pagrindinė sandorio šalis negali naudoti įsipareigojimus vykdančių tarpuskaityto narių garantinių įmokų nuostoliams, kurie patirti dėl kito tarpuskaityto nario įsipareigojimų neįvykdymo, padengti.

5. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su atitinkamomis institucijomis ir ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais numatoma pagal 4 dalį naudotina pagrindinės sandorio šalies nuosavų išteklių dydžio apskaičiavimo ir palaikymo metodika, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

46 straipsnis

Įkaito reikalavimai

1. Pagrindinė sandorio šalis priima labai likvidžius įkaitus su minimalia kredito ir rinkos rizika, kad galėtų apdrausti savo pradinę ir nuolatinę poziciją tarpuskaityto narių atžvilgiu. Pagrindinė sandorio šalis gali priimti ne finansų sandorio šalims suteiktas banko garantijas, atsižvelgdama į tokias garantijas pozicijoje banko, kuris yra tarpuskaityto narys, atžvilgiu. Ji taiko reikiamą turto vertės mažinimą, kuris parodo, kad turto vertė gali sumažėti per laikotarpį nuo paskutinio jo vertinimo iki tada, kai pagrįstai galima manyti, kad jį galima likviduoti. Ji atsižvelgia į likvidumo riziką, kuri atsiranda dėl rinkos dalyvio įsipareigojimų neįvykdymo ir tam tikro turto koncentracijos riziką, kuri gali lemti priimtino įkaito dydžio nustatymą ir susijusius vertės mažinimus.

2. Kai tinka ir kai tai nekelia rizikos, pagrindinė sandorio šalis gali priimti išvestinės finansinės priemonės sutartį arba finansinę priemonę, kuri lemia pagrindinės sandorio šalies riziką, kaip įkaitą, kuriuo būtų tenkinami garantinės įmokos reikalavimai.

3. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su EBI, ESRV ir ECBS, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

- a) įkaitų, kurie galėtų būti laikomi labai likvidžiais, rūšys (pvz., gryniesiems pinigai, auksas, valstybės ir labai patikimos bendrovių obligacijos, padengtos obligacijos),
- b) vertės mažinimas, kaip nurodyta 1 dalyje, ir
- c) sąlygos, kuriomis komercinių bankų garantijos gali būti priimtos kaip įkaitas pagal 1 dalį.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

47 straipsnis

Investavimo politika

1. Pagrindinė sandorio šalis savo finansinius išteklius investuoja tik į grynuosius pinigus arba į labai likvidžias finansines priemones, kurių rinkos ir kredito rizika labai maža. Pagrindinė sandorio šalis šias investicijas gali greitai likviduoti, patirdama minimalų neigiamą kainos poveikį.

2. Į kapitalo sumą, įskaitant pagrindinės sandorio šalies nepaskirstytąjį pelną ir rezervus, kurie neinvestuojami pagal 1 dalį, neatsižvelgiama taikant 16 straipsnio 2 dalį arba 45 straipsnio 4 dalį.

3. Finansinės priemonės, pateiktos kaip garantinės įmokos arba įmokos į išpareigojimų neįvykdymo fondą, jei jų yra, atiduodamos saugoti tiems vertybinių popierių atsiskaitymų sistemos operatoriams, kurie užtikrina visišką minėtų finansinių priemonių apsaugą. Kaip alternatyva, gali būti taikomas kitas labai saugus būdas pagal susitarimus su leidimą gavusiomis finansų įstaigomis.

4. Pagrindinės sandorio šalies grynųjų pinigų deponavimas atliekamas taikant labai saugius būdus pagal susitarimus su leidimą gavusiomis finansų įstaigomis arba naudojant centrinių bankų nuolatinių indėlių priemones arba kitas palyginamas centrinių bankų priemones.

5. Jei pagrindinė sandorio šalis deponuoja turtą trečiajame subjekte, ji užtikrina, kad tarpuskaitos nariams priklausantis turtas būtų identifikuojamas atskirai nuo pagrindinės sandorio šalies turto ir to trečiojo subjekto turto, trečiosios subjekto apskaitos knygoje sąskaitas nurodant skirtingais pavadinimais arba kitomis lygiavertėmis priemonėmis, kuriomis užtikrinamas toks pat apsaugos lygis. Kai reikia, pagrindinė sandorio šalis privalo turėti galimybę greitai pasinaudoti minėtomis finansinėmis priemonėmis.

6. Pagrindinė sandorio šalis neinvestuoja savo kapitalo arba sumų, sukauptų dėl 41, 42, 43 ar 44 straipsniuose nustatytų reikalavimų vykdymo, į savo arba savo patronuojančiosios arba patronuojamosios įmonės vertybinius popierius.

7. Pagrindinė sandorio šalis, priimdama sprendimą dėl investicijų, atsižvelgia į bendrą kredito rizikos pozicijas atskirų išpareigojančių asmenų atžvilgiu ir užtikrina, kad jos bendra rizika bet kurio atskiro išpareigojančio asmens atžvilgiu nevirsytų priimtinių koncentracijos ribų.

8. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su EBI ir ECBS, parengia techninių reguliavimo standartų, kuriuose nustatomos finansinės priemonės, kurios gali būti laikomos labai likvidžiomis ir kurių kredito bei rinkos rizika labai maža, kaip nurodyta 1 dalyje, 3 ir 4 dalyse nurodyti labai saugūs būdai ir 7 dalyje nurodytos koncentracijos ribos, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

48 straipsnis

Išpareigojimų neįvykdymo atveju taikomos procedūros

1. Pagrindinė sandorio šalis nustato išsamias procedūras, kurių reikia laikytis, kai tarpuskaitos narys neįvykdo 37 straipsnyje nustatytų pagrindinės sandorio šalies taikomų dalyvavimo reikalavimų per nurodytą laikotarpį ir jos nustatyta tvarka. Pagrindinė sandorio šalis išsamiai nustato, kokių procedūrų reikia imtis, jeigu pagrindinė sandorio šalis nepaskelbia apie tarpuskaitos nario išpareigojimų neįvykdymą. Šios procedūros peržiūrimos kasmet.

2. Pagrindinė sandorio šalis nedelsdama imasi veiksmų, kad suvaldytų nuostolius ir likvidumo problemas dėl išpareigojimų neįvykdymo, ir užtikrina, kad kurio nors tarpuskaitos nario pozicijų panaikinimas nenutrauktų jos veiklos ir išpareigojimus vykdančioms tarpuskaitos nariams nesukeltų pavojaus patirti nenumatytų ir nekontroliuojamų nuostolių.

3. Jei pagrindinė sandorio šalis mano, kad tarpuskaitos narys nesugebės įvykdyti savo būsimų išpareigojimų, ji skubiai informuoja kompetentingą instituciją prieš išpareigojimų neįvykdymo procedūrų paskelbimą ar pradėjimą. Kompetentinga institucija tą informaciją skubiai perduoda EVPRI, atitinkamiems ECBS nariams ir institucijai, kuri atsakinga už išpareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaitos nario priežiūrą.

4. Pagrindinė sandorio šalis patikrina, ar jos išpareigojimų neįvykdymo atveju taikomos procedūros gali būti įvykdytos. Ji imasi visų pagrįstų veiksmų, kad užtikrintų, jog ji turėtų teisinius įgaliojimus panaikinti išpareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaitos nario nuosavas pozicijas, o jo klientų pozicijas perduoti arba panaikinti.

5. Kai turtas ir pozicijos pagrindinės sandorio šalies duomenyse ir sąskaitose registruojami išipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario klientų vardu pagal 39 straipsnio 2 dalį, pagrindinė sandorio šalis sutartimi bent išipareigoja klientų prašymu ir be išipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario sutikimo pradėti išipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario klientų vardu laikomo turto ir pozicijų perdavimo kitam visų tų klientų paskirtam tarpuskaityto nariui procedūras. Tas kitas tarpuskaityto narys yra įpareigotas priimti šį turtą ir pozicijas tik tuo atveju, jeigu anksčiau jis yra sudaręs sutartį su klientais, pagal kurią jis išipareigojo tai padaryti. Jei dėl kokių nors priežasčių per iš anksto nustatytą perdavimo laikotarpį, kuris nurodytas pagrindinės sandorio šalies veiklos taisyklėse, perdavimas tam kitam tarpuskaityto nariui neįvyksta, pagrindinė sandorio šalis gali imtis visų pagal jos veiklos taisyklės leidžiamų aktyvių rizikos, susijusių su tomis pozicijomis, valdymo veiksmų, be kita ko, likviduoti išipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario klientų vardu laikomą turtą ir pozicijas.

6. Kai turtas ir pozicijos pagrindinės sandorio šalies duomenyse ir sąskaitose registruojami išipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario kliento vardu pagal 39 straipsnio 3 dalį, pagrindinė sandorio šalis sutartimi bent išipareigoja kliento prašymu ir be išipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario sutikimo pradėti išipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario kliento vardu laikomo turto ir pozicijų perdavimo kitam to kliento paskirtam tarpuskaityto nariui procedūras. Tas kitas tarpuskaityto narys yra įpareigotas priimti šį turtą ir pozicijas tik tuo atveju, jeigu anksčiau jis yra sudaręs sutartį su klientu, pagal kurią jis išipareigojo tai padaryti. Jei dėl kokių nors priežasčių per iš anksto nustatytą perdavimo laikotarpį, kuris nurodytas pagrindinės sandorio šalies veiklos taisyklėse, perdavimas tam kitam tarpuskaityto nariui neįvyksta, pagrindinė sandorio šalis gali imtis visų pagal jos veiklos taisyklės leidžiamų aktyvių rizikos, susijusių su tomis pozicijomis, valdymo veiksmų, be kita ko, likviduoti išipareigojimų neįvykdžiusio tarpuskaityto nario kliento vardu laikomą turtą ir pozicijas.

7. Klientų įkaitas, atskirtas pagal 39 straipsnio 2 ir 3 dalis, naudojamas tik jų vardu laikomoms pozicijoms padengti. Pagrindinei sandorio šaliai užbaigus tarpuskaityto nario išipareigojimų neįvykdymo valdymo procesą, pagrindinės sandorio šalies turimas likutis be kliūčių grąžinamas tiems klientams, jei jie žinomi pagrindinei sandorio šaliai, o jei nežinomi – tarpuskaityto nariui jo klientų vardu.

49 straipsnis

Modelių peržiūra, testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir grįžtamasis patikrinimas

1. Pagrindinė sandorio šalis reguliariai peržiūri modelius ir parametrus, taikomus apskaičiuojant garantinės įmokos reikavimus, įmokas į išipareigojimų neįvykdymo fondą, įkaito reikavimus, ir kitas rizikos valdymo priemones. Ji taiko modeliams griežtus ir dažnus testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, siekiant įvertinti jų tvirtumą ekstremaliomis, bet tikėtinoms rinkos sąlygoms, ir atlieka grįžtamąjį patikrinimą, kad įvertintų taikomos metodikos patikimumą. Pagrindinė sandorio šalis gauna nepriklausomą patvirtinimą, informuoja savo kompetentingą instituciją ir EVPRI apie atliktų testų rezultatus ir, prieš modelių arba parametrų esminį pakeitimą, gauna jų patvirtinimą.

Apie patvirtintus modelius ir parametrus, įskaitant jų reikšmingus pakeitimus, nuomonę pagal 19 straipsnį pateikia kolegija.

EVPRI užtikrina, jog informacija apie testavimo nepalankiomis sąlygomis rezultatus būtų pateikta EPI, kad jos galėtų įvertinti poveikį finansinių įmonių pozicijoms, jei pagrindinės sandorio šalys nevykdytų savo išipareigojimų.

2. Pagrindinė sandorio šalis reguliariai testuoja pagrindinius savo išipareigojimų neįvykdymo procedūrų aspektus ir imasi visų pagrįstų veiksmų siekdama užtikrinti, kad visi tarpuskaityto nariai juos suprastų ir ji būtų tinkamai pasirengusi reaguoti į išipareigojimų neįvykdymą.

3. Pagrindinė sandorio šalis viešai paskelbia pagrindinę informaciją apie savo taikomą rizikos valdymo modelį ir prielaidas, kurių laikomasi atliekant 1 dalyje nurodytą testavimą nepalankiausiomis sąlygomis.

4. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su EBI, kitomis kompetentingomis institucijomis ir ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatoma:

- a) kokios rūšies testus reikia atlikti įvairių klasių finansinių priemonių ir portfelių atvejais;
- b) tarpuskaityto narių arba kitų šalių dalyvavimas testuose;
- c) kaip dažnai šie testai atliekami;
- d) kada šie testai turi būti atliekami;
- e) pagrindinė informacija, nurodyta 3 dalyje.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

50 straipsnis

Atsiskaitymas

1. Kai praktiškai tikslinga ir įmanoma, sandoriams apmokėti pagrindinė sandorio šalis naudoja centrinio banko lėšas. Jeigu centrinio banko lėšos nenaudojamos, imamasi veiksmų, siekiant griežtai apriboti atsiskaitymo grynaisiais pinigais riziką.

2. Pagrindinė sandorio šalis aiškiai išdėsto savo įsipareigojimus, susijusius su finansinių priemonių pristatymu, įskaitant tai, ar ji įsipareigojusi pristatyti finansinę priemonę ar ją gauti, ir ar ji dalyviams kompensuoja nuostolius, patirtus pristatymo metu.

3. Jeigu pagrindinė sandorio šalis įpareigota pristatyti finansines priemones ar jas gauti, ji pašalina svarbiausią riziką kuo dažniau taikydama vienalaikio pristatymo ir apmokėjimo mechanizmą.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

SĄVEIKOS SUSITARIMAI

51 straipsnis

Sąveikos susitarimai

1. Pagrindinė sandorio šalis gali sudaryti sąveikos susitarimą su kita pagrindine sandorio šalimi, kai yra įvykdyti 52, 53 ir 54 straipsniuose nustatyti reikalavimai.

2. Pagrindinė sandorio šalis, sudarydama sąveikos susitarimą su kita pagrindine sandorio šalimi siekdama teikti paslaugas konkrečioje prekybos vietoje, nediskriminuojama naudojasi duomenimis, kurių jai reikia savo funkcijoms atlikti konkrečioje prekybos vietoje, jei pagrindinė sandorio šalis laikosi prekybos vietos nustatytų veiklos ir techninių reikalavimų, ir susijusia atsiskaitymo sistema.

3. Sudaryti sąveikos susitarimą arba leisti naudotis duomenimis arba atsiskaitymo sistema, kuri nurodyta 1 ir 2 dalyse, atsiskakoma arba tai ribojama (tiesiogiai ar netiesiogiai) tik siekiant valdyti riziką, kuri atsiranda dėl minėto susitarimo arba prieigos.

52 straipsnis

Rizikos valdymas

1. Pagrindinės sandorio šalys, sudarančios sąveikos susitarimą:

- a) taiko atitinkamą politiką, procedūras ir sistemas, kuriomis siekiama veiksmingai nustatyti, stebėti ir valdyti riziką, kylančią dėl to susitarimo, kad galėtų laiku įvykdyti įsipareigojimus;
- b) susitaria dėl savo atitinkamų teisių ir pareigų, įskaitant taikytinus jų santykius reglamentuojančius teisės aktus;
- c) nustato, stebi ir veiksmingai valdo kredito ir likvidumo riziką, kad vienos pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitos nario įsipareigojimų neįvykdymas nepaveiktų sąveikaujančios pagrindinės sandorio šalies;
- d) nustato, stebi ir sprendžia galimus tarpusavio priklausomybės ir sąsajų klausimus, kylančius dėl sąveikos susitarimo, kurie galėtų daryti poveikį kredito ir likvidumo rizikai, susijusiai su tarpuskaitos narių koncentracija ir sujungtais finansiniais ištekliais.

Taikant pirmos pastraipos b punktą, kai reikia, pagrindinės sandorio šalys naudoja tas pačias taisykles dėl pervedimo pavidimo įvedamo į savo atitinkamas sistemas momento ir momento, kai jų nebegalima panaikinti, kaip nustatyta Direktyvoje 98/26/EB.

Taikant pirmos pastraipos c punktą, susitarimo sąlygose bendrais bruožais nusakomas procesas, kaip valdomos įsipareigojimų neįvykdymo pasekmės, kai nustatoma, kad viena iš pagrindinių sandorio šalių, su kuriomis sudarytas sąveikos susitarimas, nevykdo įsipareigojimų.

Taikant pirmos pastraipos d punktą, pagrindinės sandorio šalys griežtai kontroliuoja tarpuskaitos narių įkaito pakartotinį naudojimą pagal susitarimą, jeigu tai leidžia daryti jų kompetentingos institucijos. Minėtame susitarime taip pat nusakoma, kaip buvo sprendžiami su rizika susiję klausimai, atsižvelgiant į pakankamą rizikos draudimą ir poreikį riboti rizikos plitimą.

2. Jeigu rizikos valdymo modeliai, kuriuos naudoja pagrindinės sandorio šalys, siekdamos apdrausti savo poziciją tarpuskaitos narių atžvilgiu arba jų abipuses pozicijas, skiriasi, pagrindinės sandorio šalys nustato tuos skirtumus, įvertina dėl to galinčią kilti riziką ir imasi priemonių, įskaitant papildomų finansinių išteklių užtikrinimą, kuriuo ribojamas jų poveikis sąveikos susitarimui bei jų galimos pasekmės rizikos plitimo atžvilgiu ir užtikrina, kad šie skirtumai nepaveiktų visų pagrindinių sandorio šalių gebėjimo valdyti tarpuskaitos nario įsipareigojimų neįvykdymo pasekmes.

3. Visas susijusias išlaidas, kurios susidaro taikant 1 ir 2 dalis, padengia sąveikos arba prieigos prašančioji pagrindinė sandorio šalis, nebent šalys susitartų kitaip.

53 straipsnis

Pagrindinių sandorio šalių garantinių įmokų teikimas tarpusavyje

1. Pagrindinė sandorio šalis sąskaitose atskiria pagrindinių sandorio šalių, su kuriomis ji yra sudariusi sąveikos susitarimą, vardu laikomą turtą ir pozicijas.

2. Jeigu pagrindinė sandorio šalis, kuri sudaro sąveikos susitarimą su kita pagrindine sandorio šalimi, pateikia tik pradines garantines įmokas tai pagrindinei sandorio šaliai pagal susitarimą dėl finansinio įkaito, gaunančioji pagrindinė sandorio šalis neturi teisės naudoti kitos pagrindinės sandorio šalies pateiktų garantinių įmokų.

3. Įkantai, gauti kaip finansinės priemonės, atiduodami saugoti vertybinių popierių atsiskaitymų sistemų operatoriams, gavusiems pranešimą pagal Direktyvą 98/26/EB.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytu turtu gaunančioji pagrindinė sandorio šalis gali naudotis tik tuo atveju, jei pagrindinė sandorio šalis, pateikusi įkaitą pagal sąveikos susitarimą, neįvykdo savo įsipareigojimų.

5. Jei pagrindinė sandorio šalis, kuri gavo įkaitą pagal sąveikos susitarimą, neįvykdo savo įsipareigojimų, 1 ir 2 dalyse nurodytas įkaitas be kliūčių grąžinamas jį pateikusiai pagrindinei sandorio šaliai.

54 straipsnis

Sąveikos susitarimų tvirtinimas

1. Sąveikos susitarimą pirmiausia turi patvirtinti kompetentingos susijusios pagrindinės sandorio šalies institucijos. Šiuo atveju taikoma 17 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Kompetentingos institucijos sąveikos susitarimus patvirtina tik tuo atveju, jei susijusios pagrindinės sandorio šalys turi leidimą vykdyti tarpuskaitą pagal 17 straipsnį arba pripažintos pagal 25 straipsnį arba ne mažiau kaip trejiems metams yra gavusios leidimą pagal ankstesnę nacionalinę leidimų sistemą, jeigu tenkinami 52 straipsnyje nustatyti reikalavimai ir jeigu minėto susitarimo sąlygose nustatytos techninės sandorių tarpuskaitymo sąlygos leidžia finansų rinkoms sklandžiai ir tinkamai veikti, taip pat jeigu susitarimas nesumažina priežiūros veiksmingumo.

3. Kai kompetentinga institucija mano, kad 2 dalyje nustatyti reikalavimai neįvykdyti, ji raštu pateikia paaiškinimus dėl rizikos vertinimo kitoms susijusioms kompetentingoms institucijoms ir pagrindinėms sandorio šalims. Ji taip pat informuoja EVPRI, kuri pateikia nuomonę dėl rizikos vertinimo pagrįstumo kaip priežasties atsisakyti sudaryti sąveikos susitarimą. EVPRI nuomonė taip pat pateikiama visoms susijusioms pagrindinėms sandorio šalims. Jei EVPRI nuomonė skiriasi nuo susijusios kompetentingos institucijos vertinimo, ta kompetentinga institucija dar kartą apsveria savo poziciją, atsižvelgdama į EVPRI nuomonę.

4. Ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. EVPRI parengia nurodymus arba rekomendacijas, kuriomis siekiama nustatyti nuoseklų, veiksmingą ir efektyvų sąveikos susitarimų vertinimą, laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnyje nustatytos tvarkos.

EVPRI, konsultuodamasi su ECBS nariais, parengia tų nurodymų arba rekomendacijų projektus.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

SANDORIŲ DUOMENŲ SAUGYKLOS REGISTRACIJA IR PRIEŽIŪRA

1 SKYRIUS

Sandorių duomenų saugyklos registracijos sąlygos ir tvarka

55 straipsnis

Sandorių duomenų saugyklos registracija

1. Sandorių duomenų saugykla registruojama EVPRI, kaip nustatyta 9 straipsnyje.

2. Kad sandorių duomenų saugyklą būtų galima įregistruoti pagal šį straipsnį, ji turi būti Sąjungoje įsteigtas juridinis asmuo ir turi atitikti VII antraštinėje dalyje nustatytus reikalavimus.

3. Sandorių duomenų saugyklos registracija galioja visoje Sąjungos teritorijoje.

4. Registruota sandorių duomenų saugykla visada laikosi registracijos sąlygų. Sandorių duomenų saugykla nedelsdama informuoja EVPRI apie bet kokius esminius registracijos sąlygų pakeitimus.

56 straipsnis

Registracijos paraiška

1. Sandorių duomenų saugykla pateikia registracijos paraišką EVPRI.

2. EVPRI, gavusi paraišką, per 20 darbo dienų įvertina, ar gauta paraiška išsami.

Jeigu paraiška neišsami, EVPRI nustato datą, iki kada sandorių duomenų saugykla privalo pateikti papildomą informaciją.

EVPRI, įvertinusi, kad paraiška išsami, apie tai atitinkamai informuoja sandorių duomenų saugyklą.

3. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriuose išsamiai nustatomi registracijos paraiškos duomenys, nurodyti 1 dalyje, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

4. Siekiant užtikrinti vienodas 1 dalies taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų, kuriuose nurodoma EVPRI teikiamos registracijos paraiškos forma, projektus.

EVPRI tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnio.

57 straipsnis

Pranešimas kompetentingoms institucijoms ir konsultavimasis su jomis prieš registraciją

1. Jei registracijos paraišką teikianti sandorių duomenų saugykla yra subjektas, kuriam leidimą suteikė arba kurį įregistravo kompetentinga institucija valstybėje narėje, kurioje jis įsteigtas, prieš įregistruodama sandorių duomenų saugyklą EVPRI be nepagrįstos gaisiaties apie tai praneša tai kompetentingai institucijai ir konsultuojasi su ja.

2. EVPRI ir atitinkama kompetentinga institucija keičiasi visa informacija, būtina sandorių duomenų saugyklai įregistruoti ir prižiūrėti, ar subjektas tenkina valstybės narės, kurioje jis įsteigtas, nustatytas registravimo ar leidimo suteikimo sąlygas.

58 straipsnis

Paraiškos nagrinėjimas

1. Per keturiasdešimt darbo dienų nuo 56 straipsnio 2 dalies trečioje pastraipoje nurodyto pranešimo gavimo EVPRI išnagrinėja registracijos paraišką, remdamasi sandorių duomenų saugyklos atitiktimi 78–81 straipsniams, ir priima visišškai pagrįstą sprendimą registruoti arba atsisakyti registruoti duomenų saugyklą.

2. Pagal 1 dalį priimtas EVPRI sprendimas įsigalioja penktą darbo dieną nuo jo priėmimo.

59 straipsnis

Pranešimas apie EVPRI sprendimus, susijusius su registracija

1. Jeigu EVPRI priima sprendimą įregistruoti sandorių duomenų saugyklą arba sprendimą atsisakyti ją registruoti arba sprendimą panaikinti jos registraciją, apie tai ji per penkias darbo dienas praneša sandorių duomenų saugyklai ir pateikia išsamiai pagrįstą savo sprendimo paaiškinimą.

EVPRI be nepagrįsto delsimo apie savo sprendimą praneša 57 straipsnio 1 dalyje nurodytai atitinkamai kompetentingai institucijai.

2. Apie bet koki savo sprendimą, priimtą laikantis 1 dalies, EVPRI praneša Komisijai.

3. EVPRI savo interneto svetainėje skelbia sandorių duomenų saugyklų, kurios įregistruotos pagal šį reglamentą, sąrašą. Šis sąrašas atnaujinamas per penkias darbo dienas nuo 1 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo.

60 straipsnis

Naudojimasis 61–63 straipsniuose nurodytais įgaliojimais

Pagal 61–63 straipsnius EVPRI ar jos pareigūnui ar kitam jos įgaliotam asmeniui suteiktais įgaliojimais negalima naudotis reikalaujant atskleisti informaciją ar dokumentus, kuriems taikomas teisinės paslapties reikalavimas.

61 straipsnis

Prašymas pateikti informaciją

1. EVPRI paprastu prašymu arba sprendimu gali reikalauti, kad sandorių duomenų saugyklos ir susijusios trečiosios šalys, kurioms sandorių duomenų saugyklos yra perdavusios veiklos funkcijas ar veiklą, pateiktų visą informaciją, būtiną EVPRI vykdant šiame reglamente numatytas pareigas.

2. Siųsdama paprastą prašymą suteikti informaciją pagal 1 dalį EVPRI:

- a) nurodo šį straipsnį kaip prašymo teisinį pagrindą;
- b) nurodo prašymo tikslą;
- c) nurodo, kokios informacijos reikia;
- d) nustato informacijos pateikimo terminą;
- e) informuoja asmenį, kurio prašoma informacijos, kad jis neprivalo pateikti informaciją, tačiau jeigu jis savanoriškai atsakys į gautą prašymą, pateikta informacija neturi būti neteisinga ir klaidinanti ir
- f) nurodo baudą, kuri numatyta 65 straipsnyje jį siejant su I priedo IV skirsnio a punktu, jei atsakymai į užduotus klausimus yra neteisingi ar klaidinantys.

3. Reikalaudama pateikti informaciją remdamasi sprendimu pagal 1 dalį, EVPRI:

- a) nurodo šį straipsnį kaip prašymo teisinį pagrindą;
- b) nurodo prašymo tikslą;
- c) nurodo, kokios informacijos reikia;

- d) nustato informacijos pateikimo terminą;
- e) nurodo 66 straipsnyje numatytas periodiškai mokamas baudas, jei pateikiama ne visa prašoma informacija;
- f) nurodo baudą, kuri numatyta 65 straipsnyje jį siejant su I priedo IV skirsnio a punktu, jei atsakymai į užduotus klausimus yra neteisingi ar klaidinantys, ir
- g) nurodo teisę apskūsti sprendimą EVPRI apeliacinei tarybai ir prašyti, kad jis būtų peržiūrėtas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (toliau – Teisingumo Teismas) pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 60 ir 61 straipsnius.
4. 1 dalyje nurodyti asmenys arba jų atstovai, o juridinių asmenų arba asociacijų, neturinčių juridinio asmens statuso, atveju – įstatymais arba jų įstatais įgalioti jiems atstovauti asmenys teikia prašomą informaciją. Tinkamai įgalioti teisininkai gali teikti informaciją savo klientų vardu. Visa atsakomybė už informacijos išsamumą, teisingumą ir tikrumą tenka pastariesiems.
5. EVPRI nedelsdama išsiunčia paprasto prašymo arba savo sprendimo kopiją valstybės narės, kurioje gyvena arba yra įsisteigęs 1 dalyje nurodyti asmenys, kurių prašoma pateikti informaciją, kompetentingai institucijai.
- d) apklausti visus kitus fizinius ar juridinius asmenis, kurie sutinka būti apklausti, siekiant gauti informacijos, susijusios su tyrimo dalyku;
- e) reikalauti telefono ir duomenų srauto duomenų.
2. Pareigūnai ir kiti asmenys, kuriuos EVPRI įgaliojo atlikti 1 dalyje nurodytus tyrimus, savo įgaliojimais naudojasi pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame nurodomas tyrimo dalykas ir tikslas. Tame įgaliojime taip pat nurodomos 66 straipsnyje nustatytos periodiškai mokamos baudos, taikomos tais atvejais, jei nepateikti visi reikalingi dokumentai, duomenys, procedūros ar bet kokia kita medžiaga arba nepateikti atsakymai į klausimus, užduotus 61 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, arba jie yra neišsamūs, ir nurodomos 65 straipsnyje jį siejant su I priedo IV skirsnio b punktu, nustatytos baudos, jei atsakymai į klausimus, užduotus 61 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, yra neteisingi ar klaidinantys.
3. 61 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys privalo bendradarbiauti su EVPRI sprendimu pradėtų tyrimų vykdytojais. Sprendime nurodomas tyrimo dalykas ir tikslas, 66 straipsnyje nustatytos periodiškai mokamos baudos, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010 taikomos teisių gynimo priemonės bei teisė prašyti, kad sprendimas būtų peržiūrėtas Teisingumo Teisme.
4. Likus pakankamai laiko iki tyrimo, EVPRI praneša valstybės narės, kurioje turi būti atliekamas tyrimas, kompetentingai institucijai apie tyrimą ir nurodo įgaliotų asmenų tapatybę. Atitinkamos kompetentingos institucijos pareigūnai EVPRI prašymu padeda tiems įgaliotiems asmenims atlikti pareigas. Atitinkamos kompetentingos institucijos pareigūnai pateikę prašymą taip pat gali dalyvauti tyrime.
5. Jeigu pagal nacionalines taisykles reikia gauti teisminės institucijos leidimą norint reikalauti 1 dalies e punkte nurodytų telefoninių pokalbių ir duomenų srauto duomenų, tokiam leidimui gauti pateikiamas prašymas. Prašymas tokiam leidimui gauti taip pat gali būti pateikiamas kaip atsargumo priemonė.

62 straipsnis

Bendrieji tyrimai

1. Siekdama vykdyti šiame reglamente nustatytas pareigas, EVPRI gali vykdyti su 61 straipsnio 1 dalyje nurodytais asmenimis susijusius būtinus tyrimus. Tuo tikslu EVPRI įgalioti pareigūnai ir kiti asmenys turi įgaliojimus:
- a) nagrinėti visus dokumentus, duomenis, procedūras ir kitą medžiagą, susijusią su jų užduočių vykdymu, neatsižvelgiant į laikmenas, kuriose jie saugomi;
- b) daryti ar gauti šių dokumentų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos patvirtintas kopijas ar jų išrašus;
- c) pakviesti bet kurį 61 straipsnio 1 dalyje nurodytą asmenį arba jo atstovus ar darbuotojus, kad jie pateiktų paaiškinimus žodžiu arba raštu dėl faktų ar dokumentų, susijusių su patikrinimo dalyku ir tikslu, ir užrašyti atsakymus;
6. Jei pateikiamas prašymas 5 dalyje nurodytam leidimui gauti, nacionalinė teisminė institucija patikrina, ar EVPRI sprendimas yra autentiškas ir ar numatytos prievartos priemonės nėra savavališkos ar pernelyg didelės atsižvelgiant į tyrimo dalyką. Tikrindama prievartos priemonių proporcingumą, nacionalinė teisminė institucija gali paprašyti EVPRI pateikti išsamių paaiškinimų, ypač dėl pagrindo, kuriuo remdamasi EVPRI įtaria esant šio reglamento pažeidimų, ir dėl įtariamo pažeidimo sunkumo bei asmens, kurio atžvilgiu taikomos prievartos priemonės, dalyvavimo pobūdžio. Vis dėlto nacionalinė teisminė institucija negali tikrinti paties tyrimo būtinumo ar reikalauti, kad jai būtų pateikta EVPRI byloje esanti informacija. EVPRI sprendimo teisėtumą gali peržiūrėti tik Teisingumo Teismas laikantis Reglamente (ES) Nr. 1095/2010 nustatytos procedūros.

63 straipsnis

Patikrinimai vietoje

1. Siekdama vykdyti šiame reglamente nustatytas pareigas, EVPRI gali atlikti visus būtinus patikrinimus vietoje 61 straipsnio 1 dalyje nurodytų juridinių asmenų verslo patalpose ar jiems priklausančioje teritorijoje. Kai to reikia siekiant tinkamai atlikti patikrinimą ir užtikrinti jo efektyvumą, EVPRI gali atlikti patikrinimą vietoje be išankstinio perspėjimo.

2. Pareigūnai ir kiti asmenys, kuriuos EVPRI įgaliojo atlikti patikrinimą vietoje, gali patekti į visas juridinių asmenų, kurių atžvilgiu yra priimtas EVPRI sprendimas atlikti tyrimą, verslo patalpas bei teritoriją ir turi visus 62 straipsnio 1 dalyje išvardytus įgaliojimus. Jie taip pat yra įgalioti užplombuoti bet kurias verslo patalpas ir apskaitos knygas ar dokumentus tokiam laikotarpiui ir tokia apimtimi, kokie būtini patikrinimui atlikti.

3. Pareigūnai ir kiti asmenys, kuriuos EVPRI įgaliojo atlikti patikrinimą vietoje, savo įgaliojimais naudojami pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame nurodomas patikrinimo dalykas bei tikslas, ir 66 straipsnyje nustatytos periodiškai mokamos baudos, taikomos, jei atitinkami asmenys neleidžia atlikti patikrinimo. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo, EVPRI praneša apie patikrinimą valstybės narės, kurioje jis turi būti atliekamas, kompetentingai institucijai.

4. 61 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys privalo bendradarbiauti su EVPRI sprendimu pradėtų patikrinimų vietoje vykdytojais. Sprendime nurodomas patikrinimo dalykas ir tikslas, nustatoma data, kada jis turi prasidėti, ir nurodomos 66 straipsnyje nustatytos periodiškai mokamos baudos, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010 taikomos teisių gynimo priemonės bei teisė prašyti, kad sprendimas būtų peržiūrėtas Teisingumo Teisme. EVPRI priima tokius sprendimus pasikonsultavusi su valstybės narės, kurioje atliekamas patikrinimas, kompetentinga institucija.

5. Valstybės narės, kurioje turi būti atliekamas patikrinimas, kompetentingos institucijos pareigūnai bei tos institucijos įgalioti ar paskirti asmenys EVPRI prašymu aktyviai padeda EVPRI įgaliotiems pareigūnams ir kitiems asmenims. Tuo tikslu jiems suteikiami 2 dalyje nustatyti įgaliojimai. Atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos pareigūnai pateikę prašymą taip pat gali dalyvauti patikrinimuose vietoje.

6. EVPRI taip pat gali prašyti kompetentingų institucijų jos vardu atlikti specifines tiriamojo pobūdžio užduotis ir patikrinimus vietoje, kaip numatyta šiame straipsnyje ir 62 straipsnio 1 dalyje. Tuo tikslu kompetentingos institucijos naudojasi tokiais pačiais įgaliojimais kaip EVPRI, kaip nustatyta šiame straipsnyje ir 62 straipsnio 1 dalyje.

7. Jei EVPRI įgalioti pareigūnai ir kiti lydintieji asmenys nustato, kad asmuo nesutinka, kad būtų atliktas pagal šį

straipsnį reikalaujamas patikrinimas, atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija suteikia jiems būtiną paramą, atitinkamais atvejais prašydama policijos ar kitos lygiavertės teisėsaugos institucijos paramos, kad jie galėtų atlikti patikrinimą vietoje.

8. Jei 1 dalyje numatytam patikrinimui vietoje atlikti arba 7 dalyje numatyta paramai suteikti pagal nacionalinę teisę reikia teisminės institucijos leidimo, tokiam leidimui gauti pateikiamas prašymas. Prašymas tokiam leidimui gauti taip pat gali būti pateikiamas kaip atsargumo priemonė.

9. Jei pateikiamas prašymas 8 dalyje nurodytam leidimui gauti, nacionalinė teisminė institucija patikrina, ar EVPRI sprendimas yra autentiškas ir ar numatytos prievartos priemonės nėra savavališkos ar pernelyg didelės atsižvelgiant į patikrinimo dalyką. Tikrindama prievartos priemonių proporcingumą, nacionalinė teisminė institucija gali paprašyti EVPRI pateikti išsamius paaiškinimus. Toks išsamių paaiškinimų prašymas visų pirma gali būti pateikiamas dėl pagrindo, kurio remdamasi EVPRI įtaria, kad buvo pažeistas šis reglamentas, taip pat dėl įtariamo pažeidimo sunkumo ir asmens, kurio atžvilgiu taikomos prievartos priemonės, dalyvavimo pobūdžio. Vis dėlto nacionalinė teisminė institucija negali peržiūrėti patikrinimo būtinybės ar reikalauti, kad jai būtų suteikti EVPRI turimi duomenys. EVPRI sprendimo teisėtumą gali peržiūrėti tik Teisingumo Teismas laikantis Reglamente (ES) Nr. 1095/2010 nustatytos procedūros.

64 straipsnis

Priežiūros priemonių nustatymo ir baudų skyrimo procedūros taisyklės

1. Jei, vykdydama šiame reglamente numatytas pareigas, EVPRI nustato rimtų požymių, jog galbūt egzistuoja vieno ar daugiau I priede išvardytų pažeidimų padarymo faktų, EVPRI institucijoje paskiria nepriklausomą už tyrimą atsakingą pareigūną šiam atvejui tirti. Paskirtasis pareigūnas neturi ar neturėjo tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauti vykdam atitinkamos sandorių duomenų saugyklos priežiūrą ar jos registravimo procese ir savo funkcijas vykdo nepriklausomai nuo EVPRI.

2. Už tyrimą atsakingas pareigūnas tiria įtariamus pažeidimus, atsižvelgdamas į asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pastabas, ir EVPRI pateikia išsamią bylą su savo išvadomis.

Siekdama vykdyti savo užduotis, už tyrimą atsakingas pareigūnas gali naudotis įgaliojimu prašyti informacijos pagal 61 straipsnį ir atlikti tyrimus bei patikrinimus vietoje pagal 62 ir 63 straipsnius. Naudodamasis šiais įgaliojimais, už tyrimą atsakingas pareigūnas laikosi 60 straipsnio.

Už tyrimą atsakingas pareigūnas, vykdydamas savo užduotis, gali susipažinti su visais dokumentais ir informacija, kurią surinko EVPRI vykdydama priežiūros veiklą.

3. Užbaigęs tyrimą ir prieš pateikdamas EVPRI bylą su savo išvadomis, už tyrimą atsakingas pareigūnas asmenims, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, suteikia galimybę būti išklaustiems tais klausimais, dėl kurių atliekamas tyrimas. Už tyrimą atsakingas pareigūnas savo išvadas grindžia tik tais faktais, dėl kurių atitinkami asmenys galėjo pateikti pastabų.

Atliekant pagal šį straipsnį tyrimą turi būti visapusiškai gerbiama atitinkamų asmenų teisės į gynybą.

4. Už tyrimą atsakingas pareigūnas EVPRI pateikdamas bylą su savo išvadomis apie tai praneša asmenims, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas. Asmenys, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, turi teisę susipažinti su byla, atsižvelgiant į kitų asmenų teisėtą interesą apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai, kuri daro poveikį trečiuosims šalims.

5. Remdamasi byla, kurioje pateiktos už tyrimą atsakingo pareigūno išvados, ir, atitinkamiems asmenims paprašius, išklausiusi asmenis, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, kaip nustatyta 67 straipsnyje, EVPRI nusprendžia, ar asmenys, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, padarė vieną ar daugiau I priede išvardytų pažeidimų, ir jeigu taip – taiko priežiūros priemonę pagal 73 straipsnį ir skiria baudą pagal 65 straipsnį.

6. Už tyrimą atsakingas pareigūnas nedalyvauja EVPRI sprendimų priėmimo procesą.

7. Komisija tvirtina papildomas naudojimosi įgaliojimu skirti baudas ar periodiškai mokamas baudas taisykles, įskaitant teisių į gynybą, pereinamojo laikotarpio ir baudų ar periodiškai mokamų baudų surinkimo nuostatas, ir tvirtina išsamias taisykles dėl baudų skyrimo ir jų mokėjimo užtikrinimo senaties terminų.

Pirmoje pastraipoje nurodytos taisyklės tvirtinamos priimant deleguotuosius aktus pagal 82 straipsnį.

8. EVPRI, vykdydama šiame reglamente numatytas pareigas, nustačiusi rimtų požymių, jog galbūt egzistuoja baudžiamųjų veikų padarymo faktų, baudžiamosios atsakomybės klausimus perduoda spręsti atitinkamoms nacionalinėms valdžios institucijoms. Be to, EVPRI neskiria baudų ar periodiškai mokamų baudų tais atvejais, kai ankstesnis išteisinamasis ar apkaltinamasis nuosprendis, priimtas dėl tokio paties fakto ar faktų, kurie iš esmės yra tokie patys, pasibaigus pagal nacionalinę teisę vykdomam baudžiamajam procesui jau įgavo *res judicata* galią.

65 straipsnis

Baudos

1. Kai EVPRI pagal 64 straipsnio 5 dalį nustato, kad sandorių duomenų saugykla tyčia ar dėl aplaidumo padarė vieną iš I priede išvardytų pažeidimų, ji priima sprendimą, kuriuo skiriama bauda pagal šio straipsnio 2 dalį.

Sandorių duomenų saugyklos pažeidimas laikomas padarytu tyčia, jei EVPRI nustato objektyvių veiksnių, pagal kuriuos matyti, kad sandorių duomenų saugykla arba jos vyresnioji vadovybė veikė sąmoningai darydama pažeidimą.

2. Nustatomos tokios 1 dalyje nurodytų baudų bazinių dydžių ribos:

- a) už I priedo I skirsnio c punkte, I priedo II skirsnio c–g punktuose bei I priedo III skirsnio a ir b punktuose nurodytus pažeidimus skiriamos ne mažesnės kaip 10 000 EUR ir ne didesnės kaip 20 000 EUR baudos;
- b) už I priedo I skirsnio a, b ir d–h punktuose ir I priedo II skirsnio a, b ir h punktuose nurodytus pažeidimus skiriamos ne mažesnės kaip 5 000 EUR ir ne didesnės kaip 10 000 EUR baudos.

Kad nuspręstų, kokį bazinį baudų dydį – mažesnį, vidutinį ar didesnį – taikyti, atsižvelgiant į pirmoje pastraipoje nurodytas ribas, EVPRI atsižvelgia į atitinkamos sandorių duomenų saugyklos ankstesnių ūkinių metų metinę apyvartą. Mažesnis bazinis baudų dydis taikomas sandorių duomenų saugykloms, kurių metinė apyvarta mažesnė kaip 1 mln. EUR, vidutinis – sandorių duomenų saugykloms, kurių metinė apyvarta yra 1 mln.–5 mln. EUR, ir didesnis bazinis baudų dydis taikomas sandorių duomenų saugykloms, kurių metinė apyvarta didesnė kaip 5 mln. EUR.

3. 2 dalyje nustatyti baziniai dydžiai prireikus koreguojami atsižvelgiant į sunkinančias ar lengvinančias aplinkybes, taikant II priede nustatytus atitinkamus koeficientus.

Atitinkami sunkinančių aplinkybių koeficientai baziniam dydžiui taikomi iš eilės. Jeigu taikytinas daugiau kaip vienas sunkinančių aplinkybių koeficientas, bazinio dydžio ir dydžio, gauto pritaikius kiekvieną atskirą sunkinančių aplinkybių koeficientą, skirtumas pridedamas prie bazinio dydžio.

Atitinkami lengvinančių aplinkybių koeficientai baziniam dydžiui taikomi iš eilės. Jeigu taikytinas daugiau kaip vienas lengvinančių aplinkybių koeficientas, bazinio dydžio ir dydžio, gauto pritaikius kiekvieną atskirą lengvinančių aplinkybių koeficientą, skirtumas atimamas iš bazinio dydžio.

4. Nepaisant 2 ir 3 dalių nuostatų, baudos dydis neviršija 20 proc. atitinkamos sandorių duomenų saugyklos ankstesnių ūkinių metų metinės apyvartos, bet tais atvejais, kai sandorių duomenų saugykla dėl pažeidimo tiesiogiai arba netiesiogiai gavo finansinės naudos, baudos dydis neturi būti mažesnis už gautą naudą.

Jei dėl sandorių duomenų saugyklos veikos ar neveikimo padaryti keli I priede nurodyti pažeidimai, taikoma tik didesnė bauda, apskaičiuota pagal 2 ir 3 dalis ir susijusi su vienu iš tų pažeidimų.

66 straipsnis

Periodiškai mokamos baudos

1. EVPRI savo sprendimu skiria periodiškai mokamas baudas siekdama priversti:

a) sandorių duomenų saugyklą pašalinti pažeidimą pagal sprendimą, priimtą pagal 73 straipsnio 1 dalies a punktą, arba

b) 61 straipsnio 1 dalyje nurodytą asmenį:

i) pateikti išsamią informaciją, kurios reikalauja pagal 61 straipsnį priimtu sprendimu;

ii) bendradarbiauti su tyrimo vykdytojais ir, pirmiausiai, pateikti reikalaujamus išsamius dokumentus, duomenis, procedūras arba bet kokią kitą reikalingą medžiagą, taip pat papildyti ir pataisyti kitą informaciją, pateiktą atliekant tyrimą, kuris pradėtas remiantis pagal 62 straipsnį priimtu sprendimu, arba

iii) bendradarbiauti su patikrinimo vietoje, kuri nurodyta atlikti pagal 63 straipsnį priimtu sprendimu, vykdytojais.

2. Periodiškai mokamos baudos turi būti veiksmingos ir proporcingos. Periodiškai mokamos baudos skiriamos už kiekvieną uždelstą dieną.

3. Nepaisant 2 dalies nuostatų, periodiškai mokamų baudų dydis yra 3 proc. praėjusių ūkinių metų vidutinės dienos apyvartos, o fizinių asmenų atveju – 2 proc. praėjusių kalendorinių metų vidutinių dienos pajamų. Jos skaičiuojamos nuo sprendime dėl periodiškai mokamos baudos skyrimo nustatytos dienos.

4. Periodiškai mokamos baudos skiriamos ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui nuo pranešimo apie EVPRI sprendimą. Šiam laikotarpiui pasibaigus EVPRI peržiūri šios priemonės taikymą.

67 straipsnis

Susijusių asmenų išklausymas

1. Prieš priimdama sprendimą dėl baudos ar periodiškai mokamos baudos pagal 65 ir 66 straipsnius, EVPRI asmenims, kurių atžvilgiu vyksta procedūra, suteikia galimybę pasisakyti dėl EVPRI išvadų. EVPRI savo sprendimus grindžia tik tomis išvadomis, dėl kurių asmenys, kurių atžvilgiu vyksta procedūra, turėjo galimybę pareikšti pastabų.

2. Procedūros metu visapusiškai laikomasi asmenų, kurių atžvilgiu vyksta procedūra, teisių į gynybą. Jiems suteikiama galimybė susipažinti su EVPRI turimais duomenimis, nepažeidžiant teisėtų kitų asmenų interesų apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su turimais duomenimis netaikoma konfidencialiai informacijai ir EVPRI vidaus dokumentams.

68 straipsnis

Baudų ir periodiškai mokamų baudų paskelbimas, pobūdis, mokėjimo užtikrinimas ir paskyrimas

1. EVPRI viešai paskelbia apie kiekvieną baudą ir periodiškai mokamą baudą, paskirtą pagal 65 ir 66 straipsnius, išskyrus atvejus, kai toks viešas paskelbimas sukeltų rimtą pavoją finansų rinkoms arba pernelyg pakenktų dalyvaujančioms šalims. Tokiu būdu neskelbiami asmens duomenys, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 45/2001.

2. Pagal 65 ir 66 straipsnius paskirtos baudos ir periodiškai mokamos baudos yra administracinio pobūdžio.

3. Jei EVPRI priima sprendimą neskirti baudos arba periodiškai mokamos baudos, ji apie tai praneša Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir atitinkamos valstybės narės kompetentingoms institucijoms bei nurodo savo sprendimo priežastis.

4. Užtikrinama, kad pagal 65 ir 66 straipsnius skirtos baudos ir periodiškai mokamos baudos būtų sumokėtos.

Mokėjimo užtikrinimas reglamentuojamas civilinio proceso taisyklėmis, galiojančiomis toje valstybėje, kurios teritorijoje jis yra vykdomas. Mokėjimą užtikrinantį vykdomąjį raštą, neatlikdama jokių kitų formalumų, tik patikrinusi sprendimo autentiškumą, prie sprendimo prideda institucija, kurią kiekvienos valstybės narės vyriausybė paskiria šiam tikslui ir apie kurią praneša EVPRI bei Teisingumo Teismui.

Atitinkamos šalies prašymu atlikus šiuos formalumus, ši šalis gali pradėti mokėjimo užtikrinimo procedūrą pagal nacionalinę teisę kreipdamasi tiesiogiai į kompetentingą įstaigą.

Mokėjimo užtikrinimą galima sustabdyti tik Teisingumo Teismo sprendimu. Tačiau skundų dėl mokėjimo užtikrinimo būdų teisėtumo nagrinėjimas priklauso atitinkamos valstybės narės teismų jurisdikcijai.

5. Baudų ir periodiškai mokamų baudų sumos skiriamos į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą.

69 straipsnis

Sprendimų peržiūra Teisingumo Teisme

Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais EVPRI paskyrė baudą arba periodiškai mokamą baudą. Jis paskirtą baudą arba periodiškai mokamą baudą gali panaikinti, sumažinti arba padidinti.

70 straipsnis

II priedo pakeitimai

Siekiant atsižvelgti į finansų rinkų pokyčius, Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 82 straipsnį priimti deleguotuosius aktus dėl II priedo pakeitimo priemonių.

71 straipsnis

Registracijos panaikinimas

1. Nedarydama poveikio 73 straipsnio taikymui, EVPRI panaikina sandorių duomenų saugyklos registraciją, jei pastaroji:

- a) aiškiai atsisako registracijos arba per pastaruosius šešis mėnesius nesuteikė jokių paslaugų;
- b) įregistruota pateikus melagingą informaciją ar pasinaudojus kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- c) nebeatitinka tų sąlygų, pagal kurias ji buvo įregistruota.

2. EVPRI be nepagrįstos gaisaties apie sprendimą panaikinti sandorių duomenų saugyklos registraciją praneša 57 straipsnio 1 dalyje nurodytai atitinkamai kompetentingai institucijai.

3. Valstybės narės, kurioje minėta sandorių duomenų saugykla teikia savo paslaugas ir vykdo savo veiklą, kompetentinga institucija, kuri laiko, kad viena iš 1 dalyje nustatytų sąlygų buvo įvykdyta, gali paprašyti EVPRI patikrinti, ar tenkinamos sąlygos atitinkamos sandorių duomenų saugyklos registracijai panaikinti. Jeigu EVPRI nusprendžia nepanaikinti atitinkamos sandorių duomenų saugyklos registracijos, ji pateikia išsamias tokio sprendimo priežastis.

4. 3 dalyje nurodyta kompetentinga institucija – pagal 22 straipsnį paskirta institucija.

72 straipsnis

Priežiūros mokesčiai

1. EVPRI sandorių duomenų saugykloms taiko mokesčius pagal šį reglamentą ir pagal deleguotuosius aktus, priimtus laikantis 3 dalies nuostatų. Tais mokesčiais visiškai padengiamos būtinos EVPRI išlaidos, susijusios su sandorių duomenų saugyklų registracija ir priežiūra, taip pat kompensuojamos išlaidos, kurių gali kilti kompetentingoms institucijoms atliekant darbą pagal šį reglamentą, ypač dėl užduočių pavedimo pagal 74 straipsnį.

2. Sandorių duomenų saugyklai taikomo mokesčio dydis yra toks, kad iš jo būtų padengtos visos EVPRI patirtos administracinės sandorių duomenų saugyklos registracijos ir priežiūros veiklos išlaidos, ir yra proporcingas atitinkamos sandorių duomenų saugyklos apyvartai.

3. Komisija pagal 82 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriame konkrečiau nustato mokesčių rūšis, už ką jie turi būti mokami, tų mokesčių dydžius ir jų mokėjimo tvarką.

73 straipsnis

EVPRI taikomos priežiūros priemonės

1. Kai EVPRI pagal 64 straipsnio 5 dalį nustato, kad sandorių duomenų saugykla padarė vieną iš I priede išvardytų pažeidimų, ji priima vieną ar daugiau iš šių sprendimų:

- a) pareikalauja, kad sandorių duomenų saugykla pašalintų pažeidimą;
- b) skiria baudas pagal 65 straipsnį;
- c) paskelbia viešą pranešimą;
- d) taiko kraštutinę priemonę – panaikina sandorių duomenų saugyklos registraciją.

2. EVPRI, priimdama 1 dalyje nurodytus sprendimus, atsižvelgia į pažeidimo pobūdį ir sunkumą, atsižvelgdama į šiuos kriterijus:

- a) pažeidimo trukmę ir dažnumą;
- b) tai, ar pažeidimas parodė didelius ar sisteminius įmonės procedūrų arba jos valdymo sistemų ar vidaus kontrolės trūkumus;
- c) tai, ar pažeidimas buvo finansinio nusikaltimo priežastimi, dėl pažeidimo buvo lengviau jį padaryti arba finansinis nusikaltimas kitaip sietinas su pažeidimu;

d) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia ar dėl aplaidumo.

3. EVPRI be nepagrįstos gaisaties praneša atitinkamai sandorių duomenų saugyklos apie pagal 1 dalį priimtą sprendimą ir apie jį praneša valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai. EVPRI tokį sprendimą viešai paskelbia savo interneto svetainėje per 10 darbo dienų nuo jo priėmimo dienos.

Viešai skelbdama savo sprendimą, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, EVPRI taip pat viešai paskelbia, kad atitinkama sandorių duomenų saugykla turi teisę apskųsti sprendimą, atitinkamu atveju, informaciją apie tai, kad toks skundas buvo pateiktas, nurodant, kad jis neturi stabdančio poveikio, ir informaciją apie tai, kad EVPRI Apeliacinė taryba gali sustabdyti ginčijamo sprendimo taikymą pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 60 straipsnio 3 dalį.

74 straipsnis

EVPRI užduočių pavidimas kompetentingoms institucijoms

1. Laikydamosi gairių, kurias EVPRI paskelbė pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 16 straipsnį, EVPRI gali pavesti konkrečias priežiūros užduotis valstybės narės kompetentingai institucijai, jei tai būtina, kad priežiūros užduotis būtų tinkamai atlikta. Tokios konkrečios priežiūros užduotys visų pirma gali apimti įgaliojimą tenkinti prašymus pateikti informaciją pagal 61 straipsnį ir atlikti tyrimus bei patikrinimus vietoje pagal 62 straipsnį ir 63 straipsnio 6 dalį.

2. Prieš pavesdama užduotį EVPRI konsultuojasi su atitinkama kompetentinga institucija. Konsultuojamasi šiais klausimais:

- a) dėl pavidamos užduoties masto;
- b) dėl užduoties atlikimo tvarkaraščio ir
- c) dėl būtinos informacijos, kurią turi perduoti EVPRI ir kuri turi būti jai perduota.

3. Vadovaudamasi pagal 72 straipsnio 3 dalį Komisijos priimtomis mokesčių taisyklėmis, EVPRI kompensuoja kompetentingai institucijai vykdančią pavesdą užduotį patirtas sąnaudas.

4. EVPRI deramu periodiškumu peržiūri 1 dalyje nurodytą sprendimą. Pavedimas gali būti atšauktas bet kuriuo metu.

5. Užduočių pavidimas nedaro poveikio EVPRI atsakomybei ir neapriboja EVPRI galimybių vadovauti pavesdą užduoties vykdymui ir priežiūrei, kaip ji atliekama. Atsakomybė už

priežiūrą pagal šį reglamentą, įskaitant sprendimus dėl registracijos, galutinį įvertinimą ir tolesnius sprendimus dėl pažeidimų, neperduodama.

2 SKYRIUS

Santykiai su trečiosiomis šalimis

75 straipsnis

Lygiavertiškumas ir tarptautiniai susitarimai

1. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma, kad trečiosios šalies teisine ir priežiūros tvarka užtikrinama, kad:

- a) toje trečiojoje šalyje leidimus turinčios sandorių duomenų saugyklos atitiktų teisiškai privalomus reikalavimus, kurie yra lygiaverčiai šiame reglamente nustatytiems reikalavimams;
- b) toje trečiojoje šalyje būtų nuolat veiksmingai priežiūros sandorių duomenų saugyklos ir užtikrinama, kad jos vykdytų reikalavimus, ir
- c) būtų profesinės paslapties saugojimo garantijos, įskaitant verslo paslaptį, kuriomis valdžios institucijos dalijasi su trečiosiomis šalimis, apsaugą, kurios būtų bent jau lygiavertės šiame reglamente nustatytoms garantijoms.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 86 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Prireikus (ir bet kuriuo atveju priėmus įgyvendinimo aktą, kaip nurodyta 1 dalyje), Komisija teikia rekomendacijas Tarybai dėl derybų dėl tarptautinių susitarimų su atitinkamomis trečiosiomis šalimis dėl abipusio naudojimosi ir keitimosi informacija apie toje trečiojoje šalyje įsteigtose sandorių duomenų saugyklose saugomas išvestinių finansinių priemonių sutartis taip, kad būtų užtikrinta, jog Sąjungos institucijos, įskaitant EVPRI, galėtų nedelsdamos ir nuolat naudotis visa informacija, kuri reikalinga jų pareigoms vykdyti.

3. Sudarius 2 dalyje nurodytus susitarimus ir jų laikantis, EVPRI su atitinkamų trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis sudaro bendradarbiavimo susitarimus. Tuose susitarimuose nurodoma bent:

- a) EVPRI bei visų kitų Sąjungos institucijų, vykdančių savo pareigas pagal šį reglamentą, ir atitinkamų trečiųjų šalių susijusių kompetentingų institucijų keitimosi informacija mechanizmas ir
- b) priežiūros veiklos derinimo tvarka.

4. Perduodama asmens duomenis trečiajai šaliai, EVPRI taiko Reglamentą (EB) Nr. 45/2001.

76 straipsnis

Bendradarbiavimo susitarimai

Atitinkamos trečiųjų šalių, kurių jurisdikcijoje nėra įsteigtų sandorių duomenų saugyklų, institucijos gali kreiptis į EVPRI dėl bendradarbiavimo susitarimų sudarymo, kad jos galėtų gauti informaciją apie Sąjungos sandorių duomenų saugyklose saugomas išvestinių finansinių priemonių sutartis.

EVPRI gali su tomis susijusiomis institucijoms sudaryti bendradarbiavimo susitarimus dėl galimybių gauti informaciją apie Sąjungos sandorių duomenų saugyklose saugomas išvestinių finansinių priemonių sutartis, kuri reikalinga toms institucijoms, su sąlyga, kad esama profesinės paslapties saugojimo garantijų, įskaitant verslo paslaptį, kuriomis valdžios institucijos dalijasi su trečiosiomis šalimis, apsaugą.

77 straipsnis

Sandorių duomenų saugyklų pripažinimas

1. Trečiojoje šalyje įsteigta sandorių duomenų saugykla gali teikti paslaugas Sąjungoje įsteigtiems subjektams ir vykdyti su jais susijusią veiklą 9 straipsnio tikslais tik po to, kai EVPRI ją pripažįsta pagal 2 dalį.

2. 1 dalyje nurodyta sandorių duomenų saugykla pateikia EVPRI paraišką dėl pripažinimo kartu su visa reikalinga informacija, įskaitant bent jau informaciją, kuri būtina norint patikrinti, ar sandorių duomenų saugyklai suteiktas leidimas ir ar ji veiksmingai prižiūrima trečiojoje šalyje:

- a) kurią Komisija, priimdama įgyvendinimo aktą pagal 75 straipsnio 1 dalį, pripažino kaip turinčią lygiavertę ir vykdomą užtikrinančią reguliavimo bei priežiūros sistemą;
- b) kuri sudarė tarptautinį susitarimą su Sąjunga pagal 75 straipsnio 2 dalį ir
- c) kuri sudarė bendradarbiavimo susitarimus pagal 75 straipsnio 3 dalį, siekiant užtikrinti, kad Sąjungos institucijos, įskaitant EVPRI, galėtų nedelsdamos ir nuolat naudotis visa reikalinga informacija.

Per 30 darbo dienų nuo paraiškos gavimo EVPRI įvertina, ar paraiška išsami. Jeigu paraiška neišsami, EVPRI nustato terminą, iki kurio paraišką pateikusi sandorių duomenų saugykla turi pateikti papildomą informaciją.

Per 180 darbo dienų nuo išsamios paraiškos pateikimo EVPRI raštu informuoja paraišką pateikusią sandorių duomenų saugyklą, ar jai suteikiamas pripažinimas arba atsisakoma jį suteikti, ir pateikia išsamiai pagrįstą paaiškinimą.

EVPRI savo interneto svetainėje skelbia pagal šį reglamentą pripažintų sandorių duomenų saugyklų sąrašą.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

REIKALAVIMAI SANDORIŲ DUOMENŲ SAUGYKLOMS

78 straipsnis

Bendrieji reikalavimai

1. Sandorių duomenų saugykla privalo turėti tvirtą valdymo sistemą, kuri apima aiškią organizacinę struktūrą su gerai apibrėžtomis, skaidriomis ir nuosekliomis atsakomybės ribomis, taip pat tinkamus vidaus kontrolės mechanizmus, įskaitant patikimą administracinę ir apskaitos tvarką, kuri užkerta kelią bet kokiai konfidencialios informacijos atskleidimui.

2. Sandorių duomenų saugykla nustato ir taiko veiksmingas rašytines organizacines ir administracines priemones, kad būtų galima nustatyti ir valdyti galimus interesų konfliktus, susijusius su jos vadovais, darbuotojais arba kitais asmenimis, kurie su jais tiesiogiai ar netiesiogiai susiję glaudžiais ryšiais.

3. Sandorių duomenų saugykla nustato politiką ir procedūras, kurios deramai užtikrintų, kad ji ir jos vadovai bei darbuotojai laikytųsi šio reglamento nuostatų.

4. Sandorių duomenų saugykla palaiko ir naudoja tinkamą organizacinę struktūrą, užtikrinančią sandorių duomenų saugyklos veiklos tęstinumą ir sklandumą, teikiant paslaugas ir vykdamą veiklą. Ji naudoja tinkamas ir proporcingas sistemas, išteklius ir procedūras.

5. Jei sandorių duomenų saugykla teikia papildomas paslaugas, pavyzdžiui, sandorių patvirtinimo, prekybos suderinimo, kredito įvykių aptarnavimo, portfelių suderinimo ar portfelių sumažinimo paslaugas, sandorių duomenų saugykla tokias papildomas paslaugas veiklos požiūriu atskiria nuo sandorių duomenų saugyklos funkcijos centralizuotai rinkti ir saugoti duomenis apie išvestines finansines priemones.

6. Sandorių duomenų saugyklos vyresnioji vadovybė ir valdybos nariai turi pakankamai gerą reputaciją ir patirties, kad galėtų užtikrinti patikimą ir atsakingą sandorių duomenų saugyklos valdymą.

7. Sandorių duomenų saugykla taiko objektyvius, nediskriminacinius ir viešai skelbiamus prieigos reikalavimus įmonėms, kurioms taikoma 9 straipsnyje numatyta prievolė teikti ataskaitas. Sandorių duomenų saugykla paslaugų teikėjams suteikia nediskriminacinę prieigą prie savo turimos informacijos su sąlyga, kad atitinkamos sandorio šalys davė sutikimą. Prieigą ribojančius kriterijus leidžiama taikyti tik jeigu jais siekiama valdyti sandorių duomenų saugyklos duomenims grėšiančią riziką.

8. Sandorių duomenų saugykla viešai skelbia su pagal šį reglamentą teikiamomis paslaugomis susijusias kainas ir mokesčius. Ji atskleidžia kiekvienos paslaugos atskirai nurodomas kainas ir mokesčius, įskaitant nuolaidas ir permokos grąžinimą bei sąlygas, kuriomis jos taikomos. Ataskaitas teikiantiems subjektams ji suteikia atskirą prieigą prie konkrečių paslaugų. Sandorių duomenų saugyklų taikomi įkainiai ir mokesčiai susieti su išlaidomis.

79 straipsnis

Veiklos patikimumas

1. Sandorių duomenų saugykla nustato galimus veiklos rizikos šaltinius ir juos sumažina sukurdamas tinkamas sistemas, kontrolės priemones ir procedūras. Tokios sistemos privalo būti patikimos ir saugios bei pakankamai pajėgios valdyti gaunamą informaciją.

2. Sandorių duomenų saugykla parengia, įdiegia ir palaiko tinkamą veiklos tęstinumo politiką ir veiklos atkūrimo planą, kurio tikslas – užtikrinti, kad būtų palaikomos jos funkcijos, būtų laiku atkurta veikla ir kad būtų vykdomi sandorių duomenų saugyklos įsipareigojimai. Tokiame plane numatomos bent jau atsarginio duomenų išsaugojimo priemonės.

3. Sandorių duomenų saugykla, kurios registracija buvo panaikinta, užtikrina, kad ji būtų tvarkingai pakeista, įskaitant duomenų perdavimą ir informacijos srautų nukreipimą kitoms sandorių duomenų saugykloms.

80 straipsnis

Informacijos apsauga ir registravimas

1. Sandorių duomenų saugykla užtikrina pagal 9 straipsnį gautos informacijos konfidencialumą, vientisumą ir apsaugą.

2. Sandorių duomenų saugykla gali pagal šį reglamentą gautus duomenis naudoti komerciniais tikslais tik tuo atveju, jeigu atitinkamos sandorio šalys davė sutikimą.

3. Sandorių duomenų saugykla nedelsdama registruoja visą pagal 9 straipsnį gautą informaciją ir ją saugo mažiausiai dešimt metų nuo susijusių sutarčių nutraukimo. Ji laiku ir veiksmingai registruoja duomenis, kad būtų užregistruoti visi padaryti užregistruotos informacijos pakeitimai.

4. Sandorių duomenų saugykla apskaičiuoja išvestinių finansinių priemonių pozicijas pagal jų klasę ir pagal ataskaitas teikiantį subjektą, remdamasi išvestinių finansinių priemonių sutarčių, apie kurias pranešama pagal 9 straipsnį, duomenimis.

5. Sandorių duomenų saugykla laiku suteikia galimybę sutarties šalims prieiti prie informacijos apie tą sutartį ir ją pataisyti.

6. Sandorių duomenų saugykla imasi visų pagrįstų veiksmų, kad jos sistemose laikoma informacija nebūtų naudojama ne pagal paskirtį.

Fizinis asmuo, kuris turi glaudų ryšį su sandorių duomenų saugykla, arba juridinis asmuo, susijęs su sandorių duomenų saugykla patrunuojančiosios arba patrunuojamosios įmonės ryšiais, konfidencialios informacijos, saugomos sandorių duomenų saugykloje, komerciniais tikslais nenaudoja.

81 straipsnis

Skaidrumas ir duomenų prieinamumas

1. Sandorių duomenų saugykla reguliariai ir prieinamai skelbia bendras sutarčių, apie kurias jai pranešta, pozicijas pagal išvestinių finansinių priemonių klasę.

2. Sandorių duomenų saugykla renka ir saugo duomenis, taip pat užtikrina, kad 3 dalyje nurodyti subjektai galėtų tiesiogiai ir nedelsiant susipažinti su informacija apie išvestinių finansinių priemonių sutartis, kurios jiems reikia, kad galėtų vykdyti savo atitinkamas pareigas ir įgaliojimus.

3. Sandorių duomenų saugykla visa būtina informacija leidžia naudotis toliau nurodytiems subjektams, kad jie galėtų vykdyti savo atitinkamas pareigas ir įgaliojimus:

- a) EVPRI;
- b) ESRV;
- c) kompetentingai institucijai, prižiūrinčiai pagrindines sandorio šalis, kurios naudojasi sandorių duomenų saugykla;
- d) kompetentingai institucijai, prižiūrinčiai sandorių, apie kuriuos pranešama, prekybos vietas;
- e) atitinkamiems ECBS nariams;
- f) atitinkamoms trečiosios šalies institucijoms, kurios sudarė 75 straipsnyje nurodytą tarptautinį susitarimą su Sąjunga;
- g) pagal 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymų ⁽¹⁾ 4 straipsnį paskirtoms priežiūros institucijoms;
- h) atitinkamoms Sąjungos vertybinių popierių ir rinkos institucijoms;
- i) atitinkamoms trečiosios šalies institucijoms, kurios sudarė 76 straipsnyje nurodytą bendradarbiavimo susitarimą su EVPRI;
- j) Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai.

⁽¹⁾ OL L 142, 2004 4 30, p. 12.

4. EVPRI dalijasi su kitomis susijusiomis Sąjungos institucijomis informacija, reikalinga jų pareigų vykdymui.

5. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų, kuriuose nustatoma, kokia išsami informacija, nurodyta 1 ir 3 dalyse, turi būti teikiama ir kaip dažnai, taip pat nurodomi veiklos standartai, reikalingi, kad būtų galima apibendrinti ir palyginti skirtingų sandorių duomenų saugyklų duomenis ir kad 3 dalyje nurodyti subjektai prirėkęs turėtų prieigą prie informacijos, projektus. Šiais techninių reguliavimo standartų projektais siekiama užtikrinti, kad pagal 1 dalį skelbiama informacija neleidžia nustatyti nei vienos iš sutarties šalių.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. rugsėjo 30 d.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.

82 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. Įgaliojimai priimti 1 straipsnio 6 dalyje, 64 straipsnio 7 dalyje, 70 straipsnyje, 72 straipsnio 3 dalyje ir 85 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui.

3. Prieš priimdama deleguotąjį aktą, Komisija stengiasi konsultuotis su EVPRI.

4. Europos Parlamentas ar Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 1 straipsnio 6 dalyje, 64 straipsnio 7 dalyje, 70 straipsnyje, 72 straipsnio 3 dalyje ir 85 straipsnio 2 dalyje nurodytų įgaliojimų suteikimą. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Sprendimas dėl atšaukimo įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.

5. Kai tik Komisija priima deleguotąjį aktą, apie tai ji tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 1 straipsnio 6 dalį, 64 straipsnio 7 dalį, 70 straipsnį, 72 straipsnio 3 dalį ir 85 straipsnio 2 dalį priimti deleguotieji aktai įsigalioja tik tuomet, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo apie juos Europos Parlamentui ir Tarybai dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimų, arba jei iki to laikotarpio pabaigos tiek Europos Parlamentas,

ties Taryba pranešė Komisijai, kad jie nepareikš prieštaravimų. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas trims mėnesiams.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

83 straipsnis

Profesinė paslaptis

1. Įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį taikomas visiems asmenims, dirbantiems arba dirbusiems pagal 22 straipsnį paskirtose kompetentingose institucijose ir 81 straipsnio 3 dalyje nurodytose institucijose, EVPRI arba kompetentingų institucijų ar EVPRI nurodymus gaunantiems auditoriams ir ekspertams. Jokia konfidenciali informacija, kurią šie asmenys sužino atlikdami savo pareigas, negali būti atskleista jokiame asmeniui ar institucijai, išskyrus tokią jos santrauką ar apibendrinimą, kad nebūtų galima nustatyti atskiros pagrindinės sandorio šalies, sandorių duomenų saugyklos arba kito asmens, nedarant poveikio baudžiamosios arba mokesčių teisės reglamentuojamiems atvejams arba šio reglamento nuostatų taikymui.

2. Paskelbus pagrindinės sandorio šalies bankrotą arba ją priverstinai likviduojant, su trečiosiomis šalimis nesusijusi konfidenciali informacija gali būti atskleista civilinių ar komercinių bylų nagrinėjimo atveju, jeigu tai būtina norint išnagrinėti bylą.

3. Nedarant poveikio baudžiamosios teisės arba mokesčių teisės reglamentuojamiems atvejams, kompetentingos institucijos, EVPRI, kitos įstaigos, fiziniai arba juridiniai asmenys, kurie gauna konfidencialią informaciją pagal šį reglamentą, gali ją naudoti tik atlikdami savo pareigas ir vykdydami savo funkcijas. Kompetentingų institucijų, patenkančių į šio reglamento taikymo sritį, arba kitų institucijų, įstaigų arba fizinių ar juridinių asmenų atveju šią informaciją galima naudoti tuo tikslu, kuriuo ji jiems suteikta, arba administracine arba teismine tvarka nagrinėjant bylas, susijusias su minėtų funkcijų vykdymu (arba abiem atvejais). Jei EVPRI, kompetentinga institucija arba kita institucija, įstaiga arba asmuo, perduodantis informaciją, sutinka, šią informaciją gaunanti institucija ją gali naudoti kitais nekomerciniais tikslais.

4. Bet kokiai konfidencialiai informacijai, kuri gauta, kuria apsieista arba kuri perduota pagal šį reglamentą, taikomos 1, 2 ir 3 dalyse nustatytos profesinės paslapties sąlygos. Tačiau šiomis sąlygomis nedraudžiama EVPRI, kompetentingoms institucijoms ar susijusiems centriniais bankams keistis konfidencialia informacija arba ją perduoti pagal šį reglamentą ir kitus teisės aktus, taikomus investicinėms įmonėms, kredito įstaigoms, pensijų fondams, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektams (KIPVPS), alternatyvaus investavimo fondų valdytojams (AIFV), draudimo ir perdraudimo tarpininkams, draudimo įmonėms, reguliuojamosioms rinkoms arba rinkų operatoriams ar kitiems subjektams, jeigu kompetentinga institucija ar kita institucija, įstaiga arba fizinis ar juridinis asmeniui, kuris perdavė šią informaciją, tam priitaria.

5. 1, 2 ir 3 dalys netrukdo kompetentingoms institucijoms pagal nacionalinę teisę keisti konfidencialią informaciją, kuri gauta ne iš kitos valstybės narės kompetentingos institucijos, arba ją perduoti.

84 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Kompetentingos institucijos, EVPRI ir kitos atitinkamos institucijos be nepagrįstos gaisaties viena kitai teikia informaciją, būtiną jų pareigoms atlikti.

2. Kompetentingos institucijos, EVPRI, kitos atitinkamos institucijos ir kitos įstaigos arba fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie vykdydami savo pareigas pagal šį reglamentą gauna konfidencialią informaciją, ją naudoja tik atlikdami savo pareigas.

3. Kompetentingos institucijos perduoda informaciją atitinkamiems ECBS nariams, kai tokia informacija jiems svarbi atliekant savo pareigas.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

85 straipsnis

Ataskaitos ir peržiūra

1. Komisija ne vėliau kaip 2015 m. rugpjūčio 17 d. atlieka peržiūrą ir parengia bendrą ataskaitą dėl šio reglamento. Komisija šią ataskaitą pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai kartu su atitinkamais pasiūlymais.

Komisija, visų pirma:

- a) bendradarbiaudama su ECBS nariais, įvertina, ar reikia imtis priemonių siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pagrindinėms sandorio šalims pasinaudoti centrinių bankų likvidumo priemonėmis;
- b) suderinusi su EVPRI ir atitinkamomis sektoriaus institucijomis, įvertina ne finansų įmonių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorių svarbą sistemai, ypač reglamento poveikį ne biržos išvestinių finansinių priemonių naudojimui ne finansų įmonėse;
- c) atsižvelgdama į pagrindinių sandorio šalių priežiūros sistemos veikimo patirtį, įskaitant priežiūros kolegijų veiksmingumą, įvertina atitinkamus balsavimo būdus, nustatytus 19 straipsnio 3 dalyje, ir EVPRI vaidmenį, ypač suteikiant leidimus pagrindinėms sandorio šalims;

d) bendradarbiaudama su EVPRI ir ESRV įvertina garantinių įmokų reikalavimų efektyvumą ribojant procikliškumą ir poreikį numatyti papildomus intervencinius pajėgumus šioje srityje;

e) bendradarbiaudama su EVPRI, įvertina pagrindinių sandorio šalių įkaito reikalavimo ir apsaugojimo politikos raidą, taip pat jos pritaikymą prie jų naudotojų konkrečios veiklos ir rizikos profilių.

Atliekant pirmos pastraipos a punkte nurodytą įvertinimą atsižvelgiama į šiuo metu centrinių bankų ES ir tarptautiniu lygiu vykdomos veiklos rezultatus. Įvertinime taip pat atsižvelgiama į centrinių bankų nepriklausomumo principą ir į jų teisę savo nuožiūra suteikti galimybę naudotis likvidumo priemonėmis, taip pat į galimą nenumatytą poveikį pagrindinių sandorio šalių veiksmams ar ES vidaus rinkai. Visais susijusiais pasiūlymais neturi būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojama nei viena valstybė narė ar valstybių narių grupė, kaip tarpusukaitos paslaugų teikimo vieta.

2. Komisija, pasikonsultavusi su EVPRI ir EDPPI, ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 17 d. parengia ataskaitą, kurioje įvertinama pagrindinių sandorio šalių pažanga ir pastangos ieškant techninių sprendimų, kaip pensijų sistemai perkelti ne grynųjų pinigų įkaitą kaip kintamąsias garantines įmokas, taip pat poreikis numatyti šį sprendimą palengvinančias priemones. Tokiu atveju, jei Komisija nuspręstų, kad nebuvo dėta tinkamam techniniam sprendimui būtinų pastangų ir kad išlieka neigiamas išvestinių finansinių priemonių sutarčių centrinės tarpusukaitos poveikis būsimų pensininkų pensinėms išmokoms, jai turi būti suteikti įgaliojimai pagal 82 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais 89 straipsnio 1 dalyje nurodytas trejų metų laikotarpis pratęsiamas pirmiausiai dvejais metams, po to vieneriems metams.

3. EVPRI Komisijai pateikia ataskaitas:

- a) dėl II antraštinėje dalyje nustatytos tarpusukaitos prievolės taikymo, visų pirma dėl tarpusukaitos prievolės netaikymo ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurios buvo sudarytos iki šio reglamento įsigaliojimo dienos;
- b) dėl 5 straipsnio 3 dalyje numatytos nustatymo tvarkos taikymo;
- c) dėl 39 straipsnyje nustatytų atskyrimo reikalavimų taikymo;
- d) dėl V antraštinėje dalyje numatyto sąveikos susitarimų taikymo srities išplėtimo įtraukiant kitų klasių finansinių priemonių, išskyrus perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones, sandorius;

- e) dėl pagrindinės sandorio šalies priegios prie prekybos vietų, tam tikros praktikos poveikio konkurencingumui ir likvidumo susiskaidymo poveikio;
- f) dėl EVPRI personalo ir išteklių poreikių, kurie atsirado dėl pagal šį reglamentą priimtų įgaliojimų ir pareigų;
- g) dėl valstybių narių papildomų reikalavimų taikymo pagal 14 straipsnio 5 dalį poveikio.

Tos ataskaitos 1 dalies tikslais Komisijai pateikiamos ne vėliau kaip 2014 m. rugsėjo 30 d. Jos taip pat pateikiamos Europos Parlamentui ir Tarybai.

4. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir EVPRI, ir paprašiusi ESRV pateikti vertinimą, parengia metinę ataskaitą, kurioje įvertinama galima sąveikos susitarimų sisteminė rizika ir poveikis išlaidoms.

Minėtoje ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama bent tokių susitarimų skaičiui ir sudėtingumui bei rizikos valdymo sistemų ir modelių tinkamumui. Komisija šią ataskaitą pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai kartu su atitinkamais pasiūlymais.

ESRV Komisijai pateikia galimo sąveikos susitarimų poveikio sistemei rizikai įvertinimą.

5. EVPRI Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai teikia metinę ataskaitą dėl skirtų sankcijų, įskaitant priežiūros priemonės, baudas ir periodiškai mokamas baudas.

86 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos vertybinių popierių komitetas, įsteigtas Komisijos sprendimu 2001/528/EB⁽¹⁾. Tas komitetas – komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

87 straipsnis

Direktyvos 98/26/EB pakeitimas

1) Direktyvos 98/26/EB 9 straipsnio 1 dalyje įterpiama ši pastraipa:

⁽¹⁾ OL L 191, 2001 7 13, p. 45.

„Jeigu vienas sistemos operatorius kitam sistemos operatoriumi suteikia garantinį įkaitą, susijusį su sąveikos sistema, įkaitą suteikiančio sistemos operatoriaus teisėms į tą garantinį įkaitą neturi įtakos įkaitą gavusio sistemos operatoriaus atžvilgiu pradėta bankroto procedūra.“

2) Valstybės narės ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio 17 d. priima ir viešai paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus 1 punkto nuostatomis įgyvendinti. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Valstybės narės, patvirtindamos tas priemones, daro jose nuorodą į Direktyvą 98/26/EB arba daro tokią nuomonę tas priemones oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

88 straipsnis

Interneto svetainės

1. EVPRI prižiūri interneto svetainę, kurioje teikiama ši informacija:

- a) sutartys, kurioms taikoma tarpusukaitos prievolė pagal 5 straipsnį;
- b) sankcijos, paskirtos už 4, 5 ir 7–11 straipsnių pažeidimus;
- c) pagrindinės sandorio šalys, kurioms suteiktas leidimas teikti paslaugas ar vykdyti veiklą Sąjungoje ir kurios yra įsisteigusios Sąjungoje, taip pat paslaugos ar veikla, kurias pagrindinei sandorio šaliai leidžiama teikti ar vykdyti, įskaitant finansinių priemonių, kurioms taikomas leidimas, klases;
- d) sankcijos, paskirtos už IV ir V antraštinių dalių pažeidimus;
- e) pagrindinės sandorio šalys, kurioms suteiktas leidimas teikti paslaugas ar vykdyti veiklą Sąjungoje, kurios yra įsisteigusios trečiojoje šalyje, taip pat paslaugos ar veikla, kurias pagrindinei sandorio šaliai leidžiama teikti ar vykdyti, įskaitant finansinių priemonių, kurioms taikomas leidimas, klases;
- f) sandorių duomenų saugyklos, kurioms suteiktas leidimas teikti paslaugas ar vykdyti veiklą Sąjungoje;
- g) sankcijos ir baudos, paskirtos pagal 65 ir 66 straipsnius;
- h) 6 straipsnyje nurodytas viešasis registras.

2. Taikant 1 dalies b, c ir d punktus, kompetentingos institucijos prižiūri interneto svetaines, kurios susietos su EVPRI interneto svetaine.

3. Visos šiame straipsnyje nurodytos interneto svetainės viešai prieinamos, reguliariai atnaujinamos, informacija jose pateikiama aiškiu būdu.

89 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Trejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo 4 straipsnyje nurodyta tarpuskaityto prievolė netaikoma ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurias galima objektyviai įvertinti kaip mažinančias investavimo riziką, tiesiogiai susijusią su pensijų sistemos įstaigų finansiniu mokumu, kaip apibrėžta 2 straipsnio 10 dalyje. Be to, pereinamasis laikotarpis taikomas subjektams, įsteigtiems siekiant išipareigojimų neįvykdymo atveju teikti kompensacijas pensijų sistemos įstaigų nariams.

Tų subjektų per šį laikotarpį sudarytoms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurioms priešingu atveju būtų taikoma 4 straipsnyje nurodyta tarpuskaityto prievolė, taikomi 11 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

2. Atitinkama kompetentinga institucija suteikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytą išimtį 2 straipsnio 10 dalies c ir d punktuose nurodytoms pensijų sistemos įstaigoms, atsižvelgiant į subjektų arba įstaigų tipus. Gavusi prašymą, kompetentinga institucija apie tai praneša EVPRI ir EDPPI. Per trisdešimt kalendorinių dienų nuo pranešimo gavimo EVPRI, pasikonsultavusi su EDPPI, pateikia nuomonę, kurioje vertinama, ar prašymą pateikusių subjektų ar įstaigų tipas atitinka 2 straipsnio 10 dalies c ir d punktus, taip pat ar priežastys netaikyti prievolės pateisinamos dėl jų patiriamų sunkumų įvykdyti kintamosios garantinės įmokos reikalavimus. Kompetentinga institucija leidžia netaikyti prievolės tik tuomet, kai ji visiškai įsitikina, kad subjektų ar įstaigų tipas atitinka 2 straipsnio 10 dalies c ar d punktus ir kad jie susiduria su sunkumais įvykdyti kintamosios garantinės įmokos reikalavimus. Gavusi EVPRI nuomonę ir deramai į ją atsižvelgusi kompetentinga institucija per dešimt darbo dienų priima sprendimą. Jei kompetentinga institucija nesutinka su EVPRI pateikta nuomone, ji savo sprendime išsamiai išdėsto priežastis ir paaiškina visus svarbius nukrypimus nuo nuomonės.

Savo interneto svetainėje EVPRI paskelbia 2 straipsnio 10 dalies c ir d punkte nurodytų subjektų ir įstaigų tipų, kuriems leidžiama netaikyti prievolės pagal pirmą pastraipą, sąrašą. Siekdama labiau derinti priežiūros rezultatus, EVPRI, laikydamasi Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 30 straipsnio, kasmet atlieka į sąrašą įtrauktų subjektų tarpusavio vertinimą.

3. Pagrindinė sandorio šalis, kuriai valstybėje narėje, kurioje ji yra įsteigta, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę leidimas teikti tarpuskaityto paslaugas buvo suteiktas prieš Komisijai priimant visus 4, 5, 8–11, 16, 18, 25, 26, 29, 34, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 49, 56 ir 81 straipsniuose nurodytus techninius reguliavimo standartus šio reglamento tikslais pagal 14 straipsnį pateikia paraišką dėl leidimo per šešis mėnesius nuo tos dienos, kurią įsigaliojo visi 16, 25, 26, 29, 34, 41, 42, 44, 45, 47 ir 49 straipsniuose nurodyti techniniai reguliavimo standartai.

Pagrindinė sandorio šalis trečiojoje šalyje, kuriai valstybėje narėje pagal jos nacionalinę teisę leidimas teikti tarpuskaityto paslaugas buvo suteiktas prieš Komisijai priimant visus 16, 26, 29, 34, 41, 42, 44, 45, 47 ir 49 straipsniuose nurodytus techninius reguliavimo standartus, šio reglamento tikslais pagal 25 straipsnį pateikia paraišką dėl leidimo per šešis mėnesius nuo tos dienos, kurią įsigaliojo visi 16, 26, 29, 34, 41, 42, 44, 45, 47 ir 49 straipsniuose nurodyti techniniai reguliavimo standartai.

4. Kol bus priimtas sprendimas pagal šį reglamentą dėl leidimo suteikimo pagrindinei sandorio šaliai ar jos pripažinimo, toliau taikomos atitinkamos priežiūra ir pripažinimą reglamentuojančios nacionalinės taisyklės, o valstybės narės, kurioje pagrindinė sandorio šalis yra įsteigta ar kurioje ji yra pripažinta, kompetentinga institucija toliau vykdo tos pagrindinės sandorio šalies priežiūrą.

5. Tais atvejais, kai kompetentinga institucija pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę leidimą atlikti tam tikros klasės išvestinių finansinių priemonių tarpuskaityto pagrindinei sandorio šaliai suteikė prieš Komisijai priimant visus 16, 26, 29, 34, 41, 42, 45, 47 ir 49 straipsniuose nurodytus techninius reguliavimo standartus, tos valstybės narės kompetentinga institucija per vieną mėnesį nuo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų techninių reguliavimo standartų įsigaliojimo dienos informuoja EVPRI apie leidimo suteikimą.

Tais atvejais, kai kompetentinga institucija pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę leidimą teikti tarpuskaityto paslaugas trečiojoje šalyje įsteigtai pagrindinei sandorio šaliai suteikė prieš Komisijai priimant visus 16, 26, 29, 34, 41, 42, 45, 47 ir 49 straipsniuose nurodytus techninius reguliavimo standartus, tos valstybės narės kompetentinga institucija per vieną mėnesį nuo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų techninių reguliavimo standartų įsigaliojimo dienos informuoja EVPRI apie leidimo suteikimą.

6. Sandorių duomenų saugykla, kuri valstybėje narėje, kurioje ji yra įsteigta, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę rinkti ir saugoti informaciją apie išvestines finansines priemones buvo įgaliota arba registruota prieš Komisijai priimant visus 9, 56 ir 81 straipsniuose nurodytus techninius reguliavimo ir įgyvendinimo standartus, pateikia paraišką dėl registracijos pagal 55 straipsnį per šešis mėnesius nuo tų techninių reguliavimo ir įgyvendinimo standartų įsigaliojimo dienos.

Sandorių duomenų saugykla, įsteigta trečiojoje šalyje, kuriai pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę rinkti ir saugoti informaciją apie išvestines finansines priemones suteiktas leidimas prieš Komisijai priimant visus 9, 56 ir 81 straipsniuose nurodytus techninius reguliavimo ir įgyvendinimo standartus, pateikia paraišką dėl pripažinimo pagal 77 straipsnį per šešis mėnesius nuo tų techninių reguliavimo ir įgyvendinimo standartų įsigaliojimo dienos.

7. Kol bus priimtas sprendimas pagal šį reglamentą dėl pagrindinės sandorio šalies registravimo ar jos pripažinimo, toliau taikomos atitinkamos priežiūra, registravimą ir pripažinimą reglamentuojančios nacionalinės taisyklės, o valstybės narės, kurioje pagrindinė sandorio šalis yra įsteigta ar kurioje ji yra pripažinta, kompetentinga institucija toliau vykdo tos pagrindinės sandorio šalies priežiūrą.

8. Sandorių duomenų saugykla, kuri valstybėje narėje, kurioje ji yra įsteigta, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę rinkti ir saugoti informaciją apie išvestines finansines priemones buvo įgaliota arba registruota prieš Komisijai priimant visus 56 ir 81 straipsniuose nurodytus techninius reguliavimo ir įgyvendinimo standartus, 9 straipsnyje nustatytam reikalavimui dėl ataskaitų teikimo vykdyti gali būti naudojama tol, kol pagal šį reglamentą priimamas sprendimas dėl tos sandorių duomenų saugyklos registracijos.

Sandorių duomenų saugykla, įsteigta trečiojoje šalyje, kuriai pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę buvo leidžiama rinkti

ir saugoti informaciją apie išvestines finansines priemones prieš Komisijai priimant visus 56 ir 81 straipsniuose nurodytus techninius reguliavimo ir įgyvendinimo standartus, 9 straipsnyje nustatytam reikalavimui dėl ataskaitų teikimo vykdyti gali būti naudojama tol, kol pagal šį reglamentą priimamas sprendimas dėl tos sandorių duomenų saugyklos pripažinimo.

9. Nepaisant 81 straipsnio 3 dalies f punkto, tais atvejais, kai nesama 75 straipsnyje numatyto trečiosios šalies ir Sąjungos tarptautinio susitarimo, sandorių duomenų saugykla, informavusi EVPRI, būtiną informaciją atitinkamoms tos trečiosios šalies institucijoms gali teikti iki 2013 m. rugpjūčio 17 d.

90 straipsnis

ESMA personalas ir ištekliai

Ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. EVPRI įvertina personalo ir išteklių poreikius, kurie atsirado dėl pagal šį reglamentą prisiimtų įgaliojimų ir pareigų, ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

91 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2012 m. liepos 4 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
A. D. MAVROYIANNIS

I PRIEDAS

65 straipsnio 1 dalyje nurodytų pažeidimų sąrašas**I. Pažeidimai, susiję su organizaciniais reikalavimais arba interesų konfliktais:**

- a) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 78 straipsnio 1 dalį, jei neturi griežtos valdymo sistemos, kuri apima aiškią organizacinę struktūrą su gerai apibrėžtomis, skaidriomis ir nuosekliomis atsakomybės ribomis, tinkamus vidaus kontrolės mechanizmus, įskaitant patikimą administracinę ir apskaitos tvarką, kurie užkertą kelią konfidencialios informacijos atskleidimui;
- b) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 78 straipsnio 2 dalį, jei nesilaiko ar netaiko veiksmingų rašytinių organizacinių ir administracinių priemonių, kad būtų galima nustatyti ir valdyti galimus interesų konfliktus, susijusius su jos vadovais, darbuotojais arba bet kokiais kitais asmenimis, kurie su jais tiesiogiai ar netiesiogiai susiję glaudžiais ryšiais;
- c) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 78 straipsnio 3 dalį, jei nenustato tinkamos politikos ir procedūrų, kurios deramai užtikrintų, kad ji ir jos vadovai bei darbuotojai laikytųsi visų šio reglamento nuostatų;
- d) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 78 straipsnio 4 dalį, jei nenustatyto ar nenaudoja tinkamos organizacinės struktūros, užtikrinančios sandorių duomenų saugyklos veiklos tęstinumą ir sklandų veikimą teikiant paslaugas ir vykdančią veiklą;
- e) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 78 straipsnio 5 dalį, jei pagalbinių paslaugų teikimo veiklos neatskiria nuo funkcijos centralizuotai rinkti ir saugoti duomenis apie išvestines finansines priemones;
- f) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 78 straipsnio 6 dalį, jei neužtikrina, kad jos vyresnioji vadovybė ir valdybos nariai turėtų pakankamai gerą reputaciją ir patirties, kad būtų užtikrintas patikimas ir atsakingas sandorių duomenų saugyklos valdymas;
- g) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 78 straipsnio 7 dalį, jei nenustato objektyvių, nediskriminuojančių ir viešai skelbiamų prieigos reikalavimų paslaugų teikėjams ir įmonėms, kurioms taikoma 9 straipsnyje numatyta prievolė teikti ataskaitas;
- h) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 78 straipsnio 8 dalį, jei viešai neskelbia kainų ir mokesčių, susijusių su pagal šį reglamentą teikiamomis paslaugomis, jei ataskaitas teikiantiems subjektams nesuteikia galimybės atskirai naudotis konkrečiomis paslaugomis arba jei taiko kainas ir mokesčius, kurie nėra susiję su išlaidomis.

II. Pažeidimai, susiję su veiklos reikalavimais:

- a) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 79 straipsnio 1 dalį, jei nenustato veiklos rizikos šaltinių arba nesumažina šios rizikos sukurdamą tinkamas sistemas, kontrolės priemones ir procedūras;
- b) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 79 straipsnio 2 dalį, jei neįdiegia, neįgyvendina arba nepalaiko tinkamos veiklos tęstinumo politikos ir veiklos atkūrimo plano, kurio tikslas – užtikrinti, kad būtų išsaugotos jos funkcijos, laiku atkurta veikla ir kad būtų vykdomi sandorių duomenų saugyklos įsipareigojimai;
- c) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 80 straipsnio 1 dalį, jei neužtikrina pagal 9 straipsnį gautos informacijos konfidencialumo, vientisumo ar apsaugos;
- d) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 80 straipsnio 2 dalį, jei pagal šį reglamentą gautus duomenis komerciniais tikslais ji naudoja negavusi atitinkamų sandorio šalių sutikimo;
- e) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 80 straipsnio 3 dalį, jei nedelsiant neužregistruoja pagal 9 straipsnį gautos informacijos ir nesaugo jos mažiausiai dešimt metų nuo atitinkamų sutarčių nutraukimo arba nenaudoja procedūrų, pagal kurias laiku ir veiksmingai registruojami duomenys, kad būtų užregistruoti užregistruotos informacijos pakeitimai;
- f) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 80 straipsnio 4 dalį, jei neapskaičiuoja išvestinių finansinių priemonių pozicijų pagal jų klasę ir pagal ataskaitas teikiantį subjektą, remiantis išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenimis, kurie pranešami pagal 9 straipsnį;
- g) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 80 straipsnio 5 dalį, jei sutarties šalims laiku nesuteikia galimybės susipažinti su informacija apie tą sutartį ir tą informaciją patikslinti;
- h) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 80 straipsnio 6 dalį, jei nesiima visų tinkamų priemonių, kad jos sistemose laikoma informacija nebūtų naudojama ne pagal paskirtį.

III. Pažeidimai, susiję su skaidrumu ir galimybe gauti informaciją:

- a) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 81 straipsnio 1 dalį, jei reguliariai ir lengvai prieinama forma neskelbia sutarčių, apie kurias jai pranešta, bendrų pozicijų pagal išvestinių finansinių priemonių klasę;
- b) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 81 straipsnio 2 dalį, jei 81 straipsnio 3 dalyje nurodytoms atitinkamoms institucijoms nesuteikia galimybės tiesiogiai ir nedelsiant susipažinti su visais išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenimis, kurių joms reikia savo atitinkamoms pareigoms ir įgaliojimams vykdyti.

IV. Pažeidimai, susiję su priežiūros veiklos kliūtimis:

- a) sandorių duomenų saugykla pažeidžia 61 straipsnio 1 dalį, jei pateikia neteisingą arba klaidinančią informaciją, gavusi paprastą EVPRI prašymą pateikti informaciją pagal 61 straipsnio 2 dalį arba reaguodama į EVPRI sprendimą, kuriuo reikalaujama pateikti informaciją pagal 61 straipsnio 3 dalį;
 - b) sandorių duomenų saugykla pateikia neteisingus arba klaidinančius atsakymus į klausimus, pateiktus pagal 62 straipsnio 1 dalies c punktą;
 - c) sandorių duomenų saugykla laiku neįgyvendina EVPRI pagal 73 straipsnį patvirtintos priežiūros priemonės.
-

II PRIEDAS

Koeficientų, susijusių su sunkinančiomis ir lengvinančiomis aplinkybėmis taikant 65 straipsnio 3 dalį, sąrašas

65 straipsnio 2 dalyje nurodytiems baziniams dydžiams sumuojant taikomi šie koeficientai:

I. Korekciniai koeficientai, susiję su sunkinančiais veiksniais:

- a) jei pažeidimas padarytas pakartotinai, už kiekvieną jo pakartojimą taikomas papildomas koeficientas yra 1,1;
- b) jei pažeidimas buvo vykdomas ilgiau nei šešis mėnesius, taikomas koeficientas yra 1,5;
- c) jei dėl pažeidimo paaiškėjo, kad esama sandorių duomenų saugyklos organizavimo, ypač procedūrų, valdymo sistemų ar vidaus kontrolės, sisteminių trūkumų, taikomas koeficientas yra 2,2;
- d) jei dėl pažeidimo kenkiama duomenų, kurie saugomi sandorių duomenų saugykloje, kokybei, taikomas koeficientas yra 1,5;
- e) jei pažeidimas padarytas tyčia, taikomas koeficientas yra 2;
- f) jei nustačius pažeidimą nesiimta veiksmų jam ištaisyti, taikomas koeficientas yra 1,7;
- g) jei duomenų saugyklos vyresnioji vadovybė nebendradarbiavo su EVPRI atliekant tyrimus, taikomas koeficientas yra 1,5.

II. Korekciniai koeficientai, susiję su lengvinančiais veiksniais:

- a) jei pažeidimas truko mažiau nei 10 darbo dienų, taikomas koeficientas yra 0,9;
 - b) jei sandorių duomenų saugyklos vyresnioji vadovybė gali įrodyti, jog ėmėsi visų būtinų priemonių, kad pažeidimui būtų užkirstas kelias, taikomas koeficientas yra 0,7;
 - c) jei sandorių duomenų saugykla skubiai, veiksmingai ir visapusiškai informavo EVPRI apie pažeidimą, taikomas koeficientas yra 0,4;
 - d) jei sandorių duomenų saugykla savanoriškai ėmėsi priemonių užtikrinti, kad ateityje nebūtų galima padaryti panašaus pažeidimo, taikomas koeficientas yra 0,6.
-

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 649/2012**2012 m. liepos 4 d.****dėl pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo****(nauja redakcija)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

dėl pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo ⁽⁵⁾;

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį ir 207 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus teisėkūros procedūra priimamo akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 689/2008 dėl pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo ⁽³⁾ buvo iš esmės keletą kartų keistas. Dėl aiškumo Reglamentas (EB) Nr. 689/2008 turėtų būti išdėstytas nauja redakcija;

(2) Reglamentu (EB) Nr. 689/2008 įgyvendinama Roterdamo konvencija dėl sutikimo, apie kuri pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje ⁽⁴⁾ (toliau – Konvencija), kuri įsigaliojo 2004 m. vasario 24 d., ir pakeičiamas 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 304/2003

(3) dėl aiškumo ir suderinamumo su kitais susijusiais Sąjungos teisės aktais turėtų būti įtrauktos arba paaiškintos tam tikros terminų apibrėžtys, o terminai turėtų būti suderinti su terminais, vartojamais 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) bei įsteigiančiame Europos cheminių medžiagų agentūrą ⁽⁶⁾ ir 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo ⁽⁷⁾. Tinkama užtikrinti, kad šis reglamentas atitiktų Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 pereinamojo laikotarpio nuostatas siekiant suderinti to reglamento ir šio reglamento taikymo tvarkaraščius;

(4) Konvencija jos šalims suteikia teisę imtis griežtesnių žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos priemonių, negu to reikalauja pati Konvencija, su sąlyga, kad tokios priemonės suderinamos su Konvencijos nuostatomis ir tarptautine teise. Kad būtų užtikrintas aukštesnis importuojančių šalių aplinkos ir visuomenės apsaugos lygis, tam tikrais aspektais būtina ir tikslinga viršyti Konvencijos nuostatų ribas;

(5) dėl Sąjungos dalyvavimo Konvencijoje, labai svarbu turėti vieną kontaktinį asmenį, kuris palaikytų Sąjungos ryšį su Konvencijos sekretoriatu (toliau – sekretoriatas), kitomis Konvencijos šalimis ir kitomis valstybėmis. Toks kontaktinis asmuo turėtų būti Komisija;

(6) reikia užtikrinti veiksmingą šio reglamento techninių ir administracinių aspektų koordinavimą ir valdymą Sąjungos lygiu. Valstybės narės ir Europos cheminių medžiagų agentūra, įsteigta Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 (toliau – agentūra), turi kompetenciją ir patirtį įgyvendinti Sąjungos teisės aktus ir tarptautinius susitarimus dėl cheminių medžiagų. Todėl užduotis, susijusias su administraciniais, techniniais ir moksliniais Konvencijos įgyvendinimo taikant šį reglamentą aspektais, ir keitimąsi informacija turėtų vykdyti valstybės narės ir agentūra. Be to, Komisija, valstybės narės ir agentūra turėtų bendradarbiauti siekdamos veiksmingai įgyvendinti Konvencijoje nustatytus tarptautinius Sąjungos įsipareigojimus;

⁽¹⁾ OL C 318, 2011 10 29, p. 163.

⁽²⁾ 2012 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2012 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 204, 2008 7 31, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 63, 2003 3 6, p. 29.

⁽⁵⁾ OL L 63, 2003 3 6, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 353, 2008 12 31, p. 1.

- (7) kadangi tam tikros Komisijos užduotys turėtų būti perduotos agentūrai, Komisijos parengtą Europos pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo duomenų bazę toliau turėtų plėsti ir tvarkyti agentūra;
- (8) pavojingų cheminių medžiagų, kurios Sąjungoje yra uždraustos arba griežtai ribojamos, eksportui ir toliau turėtų būti taikoma bendra pranešimų apie eksportą teikimo tvarka. Todėl pavojingoms cheminėms medžiagoms – atskiroms arba esančioms mišinių arba gaminių sudėtyje, kurių naudojimas kaip augalų apsaugos produktų, kaip kitokių pesticidų arba kaip pramoninių cheminių medžiagų, skirtų profesionaliems naudotojams arba visuomenei, Sąjungoje buvo uždraustas arba griežtai ribojamas, turėtų būti taikomos pranešimo apie eksportą taisyklės, panašios į tas, kurios taikomos tokioms cheminėms medžiagoms, kai jos yra uždraustos arba griežtai ribojamos, jei jos priskiriamos kuriai nors vienai arba abiem Konvencija nustatytoms kategorijoms, t. y. pesticidams arba pramoninėms cheminėms medžiagoms. Be to, tos pačios pranešimo apie eksportą taisyklės turėtų būti taikomos cheminėms medžiagoms, kurioms taikoma tarptautinė išankstinio pranešimo apie sutikimą (IPS) tvarka (toliau – IPS tvarka). Ta bendra pranešimo apie eksportą tvarka turėtų būti taikoma Sąjungos eksportui į visas trečiąsias valstybes, nepriklausomai nuo to, ar jos yra Konvencijos šalys ir ar taiko jos tvarką. Valstybės narės turėtų būti leidžiama imti administravimo mokesčius šios tvarkos taikymo išlaidoms padengti;
- (9) siekiant prižiūrėti ir vertinti šiame reglamente nustatytų priemonių poveikį ir efektyvumą, eksportuotojai ir importuotojai turėtų būti įpareigoti pateikti informaciją apie cheminių medžiagų, kurioms taikomas šis reglamentas, kiekius tarptautinėje prekyboje;
- (10) pranešimus sekretariatui apie Sąjungos arba valstybės narės galutines reguliavimo priemones, draudžiančias arba griežtai ribojančias chemines medžiagas, numatant joms taikyti IPS tvarką, turėtų pateikti Komisija; pranešimai turėtų būti pateikiami tais atvejais, kai įvykdomi Konvencijoje nustatyti tokio įtraukimo kriterijai. Jei pagrįsti tokius pranešimus reikia papildomos informacijos, jos turėtų būti pareikalaujama;
- (11) tais atvejais, kai Sąjungos arba valstybės narės galutinės reguliavimo priemonės neatitinka pranešimo reikalavimų, nes neatitinka Konvencijoje nustatytų kriterijų, informacija apie priemones, siekiant ja keistis, vis tiek turėtų būti siunčiama sekretariatui ir kitoms Konvencijos šalims;
- (12) be to, būtina užtikrinti, kad Sąjunga priimtų sprendimus dėl cheminių medžiagų, kurioms taikoma IPS tvarka, importo į Sąjungą. Šie sprendimai turėtų būti grindžiami taikomais Sąjungos teisės aktais, taip pat turi būti atsižvelgiama į valstybių narių nustatytus draudimus arba griežtus apribojimus. Pagrįstais atvejais turėtų būti siūlomi Sąjungos teisės aktų pakeitimai;
- (13) reikia nustatyti priemones, užtikrinančias, kad valstybės narės ir eksportuotojai žinotų apie importuojančių valstybių sprendimus dėl cheminių medžiagų, kurioms taikoma IPS tvarka, ir kad eksportuotojai tuos sprendimus vykdytų. Be to, norint užkirsti kelią nepageidaujamam eksportui, neturėtų būti eksportuojamos Sąjungoje uždraustos arba griežtai ribojamos cheminės medžiagos, kurios atitinka pranešimo kriterijus pagal Konvenciją arba kurioms taikoma IPS tvarka, be atitinkamos importuojančios valstybės aiškaus sutikimo, nepriklausomai nuo to, ar ji yra Konvencijos šalis. Tuo pačiu metu šios pareigos išimtis yra tikslinga tam tikrų cheminių medžiagų eksporto į šalis, kurios yra Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – OECD) narės, atžvilgiu su sąlyga, kad įvykdomos tam tikros sąlygos. Be to, reikia nustatyti tvarką spręsti tiems atvejams, kai, nepaisant visų pagrįstų pastangų, negaunama jokie atsakymo iš importuojančios valstybės, ir dėl to tam tikrų cheminių medžiagų eksportas galėtų būti vykdomas laikinai pagal nustatytas specifines sąlygas. Be to, būtina periodiškai persvarstyti visus tokius atvejus, taip pat ir tuos, kuriais buvo gautas aiškus sutikimas;
- (14) taip pat svarbu, kad visų eksportuojamų cheminių medžiagų laikymo trukmė būtų tinkama, kad jas būtų galima efektyviai ir saugiai naudoti. Eksportuojant pesticidus, visų pirma į besivystančias šalis, labai svarbu pateikti informaciją apie tinkamas jų laikymo sąlygas ir naudoti tinkamo dydžio pakuotes ir talpyklas, kad nesusidarytų pasenusių atsargų;
- (15) cheminių medžiagų turintiems gaminiams Konvencija netaikoma. Vis dėlto atrodo tikslinga pranešimo apie eksportą taisyklės taip pat taikyti šiame reglamente apibrėžtiems gaminiams, turintiems cheminių medžiagų, kurios galėtų išsiskirti juos naudojant arba šalinant ir kurios yra uždraustos arba griežtai ribojamos Sąjungoje pagal vieną arba daugiau Konvencijoje nustatytų naudojimo kategorijų arba kuriems taikoma IPS tvarka. Be to, tam tikros cheminės medžiagos ir specifinių cheminių medžiagų turintys gaminiai, kuriems netaikoma Konvencija, tačiau kurie kelia ypatingą susirūpinimą, iš viso neturėtų būti eksportuojami;
- (16) pagal Konvenciją informacija apie cheminių medžiagų, kurioms taikoma IPS tvarka, gabenimą tranzitu turėtų būti suteikta tokios informacijos prašančioms Konvencijos šalims;
- (17) Sąjungos taisyklės dėl pakavimo ir ženklavimo bei kitos informacijos apie saugą teikimo turėtų būti taikomos visoms cheminėms medžiagoms, skirtoms eksportuoti į Konvencijos šalis ir kitas valstybes, išskyrus tuos atvejus, jeigu tos nuostatos prieštarautų konkrečioms tų valstybių reikalavimams, atsižvelgiant į atitinkamus tarptautinius standartus. Kadangi Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 buvo nustatytos naujos medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo nuostatos, į šį reglamentą turėtų būti įtraukta nuoroda į tą reglamentą;

- (18) siekiant užtikrinti efektyvią kontrolę ir vykdymą, valstybės narės turėtų paskirti valdžios institucijas, pvz., muitines, kurios būtų atsakingos už cheminių medžiagų, kurioms taikomas šis reglamentas, importo ir eksporto kontrolę. Komisijai, kuriai padeda agentūra, ir valstybėms narėms tenka pagrindinis vaidmuo šioje srityje, ir jos turėtų veikti tikslingai ir koordinuotai. Pažeidimų atveju valstybės narės turėtų taikyti tinkamas sankcijas;
- (19) siekiant palengvinti muitinių vykdomą kontrolę ir sumažinti eksportuotojams bei valdžios institucijoms tenkančią administracinę naštą, turėtų būti sukurta kodų sistema, skirta naudoti eksporto deklaracijose. Prireikus specialūs kodai turėtų būti naudojami ir tais atvejais, kai cheminės medžiagos eksportuojamos mokslinių tyrimų arba analizės tikslais tokiais kiekiais, kurie neturėtų neigiamai paveikti žmonių sveikatos arba aplinkos, ir bet kuriuo atveju kurie neviršytų 10 kg cheminių medžiagų per kalendorinius metus iš kiekvieno eksportuotojo į kiekvieną importuojančią valstybę kiekio;
- (20) turėtų būti skatinamas Sąjungos ir valstybių narių bei trečiųjų valstybių keitimasis informacija, bendra atsakomybė ir bendradarbiavimo pastangos, siekiant užtikrinti saugų cheminių medžiagų tvarkymą, nepriklausomai nuo to, ar minėtos trečiosios valstybės yra Konvencijos šalys. Visų pirma besivystančioms šalims ir pereinamosios ekonomikos šalims Komisija ir valstybės narės turėtų teikti tiesioginę techninę pagalbą arba netiesioginę pagalbą, remdamos nevyriausybinių organizacijų projektus, ypač teikti joms pagalbą, kad šios valstybės galėtų įgyvendinti Konvenciją ir taip prisidėti prie kenksmingo cheminių medžiagų poveikio gyventojų sveikatai ir aplinkai prevencijos;
- (21) siekiant užtikrinti tvarkos efektyvumą, reikėtų vykdyti reguliarią jos veikimo stebėseną. Šiuo tikslu valstybės narės ir agentūra turėtų teikti Komisijai reguliarias standartizuotos formos ataskaitas, o ši savo ruožtu turėtų teikti reguliarias ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (22) agentūra turėtų parengti technines rekomendacijas, skirtas padėti paskirtosioms valdžios institucijoms, įskaitant tokias valdžios institucijas, kaip antai eksportą kontroliuojančias muitines, eksportuotojus ir importuotojus, taikyti šį reglamentą;
- (23) siekiant pritaikyti šį reglamentą prie techninio progreso, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus: dėl cheminių medžiagų įtraukimo į I priedo 1 ar 2 dalis ir dėl kitų to priedo dalinių pakeitimų, dėl cheminių medžiagų įtraukimo į V priedo 1 ar 2 dalis ir dėl kitų to priedo dalinių pakeitimų bei dėl II, III, IV ir VI priedų dalinių pakeitimų. Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų metu tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas ekspertų lygiu. Ruošdama ir rengdama deleguotuosius aktus, Komisija turėtų užtikrinti, kad susiję dokumentai būtų tuo pačiu metu tinkamai laiku persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (24) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Šiais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽¹⁾;
- (25) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. užtikrinti nuoseklią ir veiksmingą Konvencijoje nustatytų Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinimą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl būtinybės suderinti cheminių medžiagų importo ir eksporto taisykles tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Sutarties dėl Europos Sąjungos 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (26) Reglamentas (EB) Nr. 689/2008 turėtų būti panaikintas;
- (27) tikslinga numatyti šio reglamento atidėtą taikymą, kad agentūra turėtų pakankamai laiko pasiruošti naujam vaidmeniui, o pramonė – susipažinti su nauja tvarka,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Tikslai

1. Šio reglamento tikslai:

- a) įgyvendinti Roterdamo konvenciją dėl sutikimo, apie kurią pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje (toliau – Konvencija);
- b) skatinti atsakomybės pasidalijimą ir bendradarbiavimo pastangas tarptautinio pavojingų cheminių medžiagų judėjimo srityje, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo galimos žalos;
- c) prisidėti prie aplinkosauginiu požiūriu saugaus pavojingų cheminių medžiagų naudojimo.

⁽¹⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

Pirmoje pastraipoje nustatytų tikslų siekiama palengvinant keitimąsi informacija apie pavojingų cheminių medžiagų savybes, nustatant Sąjungoje sprendimų priėmimo procesą dėl jų importo bei eksporto ir tinkamai pranešant apie tuos sprendimus Konvencijos šalims ir kitoms valstybėms.

2. Be 1 dalyje nustatytų tikslų, šiuo reglamentu užtikrinama, kad Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 nuostatos dėl klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo būtų taikomos visoms cheminėms medžiagoms, kai jos yra eksportuojamos iš valstybių narių į kitas Konvencijos šalis arba kitas valstybes, jeigu tokios nuostatos neprieštarauja specialioms tų Konvencijos šalių arba kitų valstybių reikalavimams.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas:

- a) tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms, kurioms pagal Konvenciją taikoma išankstinio pranešimo apie sutikimą tvarka (toliau – IPS tvarka);
- b) tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms, kurios yra uždraustos arba griežtai ribojamos Sąjungoje arba valstybėje narėje;
- c) eksportuojamoms cheminėms medžiagoms klasifikuoti, ženklininti ir pakuoti.

2. Šis reglamentas netaikomas:

- a) narkotinėms ir psichotropinėms medžiagoms, kurioms taikomas 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 111/2005, nustatantis prekybos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prikursoriais) tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių stebėsenos taisyklės ⁽¹⁾;
- b) radioaktyviosioms medžiagoms, kurioms taikoma 1996 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 96/29/Euratomas, nustatanti pagrindinius darbuotojų ir gyventojų sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės saugos standartus ⁽²⁾;
- c) atliekoms, kurioms taikoma 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ⁽³⁾;

d) cheminiams ginklams, kuriems taikomas 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 428/2009, nustatantis Bendrijos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą ⁽⁴⁾;

e) maistui ir maisto priedams, kuriems taikomas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių ⁽⁵⁾;

f) pašarams, kuriems taikomas 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras ⁽⁶⁾, įskaitant priedus, perdirbtiems, iš dalies perdirbtiems arba neperdirbtiems, skirtiems šerti gyvulius per burną;

g) genetiškai modifikuotiems organizmams, kuriems taikoma 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ⁽⁷⁾;

h) patentuotiems vaistams ir veterinarijos vaistams, išskyrus nurodytuosius šio reglamento 3 straipsnio 5 dalies b punkte, kuriems taikoma 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonių skirtus vaistus ⁽⁸⁾, ir 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/82/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio veterinarinius vaistus ⁽⁹⁾.

3. Šis reglamentas netaikomas cheminėms medžiagoms, eksportuojamoms mokslinių tyrimų arba analizės tikslais tokiais kiekiais, kurie neturėtų neigiamai paveikti žmonių sveikatos arba aplinkos, ir bet kuriuo atveju, kurie neviršytų 10 kg cheminių medžiagų per kalendorinius metus iš kiekvieno eksportuotojo į kiekvieną importuojančią valstybę kiekio.

Nepaisant pirmos pastraipos, joje nurodytų cheminių medžiagų eksportuotojai gauna specialų nuorodos identifikacijos numerį per 6 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą duomenų bazę ir jį nurodo savo eksporto deklaracijoje.

⁽¹⁾ OL L 22, 2005 1 26, p. 1.

⁽²⁾ OL L 159, 1996 6 29, p. 1.

⁽³⁾ OL L 312, 2008 11 22, p. 3.

⁽⁴⁾ OL L 134, 2009 5 29, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 165, 2004 4 30, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 106, 2001 4 17, p. 1.

⁽⁸⁾ OL L 311, 2001 11 28, p. 67.

⁽⁹⁾ OL L 311, 2001 11 28, p. 1.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamos tokios terminų apibrėžtys:

1. cheminė medžiaga – atskira medžiaga, mišinio sudedamoji dalis, arba mišinys, pagaminti arba gauti iš gamtos, tačiau kuriuose nėra gyvųjų organizmų ir kurie priklauso kuriai nors iš šių kategorijų:
 - a) pesticidams, įskaitant labai pavojingus pesticidų preparatus;
 - b) pramoninėms cheminėms medžiagoms;
2. medžiaga – bet koks cheminis elementas ir jo junginiai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 1 punkte;
3. mišinys – mišinys arba tirpalas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 2 straipsnio 8 punkte;
4. gaminys – galutinis produktas, kurio sudėtyje yra cheminės medžiagos arba kuris yra sudarytas iš cheminės medžiagos, kurios naudojimas tam konkrečiam produktui gaminti yra uždraustas arba griežtai ribojamas Sąjungos teisės aktais, jei tam produktui netaikomi 2 arba 3 punktai;
5. pesticidai – cheminės medžiagos, priklausančios vienai iš šių subkategorijų:
 - a) pesticidai, naudojami kaip augalų apsaugos produktai, kuriems taikomas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ⁽¹⁾;
 - b) kiti pesticidai, kaip antai:
 - i) biocidiniai produktai, kuriems taikoma 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką ⁽²⁾, ir
 - ii) dezinfekavimo priemonės, insekticidai bei parazitocidai, kuriems taikomos direktyvos 2001/82/EB ir 2001/83/EB;
6. pramoninės cheminės medžiagos – kuriai nors iš šių subkategorijų priskiriamos cheminės medžiagos:
 - a) profesionaliems naudotojams skirtos cheminės medžiagos;
 - b) visuomenei skirtos cheminės medžiagos;
7. cheminė medžiaga, kuriai taikomas pranešimas apie eksportą – cheminė medžiaga, kurios naudojimas Sąjungoje pagal vieną ar daugiau kategorijų arba subkategorijų yra uždraustas arba griežtai ribojamas, ir cheminė medžiaga, kuri nurodyta I priedo 1 dalies sąraše ir kuriai taikoma IPS tvarka;
8. cheminė medžiaga, atitinkanti IPS pranešimo taikymo kriterijus, – cheminė medžiaga, kurios naudojimas pagal vieną ar daugiau kategorijų Sąjungoje arba valstybėje narėje yra uždraustas arba griežtai ribojamas. Cheminės medžiagos, kurių naudojimas Sąjungoje pagal vieną ar daugiau kategorijų yra uždraustas arba griežtai ribojamas, yra išvardytos I priedo 2 dalies sąraše;
9. cheminė medžiaga, kuriai taikoma IPS tvarka, – cheminė medžiaga, esanti Konvencijos III priedo ir šio reglamento I priedo 3 dalies sąrašuose;
10. uždrausta cheminė medžiaga – viena iš šių cheminių medžiagų:
 - a) cheminė medžiaga, kurios visos naudojimo paskirtys pagal vieną ar daugiau kategorijų arba subkategorijų yra draudžiamos arba griežtai ribojamos galutine Sąjungos reguliavimo priemone, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą arba aplinką;
 - b) cheminė medžiaga, kurią buvo atsisakyta leisti pradėti naudoti arba pramonės įmonės liovėsi naudoti Sąjungos rinkoje arba nutraukė tolesnį su ja susijusio pranešimo, registravimo arba patvirtinimo procesą, be to, yra įrodymų, kad ši cheminė medžiaga kelia grėsmę žmonių sveikatai arba aplinkai;
11. griežtai ribojama cheminė medžiaga – viena iš šių cheminių medžiagų:
 - a) cheminė medžiaga, kurios iš esmės visos naudojimo paskirtys pagal vieną ar daugiau kategorijų arba subkategorijų draudžiamos arba griežtai ribojamos galutine Sąjungos reguliavimo priemone, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą arba aplinką, tačiau kurią tam tikrais konkrečiais atvejais leidžiama naudoti;
 - b) cheminė medžiaga, kurią iš esmės visoms naudojimo paskirtims buvo atsisakyta leisti naudoti arba pramonės įmonės nustojo naudoti Sąjungos rinkoje, arba nutraukė tolesnį su ja susijusio pranešimo, registravimo arba patvirtinimo procesą, be to, yra įrodymų, kad ši cheminė medžiaga kelia grėsmę žmonių sveikatai arba aplinkai;

⁽¹⁾ OL L 309, 2009 11 24, p. 1.

⁽²⁾ OL L 123, 1998 4 24, p. 1.

12. valstybės narės uždrausta arba griežtai ribojama cheminė medžiaga – cheminė medžiaga, kurios naudojimas draudžiamas arba griežtai ribojamas valstybės narės nacionaline galutine reguliavimo priemone;
13. galutinė reguliavimo priemonė – teisiškai privalomas aktas, skirtas cheminei medžiagai uždrausti arba griežtai apriboti;
14. labai pavojingas pesticidų preparatas – cheminė medžiaga, sukurta naudoti kaip pesticidas ir sukelianti ypač neigiamas pasekmes žmonių sveikatai arba aplinkai, pastebimas per trumpą laiką nuo vienkartinio arba daugkartinio šios cheminės medžiagos poveikio įprastinėmis naudojimo sąlygomis;
15. Sąjungos muitų teritorija – 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą⁽¹⁾, 3 straipsnyje nustatyta teritorija;
16. eksportas:
- a) nuolatinis arba laikinas cheminės medžiagos, atitinkančios SESV 28 straipsnio 2 dalį, eksportas;
- b) SESV 28 straipsnio 2 dalies neatitinkančios cheminės medžiagos, kuriai taikoma kita nei Sąjungos išorinis tranzitas prekių judėjimo Sąjungos muitų teritorijoje muitinės procedūra, reeksportas;
17. importas – cheminės medžiagos, kuriai taikoma kita nei Sąjungos išorinis tranzitas prekių judėjimo Sąjungos muitų teritorijoje muitinės procedūra, fizinis įvežimas į Sąjungos muitų teritoriją;
18. eksportuotojas – toliau nurodytas fizinis arba juridinis asmuo:
- a) asmuo, kurio vardu pateikiama eksporto deklaracija, t. y. asmuo, kuris deklaracijos priėmimo metu yra pasirašęs sutartį su prekių gavėju Konvencijos šalyje arba kitoje valstybėje ir turi įgaliojimą priimti sprendimą dėl cheminės medžiagos išsiuntimo iš Sąjungos muitų teritorijos;
- b) jeigu eksporto sutartis nėra sudaryta arba tokią sutartį pasirašęs asmuo veikia ne savo vardu – asmuo, turintis įgaliojimą priimti sprendimą dėl cheminės medžiagos išsiuntimo iš Sąjungos muitų teritorijos;
- c) kai pagal sutartį, kurios pagrindu vykdomas eksportas, teisę disponuoti chemine medžiaga turi ne Sąjungoje įsisteigęs asmuo – Sąjungoje įsisteigusi sutarties šalis;
19. importuotojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris yra cheminės medžiagos gavėjas jos įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją metu;
20. Konvencijos šalis arba Šalis – valstybė arba regioninė ekonominės integracijos organizacija, kuri sutiko laikytis Konvencijos ir kuriai ši Konvencija galioja;
21. kita valstybė – valstybė, kuri nėra Šalis;
22. agentūra – Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 įsteigta Europos cheminių medžiagų agentūra;
23. sekretoriatas – Konvencijos sekretoriatas, jeigu šiame reglamente nenurodyta kitaip.

4 straipsnis

Paskirtosios valstybių narių nacionalinės valdžios institucijos

Kiekviena valstybė narė paskiria valdžios instituciją arba institucijas (toliau – paskirtoji nacionalinė valdžios institucija arba paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos), skirtas vykdyti šiame reglamente numatytas administravimo funkcijas, jei jos dar nebuvo paskirtos iki šio reglamento įsigaliojimo.

Apie tokį paskyrimą valstybė narė praneša Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. lapkričio 17 d., jeigu tokia informacija dar nebuvo suteikta iki šio reglamento įsigaliojimo, ir informuoja Komisiją, jei pasikeitė paskirtoji nacionalinė valdžios institucija.

5 straipsnis

Sąjungos dalyvavimas Konvencijoje

1. Už dalyvavimą Konvencijoje Komisija ir valstybės narės atsako bendrai, visų pirma už techninę pagalbą, keitimąsi informacija ir ginčų sprendimą, dalyvavimą pagalbinių įstaigų darbe ir balsavimą.

2. Su IPS tvarka susijusias administracines funkcijas vykdo Komisija, veikianti kaip bendroji paskirtoji valdžios institucija visų valstybių narių paskirtųjų nacionalinių valdžios institucijų vardu, ir glaudžiai bendradarbiaudama bei konsultuodamasi su šiomis institucijomis.

⁽¹⁾ OL L 302, 1992 10 19, p. 1.

Komisija visų pirma atsako už:

- a) Sąjungos pranešimų apie eksportą perdavimą Konvencijos šalims ir kitoms valstybėms pagal 8 straipsnį;
- b) pranešimų apie atitinkamas galutines reguliavimo priemones dėl cheminių medžiagų, atitinkančių IPS pranešimo taikymo kriterijus, pagal 11 straipsnį pateikimą sekretoriui;
- c) informacijos apie kitas galutines reguliavimo priemones dėl cheminių medžiagų, neatitinkančių IPS pranešimo taikymo kriterijų, perdavimą pagal 12 straipsnį;
- d) visos iš sekretoriato siunčiamos informacijos priėmimą.

Be to, Komisija perduoda sekretoriui Sąjungos importo atsakymus dėl cheminių medžiagų, kurioms taikoma IPS tvarka, pagal 13 straipsnį.

Komisija taip pat koordinuoja Sąjungos pastangas sprendžiant visus techninius klausimus, susijusius su:

- a) Konvencija;
- b) pasirengimu Šalių konferencijai, įsteigta pagal Konvencijos 18 straipsnio 1 dalį;
- c) Cheminių medžiagų kontrolės komitetu, įsteigtu pagal Konvencijos 18 straipsnio 6 dalį (toliau - Cheminių medžiagų kontrolės komitetas);
- d) kitomis Šalių konferencijos pagalbinėmis įstaigomis.

3. Komisija ir valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti tinkamą atstovavimą Sąjungai įvairiose Konvenciją įgyvendinančiose įstaigose.

6 straipsnis

Agentūros užduotys

1. Agentūra, be 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22 ir 25 straipsniais jai pavestų užduočių, taip pat vykdo šias užduotis:

- a) tvarko, plečia ir reguliariai atnauja Pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo duomenų bazę (toliau - duomenų bazė);
- b) pasirūpina, kad duomenų bazė būtų prieinama visuomenei jos svetainėje;
- c) prireikus, pritarus Komisijai ir pasikonsultavus su valstybėmis narėmis, teikia pagalbą, technines bei mokslines gaires ir reikiamas priemones pramonės įmonėms, kad būtų užtikrintas veiksmingas šio reglamento taikymas;
- d) Komisijai pritarus, teikia pagalbą ir technines bei mokslines gaires valstybių narių paskirtosioms nacionalinėms valdžios

institucijoms, kad būtų užtikrintas veiksmingas šio reglamento taikymas;

- e) valstybių narių ar Komisijos ekspertų, Cheminių medžiagų kontrolės komiteto narių prašymu ir atsižvelgdama į turimus išteklius prisideda rengiant Konvencijos 7 straipsnyje nurodytus rekomendacinio pobūdžio dokumentus, skirtus priimti sprendimą, ir kitus su Konvencijos įgyvendinimu susijusius techninius dokumentus;
- f) Komisijai paprašius, teikia jai techninę bei mokslinę paramą ir padeda jai, kad būtų užtikrintas veiksmingas šio reglamento įgyvendinimas;
- g) Komisijai paprašius, teikia jai techninę bei mokslinę paramą ir padeda jai vykdydama Sąjungos bendrosios paskirtosios valdžios institucijos pareigas.

2. Pagal šį reglamentą agentūrai priskirtas užduotis vykdo agentūros sekretoriatas.

7 straipsnis

Cheminės medžiagos, kurioms taikomas pranešimas apie eksportą, cheminės medžiagos, atitinkančios IPS pranešimo taikymo kriterijus, ir cheminės medžiagos, kurioms taikoma IPS tvarka

1. Cheminės medžiagos, kurioms taikomas pranešimas apie eksportą, cheminės medžiagos, atitinkančios IPS pranešimo taikymo kriterijus, ir cheminės medžiagos, kurioms taikoma IPS tvarka, išvardijamos I priede.

2. I priede išvardytos cheminės medžiagos priskiriamos vienai arba daugiau iš trijų cheminių medžiagų grupių, nurodytų to priedo 1, 2 ir 3 dalyse.

I priedo 1 dalyje išvardytos cheminės medžiagos, kurioms taikomas pranešimas apie eksportą pagal 8 straipsnyje nustatytą tvarką, kartu nurodant išsamią informaciją apie medžiagos tapatybę, kategoriją ir (arba) subkategoriją pagal jos naudojimo apribojimą, apribojimo rūšį ir prireikus papildomą informaciją, ypač dėl pranešimo apie eksportą reikalavimų išimčių.

I priedo 2 dalyje išvardytoms cheminėms medžiagoms taikoma ne tik 8 straipsnyje nustatyta pranešimo apie eksportą tvarka, bet ir 11 straipsnyje nustatyta IPS pranešimų tvarka, kartu pateikiant išsamią informaciją apie atitinkamos medžiagos identifikavimą ir naudojimo kategoriją.

I priedo 3 dalyje išvardytos cheminės medžiagos, kurioms taikoma IPS tvarka, nurodant naudojimo kategoriją ir prireikus papildomą informaciją, visų pirma dėl pranešimo apie eksportą reikalavimų.

3. I priede nustatyti sąrašai viešai skelbiami duomenų bazėje.

8 straipsnis

Konvencijos šalims ir kitoms valstybėms siunčiami pranešimai apie eksportą

1. Neatsižvelgiant į tai, kaip siekiama naudoti cheminę medžiagą importuojančioje Konvencijos šalyje arba kitoje valstybėje, šio straipsnio 2–8 dalys taikomos I priedo 1 dalyje išvardytoms medžiagoms arba mišiniams, kurių sudėtyje yra toks šių medžiagų kiekis, kad taikomos ženklavimo pareigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, nepriklausomai nuo bet kokių kitų juose esančių medžiagų.

2. Kai eksportuotojas pirmą kartą šio reglamento įsigaliojimo dieną ar vėliau po tos dienos turi eksportuoti 1 dalyje nurodytą cheminę medžiagą iš Sąjungos į Konvencijos šalį arba kitą valstybę, jis apie tai praneša valstybės narės, kurioje jis yra įsisteigęs (toliau – eksportuotojo valstybė narė), paskirtajai nacionalinei valdžios institucijai ne vėliau kaip likus 35 dienoms iki numatomos eksporto datos. Vėliau eksportuotojas kiekvienais kalendoriniais metais praneša paskirtajai valstybės narės nacionalinei valdžios institucijai apie pirmąją tokios cheminės medžiagos eksportą ne vėliau kaip prieš 35 dienas iki eksporto datos. Pranešimai turi atitikti II priede nustatytus informacijos reikalavimus ir yra pateikiami Komisijai ir valstybėms narėms duomenų bazėje.

Paskirtoji eksportuotojo valstybės narės nacionalinė valdžios institucija patikrina, ar pateikta informacija atitinka II priedo reikalavimus, ir, jei pranešime pateikta visa reikiama informacija, ne vėliau kaip likus 25 dienoms iki numatomos eksporto datos persiunčia jį agentūrai.

Agentūra Komisijos vardu persiunčia pranešimą importuojančios Konvencijos šalies paskirtajai nacionalinei valdžios institucijai arba kitos importuojančios valstybės atitinkamai valdžios institucijai ir imasi priemonių, būtinų, kad valdžios institucija gautų tą pranešimą ne vėliau kaip likus 15 dienų iki pirmojo numatyto cheminės medžiagos eksporto datos ir vėliau kiekvienais kalendoriniais metais ne vėliau kaip likus 15 dienų prieš pirmąją atitinkamos cheminės medžiagos eksportą.

Agentūra registruoja visus pranešimus apie eksportą duomenų bazėje ir jiems suteikia nuorodos identifikacijos numerį. Be to, Agentūra per duomenų bazę kiekvienais kalendoriniais metais skelbia visuomenei ir valstybių narių paskirtosioms valdžios institucijoms atnaujintus atitinkamų cheminių medžiagų, jas importuojančių Konvencijos šalių ir kitų valstybių sąrašus.

3. Jei agentūra per 30 dienų nuo pranešimo apie pirmąjį eksportą, teikiamo po to, kai cheminė medžiaga įtraukiama į I priedo 1 dalį, išsiuntimo negauna patvirtinimo apie tokio pranešimo gavimą iš importuojančios Konvencijos šalies arba kitos valstybės, ji Komisijos vardu išsiunčia antrą pranešimą. Agentūra Komisijos vardu imasi pagrįstų pastangų, siekdama užtikrinti,

kad importuojančios Konvencijos šalies paskirtoji nacionalinė valdžios institucija arba kitos importuojančios valstybės atitinkama valdžios institucija gautų antrąjį pranešimą.

4. Naujas pranešimas apie eksportą teikiamas laikantis 2 dalyje nustatytos tvarkos tada, kai eksportas vykdomas įsigaliojus Sąjungos teisės aktų dėl atitinkamų medžiagų pateikimo į rinką, naudojimo arba ženklavimo arba tiek pakitus atitinkamo mišinio sudėčiai, kad pasikeičia tokio mišinio ženklavimas, daliniams pakeitimams. Naujasis pranešimas turi atitikti II priede nustatytus informacijos reikalavimus; jame turi būti nurodyta, kad tai yra ankstesnio pranešimo pataisytas variantas.

5. Jei cheminės medžiagos eksportas yra susijęs su ekstremalia situacija, kai bet koks delsimas gali kelti pavojų importuojančios Konvencijos šalies arba kitos valstybės visuomenės sveikatai arba aplinkai, eksportuotojui, importuojančiai Konvencijos šaliai arba kitai valstybei pateikus pagrįstą prašymą gali būti suteikta išimtis nuo 2, 3 ir 4 dalyse nustatytų pareigų taikymo eksportuotojo valstybės narės paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos nuožiūra, prieš tai jai pasikonsultavus su Komisija, kuriai padeda agentūra. Laikoma, kad sprendimas dėl prašymo priimtas pasikonsultavus su Komisija, jei per 10 dienų nuo paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos išsamaus prašymo perdavimo dienos Komisija neatsiunčia atsakymo dėl nepritarimo.

6. Nedarant poveikio 19 straipsnio 2 dalyje nustatytoms pareigoms, šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos pareigos nebetaikomos, kai įvykdomos visos šios sąlygos:

- a) cheminė medžiaga tapo chemine medžiaga, kuriai taikoma IPS tvarka;
- b) importuojanti valstybė yra Konvencijos šalis ir pagal Konvencijos 10 straipsnio 2 dalį pateikė atsakymą sekretoriatui nurodydama, ar ji sutinka ar nesutinka, kad atitinkama cheminė medžiaga būtų importuojama, ir
- c) sekretoriatas pranešė Komisijai apie tą atsakymą, ir ji šią informaciją perdavė valstybėms narėms ir agentūrai.

Nepaisant šios dalies pirmos pastraipos, šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos pareigos nenustoją būti taikomos, jei importuojanti valstybė yra Konvencijos šalis, ir aiškiai reikalauja, pvz., sprendimu dėl importo arba kitaip, kad eksportuojančios šalys ir toliau teiktų pranešimus apie eksportą.

Nedarant poveikio 19 straipsnio 2 dalyje nustatytoms pareigoms, šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos pareigos nebetaikomos, kai įvykdomos abi šios sąlygos:

- a) importuojančios Konvencijos šalies paskirtoji nacionalinė valdžios institucija arba atitinkama kitos importuojančiosios valstybės valdžios institucija atsisakė reikalavimo teikti jai pranešimus iki cheminės medžiagos eksporto ir

b) Komisija gavo šią informaciją iš sekretoriato arba iš importuojančios Konvencijos šalies paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos ar iš kitos importuojančiosios valstybės atitinkamos valdžios institucijos ir perdavė ją valstybės narėms bei agentūrai, kuri ją paskelbė duomenų bazėje.

7. Komisija, atitinkamos valstybių narių paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos, agentūra ir eksportuotojai, importuojančių Konvencijos šalių ir kitų valstybių prašymu, pateikia turimą papildomą informaciją apie eksportuojamas chemines medžiagas.

8. Valstybės narės gali skaidriai įdiegti sistemas, įpareigojančias eksportuotojus už kiekvieną pateiktą pranešimą apie eksportą ir už kiekvieną prašymą suteikti aiškų sutikimą mokėti administravimo mokestį, atitinkantį šio straipsnio 2 ir 4 dalyse ir 14 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytų procedūrų vykdymo išlaidas.

9 straipsnis

Konvencijos šalių ir kitų valstybių gauti pranešimai apie eksportą

1. Pranešimai apie cheminės medžiagos, kurią gaminti, naudoti, tvarkyti, vartoti, gabenti arba parduoti draudžiama arba griežtai ribojama eksportuojančios Konvencijos šalies arba kitos valstybės teisės aktais, eksportą į Sąjungą, kuriuos agentūra gauna iš Konvencijos šalių paskirtųjų nacionalinių valdžios institucijų arba iš atitinkamų kitų valstybių valdžios institucijų, per 15 dienų nuo tokio pranešimo gavimo agentūroje dienos skelbiami duomenų bazėje.

Agentūra Komisijos vardu patvirtina gavusi kiekvienos Konvencijos šalies arba kitos valstybės pirmąjį pranešimą apie kiekvienos cheminės medžiagos eksportą.

Tą importą gaunančios valstybės narės paskirtoji nacionalinė valdžios institucija gauna agentūros gautą pranešimo kopiją per 10 dienų nuo pranešimo gavimo dienos kartu su visa turima informacija. Kitos valstybės narės turi teisę gauti kopijas, jei pateikia prašymą.

2. Jeigu Komisija arba valstybių narių paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos tiesiogiai arba netiesiogiai gauna pranešimus apie eksportą iš Konvencijos šalių paskirtųjų nacionalinių valdžios institucijų arba kitų valstybių atitinkamų valdžios institucijų, jos nedelsdamos perduoda tuos pranešimus agentūrai kartu su visa kita turima informacija.

10 straipsnis

Informacija apie cheminių medžiagų eksportą ir importą

1. Kiekvienas eksportuotojas, eksportuojantis vieną ar daugiau toliau išvardytų:

a) I priede išvardytų medžiagų;

b) mišinių, kurių sudėtyje yra tokių medžiagų kiekis, kad taikomos ženklinimo pareigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, nepriklausomai nuo bet kokių kitų juose esančių medžiagų, arba

c) gaminių, turinčių nesureagavusių medžiagų, įtrauktų į I priedo 2 arba 3 dalį, arba mišinių, kurių sudėtyje yra toks šių medžiagų kiekis, taikomos ženklinimo pareigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, nepriklausomai nuo bet kokių kitų juose esančių medžiagų,

per pirmąjį kiekvienų metų ketvirtį informuoja eksportuotojo valstybės narės paskirtąją nacionalinę valdžios instituciją apie tai, koks kiekvienos cheminės medžiagos (atsiėmus ir esančios mišinių arba gaminių sudėtyje) kiekis praėjusiais metais išsiųstas į kiekvieną Konvencijos šalį arba į kitą valstybę. Ta informacija pateikiama kartu su kiekvieno fizinio ar juridinio asmens, importuojančio cheminę medžiagą į Konvencijos šalį ar į kitą valstybę, kurioms buvo siunčiama tuo pačiu laikotarpiu, pavadinimais ir adresais. Pateikiant šią informaciją atskirai nurodomas eksportas pagal 14 straipsnio 7 dalį.

Kiekvienas importuotojas, importuojantis į Sąjungą, pateikia lygiavertę informaciją apie į Sąjungą importuotą kiekį.

2. Komisijos, kuriai padeda agentūra, arba jo valstybės narės paskirtos nacionalinės valdžios institucijos prašymu eksportuotojas arba importuotojas pateikia bet kokią papildomą informaciją apie chemines medžiagas, reikalingą šiam reglamentui įgyvendinti.

3. Kiekvienais metais kiekviena valstybė narė pateikia agentūrai apibendrintus duomenis, kaip nurodyta III priede. Agentūra apibendrina tą informaciją Sąjungos lygiu ir paskelbia nekonfidencialią informaciją visuomenei duomenų bazėje.

11 straipsnis

Pranešimas apie uždraustas arba griežtai ribojamas chemines medžiagas pagal Konvenciją

1. Komisija raštu praneša sekretoriatui apie chemines medžiagas, išvardytas I priedo 2 dalyje, atitinkančias IPS pranešimo taikymo kriterijų.

2. Kai naujos cheminės medžiagos įtraukiamos į I priedo 2 dalį pagal 23 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, Komisija apie tas medžiagas praneša sekretoriatui. Tas IPS pranešimas pateikiamas kiek įmanoma greičiau po to, kai priimama atitinkama galutinė Sąjungos lygio reguliavimo priemonė, uždraudžianti arba griežtai apribojanti cheminės medžiagos naudojimą, ir ne vėliau kaip per 90 dienų nuo tos dienos, kurią turi būti taikoma galutinė reguliavimo priemonė.

3. IPS pranešime turi būti pateikta visa IV priede reikalaujama informacija.

4. Nustatydamą pranešimų prioritetus, Komisija atsižvelgia į tai, ar cheminė medžiaga jau yra įtraukta į I priedo 3 dalį, taip pat į tai, kokių mastų gali būti tenkinami IV priede nustatyti informacijos reikalavimai, ir į cheminės medžiagos keliamo pavojaus, ypač besivystančioms šalims, rimtumą.

Jei cheminė medžiaga atitinka IPS pranešimo taikymo kriterijus, tačiau nepakanka informacijos, kad būtų įvykdyti IV priedo reikalavimai, identifikuoti eksportuotojai arba importuotojai, Komisijai paprašius, per 60 dienų nuo prašymo pateikimo dienos pateikia visą turimą susijusią informaciją, įskaitant gautą pagal kitas nacionalines arba tarptautines cheminių medžiagų kontrolės programas.

5. Iš dalies pakeitus galutinę reguliavimo priemonę, apie kurią pranešama pagal 1 arba 2 dalis, Komisija kiek įmanoma greičiau po naujos galutinės reguliavimo priemonės priėmimo dienos, ir ne vėliau kaip per 60 dienų nuo tos dienos, kurią turi būti taikoma naujoji galutinė reguliavimo priemonė, praneša apie ją raštu sekretoriatui.

Komisija pateikia visą svarbią informaciją, kuri dar nebuvo žinoma pateikiant pradinį pranešimą atitinkamai pagal 1 arba 2 dalis.

6. Konvencijos šalies arba sekretoriato prašymu Komisija pateikia visą įmanomą papildomą informaciją apie cheminę medžiagą arba apie galutinę reguliavimo priemonę.

Komisijos prašymu valstybės narės ir agentūra suteikia jai visą reikiamą pagalbą renkant tą informaciją.

7. Komisija nedelsiant išsiunčia valstybėms narėms ir agentūrai iš sekretoriato gautą informaciją apie uždraustas arba griežtai ribojamas chemines medžiagas, apie kurias pranešė kitos Konvencijos šalys.

Prireikus Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir agentūra, įvertina poreikį siūlyti Sąjungos lygio priemones, skirtas apsaugoti nuo bet kokios nepriimtinos rizikos žmonių sveikatai ar aplinkai Sąjungoje.

8. Kai valstybė narė pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus priima nacionalinę galutinę reguliavimo priemonę, siekdama uždrausti arba griežtai apriboti cheminę medžiagą, ji pateikia atitinkamą informaciją Komisijai. Komisija tą informaciją perduoda valstybėms narėms. Per keturias savaites nuo tos informacijos perdavimo valstybės narės gali atsiųsti Komisijai ir apie nacionalinę galutinę reguliavimo priemonę pranešusiai valstybei narei savo pastabas dėl galimo IPS pranešimo, taip pat visų pirma pateikdamos atitinkamą informaciją apie savo nacionalinę poziciją dėl šios cheminės medžiagos. Išnagrinėjusi šias pastabas, apie priemonę pranešusi valstybė narė informuoja Komisiją, ar ši turi:

a) pateikti sekretoriatui IPS pranešimą pagal šį straipsnį arba

b) pateikti informaciją sekretoriatui pagal 12 straipsnį.

12 straipsnis

Sekretoriatui perduodama informacija apie uždraustas arba griežtai ribojamas chemines medžiagas, neatitinkančias IPS pranešimo taikymo kriterijų

Jei cheminė medžiaga yra įtraukta tik į I priedo 1 dalį arba jei Komisija gauna iš valstybės narės informaciją pagal 11 straipsnio 8 dalies b punktą, ji pateikia sekretoriatui informaciją apie atitinkamas galutines reguliavimo priemones, kad informacija galėtų būti tinkamai perduota kitoms Konvencijos šalims.

13 straipsnis

Su cheminių medžiagų importu susijusios pareigos

1. Komisija nedelsiant persiunčia valstybėms narėms ir agentūrai bet kokius rekomendacinio pobūdžio dokumentus, skirtus priimti sprendimą, kuriuos ji gauna iš sekretoriato.

Komisija, naudodamasi teise priimti įgyvendinimo aktus, priima sprendimą galutinio arba laikino atsakymo dėl importo forma Sąjungos vardu dėl būsimo atitinkamos cheminės medžiagos importo. Tas įgyvendinimo aktas priimamas pagal 27 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą. Kiek įmanoma greičiau, ir ne vėliau kaip per devynis mėnesius nuo rekomendacinio pobūdžio dokumento, skirto priimti sprendimą, išsiuntimo iš sekretoriato dienos, Komisija perduoda šį sprendimą sekretoriatui.

Jei cheminei medžiagai pagal Sąjungos teisės aktus taikomi papildomi apribojimai arba jie iš dalies pakeičiami, Komisija, naudodamasi teise priimti įgyvendinimo aktus, priima persvarstytą sprendimą dėl importo. Tas įgyvendinimo sprendimas priimamas pagal 27 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą. Komisija perduoda persvarstytąjį sprendimą dėl importo sekretoriatui.

2. Jei cheminė medžiaga yra uždrausta arba griežtai ribojama vienos arba daugiau valstybių narių, Komisija, gavusi atitinkamų valstybių narių rašytinius prašymus, atsižvelgia į šią informaciją priimdama savo sprendimą dėl importo.

3. Sprendimas dėl importo pagal 1 dalį turi būti priimamas dėl cheminės medžiagos kategorijos arba kategorijų, nurodytos (-ų) rekomendacinio pobūdžio dokumente, skirtame priimti sprendimą.

4. Siųsdama sprendimą dėl importo sekretoriatui, Komisija pateikia teisėkūros arba administracinės priemonės, kuria remiantis jis buvo priimtas, aprašymą.

5. Kiekviena valstybių narių paskirtoji nacionalinė valdžios institucija sprendimus dėl importo, priimtus pagal šio straipsnio 1 dalį, pateikia suinteresuotosioms šalims pagal savo kompetenciją ir remdamasi savo teisėkūros ar administracinėmis priemonėmis. Agentūra šio straipsnio 1 dalyje nurodytus sprendimus dėl importo viešai paskelbia esančioje duomenų bazėje.

6. Glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis bei agentūra ir atsižvelgdama į rekomendacinio pobūdžio dokumente, skirtame priimti sprendimą, pateiktą informaciją, Komisija prirėikis įvertina, ar reikėtų pasiūlyti priimti Sąjungos priemonės, siekiant išvengti bet kokios nepriimtinos rizikos žmonių sveikatai ar aplinkai Sąjungoje.

14 straipsnis

Su cheminių medžiagų eksportu susijusios pareigos, išskyrus pranešimo apie eksportą pareigas

1. Komisija iš karto perduoda valstybėms narėms, agentūrai ir Europos pramonės asociacijoms informaciją, gautą kaip aplinkraščių arba kitokiu būdu iš sekretoriato, apie chemines medžiagas, kurioms taikoma IPS tvarka, ir importuojančių Konvencijos šalių sprendimus dėl toms cheminėms medžiagoms taikomų importo sąlygų. Ji taip pat nedelsdama perduoda valstybėms narėms ir agentūrai informaciją apie visus atvejus, kai nebuvo gauta atsakymo pagal Konvencijos 10 straipsnio 2 dalį. Agentūra kiekvienam sprendimui dėl importo suteikia nuorodos identifikacijos numerį ir visą informaciją apie tokius sprendimus viešai paskelbia duomenų bazėje bei pateikia tą informaciją prašymą pateikusiems asmenims.

2. Visas į I priedą įtrauktas chemines medžiagas Komisija suklasifikuoja pagal Europos Sąjungos Kombinuotąją nomenklatūrą. Prirėikis ta klasifikacija pataisoma, atsižvelgiant į bet kokius Pasaulio muitinių organizacijos Suderintos sistemos nomenklatūros arba Europos Sąjungos Kombinuotosios nomenklatūros pakeitimus dėl atitinkamų cheminių medžiagų.

3. Kiekviena valstybė narė savo jurisdikcijos ribose perduoda suinteresuotiesiems subjektams Komisijos pagal 1 dalį atsiųstą informaciją ir sprendimus.

4. Eksportuotojai įvykdo atsakyme dėl importo esančius sprendimus ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai sekretoriatas pagal 1 dalį pirmą kartą informuoja Komisiją apie tokius sprendimus.

5. Jei importuojančios šalys prašo, Komisija, kuriai padeda agentūra, ir valstybės narės joms pataria ir padeda gauti išsamesnę informaciją, reikalingą parengti atsakymą sekretoriui dėl konkrečios cheminės medžiagos importo.

6. I priedo 2 arba 3 dalyje išvardytos medžiagos arba mišiniai, kurių sudėtyje yra toks šių medžiagų kiekis, kad taikomos ženklavimo pareigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, nepriklausomai nuo bet kokių kitų juose esančių medžiagų, negali būti eksportuojami, neatsižvelgiant į tai, kaip numatoma juos naudoti importuojančioje šalyje ar kitoje valstybėje, jeigu nėvykdama kuri nors iš toliau nurodytų sąlygų:

a) eksportuotojas per eksportuotojo valstybės narės paskirtąją nacionalinę valdžios instituciją, pasikonsultavusią su Komisija, kuriai padeda agentūra, ir importuojančios šalies paskirtąją nacionalinę valdžios instituciją arba atitinkama kitos importuojančios šalies valdžios instituciją, prašė ir gavo aiškų sutikimą dėl importo;

b) į I priedo 3 dalį įtrauktų cheminių medžiagų atveju naujaisiam pagal 1 dalį priimtame sekretoriato aplinkraštyje nurodoma, kad importuojančioji Konvencijos šalis sutiko importuoti.

Tuo atveju, jeigu I priedo 2 dalyje išvardytas chemines medžiagas numatoma eksportuoti į OECD valstybes, eksportuotojo prašymu eksportuotojo valstybės narės paskirtoji nacionalinė valdžios institucija, pasikonsultavusi su Komisija ir atsižvelgdama į konkretų atvejį, gali nuspręsti, kad nebūtina gauti aiškaus sutikimo, jeigu tuo metu, kai cheminė medžiaga importuojama į atitinkamą OECD valstybę, ji yra licencijuota, užregistruota arba autorizuota toje OECD valstybėje.

Kai pateikiamas prašymas suteikti aiškų sutikimą pagal pirmos pastraipos a punktą, jeigu agentūra negauna atsakymo į šį prašymą per 30 dienų, ji Komisijos vardu išsiunčia priminimą, išskyrus tuos atvejus, kai atsakymą gauna Komisija arba eksportuotojo valstybės narės paskirtoji nacionalinė valdžios institucija ir ji persiunčia agentūrai. Jeigu atsakymas negaunamas per tolesnes 30 dienų, agentūra prirėikis gali siųsti tolesnius priminimus.

7. I priedo 2 arba 3 dalyse išvardytų cheminių medžiagų atvejais eksportuotojo valstybės narės paskirtoji nacionalinė valdžios institucija gali, pasikonsultavusi su Komisija, kuriai padeda agentūra, atsižvelgdama į konkretų atvejį bei taikydama antrą pastraipą, nuspręsti, kad cheminė medžiaga gali būti eksportuojama, jeigu oficialiuose šaltiniuose nėra įrodymų, kad importuojanti Konvencijos šalis ar kita valstybė ėmėsi reguliavimo priemonių siekdama uždrausti arba griežtai apriboti cheminės medžiagos naudojimą, ir jeigu pasitelkus visas pagrįstas pastangas per 60 dienų nebuvo gautas atsakymas į prašymą suteikti aiškų sutikimą pagal 6 dalies a punktą, kai įvykdoma viena iš šių sąlygų:

a) remiantis importuojančios Konvencijos šalies arba kitos valstybės oficialiais šaltiniais yra įrodymų, kad cheminė medžiaga buvo licencijuota, užregistruota ar autorizuota, arba

b) numatyta naudojimo paskirtis, nurodyta eksporto pranešime ir raštu patvirtinta fizinio ar juridinio asmens, importuojančio cheminę medžiagą į Konvencijos šalį arba į kitą valstybę, neatitinka kategorijos, kuriai priskiriama cheminė medžiaga pagal I priedo 2 ir 3 dalis, ir oficialiuose šaltiniuose nėra įrodymų, kad pastaruosius penkerius metus cheminė medžiaga buvo naudojama importuojančioje Konvencijos šalyje ar kitoje atitinkamoje valstybėje ar buvo į jas importuojama.

I priedo 3 dalyje išvardytų cheminių medžiagų atvejais eksportas, grindžiamas b punkte nustatytų sąlygų įvykdymu, negali būti vykdomas, jeigu cheminė medžiaga pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 klasifikuojama kaip kancerogeninė 1A ar 1B kategorijos medžiaga, mutageninė 1A ar 1B kategorijos medžiaga, toksiška reprodukcijai 1A ar 1B kategorijos medžiaga arba cheminė medžiagos, atitinkanti Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIII priede nustatytus patvarių, bioakumuliacinių ir toksiškų medžiagų bei labai patvarių ir didelės bioakumuliacijos medžiagų nustatymo kriterijus.

Priimdama sprendimą dėl I priedo 3 dalyje išvardytų cheminių medžiagų eksportuotojo valstybės narės paskirtoji nacionalinė valdžios institucija, pasikonsultavusi su Komisija, kuriai padeda agentūra, atsižvelgia į galimą poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai, kuris sukeliamas naudojant konkrečią cheminę medžiagą importuojančioje Konvencijos šalyje ar kitoje valstybėje, ir pateikia atitinkamus dokumentus agentūrai, kad jie būtų viešai paskelbti duomenų bazėje.

8. Kiekvieno aiškaus sutikimo, gaunamo pagal 6 dalies a punktą, arba sprendimo vykdyti eksportą nesant aiškaus sutikimo pagal 7 dalį galiojimą reguliariai persvarsto Komisija, konsultuodamasi su atitinkamomis valstybėmis narėmis toliau nurodyta tvarka:

- a) kai gaunamas aiškus sutikimas pagal 6 dalies a punktą, naują aiškų sutikimą privaloma gauti iki trečiųjų kalendorinių metų nuo tada, kai buvo duotas sutikimas, pabaigos, jeigu pagal to sutikimo sąlygas nereikalaujama kitaip;
- b) jeigu per tą laiką negaunama atsakymo į prašymą, kiekvienas sprendimas vykdyti eksportą nesant aiškaus sutikimo pagal 7 dalį galioja bent 12 mėnesių, kuriems pasibaigus privaloma gauti aiškų sutikimą.

Vis dėlto pirmos pastraipos a punkte nurodytais atvejais eksportas net ir po atitinkamo laikotarpio pabaigos gali tęstis papildomą 12 mėnesių laikotarpį, kol bus laukiama atsakymo į naują prašymą duoti aiškų sutikimą.

9. Agentūra duomenų bazėje registruoja visus prašymus duoti aiškų sutikimą, gautus atsakymus ir sprendimus vykdyti eksportą nesant aiškaus sutikimo, įskaitant dokumentus, nurodytus 7 dalies trečiojoje pastraipoje. Kiekvienam gautam aiškiam sutikimui arba sprendimui vykdyti eksportą nesant aiškaus sutikimo suteikiamas nuorodos identifikacijos numeris ir pateikiama visa svarbi informacija apie bet kokią su juo susijusias sąlygas, pvz., galiojimo datas. Nekonfidenciali informacija viešai skelbiama duomenų bazėje.

10. Jokia cheminė medžiaga neeksportuojama, kai iki jos galiojimo pabaigos datos lieka mažiau nei šeši mėnesiai, tais

atvejais, kai tokia data yra nurodyta arba gali būti nustatyta pagal pagaminimo datą, nebent tai yra neįmanoma dėl šiai cheminei medžiagai būdingų savybių. Visų pirma, pesticidų atveju eksportuotojai užtikrina, kad talpyklų dydis ir pakuotė būtų optimaliai parinkta, kad būtų sumažinta pasenusių atsargų susidarymo rizika.

11. Pesticidų eksportuotojai užtikrina, kad etiketėje būtų pateikta konkreti informacija apie jų laikymo sąlygas ir stabilumą importuojančios Konvencijos šalies arba kitos valstybės klimato sąlygomis. Be to, jie užtikrina, kad eksportuojami pesticidai atitiktų Sąjungos teisės aktuose nustatytas grynumo specifikacijas.

15 straipsnis

Tam tikrų cheminių medžiagų ir gaminių eksportas

1. Gaminiais taikoma 8 straipsnyje nustatyta pranešimo apie eksportą tvarka, jei juose yra:

- a) nesusagavusių medžiagų, įtrauktų į I priedo 2 arba 3 dalį;
- b) mišinių, kurių sudėtyje yra toks šių medžiagų kiekis, kad taikomos ženklinimo pareigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, nepriklausomai nuo bet kokių kitų juose esančių medžiagų.

2. V priede išvardytos cheminės medžiagos ir gaminiai, kuriuos Sąjungoje draudžiama naudoti siekiant apsaugoti žmonių sveikatą arba aplinką, neeksportuojami.

16 straipsnis

Informacija apie gabenimą tranzitu

1. Konvencijos šalys, reikalaujančios informacijos apie cheminių medžiagų, kurioms taikoma IPS tvarka, gabenimą tranzitu, išvardijamos VI priede kartu su informacija, kurią kiekviena Konvencijos šalis reikalauja pateikti per sekretoriatą.

2. Kai į I priedo 3 dalį įtraukta medžiaga yra vežama per VI priede nurodytos Konvencijos šalies teritoriją, eksportuotojas ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki pirmojo gabenimo tranzitu ir ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki kiekvieno vėlesnio gabenimo tranzitu pateikia eksportuotojo valstybės narės paskirtajai nacionalinei valdžios institucijai visą įmanomą Konvencijos šalies reikalaujamą informaciją pagal VI priedą.

3. Eksportuotojo valstybės narės paskirtoji nacionalinė valdžios institucija išsiunčia Komisijai (ir kopiją agentūrai) informaciją, gautą iš eksportuotojo pagal 2 dalį, kartu su visa kita turima papildoma informacija.

4. Ne vėliau kaip likus 15 dienų iki pirmojo gabenimo tranzitu ir prieš kiekvieną vėlesnį gabenimą tranzitu Komisija išsiunčia pagal 3 dalį gautą informaciją ir bet kokią kitą turimą papildomą informaciją tų Konvencijos šalių, kurios tos informacijos paprašė, paskirtosioms nacionalinėms valdžios institucijoms.

17 straipsnis

Kartu su eksportuojamomis cheminėmis medžiagomis pateikiama informacija

1. Eksportui skirtoms cheminėms medžiagoms taikomos nuostatos dėl pakavimo ir ženklinimo, nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1107/2009, Direktyvoje 98/8/EB ir Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 ar bet kuriame kitame tam skirtame Sąjungos teisės akte, arba remiantis minėtais teisės aktais nustatytos nuostatos.

Taikoma pirma pastraipa, išskyrus jeigu tos nuostatos neprieštarauja kokiems nors specialioms importuojančių Konvencijos šalių arba kitų valstybių reikalavimams.

2. Cheminių medžiagų, nurodytų 1 dalyje arba įtrauktų į I priedą, etiketėje nurodoma atitinkamai jų tinkamumo naudoti terminas ir pagaminimo data; jei būtina, nurodomas įvairioms klimato zonoms skirtas tinkamumo naudoti terminas.

3. Eksportuojant 1 dalyje nurodytas chemines medžiagas, laikantis Reglamento (EB) Nr. 1907/2006, pridedamas saugos duomenų lapas. Tokį saugos duomenų lapą eksportuotojas išsiunčia kiekvienam fiziniam ar juridiniam asmeniui, importuojančiam cheminę medžiagą į Konvencijos šalį ar į kitą valstybę.

4. Etiketėje ir saugos duomenų lape pateikiama informacija, kiek tai įmanoma, užrašoma paskirties šalies ar rajono oficialiomis kalbomis arba viena ar daugiau pagrindinių kalbų.

18 straipsnis

Valstybių narių valdžios institucijų importo ir eksporto kontrolės pareigos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria valdžios institucijas, pvz., muitines, kurios būtų atsakingos už I priede išvardytų cheminių medžiagų importo ir eksporto kontrolę, nebent ji būtų tą padariusi iki šio reglamento įsigaliojimo.

Komisija, kuriai padeda agentūra, ir valstybės narės tikslingai ir koordinuotai stebi, kaip eksportuotojai laikosi šio reglamento reikalavimų.

2. Už šio reglamento įgyvendinimą atsakingų valstybių narių valdžios institucijų tinklas koordinuojamas per Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 įsteigtą keitimosi informacija apie vykdymą forumą.

3. Kiekviena valstybė narė į savo reguliarias tvarkos veikimo ataskaitas pagal 22 straipsnio 1 dalį įtraukia išsamią informaciją apie savo valdžios institucijų toje srityje vykdomą veiklą.

19 straipsnis

Kitos eksportuotojų pareigos

1. Cheminių medžiagų, kurias eksportuojant taikomos 8 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytos pareigos, eksportuotojai savo eksporto deklaracijoje (bendrojo administracinio dokumento 44 laukelyje arba atitinkamoje elektroninės eksporto deklaracijos duomenų skiltyje) pateikia taikytinus nuorodos identifikacijos numerius, kaip nurodyta Reglamente (EEB) Nr. 2913/92 161 straipsnio 5 dalyje.

2. Tais atvejais, kai eksportuojant chemines medžiagas pagal 8 straipsnio 5 dalį netaikomos to straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytos pareigos arba chemines medžiagas, kurioms tos pareigos jau nebetaikomos pagal 8 straipsnio 6 dalį, eksportuotojai specialų nuorodos identifikacijos numerį gauna per duomenų bazę ir jį nurodo savo eksporto deklaracijoje.

3. Jei agentūra reikalauja, eksportuotojai informaciją, kurios reikia vykdant šiame reglamente nustatytas pareigas, pateikia per duomenų bazę.

20 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Prireikus Komisija, kuriai padeda agentūra, ir valstybės narės sudaro palankias sąlygas teikti mokslinę, techninę, ekonominę ir teisinę informaciją apie chemines medžiagas, kurioms taikomas šis reglamentas, įskaitant toksikologinę, ekotoksikologinę ir saugos informaciją.

Komisija, kuriai prireikus padeda valstybės narės ir agentūra, užtikrina, kad:

- a) būtų viešai skelbiama informacija apie reguliavimo priemonės, skirtas Konvencijos tikslams pasiekti;
- b) Konvencijos šalims ir kitoms valstybėms būtų teikiama informacija (tiesiogiai arba per sekretoriata) apie tas priemones, kurios iš esmės apriboja vieną ar daugiau cheminės medžiagos naudojimo paskirčių.

2. Komisija, valstybės narės ir agentūra apsaugo bet kokią abipusiu susitarimu konfidencialia laikomą informaciją, gautą iš kitos šalies ar kitos valstybės.

3. Perduodant informaciją pagal šį reglamentą ir nedarant poveikio 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką⁽¹⁾, konfidencialia nelaikoma bent ši informacija:

- a) II ir IV prieduose nurodyta informacija;
 - b) 17 straipsnio 3 dalyje nurodytuose saugos duomenų lapuose pateikiama informacija;
 - c) cheminės medžiagos tinkamumo naudoti terminas;
 - d) cheminės medžiagos pagaminimo data;
 - e) informacija apie atsargumo priemonės, įskaitant pavojingumo klasifikaciją, rizikos pobūdį bei atitinkamas saugos rekomendacijas;
 - f) toksikologinių ir ekotoksikologinių bandymų rezultatų santrauka;
 - g) informacija apie pakuočių tvarkymą po to, kai iš jų pašalinamos cheminės medžiagos.
4. Agentūra kas dvejus metus parengia perduotos informacijos sąvadą.

21 straipsnis

Techninė pagalba

Komisija, valstybių narių paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos ir agentūra, visų pirma atsižvelgdamos į besivystančių šalių ir pereinamosios ekonomikos šalių poreikius, bendradarbiauja teikdamos techninę pagalbą, įskaitant mokymus, siekiant tobulinti infrastruktūrą, pajėgumus ir specialiąsias žinias, būtinus norint tinkamai tvarkyti chemines medžiagas per visą jų gyvavimo ciklą.

Siekiant padėti toms šalims įgyvendinti Konvenciją, techninė pagalba visų pirma teikiama perduodant techninę informaciją apie chemines medžiagas, skatinant ekspertų mainus, padedant įsteigti arba išlaikyti paskirtąsias nacionalines valdžios institucijas ir perteikiant technines specialiąsias žinias pavojingų pesticidų preparatų identifikavimui bei pranešimų sekretoriui rengimui.

Komisija ir valstybės narės aktyviai dalyvauja tarptautinėje cheminių medžiagų valdymo pajėgumų stiprinimo veikloje,

teikdamos informaciją apie savo remiamus ar finansuojamus projektus, kuriais siekiama pagerinti cheminių medžiagų tvarkymą besivystančiose šalyse ir pereinamosios ekonomikos šalyse. Be to, Komisija ir valstybės narės apsvaisto galimybę paremti nevyriausybinės organizacijos.

22 straipsnis

Stebėsena ir ataskaitų rengimas

1. Valstybės narės ir agentūra kas trejus metus siunčia Komisijai informaciją apie šiuo reglamentu nustatytos tvarkos veikimą, įskaitant informaciją atitinkamai susijusią su muitinių atliekama kontrole, pažeidimais, sankcijomis ir priemonėmis pažeidimams ištaisyti. Komisija iš anksto priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma bendra ataskaitų forma. Tas įgyvendinimo aktas priimamas pagal 27 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą.

2. Komisija kas trejus metus parengia šiame reglamente numatytų funkcijų, už kurias ji yra atsakinga, vykdymo ataskaitą ir ją įtraukia į bendrą ataskaitą, kurioje surenkama valstybių narių ir agentūros pagal 1 dalį pateikta informacija. Tos ataskaitos santrauka, kuri skelbiama internete, siunčiama Europos Parlamentui bei Tarybai.

3. Kalbant apie informaciją, pateiktą pagal 1 ir 2 dalis, Komisija, valstybės narės ir agentūra vykdo savo pareigas, susijusias su duomenų konfidencialumo ir jų nuosavybės teisės apsauga.

23 straipsnis

Priedų atnaujinimas

1. I priede pateiktą cheminių medžiagų sąrašą Komisija persvarsto bent kartą per metus, atsižvelgdama į naujausius Sąjungos teisės ir su Konvencija susijusius pokyčius.

2. Nustatant, ar galutinė reguliavimo priemonė Sąjungos lygiu yra draudimas ar griežtas apribojimas, tokios priemonės poveikis įvertinamas „pesticidų“ ir „pramoninių cheminių medžiagų“ kategorijas sudarančių subkategorijų lygiu. Jei galutine reguliavimo priemone uždraudžiamas arba griežtai apribojamas cheminės medžiagos naudojimas pagal kurią nors vieną subkategoriją, tokia cheminė medžiaga įtraukiama į I priedo 1 dalį.

Nustatant, ar galutinė reguliavimo priemonė Sąjungos lygiu yra draudimas ar griežtas apribojimas, dėl kurio konkreči cheminė medžiaga atitinka IPS pranešimo taikymo kriterijus pagal 11 straipsnį, tokios priemonės poveikis vertinamas „pesticidų“ ir „pramoninių cheminių medžiagų“ kategorijų lygiu. Jei galutine reguliavimo priemone uždraudžiama arba griežtai apribojama cheminė medžiaga pagal kurią nors iš šių kategorijų, ši cheminė medžiaga taip pat įtraukiama į I priedo 2 dalį.

⁽¹⁾ OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

3. Sprendimas įtraukti chemines medžiagas į I priedą arba, jei reikia, iš dalies pakeisti įrašus apie jas, priimamas nedelsiant.

4. Siekiant pritaikyti šį reglamentą prie technikos pažangos, Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl šių priemonių:

- a) cheminės medžiagos įtraukimo į I priedo 1 arba 2 dalį šio straipsnio 2 dalyje numatyta tvarka po Sąjungos lygio galutinės reguliavimo priemonės pritaikymo ir dėl kitų I priedo pakeitimų, įskaitant esamų įrašų pakeitimus;
- b) cheminės medžiagos, kuriai taikomas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 850/2004 dėl patvariųjų organinių teršalų ⁽¹⁾, įtraukimo į V priedo 1 dalį;
- c) cheminės medžiagos, kuriai jau taikomas eksporto draudimas Sąjungos lygiu, įtraukimo į V priedo 2 dalį;
- d) dėl esamų V priedo įrašų pakeitimų;
- e) dėl II, III, IV ir VI priedų pakeitimų.

24 straipsnis

Agentūros biudžetas

1. Taikant šį reglamentą agentūros įplaukas sudaro:
 - a) Sąjungos subsidija, įtraukta į Sąjungos bendrąjį biudžetą (Komisijos skirsnį);
 - b) savanoriškai valstybių narių įnašai.

2. Pagal šį reglamentą vykdomos veiklos ir pagal kitus reglamentus vykdomos susijusios veiklos įplaukos ir išlaidos administruojamos atskirai skirtinguose agentūros biudžeto skirsniuose.

1 dalyje nurodytos agentūros įplaukos naudojamos šiame reglamente nustatytiems užduotims vykdyti.

3. Komisija per penkerius metus nuo 2014 m. kovo 1 d. išnagrinės, ar tikslinga agentūrai imti mokestį už eksportuotojams teikiamas paslaugas, ir, jei reiks, pateiks atitinkamą pasiūlymą.

⁽¹⁾ OL L 158, 2004 4 30, p. 7.

25 straipsnis

Informacijos teikimo agentūrai formos ir programinė įranga

Agentūra nustato informacijos teikimo jai formas ir programinės įrangos rinkinius ir pasirūpina, kad juos būtų galima nemokamai įsigyti jos svetainėje. Valstybės narės ir kitos šalys, kurioms taikomas šis reglamentas, teikdamos agentūrai informaciją pagal šį reglamentą, naudoja tas formas ir programinę įrangą.

26 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. Įgaliojimai priimti 23 straipsnio 4 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. kovo 1 d. Komisija parengia ataskaitą dėl įgaliojimų suteikimo likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos. Įgaliojimų suteikimas automatiškai pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas ar Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trim mėnesiams iki kiekvieno tokio laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 23 straipsnio 4 dalyje nurodytų įgaliojimų suteikimą. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.

4. Kai tik Komisija priima deleguotąjį aktą, apie tai ji tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 23 straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuomet, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo apie jį Europos Parlamentui ir Tarybai dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimų, arba jeigu iki to laikotarpio pabaigos tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba pranešė Komisijai, kad jie nepareikš prieštaravimų. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiams.

27 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 133 straipsnį. Tas komitetas – komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (EB) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

28 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šio reglamento nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų taikomos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Jeigu valstybės narės nepranešė Komisijai apie šias nuostatas iki šio reglamento įsigaliojimo, jos tą padaro ne vėliau kaip iki 2014 m. kovo 1 d. ir nedelsdamos praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

29 straipsnis

Pereinamasis laikotarpis cheminių medžiagų klasifikavimui, ženklinimui ir pakavimui

Šiame reglamente daromos nuorodos į Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 prireikus laikomos nuorodomis į Sąjungos teisės aktus, kurie taikomi pagal to reglamento 61 straipsnį ir laikantis jame nustatyto tvarkaraščio.

30 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 689/2008 panaikinamas nuo 2014 m. kovo 1 d.

Nuorodos į Reglamentą (EB) Nr. 689/2008 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal VII priedą pateiktą atitikties lentelę.

31 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. kovo 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2012 m. liepos 4 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
A. D. MAVROYIANNIS

I PRIEDAS

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ SĄRAŠAS

(nurodytas 7 straipsnyje)

1 DALIS

Cheminių medžiagų, kurioms taikoma pranešimo apie eksportą tvarka, sąrašas

(nurodytas 8 straipsnyje)

Reikėtų pažymėti, kad tais atvejais, kai šioje priedo dalyje išvardytoms cheminėms medžiagoms taikoma IPS tvarka, netaikomi 8 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatyti pranešimo apie eksportą įpareigojimai, su sąlyga, kad įvykdomos 8 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos b ir c punktuose nurodytos sąlygos. Tokios cheminės medžiagos, toliau pateikiamame sąraše pažymėtos # simboliu, dėl patogumo yra pakartotinai įtrauktos į šio priedo 3 dalį.

Taip pat reikėtų pažymėti, kad tais atvejais, kai šioje priedo dalyje išvardytos cheminės medžiagos atitinka IPS pranešimo taikymo kriterijų dėl to, kad dėl jų yra priimta atitinkama Sąjungos galutinė reguliavimo priemonė, šios cheminės medžiagos taip pat yra įtrauktos į šio priedo 2 dalį. Tokios cheminės medžiagos toliau pateikiamame sąraše yra pažymėtos + simboliu.

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
1,1,1-trichlorešanas	71-55-6	200-756-3	2903 19 10	i(2)	b	
1,2-dibrometas (etilenų dibromidas) (#)	106-93-4	203-444-5	2903 31 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraščių adresu www.pic.int/
1,2-dichlorešanas (etilenų dichloridas) (#)	107-06-2	203-458-1	2903 15 00	p(1)-p(2) i(2)	b-b b	žr. IPS aplinkraščių adresu www.pic.int/
Cis 1,3-dichlorpropenas ((1Z)-1,3-dichlorprop-1-enas)	10061-01-5	233-195-8	2903 29 00	p(1)-p(2)	b-b	
1,3-dichlorpropenas (!) (*)	542-75-6	208-826-5	2903 29 00	p(1)	b	
2-aminobutanas	13952-84-6	237-732-7	2921 19 80	p(1)-p(2)	b-b	
2-naftilaminas (naftalen-2-aminas) ir jo druskos (+)	91-59-8, 553-00-4, 612-52-2 ir kiti	202-080-4, 209-030-0, 210-313-6 ir kiti	2921 45 00	i(1) i(2)	b b	
2-naftiloksiacto rūgštis	120-23-0	204-380-0	2918 99 90	p(1)	b	
2,4,5-T ir jo druskos bei esteriai (#)	93-76-5 ir kiti	202-273-3 ir kiti	2918 91 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraščių adresu www.pic.int/

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
4-aminobifenilas (bifenil-4-aminas) ir jo druskos (*)	92-67-1, 2113-61-3 ir kiti	202-177-1 ir kiti	2921 49 80	i(1) i(2)	b b	
4-nitrobifenilas (*)	92-93-3	202-204-7	2904 20 00	i(1) i(2)	b b	
Acefatas (*)	30560-19-1	250-241-2	2930 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Acifluorfenas	50594-66-6	256-634-5	2916 39 00	p(1)-p(2)	b-b	
Alachloras (*)	15972-60-8	240-110-8	2924 29 95	p(1)	b	
Aldikarbas (*)	116-06-3	204-123-2	2930 90 85	p(1)-p(2)	sr-b	
Ametrinas	834-12-8	212-634-7	2933 69 80	p(1)-p(2)	b-b	
Amitrazas (*)	33089-61-1	251-375-4	2925 29 00	p(1)-p(2)	b-b	
Antrachinonas (*)	84-65-1	201-549-0	2914 61 00	p(1)-p(2)	b-b	
Arseno junginiai				p(2)	sr	
Asbesto pluoštai (*):	1332-21-4 ir kiti					žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Krokidolitas (#)	12001-28-4		2524 10 00	i	b	
Amozitas (#)	12172-73-5		2524 90 00	i	b	
Antofilitas (#)	77536-67-5		2524 90 00	i	b	
Aktinolitas (#)	77536-66-4		2524 90 00	i	b	
Tremolitas (#)	77536-68-6		2524 90 00	i	b	
Chrizotilas (*)	12001-29-5 arba 132207-32-0		2524 90 00	i	b	
Atrazinas (*)	1912-24-9	217-617-8	2933 69 10	p(1)	b	
Etilazinfosas	2642-71-9	220-147-6	2933 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Metilazinfosas (*)	86-50-0	201-676-1	2933 99 90	p(1)	b	
Benfurakarbas (*)	82560-54-1		2932 99 00	p(1)	b	
Bensultapas	17606-31-4		2930 90 85	p(1)-p(2)	b-b	

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
Benzenas ⁽³⁾	71-43-2	200-753-7	2902 20 00	i(2)	sr	
Benzidinas ir jo druskos (*) Benzidino dariniai (*)	92-87-5, 36341-27-2 ir kiti	202-199-1, 252-984-8 ir kiti	2921 59 90	i(1)-i(2) i(2)	sr-b b	
Bifentrinas	82657-04-3		2916 20 00	p(1)	b	
Binapakrilas (#)	485-31-4	207-612-9	2916 19 50	p(1)-p(2) i(2)	b-b b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Butralinas (*)	33629-47-9	251-607-4	2921 49 00	p(1)	b	
Kadmis ir jo junginiai	7440-43-9 ir kiti	231-152-8 ir kiti	8107 3206 49 30 ir kiti	i(1)	sr	
Kadusafosas (*)	95465-99-9	nėra duomenų	2930 90 85	p(1)	b	
Kalciferolis	50-14-6	200-014-9	2936 29 90	p(1)	b	
Kaptafolas (#)	2425-06-1	219-363-3	2930 50 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Karbarilas (*)	63-25-2	200-555-0	2924 29 95	p(1)-p(2)	b-b	
Karbofuranas (*)	1563-66-2	216-353-0	2932 99 85	p(1)	b	
Anglies tetrachloridas	56-23-5	200-262-8	2903 14 00	i(2)	b	
Karbosulfanas (*)	55285-14-8	259-565-9	2932 99 85	p(1)	b	
Kartapas	15263-53-3		2930 20 00	p(1)-p(2)	b-b	
Chinometionatas	2439-01-2	219-455-3	2934 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Chloratas (*)	7775-09-9 10137-74-3	231-887-4 233-378-2	2829 11 00 2829 19 00	p(1)	b	
Chlordimeformas (#)	6164-98-3	228-200-5	2925 21 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
Chlorfenapiras (*)	122453-73-0		2933 99 90	p(1)	b	
Chlorfenvinfosas	470-90-6	207-432-0	2919 90 90	p(1)-p(2)	b-b	
Chlormefosas	24934-91-6	246-538-1	2930 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Chlorbenzilatas (#)	510-15-6	208-110-2	2918 18 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Chloroformas	67-66-3	200-663-8	2903 13 00	i(2)	b	
Chlortaldimetilas (*)	1861-32-1	217-464-7	2917 39 95	p(1)	b	
Chlozolinatas (*)	84332-86-5	282-714-4	2934 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Cholekalciferolis	67-97-0	200-673-2	2936 29 90	p(1)	b	
Kumafurilas	117-52-2	204-195-5	2932 29 85	p(1)-p(2)	b-b	
Kreozotas ir kreozotui giminingi junginiai	8001-58-9 61789-28-4 84650-04-4 90640-84-9 65996-91-0 90640-80-5 65996-85-2 8021-39-4 122384-78-5	232-287-5 263-047-8 283-484-8 292-605-3 266-026-1 292-602-7 266-019-3 232-419-1 310-191-5	2707 91 00 3807 00 90	 i(2)	 b	
Krimidinas	535-89-7	208-622-6	2933 59 95	p(1)	b	
Cianamidas (*)	420-04-2	206-992-3	2853 00 90	p(1)	b	
Cianazinas	21725-46-2	244-544-9	2933 69 80	p(1)-p(2)	b-b	
Cihalotrinas	68085-85-8	268-450-2	2926 90 95	p(1)	b	
DBB (Di-μ-okso-di-n-butilalavohidroksiboranas/dioksaalavoboretan-4-olis)	75113-37-0	401-040-5	2931 00 95	i(1)	b	

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
Diazinonas (+)	333-41-5	206-373-8	2933 59 10	p(1)	b	
Dichlobenilas (+)	1194-65-6	214-787-5	2926 90 95	p(1)	b	
Dikloranas (+)	99-30-9	202-746-4	2921 42 00	p(1)	b	
Dichlorvosas (+)	62-73-7	200-547-7	2919 90 90	p(1)	b	
Dikofolis (+)	115-32-2	204-082-0	2906 29 00	p(1)-p(2)	b-b	
Dikofolis, turintis < 78 % p, p'-dikofolio arba 1 g/kg DDT ir DDT giminingų junginių (+)	115-32-2	204-082-0	2906 29 00	p(1)-p(2)	b-b	
Dimetenamidas (+)	87674-68-8	nėra duomenų	2934 99 90	p(1)	b	
Dinikonazolis-M (+)	83657-18-5	nėra duomenų	2933 99 80	p(1)	b	
Dinitro-orto-krezolis (DNOC) ir jo druskos (tokios kaip amonio druska, kalio druska ir natrio druska) (#)	534-52-1 2980-64-5 5787-96-2 2312-76-7	208-601-1 221-037-0 — 219-007-7	2908 99 90	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Dinobutonas	973-21-7	213-546-1	2920 90 10	p(1)-p(2)	b-b	
Dinosebas ir jo druskos bei esteriai (#)	88-85-7 Ir kiti	201-861-7 ir kiti	2908 91 00 2915 36 00	p(1)-p(2) i(2)	b-b b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Dinoterbas (+)	1420-07-1	215-813-8	2908 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Difenilaminas	122-39-4	204-539-4	2921 44 00	p(1)	b	
Barstomųjų miltelių preparatai, kuriuos sudaro mišinys:			3808 99 90			žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
benomilo 7 % arba daugiau,	17804-35-2	241-775-7	2933 99 90	p(1)	b	

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
karbofurano 10 % arba daugiau	1563-66-2	216-353-0	2932 99 85	p(2)	b	
ir tiramo 15 % arba daugiau (#)	137-26-8	205-286-2	2930 30 00			
Endosulfanas (*)	115-29-7	204-079-4	2920 90 85	p(1)	b	
Etalfluralinas (*)	55283-68-6	259-564-3	2921 43 00	p(1)	b	
Etionas	563-12-2	209-242-3	2930 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Etoksikvinas (*)	91-53-2	202-075-7	2933 49 90	p(1)	b	
Etilenoksidas (Oksiranas) (#)	75-21-8	200-849-9	2910 10 00	p(1)	b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Fenarimolis (*)	60168-88-9	262-095-7	2933 59 95	p(1)	b	
Fenitrotonas (*)	122-14-5	204-524-2	2920 19 00	p(1)	b	
Fenpropatrinis	39515-41-8	254-485-0	2926 90 95	p(1)-p(2)	b-b	
Fentionas (*)	55-38-9	200-231-9	2930 90 85	p(1)	sr	
Fentinacetatas (*)	900-95-8	212-984-0	2931 00 95	p(1)-p(2)	b-b	
Fentinhidroksidas (*)	76-87-9	200-990-6	2931 00 95	p(1)-p(2)	b-b	
Fenvaleratas	51630-58-1	257-326-3	2926 90 95	p(1)	b	
Ferbamas	14484-64-1	238-484-2	2930 20 00	p(1)-p(2)	b-b	
Fluoracetamidas (#)	640-19-7	211-363-1	2924 12 00	p(1)	b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Flurenolis	467-69-6	207-397-1	2918 19 85	p(1)-p(2)	b-b	
Flurprimidolas (*)	56425-91-3	nėra duomenų	2933 59 95	p(1)	b	
Furatiokarbas	65907-30-4	265-974-3	2932 99 85	p(1)-p(2)	b-b	
Guazatinas (*)	108173-90-6 115044-19-4	236-855-3	3808 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Heksachloretanas	67-72-1	200-666-4	2903 19 80	i(1)	sr	

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
Heksazinonas	51235-04-2	257-074-4	2933 69 80	p(1)-p(2)	b-b	
Iminoktadinas	13516-27-3	236-855-3	2925 29 00	p(1)-p(2)	b-b	
Indolilacto rūgštis (*)	87-51-4	201-748-2	2933 99 80	p(1)	b	
Izoksationas	18854-01-8	242-624-8	2934 99 90	p(1)	b	
Malationas	121-75-5	204-497-7	2930 90 99	p(2)	b	
a) Maleino rūgšties hidrazidas ir jo druskos, išskyrus cholino, kalio ir natrio druskas	123-33-1	204-619-9	2933 99 90	p(1)	b	
b) Maleino rūgšties hidrazido cholino, kalio ir natrio druskos, turinčios daugiau kaip 1 mg/kg laisvojo hidrazino, išreikšto rūgšties ekvivalentiniu kiekiu	61167-10-0, 51542-52-0, 28330-26-9	257-261-0, 248-972-7	2933 99 90			
Gyvsidabrio junginiai, įskaitant neorganinius gyvsidabrio junginius, alkilgyvsidabrio junginius ir alkiloksialkil- bei arilgyvsidabrio junginius, išskyrus į V priedą įrašytus gyvsidabrio junginius (#)	62-38-4, 26545-49-3 ir kiti	200-532-5, 247-783-7 ir kiti	2852 00 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Metamas	144-54-7 137-42-8	205-632-2 205-239-0	2930 20 00	p(1)	b	
Metamidofosas (2) (*)	10265-92-6	233-606-0	2930 50 00	p(1)	b	
Metamidofosas (tirpūs skysti šios cheminės medžiagos preparatai, turintys daugiau kaip 600 g/l veikliojo ingrediento) (#)	10265-92-6	233-606-0	2930 50 00 3808 50 00	p(2)	b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Metidationas	950-37-8	213-449-4	2934 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Metomilas	16752-77-5	240-815-0	2930 90 99	p(2)	b	
Metilbromidas (*)	74-83-9	200-813-2	2903 39 11	p(1)-p(2)	b-b	
Metilparationas (*) (#)	298-00-0	206-050-1	2920 11 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Metoksuronas	19937-59-8	243-433-2	2924 21 90	p(1)-p(2)	b-b	
Monokrotofosas (#)	6923-22-4	230-042-7	2924 12 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
Monolinuronas	1746-81-2	217-129-5	2928 00 90	p(1)	b	
Monometildibromdifenilmetanas; prekinis pavadinimas DBBT (*)	99688-47-8	402-210-1	2903 69 90	i(1)	b	
Monometildichlordifenilmetanas; prekinis pavadinimas Ugilec 121 arba Ugilec 21 (*)	—	400-140-6	2903 69 90	i(1)-i(2)	b-b	
Monometiltetrachlordifenilmetanas; prekinis pavadinimas Ugilec 141 (*)	76253-60-6	278-404-3	2903 69 90	i(1)-i(2)	b-b	
Monuronas	150-68-5	205-766-1	2924 21 90	p(1)	b	
Nikotinas (*)	54-11-5	200-193-3	2939 99 00	p(1)	b	
Nitrofenas (*)	1836-75-5	217-406-0	2909 30 90	p(1)-p(2)	b-b	
Nonilfenoliai C ₆ H ₄ (OH)C ₉ H ₁₉ (*)	25154-52-3 (fenolis, nonil-), 84852-15-3 (fenolis, 4-nonil-, grandinė) 11066-49-2 (izononilfenolis), 90481-04-2, (fenolis, nonil-, grandinė), 104-40-5 (P-nonilfenolis) ir kiti	246-672-0 284-325-5 234-284-4 291-844-0 203-199-4 ir kiti	2907 13 00	i(1)	sr	
Nonilfenolio etoksilatai (C ₂ H ₄ O) _n C ₁₅ H ₂₄ O (*)	9016-45-9, 26027-38-3, 68412-54-4, 37205-87-1, 127087-87-0 ir kiti		3402 13 00	i(1) p(1)-p(2)	sr b-b	
Oktabromdifenileteris (*)	32536-52-0	251-087-9	2909 30 38	i(1)	sr	
Ometoatas	1113-02-6	214-197-8	2930 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Metiloksidemetonas (*)	301-12-2	206-110-7	2930 90 85	p(1)	b	
Parakvatas (*)	4685-14-7 1910-42-5 2074-50-2	225-141-7 217-615-7 218-196-3	2933 39 99	p(1)	b	

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
Parationas (#)	56–38–2	200–271–7	2920 11 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Pebulatas	1114–71–2	214–215–4	2930 20 00	p(1)-p(2)	b-b	
Pentachlorfenolis ir jo druskos bei esteriai (#)	87–86–5 ir kiti	201–778–6 ir kiti	2908 11 00 2908 19 00 ir kiti	p(1)-p(2)	b-sr	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Perfluoroktansulfonatai (PFOS) $C_8F_{17}SO_2X$ (X = OH, metalo druska (O-M ⁺), halogenidas, amidas ir kiti dariniai, įskaitant polimerus) (*)	1763–23–1 2795–39–3 ir kiti	nėra duomenų	2904 90 20 2904 90 20 ir kiti	i(1)	sr	
Permetrinas	52645–53–1	258–067–9	2916 20 00	p(1)	b	
Fozalonas (*)	2310–17–0	218–996–2	2934 99 90	p(1)	b	
Fosfamidonas (tirpūs skysti šios cheminės medžiagos preparatai, turintys daugiau kaip 1 000 g/l veikliojo ingrediento) (#)	13171–21–6 ((E) ir (Z) izomerų mišinys) 23783–98–4 ((Z)-izomeras) 297–99–4 ((E)-izomeras)	236–116–5	2924 12 00 3808 50 00	p(1)-p(2)	b-b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Polibrominti bifenilai (PBB), išskyrus heksabrombifenilą (#)	13654–09–6, 27858–07–7 ir kiti	237–137–2, 248–696–7 ir kiti	2903 69 90	i(1)	sr	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Polichlorinti terfenilai (PCT) (#)	61788–33–8	262–968–2	2903 69 90	i(1)	b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Procimidonas (*)	32809–16–8	251–233–1	2925 19 95	p(1)	b	
Propachloras (*)	1918–16–7	217–638–2	2924 29 98	p(1)	b	
Propanilas	709–98–8	211–914–6	2924 29 98	p(1)	b	
Profamas	122–42–9	204–542–0	2924 29 95	p(1)	b	
Propizochloras (*)	86763–47–5	nėra duomenų	2924 29 98	p(1)	b	

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
Pirazofosas (*)	13457-18-6	236-656-1	2933 59 95	p(1)-p(2)	b-b	
Chintozenas (*)	82-68-8	201-435-0	2904 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Scilirozidas	507-60-8	208-077-4	2938 90 90	p(1)	b	
Simazinas (*)	122-34-9	204-535-2	2933 69 10	p(1)-p(2)	b-b	
Strichninas	57-24-9	200-319-7	2939 99 00	p(1)	b	
Teknazenas (*)	117-18-0	204-178-2	2904 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Terbufosas	13071-79-9	235-963-8	2930 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Tetraetilšvinas (#)	78-00-2	201-075-4	2931 00 95	i(1)	sr	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Tetrametilšvinas (#)	75-74-1	200-897-0	2931 00 95	i(1)	sr	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Talio sulfatas	7446-18-6	231-201-3	2833 29 90	p(1)	b	
Tiobenkarbas (*)	28249-77-6	248-924-5	2930 20 00	p(1)	b	
Tiociklamas	31895-22-4	250-859-2	2934 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Tiodikarbas (*)	59669-26-0	261-848-7	2930 90 85	p(1)	b	
Tolilfluanidas (*)	731-27-1	211-986-9	2930 90 85	p(1)	b	
Triazofosas	24017-47-8	245-986-5	2933 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Visi tributilalavo junginiai, įskaitant:			2931 00 95	p(2)	b	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Tributilalavo oksidas	56-35-9	200-268-0	2931 00 95			
Tributilalavo fluoridas	1983-10-4	217-847-9	2931 00 95			
Tributilalavo metakrilatas	2155-70-6	218-452-4	2931 00 95			
Tributilalavo benzoatas	4342-36-3	224-399-8	2931 00 95			
Tributilalavo chloridas	1461-22-9	215-958-7	2931 00 95			
Tributilalavo linolatas	24124-25-2	246-024-7	2931 00 95			
Tributilalavo naftenatas (#)	85409-17-2	287-083-9	2931 00 95			

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Subkategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)	Pranešimo nereikalaujančios šalys
Trichlorfonas (*)	52–68–6	200–149–3	2931 00 95	p(1)-p(2)	b-b	
Triciklazolas (*)	41814–78–2	255–559–5	2934 99 90	p(1)	b	
Tridemorfis	24602–86–6	246–347–3	2934 99 90	p(1)-p(2)	b-b	
Trifluralinas (*)	1582–09–8	216–428–8	2921 43 00	p(1)	b	
Triorganinio alavo junginiai, išskyrus tributilalavo junginius (*)	—	—	2931 00 95 ir kiti	p(2) i(2)	sr sr	
Tris (2,3-dibrompropil)fosfatas (#)	126–72–7	204–799–9	2919 10 00	i(1)	sr	žr. IPS aplinkraštį adresu www.pic.int/
Tris (aziridinil)fosfino oksidas (1,1',1''-fosforiltriaziridinas) (*)	545–55–1	208–892–5	2933 99 90	i(1)	sr	
Vamidotionas	2275–23–2	218–894–8	2930 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Vinklozolidas (*)	50471–44–8	256–599–6	2934 99 90	p(1)	b	
Cinebas	12122–67–7	235–180–1	2930 20 00 arba 3824 90 97	p(1)	b	

(*) Subkategorija: p(1) – augalų apsaugos grupės pesticidai; p(2) – kiti pesticidai, įskaitant biocidus; i(1) – profesionaliems naudotojams skirtos pramoninės cheminės medžiagos ir i(2) – plačiai visuomenei skirtos pramoninės cheminės medžiagos.

(**) Naudojimo ribojimas: sr – griežtai ribojama, b – draudžiama (pagal atitinkamą kategoriją arba subkategoriją) Sąjungos teisės aktais.

(1) Šis įrašas nedaro poveikio dabartiniam cis-1,3-dichlorpropeno (CAS Nr. 10061–01–5) įrašui.

(2) Šis įrašas nedaro poveikio dabartiniam tirpių skystų metamidofoso preparatų, kuriuose veikliosios sudedamosios dalies yra daugiau nei 600 g/l, įrašui.

(3) Išskyrus variklių degalus pagal 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės (OL L 350, 1998 12 28, p. 58).

CAS Nr. - Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos suteiktas numeris.

(#) Cheminė medžiaga, kuriai taikoma arba iš dalies taikoma IPS tvarka.

(*) Cheminė medžiaga, atitinkanti IPS pranešimo taikymo kriterijus.

Cheminių medžiagų, atitinkančių IPS pranešimo taikymo kriterijus, sąrašas

(nurodytas 11 straipsnyje)

Šis sąrašas sudaro cheminės medžiagos, atitinkančios IPS pranešimo taikymo kriterijus. Į jį nėra įtrauktos cheminės medžiagos, kurioms jau taikoma IPS tvarka ir kurios pateikiamos šio priedo 3 dalyje.

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Kategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)
1,3-dichlorpropenas	542-75-6	208-826-5	2903 29 00	p	b
2-naftilaminas (naftalen-2-aminas) ir jo druskos	91-59-8, 553-00-4, 612-52-2 ir kiti	202-080-4, 209-030-0, 210-313-6 ir kiti	2921 45 00	i	b
4-aminobifenilas (bifenil-4-aminas) ir jo druskos	92-67-1, 2113-61-3 ir kiti	202-177-1 ir kiti	2921 49 80	i	b
4-nitrobifenilas	92-92-3	202-204-7	2904 20 00	i	b
Acefatas	30560-19-1	250-241-2	2930 90 85	p	b
Alachloras	15972-60-8	240-110-8	2924 29 95	p	b
Aldikarbas	116-06-3	204-123-2	2930 90 85	p	sr
Amitrazas	33089-61-1	251-375-4	2925 29 00	p	b
Antrachinonas	84-65-1	201-549-0	2914 61 00	p	b
Asbesto pluoštai: chrizotilas	12001-29-5 or 132207-32-0		2524 90 00	i	b
Atrazinas	1912-24-9	217-617-8	2933 69 10	p	b
Metilazinfosas	86-50-0	201-676-1	2933 99 80	p	b
Benfurakarbas	82560-54-1	nėra duomenų	2932 99 00	p	b
Benzidinas ir jo druskos	92-87-5, 36341-27-2 ir kiti	202-199-1, 252-984-8 ir kiti	2921 59 90	i	sr
Benzidino dariniai	—	—			

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Kategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)
Butralinas	33629-47-9	251-607-4	2921 49 00	p	b
Kadusafosas	95465-99-9	nėra duomenų	2930 90 99	p	b
Karbarilas	63-25-2	200-555-0	2924 29 95	p	b
Karbofuranas	1563-66-2	216-353-0	2932 99 00	p	b
Karbosulfanas	55285-14-8	259-565-9	2932 99 00	p	b
Chloratas	7775-09-9 10137-74-3	231-887-4 233-378-2	2829 11 00 2829 19 00	p	b
Chlorfenapiras	122453-73-0		2933 99 90	p	sr
Chlortaldimetilas	1861-32-1	217-464-7	2917 39 95	p	b
Chlozolinatas	84332-86-5	282-714-4	2934 99 90	p	b
Cianamidas	420-04-2	206-992-3	2853 00 90	p	sr
Diazinonas	333-41-5	206-373-8	2933 59 10	p	sr
Dichlobenilas	1194-65-6	214-787-5	2926 90 95	p	b
Dikloranas	99-30-9	202-746-4	2921 42 00	p	b
Dichlorvosas	62-73-7	200-547-7	2919 90 00	p	sr
Dikofolis	115-32-2	204-082-0	2906 29 00	p	b
Dikofolis, turintis < 78 % p, p'-dikofolio arba 1 g/kg DDT ir DDT giminingų junginių	115-32-3	204-082-0	2906 29 00	p	b
Dimetenamidas	87674-68-8	nėra duomenų	2934 99 90	p	b
Dinikonazolis-M	83657-18-5	nėra duomenų	2933 99 80	p	b
Dinoterbas	1420-07-1	215-813-8	2908 99 90	p	b
Endosulfanas	115-29-7	204-079-4	2920 90 85	p	b
Etalfluralinas	55283-68-6	259-564-3	2921 43 00	p	b

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Kategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)
Etoksikvinas	91-53-2	202-075-7	2933 49 90	p	b
Fenarimolis	60168-88-9	262-095-7	2933 59 95	p	b
Fenitrotonas	122-14-5	204-524-2	2920 19 00	p	sr
Fentionas	55-38-9	200-231-9	2930 90 85	p	sr
Fentinacetatas	900-95-8	212-984-0	2931 00 95	p	b
Fentinhidroksidas	76-87-9	200-990-6	2931 00 95	p	b
Flurprimidolas	56425-91-3	nėra duomenų	2933 59 95	p	b
Guazatinas	108173-90-6 115044-19-4	236-855-3	3808 99 90	p	b
Indolilacto rūgštis	87-51-4	201-748-2	2933 99 80	p	b
Metamidofosas ⁽¹⁾	10265-92-6	233-606-0	2930 50 00	p	b
Metilbromidas	74-83-9	200-813-2	2903 39 11	p	b
Metilparationas ^(#)	298-00-0	206-050-1	2920 11 00	p	b
Monometildibromdifenilmetanas; prekinis pavadinimas DBBT	99688-47-8	401-210-1	2903 69 90	i	b
Monometildichlordifenilmetanas; prekinis pavadinimas Ugilec 121 arba Ugilec 21	—	400-140-6	2903 69 90	i	b
Monometiltetrachlordifenilmetanas; prekinis pavadinimas Ugilec 141	76253-60-6	278-404-3	2903 69 90	i	b
Nikotinas	54-11-5	200-193-3	2939 99 00	p	b

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Kategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)
Nitrofenas	1836-75-5	217-406-0	2909 30 90	p	b
Nonilfenoliai C ₆ H ₄ (OH)C ₉ H ₁₉	25154-52-3 (fenolis, nonil-), 84852-15-3 (fenolis, 4-nonil-, grandinė), 11066-49-2 (izononilfenolis), 90481-04-2, (fenolis, nonil-, grandinė), 104-40-5(p-nonilfenolis) ir kiti	246-672-0 284-325-5 234-284-4 291-844-0 203-199-4 ir kiti	2907 13 00	i	sr
Nonilfenolio etoksilatai (C ₂ H ₄ O) _n C ₁₅ H ₂₄ O	9016-45-9, 26027-38-3, 68412-54-4, 37205-87-1, 127087-87-0 ir kiti		3402 13 00	i p	sr b
Oktabromdifenileteris	32536-52-0	251-087-9	2909 30 38	i	sr
Metiloksidemetonas	301-12-2	206-110-7	2930 90 85	p	b
Parakvatas	4685-14-7 1910-42-5 2074-50-2	225-141-7 217-615-7 218-196-3	2933 39 99	p	b
Perfluoroktansulfonatai	1763-23-1	nėra duomenų	2904 90 20	i	sr
(PFOS)C ₈ F ₁₇ SO ₂ X (X = OH, metalo druska (O-M ⁺), halogenidas, amidas ir kiti dariniai, įskaitant polimerus)	2795-39-3 ir kiti		2904 90 20 ir kiti		
Fozalonas	2310-17-0	218-996-2	2934 99 90	p	b
Procimidonas	32809-16-8	251-233-1	2925 19 95	p	b
Propachloras	1918-16-7	217-638-2	2924 29 98	p	b
Propizochloras	86763-47-5	nėra duomenų	2924 29 98	p	b
Pirazofosas	13457-18-6	236-656-1	2933 59 95	p	b

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Einecs Nr.	CN kodas	Kategorija (*)	Naudojimo ribojimas (**)
Chintozenas	82-68-8	201-435-0	2904 90 85	p	b
Simazinas	122-34-9	204-535-2	2933 69 10	p	b
Teknazenas	117-18-0	204-178-2	2904 90 85	p	b
Tiobenkarbas	28249-77-6	248-924-5	2930 20 00	p	b
Tiodikarbas	59669-26-0	261-848-7	2930 90 85	p	b
Tolilfluanidas	731-27-1	211-986-9	2930 90 85	p	sr
Trichlorfonas	52-68-6	200-149-3	2931 00 95	p	b
Triciklazolas	41814-78-2	255-559-5	2934 99 90	p	b
Trifluralinas	1582-09-8	216-428-8	2921 43 00	p	b
Triorganinio alavo junginiai, išskyrus tributilalavo junginius	—	—	2931 00 95 ir kiti	p	sr
Vinklozolidas	50471-44-8	256-599-6	2934 99 90	p	b

(*) Kategorija: p – pesticidai; i – pramoninė cheminė medžiaga.

(**) Naudojimo ribojimas: sr – griežtai ribojama, b – draudžiama (pagal atitinkamą kategoriją arba kategorijas) CAS Nr. - Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos suteiktas numeris.

(†) Šis įrašas nedaro poveikio I priedo 3 dalies tirpių skystų metamidofoso preparatų, kuriuose veikliosios sudedamosios dalies yra daugiau nei 600 g/l, įrašui.

([¶]) Cheminė medžiaga, kuriai taikoma arba iš dalies taikoma IPS tvarka.

Cheminių medžiagų, kurioms pagal Roterdamo konvenciją taikoma IPS tvarka, sąrašas

(Nurodyta 13 ir 14 straipsniuose)

(Pateiktos kategorijos atitinka Konvencijos kategorijas)

Cheminė medžiaga	Atitinkamas (-i) CAS numeris (-iai)	HS kodas Gryna medžiaga	HS kodas Mišiniai, medžiagos turintys preparatai	Kategorija
2,4,5-T ir jo druskos bei esteriai	93–76–5 (#)	2918.91	3808.50	Pesticidas
Aldrinas (*)	309–00–2	2903.52	3808.50	Pesticidas
Binapakrilas	485–31–4	2916.19	3808.50	Pesticidas
Kaptafolas	2425–06–1	2930.50	3808.50	Pesticidas
Chlordanas (*)	57–74–9	2903.52	3808.50	Pesticidas
Chlordimeformas	6164–98–3	2925.21	3808.50	Pesticidas
Chlorbenzilatatas	510–15–6	2918.18	3808.50	Pesticidas
DDT (*)	50–29–3	2903.62	3808.50	Pesticidas
Dieldrinas (*)	60–57–1	2910.40	3808.50	Pesticidas
Dinitro-orto-krezolis (DNOC) ir jo druskos (kaip antai amonio druska, kalio druska ir natrio druska)	534–52–1, 2980–64–5, 5787–96–2, 2312–76–7	2908.99	3808.91 3808.92 3808.93	Pesticidas
Dinosebais ir jo druskos bei esteriai	88–85–7 (#)	2908.91	3808.50	Pesticidas
1,2-dibrometanas (EDB)	106–93–4	2903.31	3808.50	Pesticidas
Etilendichloridas (1,2-dichloretanas)	107–06–2	2903.15	3808.50	Pesticidas
Etilenoksidai	75–21–8	2910.10	3808.50 3824.81	Pesticidas
Fluoracetamidas	640–19–7	2924.12	3808.50	Pesticidas
HCH (izomerų mišinys) (*)	608–73–1	2903.51	3808.50	Pesticidas
Heptachloras (*)	76–44–8	2903.52	3808.50	Pesticidas

Cheminė medžiaga	Atitinkamas (-i) CAS numeris (-iai)	HS kodas Gryna medžiaga	HS kodas Mišiniai, medžiagos turintys preparatai	Kategorija
Heksachlorbenzenas (*)	118–74–1	2903.62	3808.50	Pesticidas
Lindanas (*)	58–89–9	2903.51	3808.50	Pesticidas
Gyvsidabrio junginiai, įskaitant neorganinius gyvsidabrio junginius, alkilgyvsidabrio junginius ir alkiloksialkil- bei arilgyvsidabrio junginius	10112–91–1, 21908–53–2 ir kiti žr. www.pic.int/	2852.00	3808.50	Pesticidas
Monokrotofosas	6923–22–4	2924.12	3808.50	Pesticidas
Parationas	56–38–2	2920.11	3808.50	Pesticidas
Pentachlorfenolis ir jo druskos bei esteriai	87–86–5 (#)	2908.11 2908.19	3808.50 3808.91 3808.92 3808.93 3808.94 3808.99	Pesticidas
Toksafenai (*)	8001–35–2	—	3808.50	Pesticidas
Barstomųjų miltelių preparatai, kuriuos sudaro mišinys: benomilo 7 % arba daugiau, karbofurano 10 % arba daugiau ir tiramo 15 % arba daugiau	17804–35–2 1563–66–2 137–26–8	—	3808.92	Labai pavojingas pesticidų preparatas
Metamidofosas (tirpūs skysti šios cheminės medžiagos preparatai, turintys daugiau kaip 600 g/l aktyviojo ingrediento)	10265–92–6	2930.50	3808.50	Labai pavojingas pesticidų preparatas
Metilparationas (emulguojami koncentratai (EK), turintys 19,5 % arba daugiau veikliojo ingrediento, ir milteliai, turintys 1,5 % arba daugiau veikliojo ingrediento)	298–00–0	2920.11	3808.50	Labai pavojingas pesticidų preparatas
Fosfamidonas (tirpūs skysti šios cheminės medžiagos preparatai, turintys daugiau kaip 1 000 g/l veikliojo ingrediento)		2924.12	3808.50	Labai pavojingas pesticidų preparatas
E) ir (Z) izomerų mišinys	13171–21–6			
(Z)-izomeras	23783–98–4			
(E)-izomeras	297–99–4			
Asbesto pluoštai:		2524.10 2524.90	6811.40 6812.80 6812.91 6812.92 6812.93 6812.99 6813.20	Pramoninė

Cheminė medžiaga	Atitinkamas (-i) CAS numeris (-iai)	HS kodas Gryna medžiaga	HS kodas Mišiniai, medžiagos turintys preparatai	Kategorija
Krokidolitas	12001–28–4	2524.10		
Aktinolitas	77536–66–4	2524.90		
Antofilitas	77536–67–5	2524.90		
Amozitas	12172–73–5	2524.90		
Tremolitas	77536–68–6	2524.90		
Polibrominti bifenilai (PBB)				
— (heksa-) (*)	36355–01–8	—	3824.82	Pramoninė
— (okta-)	27858–07–7			
— (deka-)	13654–09–6			
Polichlorinti bifenilai (PCB) (*)	1336–36–3	—	3824.82	Pramoninė
Polichlorinti terfenilai (PCT)	61788–33–8	—	3824.82	Pramoninė
Tetraetilšvinas	78–00–2	2931.00	3811.11	Pramoninė
Tetrametilšvinas	75–74–1	2931.00	3811.11	Pramoninė
Visi tributilalavo junginiai, įskaitant:		2931.00	3808.99	Pesticidas
Tributilalavo oksidas	56–35–9	2931.00	3808.99	
Tributilalavo fluoridas	1983–10–4	2931.00	3808.99	
Tributilalavo metakrilatas	2155–70–6	2931.00	3808.99	
Tributilalavo benzoatas	4342–36–3	2931.00	3808.99	
Tributilalavo chloridas	1461–22–9	2931.00	3808.99	
Tributilalavo linolatas	24124–25–2	2931.00	3808.99	
Tributilalavo naftenatas	85409–17–2	2931.00	3808.99	
Tris(2,3-dibrompropil)fosfatas	126–72–7	2919.10	3824.83	Pramoninė

(*) Šias chemines medžiagas draudžiama eksportuoti pagal šio reglamento 15 straipsnio 2 dalį ir V priedą.

(*) Pateikiami tik pirminių junginių CAS numeriai.

II PRIEDAS

PRANEŠIMAS APIE EKSPORTĄ

Pagal 8 straipsnį privaloma pateikti šią informaciją:

1. Eksportui skirtos cheminės medžiagos tapatybė:
 - a) pavadinimas pagal Tarptautinės teorinės ir taikomosios chemijos sąjungos nomenklatūrą;
 - b) kiti pavadinimai (pvz., ISO pavadinimas, įprasti pavadinimai, prekiniai pavadinimai ir santrumpos);
 - c) Europos esamų cheminių medžiagų inventoriaus (Einecs) numeris ir Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos (CAS) suteiktas numeris;
 - d) CUS (Europos cheminių medžiagų muitų registro) numeris ir Kombinuotosios nomenklatūros kodas;
 - e) pagrindinės cheminės medžiagos priemonės, jei jos ypač svarbios.
2. Eksportui skirto mišinio identifikavimas:
 - a) mišinio prekinis pavadinimas ir (arba) paskirtis;
 - b) kiekvienos į I priedą įtrauktos cheminės medžiagos procentinė dalis ir šio priedo 1 punkte reikalaujami duomenys;
 - c) CUS (Europos cheminių medžiagų muitų registro) numeris ir Kombinuotosios nomenklatūros kodas.
3. Eksportui skirto gaminio identifikavimas:
 - a) gaminio prekinis pavadinimas ir (arba) paskirtis;
 - b) kiekvienos į I priedą įtrauktos cheminės medžiagos procentinė dalis ir 1 punkte reikalaujami duomenys.
4. Informacija apie eksportą:
 - a) paskirties šalis;
 - b) kilmės šalis;
 - c) numatoma pirmojo šiais metais eksporto data;
 - d) per šiuos metus į atitinkamą šalį numatomas eksportuoti cheminės medžiagos kiekis;
 - e) paskirties šalyje numatytas naudojimas (jei žinoma), įskaitant kategoriją (-as) pagal Konvenciją, kuriai (-ioms) priskiriamas naudojimas;
 - f) importuojančio fizinio ar juridinio asmens vardas, pavardė, adresas ir kiti svarbūs duomenys;
 - g) eksportuotojo arba eksportuojančios bendrovės pavadinimas, adresas ir kiti reikalingi duomenys.
5. Paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos:
 - a) paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos Sąjungoje, galinčios suteikti papildomos informacijos, pavadinimas, adresas, telefonas ir teleksas, fakso numeris arba e. pašto adresas;
 - b) importuojančios šalies paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos pavadinimas, adresas, telefonas ir teleksas, fakso numeris arba e. pašto adresas.
6. Informacija apie atsargumo priemones, kurių reikia imtis, įskaitant pavojingumo bei rizikos kategoriją ir patarimus dėl saugos.
7. Fizikinių ir cheminių, toksikologinių ir ekotoksikologinių savybių santrauka.

8. Cheminės medžiagos naudojimas Sąjungoje:

- a) naudojimas, kategorija (-os) pagal Konvenciją ir Sąjungos subkategorija (-os), kuriai (-oms) taikoma kontrolės priemonė (draudimas arba labai griežtas ribojimas);
- b) neuždraustas ir griežtai neribojamas cheminės medžiagos naudojimas (naudoti kategorijas ir subkategorijas, kaip apibrėžta reglamento I priede);
- c) pagamintų, importuotų, eksportuotų ir sunaudotų cheminės medžiagos kiekių apskaičiavimas, jei yra reikiami duomenys.

9. Informacija apie atsargumo priemones, siekiant sumažinti cheminės medžiagos poveikį ir jos išskyrimą į aplinką.

10. Reguluojamųjų apribojimų ir jų argumentų santrauka.

11. IV priedo 2 punkto a, c ir d papunkčiuose pateikiamos informacijos santrauka.

12. Papildoma informacija, eksportuojančios konvencijos šalies pateikta kaip svarbi, arba IV priede nurodyta papildoma informacija, jei jos reikalauja importuojanti Konvencijos šalis.

III PRIEDAS

Informacija, kurią valstybių narių paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos turi pateikti Komisijai pagal 10 straipsnį

1. Cheminių medžiagų (atskirų medžiagų, jų turinčių mišinių ir gaminių), įtrauktų į I priedą ir eksportuotų per praėjusius metus, bendras kiekis.

a) Metai, kuriais vykdytas eksportas.

b) Lentelė, kurioje nurodomas eksportuotų cheminių medžiagų (atskirų medžiagų, jų turinčių mišinių ir gaminių) bendras kiekis, kaip parodyta toliau.

Cheminė medžiaga	Importuojanti valstybė	Medžiagos kiekis

2. Fizinį ar juridinių asmenų, importuojančių chemines medžiagas į Konvencijos šalį ar į kitą valstybę, sąrašas

Cheminė medžiaga	Importuojanti valstybė	Importuojantis asmuo	Adresas ir kiti svarbūs importuojančio asmens duomenys

IV PRIEDAS

Pranešimas Konvencijos sekretoriui apie uždraustą arba griežtai ribojamą medžiagą

REIKALAVIMAI PRANEŠIMUOSE PAGAL 11 STRAIPSNIŲ PATEIKIAMAI INFORMACIJAI

Į pranešimą privaloma įtraukti:

1. Savybės, identifikavimas ir naudojimas:

- a) bendrinis pavadinimas;
- b) cheminis pavadinimas pagal tarptautinę nomenklatūrą (pvz., Tarptautinės teorinės ir taikomosios chemijos sąjungos (angl. IUPAC)), jei cheminė medžiaga yra įtraukta į tokią nomenklatūrą;
- c) mišinių prekybiniai pavadinimai ir kitokie pavadinimai;
- d) kodai: Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos (angl. CAS) sąrašo numeris, Suderintos sistemos muitinės kodas ir kiti numeriai;
- e) informacija apie pavojingumo klasifikaciją, jei cheminė medžiaga turi būti klasifikuojama;
- f) cheminės medžiagos naudojimas (-ai):
 - Sąjungoje,
 - kitur (jei žinoma);
- g) fizikinės cheminės, toksikologinės ir ekotoksikologinės savybės.

2. Galutinė reguliavimo priemonė:

- a) duomenys apie galutinę reguliavimo priemonę:
 - i) galutinės reguliavimo priemonės santrauka;
 - ii) nuoroda į reguliavimo dokumentą;
 - iii) galutinės reguliavimo priemonės įsigaliojimo data;
 - iv) nuoroda apie tai, ar galutinė reguliavimo priemonė priimta remiantis rizikos arba pavojaus vertinimu; jei taip, informacija apie tokį vertinimą, įtraukiant nuorodą į atitinkamus dokumentus;
 - v) galutinės reguliavimo priemonės priėmimo priežastys, siejamos su žmonių sveikata (įskaitant vartotojų ir darbuotojų sveikatą) arba aplinką;
 - vi) pavojų ir rizikos, kuriuos cheminė medžiaga kelia žmonių sveikatai (įskaitant vartotojų bei darbuotojų sveikatą) arba aplinkai, ir tikėtino galutinės reguliavimo priemonės rezultato santrauka;
- b) kategorija arba kategorijos, kuriose pradėta taikyti galutinę reguliavimo priemonę, ir kiekvienos kategorijos atžvilgiu:
 - i) galutinė reguliavimo priemonė draudžiamas naudojimas (-ai);
 - ii) leistinas naudojimas (-ai);
 - iii) jei įmanoma – pagamintų, importuotų, eksportuotų ir suvartotų cheminių medžiagų kiekių apskaičiavimas;

- c) kiek įmanoma išsamesnė nuoroda apie galutinės reguliavimo priemonės tikėtiną svarbą kitoms valstybėms ir regionams;
 - d) kita svarbi informacija, kuri galėtų apimti:
 - i) galutinės reguliavimo priemonės socialinių bei ekonominių padarinių įvertinimą;
 - ii) jei įmanoma – informaciją apie pakaitalus ir jų santykinę riziką, pvz.:
 - integruotosios kenkėjų kontrolės strategiją,
 - pramoninės veiklos metodus ir procesus, įskaitant švaresnes technologijas.
-

V PRIEDAS

Cheminės medžiagos ir gaminiai, kuriuos draudžiama eksportuoti

(nurodyti 15 straipsnyje)

1 DALIS

Patvarieji organiniai teršalai, įtraukti į Stokholmo Konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų ⁽¹⁾ A ir B priedus pagal joje pateiktas nuostatas.

Cheminų medžiagų ir (arba) gaminių (-ių), kuriuos draudžiama eksportuoti, aprašymas	Papildoma informacija, jei reikalinga (pvz., cheminės medžiagos pavadinimas, EB Nr., CAS Nr. ir t. t.)	
	Aldrinas	EB Nr. 206–215–8, CAS Nr. 309–00–2, KN kodas 2903 52 00
	Chlordanas	EB Nr. 200–349–0, CAS Nr. 57–74–9, KN kodas 2903 52 00
	Chlordekonas	EB No 205–601–3, CAS Nr. 143–50–0, KN kodas 2914 70 00
	Dieldrinas	EB Nr. 200–484–5, CAS Nr. 60–57–1, KN kodas 2910 40 00
	DDT (1,1,1-trichlor-2,2-bis (p-chlorfenil) etanas	EB Nr. 200–024–3, CAS Nr. 50–29–3, KN kodas 2903 62 00
	Endrinas	EB Nr. 200–775–7, CAS Nr. 72–20–8, KN kodas 2910 90 00
	Heptabromdifenilo eteris C ₁₂ H ₃ Br ₇ O	EB Nr. 273–031–2, CAS Nr. 68928–80–3 ir kiti KN kodas 2909 30 38
	Heptachloras	EB Nr. 200–962–3, CAS Nr. 76–44–8, KN kodas 2903 52 00
	Heksabrombifenilas	EB Nr. 252–994–2, CAS Nr. 36355–01–8, KN kodas 2903 69 90
	Heksabromdifenilo eteris C ₁₂ H ₄ Br ₆ O	EB Nr. 253–058–6, CAS Nr. 36483–60–0 ir kiti KN kodas 2909 30 38
	Heksachlorbenzenas	EB Nr. 200–273–9, CAS Nr. 118–74–1, KN kodas 2903 62 00
	Hexachlorcikloheksanai, įskaitant lindaną	EB Nr. 200–401–2, 206–270–8, 206–271–3, 210–168–9, CAS Nr. 58–89–9, 319–84–6, 319–85–7, 608–73–1, KN kodas 2903 51 00
	Mireksas	EB Nr. 219–196–6, CAS Nr. 2385–85–5, KN kodas 2903 59 80

⁽¹⁾ OL L 209, 2006 7 31, p. 3.

Cheminių medžiagų ir (arba) gaminio (-ių), kuriuos draudžiama eksportuoti, aprašymas	Papildoma informacija, jei reikalinga (pvz., cheminės medžiagos pavadinimas, EB Nr., CAS Nr. ir t. t.)	
	Pentabromo difenileteris $C_{12}H_5Br_5O$	EB Nr. 251-084-2 ir kiti, CAS Nr. 32534-81-9 ir kiti, KN kodas 2909 30 31
	Pentachlorbenzenas	EB Nr. 210-172-5, CAS Nr. 608-93-5, KN kodas 2903 69 90
	Polichlorinti bifenilai (PCB)	EB No 215-648-1 ir kiti, CAS Nr. 1336-36-3 ir kiti, KN kodas 2903 69 90
	Tetrabromdifeno 1 eteris $C_{12}H_6Br_4O$	EB Nr. 254-787-2 ir kiti, CAS Nr. 40088-47-9 ir kiti, KN kodas 2909 30 38
	Toksafenas (kamfechloras)	EB Nr. 232-283-3, CAS Nr. 8001-35-2, KN kodas 3808 50 00

2 DALIS

Kitos nei patvarieji organiniai teršalai cheminės medžiagos, įtrauktos į Stokholmo Konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų A ir B priedus pagal joje pateiktas nuostatas

Cheminių medžiagų ir (arba) gaminio (-ių), kuriuos draudžiama eksportuoti, aprašymas	Papildoma informacija, jei reikalinga (pvz., cheminės medžiagos pavadinimas, EB Nr., CAS Nr. ir t. t.)
Gyvsidabrio turintis kosmetinis muilas	KN kodai 3401 11 00, 3401 19 00, 3401 20 10, 3401 20 90, 3401 30 00
Gyvsidabrio junginiai, išskyrus junginius, eksportuojamus mokslinių tyrimų ir plėtos, medicinos ar analizės tikslais	Gyvsidabrio rūda, gyvsidabrio (I) chloridas (Hg_2Cl_2 , CAS Nr. 10112-91-1), gyvsidabrio (II) oksidas (HgO , CAS Nr. 21908-53-2); KN kodas 2852 00 00
Metalinis gyvsidabris ir metalinio gyvsidabrio ir kitų medžiagų mišiniai, įskaitant gyvsidabrio lydinius, kuriuose gyvsidabrio koncentracija yra bent 95 % pagal masę	CAS Nr. 7439-97-6, KN kodas 2805 40

VI PRIEDAS

Konvencijos šalių, reikalaujančių informacijos apie cheminių medžiagų, kurioms taikoma IPS tvarka, gabenimą tranzitu, sąrašas*(nurodytas 16 straipsnyje)*

Valstybė	Reikalaujama informacija

VII PRIEDAS

Atitikties lentelė

Reglamentas (EB) Nr. 689/2008	Šis reglamentas
—	1 straipsnis
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalis	1 straipsnio 2 dalis
—	2 straipsnis
2 straipsnio 1 dalis	2 straipsnio 1 dalis
2 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 2 dalis
—	2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
—	5 straipsnis
5 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 2 dalis	5 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 3 dalis
—	6 straipsnis
—	6 straipsnio 1 dalis
—	6 straipsnio 2 dalis
—	7 straipsnis
6 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio 2 dalis
6 straipsnio 3 dalis	7 straipsnio 3 dalis
—	8 straipsnis
7 straipsnio 1 dalis	8 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalis	8 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 3 dalis
7 straipsnio 4 dalis	8 straipsnio 4 dalis
7 straipsnio 5 dalis	8 straipsnio 5 dalis
7 straipsnio 6 dalis	8 straipsnio 6 dalis
7 straipsnio 7 dalis	8 straipsnio 7 dalis
7 straipsnio 8 dalis	8 straipsnio 8 dalis
—	9 straipsnis
8 straipsnio 1 dalis	9 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 2 dalis
—	10 straipsnis
9 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 2 dalis	10 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 3 dalis	10 straipsnio 3 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 689/2008	Šis reglamentas
—	11 straipsnis
10 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 2 dalis	11 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 3 dalis	11 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 4 dalis	11 straipsnio 4 dalis
10 straipsnio 5 dalis	11 straipsnio 5 dalis
10 straipsnio 6 dalis	11 straipsnio 6 dalis
10 straipsnio 7 dalis	11 straipsnio 7 dalis
10 straipsnio 8 dalis	11 straipsnio 8 dalis
11 straipsnis	12 straipsnis
—	13 straipsnis
12 straipsnio 1 dalis	13 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalis	13 straipsnio 2 dalis
12 straipsnio 3 dalis	13 straipsnio 3 dalis
12 straipsnio 4 dalis	13 straipsnio 4 dalis
12 straipsnio 5 dalis	13 straipsnio 5 dalis
12 straipsnio 6 dalis	13 straipsnio 6 dalis
—	14 straipsnis
13 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 2 dalis
13 straipsnio 3 dalis	14 straipsnio 3 dalis
13 straipsnio 4 dalis	14 straipsnio 4 dalis
13 straipsnio 5 dalis	14 straipsnio 5 dalis
13 straipsnio 6 dalis	14 straipsnio 6 dalis
13 straipsnio 7 dalis	14 straipsnio 7 dalis
13 straipsnio 8 dalis	14 straipsnio 8 dalis
13 straipsnio 9 dalis	14 straipsnio 9 dalis
13 straipsnio 10 dalis	14 straipsnio 10 dalis
13 straipsnio 11 dalis	14 straipsnio 11 dalis
—	15 straipsnis
14 straipsnio 1 dalis	15 straipsnio 1 dalis
14 straipsnio 2 dalis	15 straipsnio 2 dalis
—	16 straipsnis
15 straipsnio 1 dalis	16 straipsnio 1 dalis
15 straipsnio 2 dalis	16 straipsnio 2 dalis
15 straipsnio 3 dalis	16 straipsnio 3 dalis
15 straipsnio 4 dalis	16 straipsnio 4 dalis
—	17 straipsnis
16 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 1 dalis
16 straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 2 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 689/2008	Šis reglamentas
16 straipsnio 3 dalis	17 straipsnio 3 dalis
16 straipsnio 4 dalis	17 straipsnio 4 dalis
—	18 straipsnis
17 straipsnio 1 dalis	18 straipsnio 1 dalis
—	18 straipsnio 2 dalis
17 straipsnio 1 dalis	18 straipsnio 3 dalis
—	19 straipsnis
17 straipsnio 2 dalis	19 straipsnio 1 dalis
—	19 straipsnio 2 dalis
—	19 straipsnio 3 dalis
—	20 straipsnis
19 straipsnio 1 dalis	20 straipsnio 1 dalis
19 straipsnio 2 dalis	20 straipsnio 2 dalis
19 straipsnio 3 dalis	20 straipsnio 3 dalis
19 straipsnio 3 dalis	20 straipsnio 4 dalis
20 straipsnis	21 straipsnis
—	22 straipsnis
21 straipsnio 1 dalis	22 straipsnio 1 dalis
21 straipsnio 2 dalis	22 straipsnio 2 dalis
21 straipsnio 3 dalis	22 straipsnio 3 dalis
—	23 straipsnis
22 straipsnio 1 dalis	23 straipsnio 1 dalis
22 straipsnio 2 dalis	23 straipsnio 2 dalis
22 straipsnio 3 dalis	23 straipsnio 3 dalis
22 straipsnio 4 dalis	23 straipsnio 4 dalis
—	24 straipsnis
—	24 straipsnio 1 dalis
—	24 straipsnio 2 dalis
—	24 straipsnio 3 dalis
—	25 straipsnis
—	26 straipsnis
—	26 straipsnio 1 dalis
—	26 straipsnio 2 dalis
—	26 straipsnio 3 dalis
—	26 straipsnio 4 dalis
—	26 straipsnio 5 dalis
—	27 straipsnis
24 straipsnio 1 dalis	27 straipsnio 1 dalis
24 straipsnio 2 dalis	27 straipsnio 2 dalis
18 straipsnis	28 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 689/2008	Šis reglamentas
—	29 straipsnis
25 straipsnis	30 straipsnis
26 straipsnis	31 straipsnis
I priedas	I priedas
II priedas	II priedas
III priedas	III priedas
IV priedas	IV priedas
V priedas	V priedas
VI priedas	VI priedas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 650/2012

2012 m. liepos 4 d.

dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 81 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sąjunga užsibrėžė tikslą puoselėti ir plėtoti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas. Siekdama palaipsniui kurti tokią erdvę, Sąjunga turi patvirtinti priemones, susijusias su teisminiu bendradarbiavimu tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse bylose, ypač kai jos yra būtinos tinkamam vidaus rinkos veikimui;
- (2) laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 81 straipsnio 2 dalies c punkto, tokios priemonės gali apimti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti valstybės narėse taikomų teisės ir jurisdikcijos kolizijos teisės normų suderinamumą;
- (3) 1999 m. spalio 15 ir 16 d. Tarpvalstybių Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo patvirtinta, kad teisminių institucijų sprendimų ir kitų nutarimų tarpusavio pripažinimo principas yra teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose kertinis akmuo, ir paragino Tarybą bei Komisiją priimti šiam principui įgyvendinti skirtų priemonių programą;
- (4) 2000 m. lapkričio 30 d. buvo priimta bendra Komisijos ir Tarybos priemonių, kuriomis įgyvendinamas teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose tarpusavio

pripažinimo principas, programa ⁽³⁾. Toje programoje su teisės kolizijos teisės normų derinimu susijusios priemonės apibrėžtos kaip priemonės, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos sprendimų tarpusavio pripažinimui, ir numatyta parengti su testamentais ir paveldėjimu susijusį teisės aktą;

- (5) 2004 m. lapkričio 4 ir 5 d. Briuselyje įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo priimta nauja programa „Hagos programa: laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimas Europos Sąjungoje“ ⁽⁴⁾. Toje programoje pabrėžiama, kad būtina priimti teisės aktą paveldėjimo klausimais, kuris visų pirma reglamentuotų paveldėjimo srities teisės kolizijos, jurisdikcijos, teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo bei vykdymo ir Europos paveldėjimo pažymėjimo klausimus;
- (6) 2009 m. gruodžio 10 ir 11 d. Briuselyje įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo priimta nauja daugiametė programa „Stokholmo programa – Atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“ ⁽⁵⁾. Toje programoje Europos Vadovų Taryba nusprendė, kad abipusio pripažinimo principas turėtų būti taikomas ir kitoms svarbioms kasdienio gyvenimo sritims, kurioms kol kas jis nėra taikomas, pavyzdžiui, paveldėjimui ir testamentams, tuo pačiu metu atsižvelgiant į valstybių narių teisės sistemas, įskaitant viešąją tvarką (*ordre public*), ir nacionalines tradicijas šioje srityje;
- (7) reikėtų sudaryti palankesnes sąlygas vidaus rinkai tinkamai veikti, šalinant kliūtis laisvam asmenų, kurie šiuo metu patiria sunkumų įgyvendindami savo teises tarpvalstybinio pobūdžio paveldėjimo atvejais, judėjimui. Europos teisingumo erdvėje piliečiai turi turėti galimybę iš anksto organizuoti paveldėjimą. Turi būti veiksmingai užtikrintos įpėdinių ir testamentinės išskirtinės gavėjų, kitų palikėjo artimųjų ir palikėjo kreditorių teisės;
- (8) kad būtų pasiekti tie tikslai, šiame reglamente turėtų būti kartu pateiktos nuostatos dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų, autentiškų dokumentų ir teisminių susitarimų pripažinimo (arba, priklausomai nuo atvejo, priėmimo), vykdytinumo ir vykdymo ir Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo;

⁽¹⁾ OL C 44, 2011 2 11, p. 148.⁽²⁾ 2012 m. kovo 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2012 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimas.⁽³⁾ OL C 12, 2001 1 15, p. 1.⁽⁴⁾ OL C 53, 2005 3 3, p. 1.⁽⁵⁾ OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

- (9) šis reglamentas turėtų būti taikomas visiems civilinės teisės aspektams, susijusiems su palikėjo palikimo paveldėjimu, būtent – visoms turto, teisių ir pareigų perdavimo dėl mirties formoms, neatsižvelgiant į tai, ar tai yra savanoriškas perdavimas pagal paskutinę valią dėl turto palikimo, ar perdavimas netestamentinio paveldėjimo atveju;
- (10) šis reglamentas neturėtų būti taikomas mokesčių ir administraciniams klausimams, susijusiems su viešąja teise. Taigi taisyklės, kaip, pavyzdžiui, apskaičiuojami ir mokami mokesčiai bei vykdomi kiti su viešąja teise susiję išpareigojimai, neatsižvelgiant į tai, ar tai yra mokesčiai, kurie lieka nesumokėti palikėjo jo mirties dieną, ar bet kokie su paveldėjimu susiję mokesčiai, kuriais apmokstinamas palikimas arba kuriuos turi sumokėti paveldėtojai, turėtų būti nustatytos pagal nacionalinę teisę. Nacionalinėje teisėje taip pat turėtų būti reglamentuojama tai, ar perduodant paveldimą turtą paveldėtojams pagal šį reglamentą arba įtraukiant paveldimą turtą į registrą gali būti taikomi mokesčiai;
- (11) šis reglamentas neturėtų būti taikomas kitoms nei paveldėjimas civilinėms teisės sritims. Siekiant aiškumo turėtų būti aiškiai nurodyta, kad šis reglamentas netaikomas tam tikriems klausimams, kurie gali būti laikomi susijusiais su paveldėjimo klausimais;
- (12) taigi šis reglamentas neturėtų būti taikomas klausimams, susijusiems su sutuoktinių turto režimu, įskaitant vedybų sutartis, kurios gali būti sudaromos tam tikrose teisės sistemose, tiek, kiek tokiomis sutartimis neregamentuojami paveldėjimo klausimai, taip pat turto režimams dėl santykių, kurie sukelia pasekmes, panašias į santuoką. Vis dėlto konkretaus paveldėjimo klausimą pagal šį reglamentą nagrinėjančios institucijos, nustatydamos palikėjo turtą ir atitinkamas paveldėtojų palikimo dalis, priklausomai nuo padėties, turėtų atsižvelgti į sutuoktinių turto režimo arba panašaus palikėjo turto režimo panaikinimą;
- (13) šis reglamentas taip pat neturėtų būti taikomas klausimams, susijusiems su patikos fondų steigimu, administravimu ir likvidavimu. Dėl to neturėtų būti laikoma, kad reglamentas iš esmės netaikomas patikos fondams. Kai patikos fondas sukuriamas testamentu arba teisės aktu, susijusiu su netestamentiniu paveldėjimu, perduodant turtą ir nustatant paveldėtojus turėtų būti taikoma teisė, kuri taikytina paveldėjimui pagal šį reglamentą;
- (14) šis reglamentas taip pat neturėtų būti taikomas teisėms ir turtui, atsiradusiems arba perduotiems kitais būdais nei paveldėjimo būdu, pavyzdžiui, dovanojimo atveju. Tačiau nustatant, ar dovanos turėtų būti grąžintos, ar kitokios formos pareikšta valia *inter vivos*, suteikianti teisę *in rem* dar iki palikėjo mirties, turėtų būti atšaukta, arba ar į jas turėtų būti atsižvelgta siekiant nustatyti paveldėtojų palikimo dalis pagal paveldėjimui taikytiną teisę, vadovaujasi teise, kuri šiame reglamente nurodyta kaip paveldėjimui taikytina teisė;
- (15) šiuo reglamentu turėtų būti sudarytos sąlygos sukurti arba paveldėjimo būdu perduoti teisę į nekilnojamąjį arba kilnojamąjį turtą, kaip numatyta paveldėjimui taikytinoje teisėje. Tačiau juo neturėtų būti daromas poveikis teisių *in rem*, numatytų kai kurių valstybių narių nacionalinėje teisėje, ribotam skaičiui (*numerus clausus*). Iš valstybės narės neturėtų būti reikalaujama, kad ji pripažintų teisę *in rem*, susijusią su toje valstybėje narėje esančiu turtu, jei atitinkama teisė *in rem* nėra numatyta jos teisėje;
- (16) vis dėlto, kad paveldėtojams būtų suteikta galimybė kitoje valstybėje narėje naudotis teisėmis, kurios buvo sukurtos arba jiems perduotos paveldėjimo būdu, šiame reglamente turėtų būti numatytas nežinomos teisės *in rem* pritaikymas pagal panašiausią tos kitos valstybės narės teisėje numatytą lygiavertę teisę *in rem*. Atliekant tokią pritaikymą, turėtų būti atsižvelgta į tikslus ir interesus, kurių siekiama konkrečia teise *in rem*, ir su ja siejamas pasekmes. Siekiant nustatyti panašiausią lygiavertę nacionalinę teisę *in rem*, dėl papildomos informacijos apie tos teisės pobūdį ir pasekmes galima kreiptis į valstybės, kurios teisė buvo taikoma paveldėjimui, institucijas ar kompetentingus asmenis. Tuo tikslu galėtų būti naudojamosi esamais teismo bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose tinklais, taip pat kitomis turimomis priemonėmis, kurios padeda suprasti užsienio teisę;
- (17) tai, kad atliekamas nežinomų teisių *in rem* pritaikymas, kaip tai yra aiškiai numatyta šiame reglamente, neturėtų reikšti, kad taikant šį reglamentą užkertamas kelias kitų formų pritaikymui;
- (18) šis reglamentas neturėtų būti taikomas reikalavimams įregistruoti registre teisę į nekilnojamąjį arba kilnojamąjį turtą. Todėl įregistravimo teisinės sąlygos ir būdas bei institucijos (pvz., žemės kadastrai arba notariai), kurios privalo tikrinti, kad būtų laikomasi visų reikalavimų ir kad būtų pateikta ar parengta pakankamai dokumentų arba juose pateikta reikiama informacija, turėtų būti nustatomi pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę (nekilnojamojo turto atveju – pagal *lex rei sitae*). Visų pirma institucijos gali patikrinti, ar palikėjo teisė į paveldimą turtą, nurodytą registruoti pateiktame dokumente, yra tokia teisė, kuri yra įregistruota registre arba kuri yra kitaip nurodyta pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę. Siekiant išvengti dokumentų dubliavimo, registravimo institucijos turėtų priimti tokius kitoje valstybėje narėje kompetentingų institucijų parengtus dokumentus, kurių judėjimas numatytas šiame reglamente. Visų pirma pagal šį reglamentą išduotas Europos paveldėjimo pažymėjimas turėtų būti laikomas galiojančiu dokumentu, kuriuo remiantis paveldimas turtas įregistruojamas valstybės narės registre. Tai neturėtų trukdyti registravimo procese dalyvaujančioms institucijoms prašyti asmens, kuris pateikia prašymą dėl registravimo, pateikti tokią papildomą informaciją arba

tokius papildomus dokumentus, kurie reikalingi pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę, pavyzdžiui, informaciją arba dokumentus, susijusius su mokesčių mokėjimu. Kompetentinga institucija gali asmeniui, kuris pateikia prašymą dėl registravimo, nurodyti, kaip galima pateikti trūkstamą informaciją ar dokumentus;

(19) šis reglamentas taip pat neturėtų būti taikomas teisės įregistravimo registre pasekmėms. Todėl tai, ar įregistravimas yra, pavyzdžiui, deklaratyvus, ar sukuriančiojo pobūdžio, turėtų būti nustatoma pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę. Taigi, pavyzdžiui, kai teisei į nekilnojamąjį turtą įgyti reikalingas registravimas registre pagal valstybės narės, kurioje tvarkomas registras, teisę, siekiant užtikrinti registrų poveikį *erga omnes* arba apsaugoti teisinius sandorius, tokio įgijimo momentas turėtų būti reglamentuojamas pagal tos valstybės narės teisę;

(20) šiame reglamente turėtų būti atsižvelgta į įvairias sistemas, skirtas paveldėjimo klausimams nagrinėti, kurios taikomos valstybėse narėse. Taikant šį reglamentą terminas „teismas“ turėtų būti aiškinamas plačiai ir taikomas ne tik teismines funkcijas vykdančioms teismams tiesiogine šio žodžio prasme, bet ir notarams ar registravimo tarnyboms kai kuriose valstybėse narėse, kurie tam tikrais paveldėjimo klausimais vykdo teismines funkcijas, kaip antai teismai, ir notarams bei teisės specialistams, kurie kai kuriose valstybėse narėse vykdo su konkrečiais paveldėjimo atvejais susijusias teismines funkcijas, vadovaudamiesi teismo suteiktais įgaliojimais. Visiems šiame reglamente apibrėžtiems teismams turėtų būti privalomos šiame reglamente nustatytos jurisdikcijos normos. Priešingai, terminas „teismas“ neturėtų apimti valstybės narės neteisminių institucijų, kurios pagal nacionalinę teisę turi teisę nagrinėti paveldėjimo klausimus, pavyzdžiui, daugumoje valstybių narių notari, jei jie, kaip yra įprasta, nevykdo teisminių funkcijų;

(21) pagal šį reglamentą visi notari, kurie valstybėse narėse yra kompetentingi nagrinėti paveldėjimo klausimus, turėtų galėti naudotis tokia kompetencija. Tai, ar atitinkamos valstybės narės notarai privalomos šiame reglamente nustatytos jurisdikcijos normos, turėtų priklausyti nuo to, ar pagal šį reglamentą jie priskiriami „teismams“;

(22) notarų valstybėse narėse išduotų aktų paveldėjimo klausimais judėjimas turėtų būti vykdomas pagal šį reglamentą. Kai notari vykdo teismines funkcijas, jiems privalomos jurisdikcijos normos, ir jų priimtų sprendimų judėjimas turėtų būti vykdomas laikantis nuostatų dėl teismo

sprendimų pripažinimo, vykdytinumo ir vykdymo. Kai notari nevykdo teisminių funkcijų, jurisdikcijos normos jiems nėra privalomos, ir jų išduotų autentiškų dokumentų judėjimas turėtų būti vykdomas laikantis nuostatų dėl autentiškų dokumentų;

(23) atsižvelgiant į didėjančią piliečių judumą, siekiant užtikrinti tinkamą teisingumo vykdymą Sąjungoje, taip pat užtikrinti realų paveldėjimo ir valstybės narės, kurioje naudojasi jurisdikcija, siejamąjį veiksnį, šiame reglamente turėtų būti numatyta, kad nustatant tiek jurisdikciją, tiek taikytiną teisę, bendras siejamasis veiksnys turėtų būti įprastinė palikėjo gyvenamoji vieta mirties dieną. Siekdama nustatyti įprastinę gyvenamąją vietą, paveldėjimo klausimą nagrinėjanti institucija turėtų įvertinti visas palikėjo gyvenimo aplinkybes kelerius metus prieš mirtį ir mirties dieną, atsižvelgdama į visus aktualius faktinius aspektus, visų pirma palikėjo buvimo atitinkamoje valstybėje trukmę bei reguliarumą ir to buvimo aplinkybes bei priežastis. Tokiu būdu nustatyta įprastinė gyvenamoji vieta turėtų atspindėti glaudų ir stabilų ryšį su atitinkama valstybe, atsižvelgiant į konkrečius šio reglamento tikslus;

(24) tam tikrais atvejais nustatyti palikėjo įprastinę gyvenamąją vietą gali būti sudėtinga. Taip gali atsitikti, visų pirma, jei palikėjas dėl profesinių arba ekonominių priežasčių, kartais ilgą laiką, išvyko gyventi ir dirbti į užsienį, tačiau su kilmės valstybe išlaikė glaudų ir stabilų ryšį. Tokiu atveju atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes gali būti laikoma, kad palikėjo įprastinė gyvenamoji vieta lieka jo kilmės valstybėje, kurioje buvo jo šeimos ir socialinio gyvenimo interesų centras. Kiti sudėtingi atvejai galėtų būti, kai palikėjas gyveno keliose valstybėse paeiliui arba keliavo iš vienos valstybės į kitą nė vienoje iš jų neįsikurdamas nuolat gyventi. Jei palikėjas buvo vienos iš tų valstybių pilietis arba visą savo pagrindinį turtą turėjo vienoje iš tų valstybių, jo pilietybė arba to turto vieta galėtų būti specialus veiksnys bendrai vertinant visas faktines aplinkybes;

(25) nustatydamas paveldėjimui taikytiną teisę, paveldėjimo klausimus nagrinėjanti institucija gali išimtiniais atvejais, jei, pavyzdžiui, palikėjas persikėlė į savo įprastinės gyvenamosios vietos valstybę palyginti neseniai prieš savo mirtį ir iš visų bylos aplinkybių aišku, kad jis buvo akivaizdžiai glaudžiau susijęs su kita valstybe, padaryti išvadą, kad paveldėjimui turėtų būti taikoma ne palikėjo įprastinės gyvenamosios vietos valstybės teisė, o valstybės, su kuria palikėjas buvo akivaizdžiai glaudžiau susijęs, teisė. Vis dėlto tokie akivaizdžiai glaudžiausi ryšiai neturėtų tapti papildomu siejamuoju veiksnium, kai tik nustatyti mirties dieną buvusią palikėjo įprastinę gyvenamąją vietą yra sudėtinga;

- (26) jokia šio reglamento nuostata neturėtų kliudyti teismui taikyti mechanizmus, skirtus užkirsti kelią teisės išvengimui, kaip antai *fraude à la loi* tarptautinės privatinės teisės kontekste;
- (27) šio reglamento taisyklės parengtos siekiant užtikrinti, kad paveldėjimo klausimus nagrinėjanti institucija dauguma atvejų taikytų savo teisę. Todėl šiame reglamente numatyti keli mechanizmai, kurie būtų taikomi tais atvejais, kai palikėjas savo palikimui reglamentuoti buvo pasirinkęs valstybės narės, kurios piliečiu jis buvo, teisę;
- (28) pagal vieną iš tokių mechanizmus susijusioms šalims turėtų būti leidžiama sudaryti susitarimą dėl teismo pasirinkimo, pasirenkant valstybės narės, kurios teisė pasirinkta, teismus. Visų pirma priklausomai nuo klausimo, kuriam taikomas susitarimas dėl teismo pasirinkimo, kiekvienu konkrečiu atveju turėtų būti nustatoma, ar susitarimą turėtų sudaryti visos su paveldėjimu susijusios šalys, ar kai kurios iš jų galėtų susitarti konkretų klausimą pateikti pasirinktam teismui – tuo atveju, jeigu to teismo sprendimas dėl to klausimo neturėtų įtakos kitų su paveldėjimu susijusių šalių teisėms;
- (29) jeigu paveldėjimo procesas pradedamas paties teismo iniciatyva, kaip daroma kai kuriose valstybėse narėse, tas teismas turėtų užbaigti procesą, jei šalys susitaria paveldėjimo klausimus išspręsti taikiai ne teismo tvarka valstybėje narėje, kurios teisė pasirinkta. Jeigu paveldėjimo procesas nepradedamas paties teismo iniciatyva, šiuo reglamentu šalims neturėtų būti užkirstas kelias paveldėjimo klausimus taikiai išspręsti ne teismo tvarka, pavyzdžiui, pas notarą jų pasirinktoje valstybėje narėje, jei tai įmanoma pagal tos valstybės narės teisę. Ši nuostata turėtų būti taikoma net ir tuo atveju, jei paveldėjimui taikytina teisė nėra tos valstybės narės teisė;
- (30) siekiant užtikrinti, kad visų valstybių narių teismai galėtų vienodais pagrindais naudotis jurisdikcija asmenų, kurių įprastinė gyvenamoji vieta mirties dieną nebuvo valstybėje narėje, palikimo atžvilgiu, šiame reglamente turėtų būti pateiktas baigtinis hierarchine tvarka išdėstytas pagrindų, kuriais remiantis gali būti naudojamosi tokia papildoma jurisdikcija, sąrašas;
- (31) siekiant visų pirma ištaisyti dėl atsisakymo vykdyti teisingumą susidariusią padėtį, į šį reglamentą turėtų būti įtraukta nuostata dėl *forum necessitatis*, pagal kurią valstybės narės teismui išimtinėmis aplinkybėmis būtų leidžiama priimti sprendimą paveldėjimo klausimu, glaudžiai susijusiu su trečiąja valstybe. Gali būti laikoma, kad tokios išimtinės aplinkybės yra tuomet, kai paaiškėja, kad atitinkamoje trečiojoje valstybėje procesas neįmanomas, pavyzdžiui, dėl pilietinio karo, arba kai pagrįstai negalima tikėtis, kad paveldėtojas pradės procesą ar jame dalyvaus toje valstybėje. Vis dėlto jurisdikcija remiantis *forum necessitatis* turėtų būti naudojama tik tuo atveju, kai byla yra pakankamai susijusi su teismo, į kurį kreiptasi, valstybe nare;
- (32) siekiant palengvinti įpėdinių ir testamentinės išskirtinės gavėjų, kurių įprastinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje sprendžiamas ar bus sprendžiamas paveldėjimo klausimas, gyvenimą, šiuo reglamentu bet kuriam asmeniui, kuris pagal paveldėjimui taikytiną teisę gali daryti pareiškimus dėl palikimo, testamentinės išskirtinės arba privalomosios palikimo dalies priėmimo ar atsisakymo arba dėl jo atsakomybės už palikimo skolas apribojimo, turėtų būti leidžiama daryti tokius pareiškimus valstybės narės, kurioje yra jo įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje numatyta forma tos valstybės narės teismuose. Tai neturėtų trukdyti daryti tokius pareiškimus kitose tos valstybės narės institucijose, kurios pagal nacionalinę teisę yra kompetentingos priimti pareiškimus. Asmenys, nusprendžiantys pasinaudoti galimybe daryti pareiškimus įprastinės gyvenamosios vietos valstybėje narėje, turėtų patys informuoti paveldėjimo klausimus nagrinėjantį ar nagrinėsiantį teismą ar instituciją apie tokių pareiškimų buvimą laikydamiesi paveldėjimui taikytinoje teisėje nustatytų terminų;
- (33) jei pagal paveldėjimui taikytiną teisę asmuo, pageidaujantis apriboti savo atsakomybę už paveldėtas skolas, privalo pradėti specialų teisinį procesą kompetentingame teisme, pavyzdžiui, inventorizavimo procedūrą, jis neturėtų turėti galimybės tokį veiksmą atlikti tiesiog padarydamas atitinkamą pareiškimą valstybės narės, kurioje yra jo įprastinė gyvenamoji vieta, teismuose arba kitose kompetentingose institucijose. Todėl pareiškimas, kurį asmuo tokiomis aplinkybėmis padaro valstybėje narėje, kurioje yra jo įprastinė gyvenamoji vieta, tos valstybės narės teisėje numatyta forma, taikant šį reglamentą neturėtų būti laikomas galiojančiu formos prasme, o dokumentai, kuriais pradedamas teisinis procesas, taikant šį reglamentą neturėtų būti laikomi pareiškimais;
- (34) siekiant darnaus teisingumo sistemos veikimo, skirtingose valstybėse narėse neturėtų būti priimami tarpusavyje nesuderinami teismo sprendimai. Tuo tikslu šiame reglamente turėtų būti numatytos bendros procesinės taisyklės, panašios į kituose Sąjungos teisės aktuose, susijusiuose su teisiniu bendradarbiavimu civilinėse bylose, numatytas taisykles;
- (35) viena iš tokių procesinių taisyklių yra *lis pendens* taisyklė, kuri taikoma, jeigu ta pati paveldėjimo byla iškeliama skirtinguose skirtingų valstybių narių teismuose. Pagal šią taisyklę bus nustatoma, kuris teismas turėtų pradėti nagrinėti paveldėjimo bylą;

- (36) atsižvelgiant į tai, kad kai kuriose valstybėse narėse paveldėjimo klausimus gali nagrinėti neteisminės institucijos, pavyzdžiui, notariai, kuriems neprivalomos šiuo reglamentu nustatytos jurisdikcijos normos, negalima atmesti galimybės, kad skirtingose valstybėse narėse tuo pačiu metu gali būti inicijuotas taikus sprendimo ne teismo tvarka procesas ir pradėtas su tuo pačiu paveldėjimo atveju susijęs teismo procesas, arba inicijuoti du su tuo pačiu paveldėjimo atveju susiję taikūs sprendimo ne teismo tvarka procesai. Tokiu atveju susitarti dėl tolesnių veiksmų turėtų dalyvaujančios šalys, sužinojusios apie vienu metu vykdomus procesus. Jeigu joms nepavyksta susitarti, paveldėjimo klausimą turėtų nagrinėti ir sprendimą dėl jo priimti teismai, kurie turi jurisdikciją pagal šį reglamentą;
- (37) siekiant suteikti piliečiams galimybę naudotis vidaus rinkos privalumais ir kartu užtikrinti jiems visišką teisinį tikrumą, šis reglamentas turėtų sudaryti jiems sąlygas iš anksto žinoti jų paveldėjimui taikytiną teisę. Turėtų būti nustatytos suderintos teisės kolizijos teisės normos, siekiant išvengti prieštarų rezultatų. Pagrindine norma turėtų būti užtikrinta, kad paveldėjimą reglamentuotų numatoma teisė, su kuria jis glaudžiai susijęs. Teisinio tikrumo sumetimais ir siekiant išvengti palikimo suskaidymo, ši teisė turėtų reglamentuoti visą palikimą, t. y. visą palikimą sudarantį turtą, neatsižvelgiant į turto pobūdį ir neatsižvelgiant į tai, ar turtas yra kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje valstybėje;
- (38) šiuo reglamentu piliečiams turėtų būti sudarytos galimybės pasirinkti paveldėjimui taikytiną teisę ir taip iš anksto organizuoti paveldėjimą. Tas pasirinkimas turėtų apsiriboti galimybe pasirinkti tik savo pilietybės valstybės teisę, siekiant užtikrinti ryšį tarp palikėjo ir pasirinktos teisės ir išvengti, kad tam tikra teisė būtų pasirenkama ketinant pakenkti asmenų, turinčių teisę gauti privalomąją palikimo dalį, teisėtiems lūkesčiams;
- (39) teisės pasirinkimas turėtų būti aiškiai nurodomas pareiškime, pateikiamame pareiškiant paskutinę valią dėl turto palikimo, arba parodomas tokios paskutinės valios sąlygomis. Galėtų būti laikoma, kad teisės pasirinkimas parodytas paskutine valia dėl turto palikimo, jeigu, pavyzdžiui, palikėjas, pareiškdamas savo paskutinę valią, nurodė konkrečias savo pilietybės valstybės teisės nuostatas arba kitais būdais paminėjo tą teisę;
- (40) teisės pasirinkimas pagal šį reglamentą turėtų galioti, net jeigu pasirinktoje teisėje paveldėjimo klausimus reglamentuojančios teisės pasirinkimas nėra numatytas. Vis dėlto remiantis pasirinkta teise turėtų būti nustatomas akto, kuriuo pasirenkama teisė, galiojimas turinio prasme, t. y., ar gali būti laikoma, kad teisę pasirenkantis asmuo suvokė, ką daro pasirinkdamas teisę, ir su tuo sutiko. Ta pati tvarka turėtų būti taikoma aktui dėl teisės pasirinkimo pakeitimo arba panaikinimo;
- (41) taikant šį reglamentą, asmens pilietybės arba kelių pilietybių nustatymas turėtų būti vienas iš preliminarinių klausimų, kuriuos reikia išspręsti. Klausimui, ar asmuo laikomas valstybės piliečiu, šis reglamentas netaikomas ir šį klausimą reglamentuoja nacionalinė teisė, įskaitant, kai taikoma, tarptautines konvencijas, visapusiškai laikantis Europos Sąjungos bendrųjų principų;
- (42) nustatyta paveldėjimui taikytina teisė turėtų reglamentuoti paveldėjimą nuo palikimo atsiradimo iki palikimą sudarančio turto, nuosavybės perdavimo paveldėtojams, kaip nustatyta toje teisėje. Ji turėtų apimti klausimus, susijusius su palikimo administravimu ir atsakomybe už palikimo skolas. Paveldėtų skolų apmokėjimui, atsižvelgiant visų pirma į paveldėjimui taikytiną teisę, gali būti taikomas principas, kad turi būti atsižvelgta į konkrečią kreditorių eilę;
- (43) taikant šiame reglamente nustatytas jurisdikcijos normas tam tikrais atvejais gali susidaryti situacija, kai teismas, kurio jurisdikcijai priklauso priimti sprendimą dėl paveldėjimo, netaikys savo teisės. Tokiai situacijai susidarius valstybėje narėje, pagal kurios teisę privaloma paskirti palikimo administratorių, šiuo reglamentu turėtų būti leidžiama tos valstybės narės teismams, jei į juos buvo kreiptasi, pagal savo teisę paskirti vieną ar daugiau tokių administratorių. Šia nuostata neturėtų būti užkirstas kelias šalių pasirinkimui paveldėjimo klausimus išspręsti taikiai ne teismo tvarka kitoje valstybėje narėje, jei tai įmanoma pagal tos valstybės narės teisę. Siekiant užtikrinti sklandų paveldėjimui taikytinos teisės ir valstybės narės, kurios teismas skiria administratorių (-ius), teisės koordinavimą, teismas turėtų paskirti asmenį (-is), kuris (-ie) būtų įgaliotas (-i) administruoti palikimą pagal paveldėjimui taikytiną teisę, pavyzdžiui, palikėjo testamentą vykdytoją, pačius įpėdinius arba, jei to reikalaujama pagal paveldėjimui taikytiną teisę, administruojančiąją trečiąją šalį. Vis dėlto konkrečiais atvejais, kai to reikalaujama pagal jų teisę, teismai gali paskirti administruojančiąją trečiąją šalį net ir tuomet, kai tai nenumatyta pagal paveldėjimui taikytiną teisę. Jei palikėjas yra paskyręs testamentą vykdytoją, iš šio asmens negali būti atimti jo įgaliojimai, išskyrus atvejus, kai pagal paveldėjimui taikytiną teisę leidžiama šiuos įgaliojimus nutraukti;
- (44) valstybėje narėje, į kurios teismą buvo kreiptasi, paskirtų administratorių įgaliojimai turėtų apimti administravimo įgaliojimus, kuriais jie gali naudotis pagal paveldėjimui taikytiną teisę. Taigi tuo atveju, jei, pavyzdžiui, administratoriumi paskirtas įpėdinis, jis turėtų būti įgaliotas administruoti palikimą, kuris pagal tą teisę tektų įpėdiniui. Jei

administravimo įgaliojimų, kuriais galima naudotis pagal paveldėjimui taikytiną teisę, nepakanka tam, kad būtų išsaugotas palikimo turtas arba apsaugotos kreditorių ar kitų asmenų, laidavusių už palikėjo skolas, teisės, valstybėje narėje, į kurios teisumą buvo kreiptasi, paskirtas (-i) administratorius (-iai) gali papildomai naudotis administravimo įgaliojimais, kurie šiuo tikslu numatyti pagal tos valstybės narės teisę. Tokie papildomai suteikiami įgaliojimai galėtų apimti, pavyzdžiui, įgaliojimą sudaryti palikimo turto ir skolų, kurios turi būti padengtos iš palikimo, sąrašą, informuoti kreditorius apie palikimo atsiradimą ir paraginti juos pareikšti savo reikalavimus, be to, imtis bet kokių laikinųjų priemonių, įskaitant apsaugos priemones, siekiant apsaugoti palikimo turtą. Administratoriaus, kuris papildomai naudoja tokiais įgaliojimais, atlikti veiksmai turėtų atitikti paveldėjimui taikytinos teisės reikalavimus, susijusius su paveldimo turto nuosavybės perdavimu, įskaitant bet kokių paveldėtojų prieš paskiriant administratorių sudarytą sandorį, atsakomybę už palikimo skolas ir paveldėtojų teisėmis, įskaitant prireikus teisę priimti palikimą arba jo atsisakyti. Tokie veiksmai galėtų apimti, pavyzdžiui, turto perdavimą arba skolų sumokėjimą tik tais atvejais, kai tai leidžiama pagal paveldėjimui taikytiną teisę. Jei pagal paveldėjimui taikytiną teisę dėl administruojančios trečiosios šalies paskyrimo keičiasi įpėdinių atsakomybė, į šį atsakomybės pasikeitimą turėtų būti atsižvelgiama;

- (45) šiuo reglamentu neturėtų būti užkertama galimybė kreditoriams, pavyzdžiui, per savo atstovą, imtis tolesnių pagal nacionalinę teisę numatytų veiksmų, prireikus laikantis atitinkamų Sąjungos aktų ir siekiant apsaugoti savo teises;
- (46) šiuo reglamentu turėtų būti leidžiama teikti informaciją apie palikimo atsiradimą galimiems kreditoriams kitose valstybėse narėse, kuriose yra turtas. Todėl šio reglamento taikymo kontekste reikėtų atsižvelgti į galimybę sukurti priemonę, prireikus naudojantis e. teisingumo portalu, siekiant galimiems kreditoriams iš kitų valstybių narių sudaryti sąlygas susipažinti su atitinkama informacija, kad jie galėtų pareikšti savo reikalavimus;
- (47) paveldėjimui taikytinoje teisėje turėtų būti nustatyta, kas yra paveldėtojai kiekvieno konkreto paveldėjimo atveju. Pagal daugumos valstybių teisę terminas „paveldėtojai“ apimtų įpėdinius ir testamentinės išskirtinės gavėjus bei asmenis, turinčius teisę gauti privalomąją palikimo dalį, nors, pavyzdžiui, testamentinės išskirtinės gavėjų teisinė padėtis pagal kiekvienos valstybės teisę nėra vienoda. Pagal kai kurių valstybių teisę testamentinės išskirtinės gavėjui iš palikimo gali būti tiesiogiai perduodama tam tikra dalis, o pagal kitų valstybių teisę testamentinės išskirtinės gavėjas gali įgyti tik teisę pateikti reikalavimą įpėdinių atžvilgiu;
- (48) siekiant užtikrinti asmenų, norinčių iš anksto suplanuoti paveldėjimą, teisinį tikrumą, šiame reglamente turėtų būti nustatyta speciali teisės kolizijos teisės norma, reglamentuojanti paskutinės valios dėl turto palikimo priimtinumą ir galiojimą turinio prasme. Siekiant užtikrinti vienodą tos normos taikymą, šiame reglamente turėtų būti išvardyta, kurie elementai turėtų būti laikomi su galiojimu turinio prasme susijusiais elementais. Išnagrinėjus, ar paskutinė valia dėl turto palikimo yra galiojanti turinio prasme, gali būti padaryta išvada, kad ta valia yra teisėje nenumatyta;
- (49) paveldėjimo susitarimas yra tokios rūšies paskutinė valia dėl turto palikimo, kuri nėra vienodai priimtina ir pripažįstama valstybėse narėse. Siekiant, kad pagal paveldėjimo susitarimą įgytas paveldėjimo teisės būtų paprasčiau pripažinti valstybėse narėse, šiame reglamente turėtų būti nustatyta, kuri teisė turėtų reglamentuoti tokių susitarimų priimtinumą, jų galiojimą turinio prasme ir jų privalomąjį pobūdį šalių tarpusavio santykiuose, įskaitant jų panaikinimo sąlygas;
- (50) pagal šį reglamentą paskutinės valios dėl turto palikimo priimtinumą ir galiojimą turinio prasme, o paveldėjimo susitarimų atveju – tokių susitarimų privalomąjį pobūdį šalių tarpusavio santykiuose – reglamentuosianti teisė neturėtų daryti poveikio asmenų, kurie pagal paveldėjimui taikytiną teisę turi teisę gauti privalomąją palikimo dalį arba kitą teisę, kurios negali atimti asmuo, su kurio palikimu tai yra susiję, teisėms;
- (51) kai šiame reglamente daroma nuoroda į teisę, kuri būtų buvusi taikytina paskutinę valią dėl turto palikimo pareiškusio asmens palikimo paveldėjimui, jeigu jis būtų miręs atitinkamai paskutinės valios pareiškimo, pakeitimo arba panaikinimo dieną, tokia nuoroda turėtų būti suprantama kaip nuoroda į valstybės, kurioje tą dieną buvo atitinkamo asmens įprastinė gyvenamoji vieta, teisę arba, jeigu jis buvo pasirinkęs teisę pagal šį reglamentą, valstybės, kurios piliečiu jis buvo tą dieną, teisę;
- (52) šis reglamentas turėtų reglamentuoti visų raštu sudarytų paskutinės valios dėl turto palikimo pareiškimų formos galiojimą, taikant taisykles, kurios atitinka 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos dėl įstatymų, susijusių su testamentinės valios forma, kolizijos normas. Nustatydama, ar tam tikra paskutinė valia dėl turto palikimo galioja formos prasme pagal šį reglamentą, kompetentinga institucija turėtų neatsižvelgti į tarptautinio elemento sukūrimą apgaulės būdu siekiant išvengti galiojimo formos prasme taisyklių;

- (53) šiame reglamente teisės nuostatos, kuriomis ribojamos leidžiamos paskutinės valios dėl turto palikimo pareiškimo formos pagal tam tikras paskutinę valią pareiškiančio asmens ypatybes, pavyzdžiui, jo amžių, turėtų būti laikomos susijusiomis su formos aspektais. Tai neturėtų būti aiškinama taip, kad pagal šį reglamentą paskutinės valios dėl turto palikimo galiojimui formos prasme taikytinoje teisėje turėtų būti nustatyta, ar nepilnametis gali pareikšti paskutinę valią dėl turto palikimo. Toje teisėje turėtų būti tik nustatyta, ar dėl tam tikros asmens ypatybės, kaip antai nepilnametystės, asmuo negali pareikšti paskutinės valios dėl turto palikimo tam tikra forma;
- (54) atsižvelgiant į ekonomines, šeimos ar socialines priežastis, tam tikram nekilnojamajam turtui, tam tikroms įmonėms ir kitų specialių rūšių turtui jų buvimo vietos valstybėje narėje taikomos specialios normos, kuriomis nustatomi apribojimai, susiję su to turto paveldėjimu arba turintys jam įtakos. Šiuo reglamentu turėtų būti užtikrintas tokių specialių normų taikymas. Tačiau, siekiant išlaikyti suderinamumą su šio reglamento bendruoju tikslu, ši paveldėjimui taikytinos teisės taikymo išimtis turi būti aiškinama griežtai. Todėl nei teisės kolizijos teisės normos, pagal kurias nekilnojamajam turtui turi būti taikoma kita teisė nei kilnojamajam turtui taikoma teisė, nei nuostatos, kuriomis numatoma didesnė privalomoji palikimo dalis nei numatyta paveldėjimui taikytinoje teisėje pagal šį reglamentą, negali būti laikomos specialiomis normomis, kuriomis nustatomi apribojimai, susiję su tam tikro turto paveldėjimu arba turintys jam įtakos;
- (55) siekiant užtikrinti vienodą atvejų, kai nėra aiški dviejų arba daugiau asmenų, kurių palikimą reglamentuotų skirtinga teisė, mirties eilės tvarka, traktavimą, šiame reglamente turėtų būti nustatyta taisyklė, numatanti, kad nė vienas iš palikėjų neturi paveldėjimo teisių kito ar kitų palikėjo (-ų) atžvilgiu;
- (56) gali būti atvejų, kai į palikimą nėra pretendentų. Skirtingų valstybių teisė tokius atvejus reglamentuoja skirtingai. Pagal kai kurių valstybių teisę valstybė gali pretenduoti į nepriimtą palikimą kaip įpėdinė, neatsižvelgiant į tai, kur yra tas turtas. Pagal kai kurių kitų valstybių teisę valstybė gali perimti tik jos teritorijoje esantį turtą. Todėl šiame reglamente turėtų būti nustatyta taisyklė, numatanti, kad paveldėjimui taikytinos teisės taikymas neturėtų trukdyti tam tikrai valstybei narei pagal savo teisę perimti jos teritorijoje esantį turtą. Vis dėlto siekiant užtikrinti, kad ši taisyklė nepakenktų palikimo kreditoriams, turėtų būti įtraukta išlyga, pagal kurią kreditoriai turėtų turėti galimybę prašyti patenkinti jų reikalavimus iš viso palikimo turto, neatsižvelgiant į jo buvimo vietą;
- (57) šiame reglamente nustatytų teisės kolizijos teisės normų taikymas gali lemti trečiosios valstybės teisės taikymą. Tokiais atvejais turėtų būti atsižvelgta į tos valstybės tarptautinės privatinės teisės normas. Jeigu tose normose numatytas *renvoi* į valstybės narės teisę arba į trečiosios valstybės, kuri paveldėjimui taikytų savo teisę, teisę, siekiant užtikrinti tarptautinį nuoseklumą toks *renvoi* turėtų būti pripažintas. Vis dėlto *renvoi* neturėtų būtų taikomas tais atvejais, kai palikėjas taikytina teise yra pasirinkęs trečiosios valstybės teisę;
- (58) siekiant užtikrinti viešuosius interesus, valstybių narių teismams ir kitoms kompetentingoms institucijoms, nagrinėjančioms paveldėjimo klausimus, turėtų būti suteikta galimybė išimtinėmis aplinkybėmis nepaisyti tam tikrų užsienio teisės nuostatų, jeigu tokių nuostatų taikymas konkrečiu atveju būtų akivaizdžiai nesuderinamas su atitinkamos valstybės narės viešąja tvarka (*ordre public*). Vis dėlto teismai ar kitos kompetentingos institucijos neturėtų galėti taikyti viešosios tvarkos išimties, siekdami nepaisyti kitos valstybės teisės arba atsisakyti pripažinti (arba, atitinkamais atvejais, atsisakyti priimti) arba vykdyti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, autentišką dokumentą arba teisminį susitarimą, jei tai prieštarautų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijai, ypač jos 21 straipsniui, kuriuo draudžiama bet kokios formos diskriminacija;
- (59) atsižvelgiant į šio reglamento bendrąjį tikslą – užtikrinti valstybėse narėse priimtų teismo sprendimų paveldėjimo klausimais tarpusavio pripažinimą, neatsižvelgiant į tai, ar tokie sprendimai priimami ginčo ar ne ginčo proceso tvarka, šiame reglamente turėtų būti nustatytos teismo sprendimų pripažinimo, vykdytinumo ir vykdytumo taisyklės, panašios į kituose Sąjungos teisės aktuose, susijusiuose su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse bylose, numatytas taisykles;
- (60) siekiant atsižvelgti į skirtingas valstybių narių sistemas, skirtas paveldėjimo klausimams nagrinėti, šiuo reglamentu turėtų būti užtikrintas autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimas ir vykdytinumas visose valstybėse narėse;
- (61) autentiški dokumentai kitoje valstybėje narėje turėtų turėti tokią pačią įrodomąją galią kaip ir kilmės valstybėje narėje arba kuo panašesnę galią. Nustatant konkretaus autentiško dokumento įrodomąją galią kitoje valstybėje narėje arba kuo panašesnę galią, turėtų būti remiamasi autentiško dokumento įrodomosios galios pobūdžiu ir apimtimi kilmės valstybėje narėje. Todėl tai, kokią įrodomąją galią konkretus autentiškas dokumentas turėtų turėti kitoje valstybėje narėje, priklausys nuo kilmės valstybės narės teisės;

- (62) autentiško dokumento „autentiškumas“ turėtų būti savarankiška koncepcija, kuri apimtų tokius elementus kaip dokumento tikrumas, dokumento oficialūs rekvizitai, dokumentą sudarančios institucijos įgaliojimai ir procedūra, kurią taikant sudaromas dokumentas. Ji taip pat turėtų apimti faktinius elementus, kuriuos atitinkama institucija užfiksuoja autentiškame dokumente, pavyzdžiui, tai, kad nurodytos šalys nurodytą datą atvyko į tą instituciją ir kad jos padarė nurodytus pareiškimus. Šalis, norinti užginčyti autentiško dokumento autentiškumą, turėtų tai padaryti autentiško dokumento kilmės valstybės narės kompetentingame teisme pagal tos valstybės narės teisę;
- (63) terminas „autentiškame dokumente užfiksuoti teisiniai veiksmai arba teisiniai santykiai“ turėtų būti aiškinamas kaip nuoroda į autentiškame dokumente užfiksuoto turinio esmę. Autentiškame dokumente užfiksuoti teisiniai veiksmai galėtų būti, pavyzdžiui, šalių susitarimas dėl palikimo padalijimo ar paskirstymo, arba testamentas ar paveldėjimo susitarimas, arba kitas ketinimų pareiškimas. Teisiniai santykiai galėtų būti, pavyzdžiui, įpėdinių ir kitų paveldėtojų pagal paveldėjimui taikytiną teisę, jų atitinkamų palikimo dalių ir privalomosios palikimo dalies egzistavimo arba kitų faktų pagal paveldėjimui taikytiną teisę nustatymas. Šalis, norinti užginčyti autentiškame dokumente užfiksuotus teisinius veiksmus arba teisinius santykius, turėtų tai padaryti jurisdikciją pagal šį reglamentą turinčiuose teismuose, kurie sprendimą dėl ieškinio turėtų priimti pagal paveldėjimui taikytiną teisę;
- (64) jeigu su autentiškame dokumente užfiksuotais teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais susijęs klausimas iškeliamas kaip nepagrindinis klausimas valstybės narės teismo procese, pastarasis teismas turėtų turėti jurisdikciją nagrinėti tą klausimą;
- (65) tol, kol nagrinėjamas ieškiny, užginčytas autentiškas dokumentas neturėtų turėti jokios įrodomosios galios valstybėje narėje, kuri nėra kilmės valstybė narė. Jeigu ieškiny yra tik dėl konkretaus klausimo, susijusio su autentiškame dokumente užfiksuotais teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais, kol nagrinėjamas ieškiny, užginčytas autentiškas dokumentas neturėtų turėti jokios įrodomosios galios ginčijamo klausimo atžvilgiu valstybėje narėje, kuri nėra kilmės valstybė narė. Autentiškas dokumentas, kuris jį užginčijus yra paskelbtas negaliojančiu, nebeturėtų turėti jokios įrodomosios galios;
- (66) kai taikant šį reglamentą institucijai pateikiami du nesusuderinami autentiški dokumentai, ji turėtų įvertinti klausimą, kuriam autentiškam dokumentui turėtų būti teikiama pirmenybė atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes (arba neteikiama nė vienam dokumentui). Jeigu atsižvelgiant į tas aplinkybes nėra aišku, kuriam autentiškam dokumentui turėtų būti teikiama pirmenybė (arba neteikiama nė vienam dokumentui), sprendimą dėl šio klausimo turėtų priimti teismai, turintys jurisdikciją pagal šį reglamentą, arba, tuo atveju, jei klausimas proceso metu iškeliamas kaip nepagrindinis klausimas – teismas, kuriame vyksta tas procesas. Tuo atveju, jei yra nesusuderinami autentiškas dokumentas ir teismo sprendimas, turėtų būti atsižvelgta į teismo sprendimų nepripažinimo pagrindus pagal šį reglamentą;
- (67) siekiant užtikrinti, kad tarpvalstybinio pobūdžio paveldėjimo klausimai Sąjungoje būtų sprendžiami greitai, sklandžiai ir veiksmingai, įpėdiniams, testamentinės išskirtinės gavėjams, testamentinio vykdytojams arba palikimo administratoriams turėtų būti suteikta galimybė lengvai įrodyti savo statusą ir (arba) teises bei įgaliojimus kitoje valstybėje narėje, pavyzdžiui, valstybėje narėje, kurioje yra paveldimas turtas. Siekiant suteikti jiems šią galimybę, šiame reglamente turėtų būti numatyta sukurti vienodą pažymėjimą – Europos paveldėjimo pažymėjimą (toliau – pažymėjimas), kuris būtų išduodamas naudoti kitoje valstybėje narėje. Siekiant atsižvelgti į subsidiarumo principą, šis pažymėjimas neturėtų pakeisti valstybės narės panašiais tikslais naudojamų vidaus dokumentų;
- (68) pažymėjimą išduodanti institucija turėtų atsižvelgti į formalumus, kurių reikalaujama laikytis registruojant nekilnojamąjį turtą valstybėje narėje, kurioje tvarkomas registras. Tuo tikslu šiame reglamente turėtų būti numatyta, kad valstybės narės keistųsi informacija apie tokius formalumus;
- (69) pažymėjimo naudojimas neturėtų būti privalomas. Tai reiškia, kad asmenys, turintys teisę pateikti paraišką gauti pažymėjimą, to daryti neprivalėtų, o galėtų naudotis kitais dokumentais, numatytais šiame reglamente (teismo sprendimais, autentiškais dokumentais ir teisiniais susitarimais). Vis dėlto jokia institucija ar asmuo, kuriai (-iam) pateikiamas kitoje valstybėje narėje išduotas pažymėjimas, neturėtų turėti teisės reikalauti vietoj pažymėjimo pateikti teismo sprendimą, autentišką dokumentą ar teisminį susitarimą;
- (70) pažymėjimas turėtų būti išduodamas valstybėje narėje, kurios teismai turi jurisdikciją pagal šį reglamentą. Kiekviena valstybė narė savo vidaus teisės aktuose turėtų pati nustatyti, kurios institucijos turi būti kompetentingos išduoti pažymėjimą, nesvarbu, ar tai būtų teismai, kaip apibrėžta šiame reglamente, ar kitos institucijos, kurios yra kompetentingos nagrinėti paveldėjimo klausimus, pavyzdžiui, notariai. Kiekviena valstybė narė savo vidaus teisės aktuose taip pat turėtų pati nustatyti, ar išduodančioji institucija į išdavimo procesą gali įtraukti kitas kompetentingas įstaigas, pavyzdžiui, įstaigas, kompetentingas vietoj priesaikos priimti įstatymų numatytus

pareiškimus. Valstybės narės turėtų pranešti Komisijai atitinkamą informaciją, susijusią su jų išduodančiosiomis institucijomis, kad šią informaciją būtų galima paskelbti viešai;

(71) pažymėjimas turėtų turėti tokį patį poveikį visose valstybėse narėse. Jis neturėtų pats savaime suteikti vykdytinios teisės, o turėtų turėti įrodomąją galią, ir turėtų būti preziumuojama, kad jame tiksliai pateikiami faktai, nustatyti pagal paveldėjimui taikytiną teisę arba pagal kitą konkrečioms faktams, pavyzdžiui, paskutinės valios dėl turto palikimo galiojimui turinio prasme, taikytiną teisę. Pažymėjimo įrodomoji galia neturėtų apimti elementų, kuriems netaikomas šis reglamentas, pavyzdžiui, giminytės ryšių klausimų arba klausimo dėl to, ar konkretus turtas priklausė palikėjui. Asmenims, kurie atlieka mokėjimus arba perduoda paveldimą turtą asmeniui, kuris, kaip nurodyta pažymėjime, turi teisę priimti tokį mokėjimą arba perimti turtą kaip įpėdinis arba testamentinės išskirtinės gavėjas, turėtų būti suteikta tinkama apsauga, jeigu jie veikė sąžiningai remdamiesi pažymėjime patvirtintos informacijos tikslumu. Tokia pati apsauga turėtų būti suteikta asmenims, kurie, remdamiesi pažymėjime patvirtintos informacijos tikslumu, perka arba gauna paveldimą turtą iš asmens, kuris, kaip nurodyta pažymėjime, turi teisę disponuoti tokiu turtu. Tokia apsauga turėtų būti užtikrinama, jei pateikiamos dar galiojančios patvirtintos kopijos. Tai, ar toks trečiojo asmens atliekamas turto įsigijimas galioja, neturėtų būti nustatoma pagal šį reglamentą;

(72) kompetentinga institucija turėtų išduoti pažymėjimą gavusi prašymą. Pažymėjimo originalas turėtų likti išduodančiojoje institucijoje, kuri pareiškėjui ir kitiems teisėtą interesą įrodžiusiems asmenims turėtų išduoti vieną ar kelias patvirtintas pažymėjimo kopijas. Tai neturėtų užkirsti kelio valstybėms narėms, laikantis nacionalinių taisyklių dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais, leisti su pažymėjimo kopijomis susipažinti gyventojams. Šiame reglamente turėtų būti numatytos teisių gynimo priemonės siekiant užginčyti išduodančiosios institucijos sprendimus, įskaitant sprendimus atsisakyti išduoti pažymėjimą. Jei pažymėjimas ištaisomas, pakeičiamas arba panaikinamas, išduodančioji institucija turėtų apie tai informuoti asmenis, kuriems buvo išduotos patvirtintos kopijos, kad būtų užkirstas kelias netinkamam tokių kopijų naudojimui;

(73) valstybių narių prisiimtų tarptautinių įsipareigojimų laikymasis reiškia, kad šis reglamentas neturėtų daryti poveikio tarptautinių konvencijų, kurių šalimis šio reglamento priėmimo metu yra viena ar kelios valstybės narės, taikymui. Visų pirma valstybės narės, kurios yra 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos dėl įstatymų, susijusių su testamentinės valios forma, kolizijos Susitariančiosios Šalys, turėtų turėti galimybę vietoj šio reglamento nuostatų toliau taikyti tos konvencijos nuostatas dėl

testamentų ir bendrųjų testamentų galiojimo formos prasme. Vis dėlto siekiant suderinamumo su šio reglamento bendraisiais tikslais, šis reglamentas valstybių narių santykiuose turėtų turėti viršenybę išimtinai dviejų ar daugiau valstybių narių sudarytų konvencijų atžvilgiu tiek, kiek tokios konvencijos yra susijusios su šio reglamento reglamentuojamais klausimais;

(74) šis reglamentas neturėtų kliudyti valstybėms narėms, kurios yra 1934 m. lapkričio 19 d. Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos konvencijos, apimančios tarptautinės privatinės teisės nuostatas dėl paveldėjimo, testamentų ir palikimo administravimo, Šalys, toliau taikyti tam tikrą tos konvencijos nuostatą, patikslintą valstybių, kurios yra tos konvencijos Šalys, tarpvyriausybiniu susitarimu;

(75) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas šio reglamento taikymui, turėtų būti numatyta valstybių narių pareiga pranešti tam tikrą informaciją apie savo teisės aktus ir procedūras, susijusius su paveldėjimu, per Tarybos sprendimu 2001/470/EB ⁽¹⁾ sukurtą Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose. Siekiant, kad *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* būtų galima laiku paskelbti visą informaciją, susijusią su šio reglamento taikymu praktikoje, valstybės narės taip pat turėtų pranešti tokią informaciją Komisijai prieš pradėdant taikyti šį reglamentą;

(76) taip pat, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas šio reglamento taikymui ir suteikti galimybę naudotis moderniomis ryšių technologijomis, turėtų būti nustatytos liudijimų, kurie turi būti pateikti teikiant prašymą paskelbti teismo sprendimą, autentišką dokumentą arba teisminį susitarimą vykdytinu, ir teikiant paraišką gauti Europos paveldėjimo pažymėjimą, standartinės formos; taip pat turėtų būti nustatyta paties pažymėjimo standartinė forma;

(77) apskaičiuojant šiame reglamente numatytus laikotarpius ir terminus, turėtų būti taikomas 1971 m. birželio 3 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, nustatantis terminams, datoms ir laikotarpiams taikytinas taisykles ⁽²⁾;

(78) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl liudijimų ir formų, susijusių su teismo sprendimų, teisminių susitarimų, autentiškų dokumentų paskelbimo vykdytiniais bei Europos paveldėjimo pažymėjimu, nustatymo ir vėlesnių dalinių pakeitimų. Tais

⁽¹⁾ OL L 174, 2001 6 27, p. 25.

⁽²⁾ OL L 124, 1971 6 8, p. 1.

įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽¹⁾;

- (79) patariamoji procedūra Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnyje nustatyta tvarka turėtų būti taikoma įgyvendinimo aktu, kuriais nustatomi ir vėliau iš dalies keičiami šiame reglamente numatyti liudijimai ir formos, priėmimui;
- (80) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. laisvo asmenų judėjimo, galimybės piliečiams iš anksto organizuoti paveldėjimą Sąjungoje ir įpėdinių bei testamentinės išskirtinės gavėjų ir palikėjo artimųjų, taip pat palikėjo kreditorių teisių apsaugos, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl šio reglamento masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (81) šiuo reglamentu laikomasi pagrindinių teisių ir principų, įtvirtintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Valstybių narių teismai ir kitos kompetentingos institucijos turi taikyti šį reglamentą laikydamiesi tų teisių ir principų;
- (82) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius tos valstybės narės nedalyvauja priimančios šį reglamentą ir jis joms nėra privalomas ar taikomas. Tačiau tai neturi poveikio Jungtinės Karalystės ir Airijos galimybei pranešti apie savo ketinimą pripažinti šį reglamentą po jo priėmimo pagal minėto protokolo 4 straipsnį;
- (83) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimančios šį reglamentą ir jis jai nėra privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas palikėjų palikimų paveldėjimui. Jis netaikomas mokesčių, muitų ar administraciniams klausimams.
2. Šis reglamentas netaikomas:
 - a) klausimams, susijusiems su fizinių asmenų statusu, šeiminiiais santykiais ir santykiais, kurie pagal jiems taikytiną teisę laikomi sukeliančiais panašias pasekmes;
 - b) fizinių asmenų veiksnui, nedarant poveikio 23 straipsnio 2 dalies c punkto ir 26 straipsnio taikymui;
 - c) klausimams, susijusiems su fizinio asmens dingimu, nebuvimu ar tariama mirtimi;
 - d) klausimams, susijusiems su sutuoktinių turto režimais ir santykių, kurie pagal jiems taikytiną teisę laikomi sukeliančiais panašias pasekmes į santuoką, turto režimais;
 - e) išlaikymo prievolėms, išskyrus dėl mirties kylančias prievoles;
 - f) žodžiu pareikštos paskutinės valios dėl turto palikimo galiojimui formos prasme;
 - g) teisėms ir turtui, atsiradusiems arba perduotiems kitais būdais nei paveldėjimo teise, pavyzdžiui, gavus dovanų, įgijus bendrą nuosavybę, į kurią turi teisę pergyvenęs bendrasavininkis, dalyvaujant pensijų kaupimo sistemose, sudarius draudimo sutartis ir panašaus pobūdžio susitarimus, nedarant poveikio 23 straipsnio 2 dalies i punkto taikymui;
 - h) klausimams, kuriuos reglamentuoja bendrovėms ir kitiems juridinio asmens statusą turintiems ar neturintiems subjektams taikytina teisė, pavyzdžiui, bendrovių ir kitų juridinio asmens statusą turinčių ar neturinčių subjektų steigimo aktų ir įstatų, kuriuose nustatoma, kas bus daroma su akcijomis po narių mirties, nuostatomis;

⁽¹⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

- i) bendrovių ir kitų juridinio asmens statusą turinčių ar neturinčių subjektų likvidavimui, panaikinimui ir susijungimui;
- j) patikos fondų steigimui, administravimui bei likvidavimui;
- k) teisių *in rem* pobūdžiui; ir
- l) visoms registre įregistruotoms teisėms į nekilnojamąjį ar kilnojamąjį turtą, įskaitant tokių teisių įregistravimui keliamus teisinius reikalavimus, ir tokių teisių įregistravimo arba jų neįregistravimo registre pasekmėms.
- f) vykdymo valstybė narė – valstybė narė, kurioje prašoma paskelbti vykdytinu arba vykdyti teismo sprendimą, teisminį susitarimą ar autentišką dokumentą;
- g) teismo sprendimas – valstybės narės teismo priimtas sprendimas paveldėjimo byloje, neatsižvelgiant į tai, kaip tas sprendimas gali būti įvardijamas, įskaitant teismo pareigūno sprendimą dėl teismo proceso išlaidų nustatymo;
- h) teisminis susitarimas – teismo patvirtintas arba teismo proceso metu sudarytas susitarimas paveldėjimo klausimais;

2 straipsnis

Kompetencija paveldėjimo klausimais valstybėse narėse

Šiuo reglamentu nedaromas poveikis valstybių narių institucijų kompetencijai spręsti paveldėjimo klausimus.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente:

- a) paveldėjimas – palikėjo palikimo paveldėjimas, apimantis visas turto, teisių ir pareigų perdavimo dėl mirties formas, neatsižvelgiant į tai, ar tai yra savanoriškas perdavimas pagal paskutinę valią dėl turto palikimo, ar perdavimas netestamentinio paveldėjimo atveju;
- b) paveldėjimo susitarimas – susitarimas, įskaitant iš dėl sudarytų tarpusavio testamentų išplaukiantį susitarimą, kuriuo už atlygį arba nemokamai sukuriamos, keičiamos arba panaikinamos teisės į būsimą vieno arba daugiau asmenų, kurie yra susitarimo šalys, palikimą ar palikimus;
- c) bendrasis testamentas – dviejų arba daugiau asmenų sudarytas testamentas, išdėstytas viename dokumente;
- d) paskutinė valia dėl turto palikimo – testamentas, bendrasis testamentas arba paveldėjimo susitarimas;
- e) kilmės valstybė narė – valstybė narė, kurioje buvo priimtas teismo sprendimas, patvirtintas ar sudarytas teisminis susitarimas, parengtas autentiškas dokumentas arba išduotas Europos paveldėjimo pažymėjimas;

i) grindžiamas parašu ir autentiško dokumento turiniu; ir

ii) buvo nustatytas viešosios institucijos arba kitos tuo tikslu kilmės valstybės narės įgaliotos institucijos.

2. Šiame reglamente terminas „teismas“ reiškia bet kokią teisminę instituciją ir visas kitas institucijas bei teisės specialistus, turinčius kompetenciją paveldėjimo klausimais, kurie vykdo teismines funkcijas arba vykdo veiklą vadovaudamiesi teisminės institucijos suteiktais įgaliojimais, arba vykdo veiklą prižiūrimi teisminės institucijos su sąlyga, kad tokios kitos institucijos ir teisės specialistai užtikrina nešališkumo garantijas ir visų šalių teisę būti išklausytoms, ir su sąlyga, kad jų sprendimai pagal valstybės narės, kurioje jie vykdo veiklą, teisę:

- a) gali būti apskųsti teisminei institucijai arba jos peržiūrimi; ir
- b) turi panašią galią ir poveikį kaip ir teisminės institucijos sprendimas dėl to paties klausimo.

Valstybės narės pagal 79 straipsnį praneša Komisijai apie pirmoje pastraipoje nurodytas kitas institucijas ir teisės specialistus.

II SKYRIUS

JURISDIKCIJA

4 straipsnis

Bendroji jurisdikcija

Jurisdikciją priimti sprendimą dėl viso palikimo paveldėjimo turi tos valstybės narės, kurioje mirties dieną buvo palikėjo įprastinė gyvenamoji vieta, teismai.

5 straipsnis

Susitarimas dėl teismo pasirinkimo

1. Jei palikėjo pasirinkta teisė jo palikimui reglamentuoti pagal 22 straipsnį yra valstybės narės teisė, atitinkamos šalys gali susitarti, kad tos valstybės narės teismas arba teismai turi išimtinę jurisdikciją priimti sprendimą dėl bet kurio paveldėjimo klausimo.

2. Toks susitarimas dėl teismo pasirinkimo turi būti sudaromas raštu, nurodant datą ir pasirašant atitinkamoms šalims. Visi elektroninėmis priemonėmis perduoti pranešimai, kuriais ilgam laikui užfiksuojamas susitarimas, laikomi lygiaverčiais rašytiniam susitarimui.

6 straipsnis

Jurisdikcijos atsisakymas teisės pasirinkimo atveju

Jei palikėjo pasirinkta teisė jo palikimui reglamentuoti pagal 22 straipsnį yra valstybės narės teisė, teismas, į kurį kreiptasi pagal 4 arba 10 straipsnį:

- a) gali vienos iš proceso šalių prašymu atsisakyti jurisdikcijos, jeigu jis mano, kad valstybės narės, kurios teisė pasirinkta, teismai labiau tinka sprendimui dėl paveldėjimo priimti, atsižvelgiant į praktines paveldėjimo aplinkybes, pavyzdžiui, šalių įprastinę gyvenamąją vietą ir turto buvimo vietą; arba
- b) atsisako jurisdikcijos, jei proceso šalys pagal 5 straipsnį susitarė suteikti jurisdikciją valstybės narės, kurios teisė pasirinkta, teismui arba teismams.

7 straipsnis

Jurisdikcija teisės pasirinkimo atveju

Valstybės narės, kurios teisę pagal 22 straipsnį pasirinko palikėjas, teismai turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl paveldėjimo, jei:

- a) teismas, į kurį buvo kreiptasi anksčiau, atsisakė jurisdikcijos toje pačioje byloje pagal 6 straipsnį;
- b) proceso šalys pagal 5 straipsnį susitarė suteikti jurisdikciją tos valstybės narės teismui ar teismams; arba
- c) proceso šalys aiškiai pripažino teismo, į kurį buvo kreiptasi, jurisdikciją.

8 straipsnis

Proceso savo iniciatyva užbaigimas teisės pasirinkimo atveju

Teismas, kuris paveldėjimo procesą pradėjo savo paties iniciatyva pagal 4 ar 10 straipsnius, užbaigia procesą, jeigu proceso šalys sudarė susitarimą dėl taikaus paveldėjimo klausimų sprendimo ne teismo tvarka valstybėje narėje, kurios teisę pasirinko palikėjas pagal 22 straipsnį.

9 straipsnis

Jurisdikcija, grindžiama atvykimu į teismą

1. Jeigu vykstant procesui valstybės narės, vykdančios jurisdikciją pagal 7 straipsnį, teisme paaiškėja, kad ne visos proceso šalys yra susitarimo dėl teismo pasirinkimo šalys, teismas toliau vykdo jurisdikciją, jei proceso šalys, kurios nėra susitarimo šalys, atvyksta į teismą ir neužginčia teismo jurisdikcijos.

2. Jeigu 1 dalyje nurodyto teismo jurisdikciją užginčia proceso šalys, kurios nėra atitinkamo susitarimo šalys, teismas atsisako jurisdikcijos.

Tokiu atveju jurisdikcija priimti sprendimą dėl paveldėjimo priskiriama teismams, turintiems jurisdikciją pagal 4 arba 10 straipsnį.

10 straipsnis

Subsidiari jurisdikcija

1. Jei palikėjo mirties dieną jo įprastinė gyvenamoji vieta nėra vienoje iš valstybių narių, valstybės narės, kurioje yra palikimo turtas, teismai vis dėlto turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl viso palikimo paveldėjimo, jei:

- a) mirties dieną palikėjas turėjo tos valstybės narės pilietybę; arba, neišvengiant šios sąlygos,

- b) ankstesnė palikėjo įprastinė gyvenamoji vieta buvo toje valstybėje narėje su sąlyga, kad kreipimosi į teismą metu nuo įprastinės gyvenamosios vietos pasikeitimo yra praėjęs ne ilgesnis kaip penkerių metų laikotarpis.

14 straipsnis

Kreipimasis į teismą

Taikant šį skyrių, laikoma, kad į teismą kreiptasi:

2. Jei nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 1 dalį, valstybės narės, kurioje yra palikimo turtas, teismai vis dėlto turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl to turto.

11 straipsnis

Forum necessitatis

Kai pagal kitas šio reglamento nuostatas jurisdikcijos neturi nė vienas valstybės narės teismas, valstybės narės teismai išimties tvarka gali priimti sprendimą dėl paveldėjimo, jeigu procesas pagrįstai negali būti pradėtas ar vykdomas, arba būtų neįmanomas trečiojoje valstybėje, su kuria byla yra glaudžiai susijusi.

Byla turi būti pakankamai susijusi su valstybe nare, į kurios teismą buvo kreiptasi.

12 straipsnis

Proceso apribojimai

1. Tais atvejais, kai palikėjo palikimas apima trečiojoje valstybėje esantį turtą, teismas, į kurį kreiptasi sprendimui dėl paveldėjimo priimti, vienos iš šalių prašymu gali nuspręsti nepriimti sprendimo dėl vienos ar daugiau tokio turto dalių, jei manoma, kad jo sprendimas dėl tokio turto nebus pripažintas ir, kai taikoma – nebus paskelbtas vykdytinu toje trečiojoje valstybėje.

2. 1 dalis nedaro poveikio šalių teisei apriboti proceso mastą pagal valstybės narės, į kurios teismą buvo kreiptasi, teisę.

13 straipsnis

Palikimo, testamentinės išskirtinės arba privalomosios palikimo dalies priėmimas arba atsisakymas

Be teismo, kuris turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl paveldėjimo pagal šį reglamentą, asmens, kuris pagal paveldėjimą taikytiną teisę gali pateikti pareiškimą teisme dėl palikimo, testamentinės išskirtinės arba privalomosios palikimo dalies priėmimo ar atsisakymo, arba pareiškimą dėl atitinkamo asmens atsakomybės apribojimo su palikimu susijusių išpareigojimų atžvilgiu, įprastinės gyvenamosios vietos valstybės narės teismai taip pat turi jurisdikciją priimti tokius pareiškimus, jei pagal tos valstybės narės teisę tokie pareiškimai gali būti pateikiami teisme.

- a) kai teismui pateikiamas dokumentas, kuriuo pradedamas procesas, ar lygiavertis dokumentas, su sąlyga, kad ieškovas vėliau ėmėsi jam privalomų priemonių, kad tas dokumentas būtų įteiktas atsakovui;

- b) jeigu pirmiausia dokumentas turi būti pateiktas ne teismui – kai jį gauna už dokumento įteikimą atsakinga institucija, su sąlyga, kad ieškovas vėliau ėmėsi jam privalomų priemonių, kad tas dokumentas būtų pateiktas teismui; arba

- c) jeigu procesas pradedamas paties teismo iniciatyva – kai teismas priima sprendimą pradėti procesą, arba, jeigu nepriivaloma priimti tokį sprendimą – kai byla įregistruojama teisme.

15 straipsnis

Jurisdikcijos tikrinimas

Jeigu į valstybės narės teismą kreipiamasi dėl paveldėjimo bylos, kurios nagrinėti pagal šį reglamentą jis neturi jurisdikcijos, tas teismas savo iniciatyva paskelbia, kad jis neturi jurisdikcijos.

16 straipsnis

Priimtinoumo tikrinimas

1. Jeigu atsakovas, kurio įprastinė gyvenamoji vieta yra kitos valstybės nei ta valstybė narė, kurioje buvo pareikštas ieškinys, teritorijoje, neatvyksta į teismą, jurisdikciją turintis teismas sustabdo procesą, kol nustatoma, ar atsakovas dokumentą, kuriuo pradedamas procesas, ar lygiavertį dokumentą gavo laiku, kad galėtų pasirengti gynybai, arba kad šiuo tikslu buvo imtasi visų būtinų priemonių.

2. Vietoj šio straipsnio 1 dalies taikomas 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas) ⁽¹⁾ 19 straipsnis, jei dokumentas, kuriuo pradedamas procesas, arba lygiavertis dokumentas turėjo būti perduotas iš vienos valstybės narės į kitą pagal tą reglamentą.

⁽¹⁾ OL L 324, 2007 12 10, p. 79.

3. Jei netaikomas Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007, taikomas 1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje 15 straipsnis, jeigu dokumentas, kuriuo pradedamas procesas, arba lygiavertis dokumentas turėjo būti perduotas į užsienį pagal tą konvenciją.

17 straipsnis

Lis pendens

1. Jeigu skirtingų valstybių narių teismuose procesai pradami tuo pačiu pagrindu ir tarp tų pačių šalių, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, savo iniciatyva sustabdo procesą, kol nustatoma teismo, į kurį kreiptasi pirmiausia, jurisdikcija.

2. Jeigu nustatoma teismo, į kurį kreiptasi pirmiausia, jurisdikcija, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, atsisako jurisdikcijos to teismo naudai.

18 straipsnis

Susiję ieškiniai

1. Jei skirtingų valstybių narių teismuose nagrinėjami susiję ieškiniai, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, gali sustabdyti jame vykstantį procesą.

2. Jeigu tie ieškiniai nagrinėjami pirmosios instancijos teismuose, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, vienos iš šalių prašymu taip pat gali atsisakyti jurisdikcijos, jeigu teismas, į kurį kreiptasi pirmiausia, turi jurisdikciją dėl tų ieškinių ir jeigu pagal jo teisę leidžiama tuos ieškinius sujungti.

3. Šiame straipsnyje ieškiniai laikytini susijusiais, kai jie yra taip glaudžiai susiję, kad juos tikslinga nagrinėti ir spręsti kartu, siekiant išvengti teismo sprendimų nesuderinamumo rizikos, atsirandančios dėl atskirai vykstančių procesų.

19 straipsnis

Laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemones

Valstybės narės teismuose gali būti pateiktas prašymas dėl tokių laikinųjų priemonių, įskaitant apsaugos priemones, kurios yra galimos pagal tos valstybės teisę, taikymo, net jeigu pagal šį reglamentą kitos valstybės narės teismai turi jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės.

III SKYRIUS

TAIKYTINA TEISĖ

20 straipsnis

Visuotinis taikymas

Pagal šį reglamentą nustatyta teisė taikoma neatsižvelgiant į tai, ar ši teisė yra valstybės narės teisė.

21 straipsnis

Bendroji taisyklė

1. Išskyrus atvejus, kai šiame reglamente numatyta kitaip, visam palikimui taikytina teisė yra valstybės, kurioje palikėjo mirties dieną buvo jo įprastinė gyvenamoji vieta, teisė.

2. Jei, išimties tvarka, pagal visas bylos aplinkybes aišku, kad mirties dieną palikėjas buvo akivaizdžiai glaudžiau susijęs su kita valstybe nei valstybe, kurios teisė būtų taikytina pagal 1 dalį, paveldėjimui taikytina teisė yra tos kitos valstybės teisė.

22 straipsnis

Teisės pasirinkimas

1. Asmuo gali pasirinkti, kad jo visą palikimą reglamentuojanti teisė būtų valstybės, kurios pilietybę jis turi pasirinkimo metu arba mirties dieną, teisė.

Asmuo, turintis kelias pilietybes, gali pasirinkti bet kurios iš valstybių, kurios pilietybę jis turi pasirinkimo metu arba mirties dieną, teisę.

2. Teisės pasirinkimas išreiškiamas pareiškime, pateikiamame pareiškiant paskutinę valią dėl turto palikimo, arba parodomas tokios paskutinės valios sąlygomis.

3. Akto, kuriuo pasirenkama teisė, galiojimą turinio prasme reglamentuoja pasirinkta teisė.

4. Keičiant arba panaikinant teisės pasirinkimą laikomasi reikalavimų, taikomų paskutinės valios dėl turto palikimo pakeitimo arba panaikinimo formai.

23 straipsnis

Taikytinos teisės taikymo sritis

1. Pagal 21 arba 22 straipsnius nustatyta teise reglamentuojamas visas palikimo paveldėjimas.

2. Visų pirma ta teise reglamentuojama:

a) paveldėjimo atsiradimo priežastys, laikas ir vieta;

b) paveldėtojų, jų atitinkamų palikimo dalių ir prievolių, kurias jiems gali nustatyti palikėjas, nustatymas ir kitų paveldėjimo teisių, įskaitant pergyvenusio sutuoktinio ar partnerio paveldėjimo teises, nustatymas;

c) galėjimas paveldėti;

d) paveldėjimo teisės atėmimas palikėjo valia ir nušalinimas dėl elgesio;

e) palikimą sudarančio turto, teisių ir pareigų perdavimas įpėdinams ir atitinkamais atvejais testamentinės išskirtinės gavėjams, įskaitant palikimo arba testamentinės išskirtinės priėmimo arba atsisakymo sąlygas ir pasekmes;

f) įpėdinių, testamentų vykdytojų ir kitų palikimo administratorių įgaliojimai, visų pirma susiję su turto pardavimu ir skolų grąžinimu kreditoriams, nedarant poveikio įgaliojims, nurodytiems 29 straipsnio 2 ir 3 dalyse;

g) atsakomybė už paveldimas skolas;

h) disponuotina palikimo dalis, privalomosios palikimo dalys ir kiti paskutinės valios dėl turto palikimo apribojimai bei pretenzijos dėl palikimo ar pretenzijos įpėdinių atžvilgiu, kurių gali turėti palikėjo artimieji;

i) prievolė grąžinti dovanas, negrąžinamas dovanas kaip dalį po mirties įpėdinams skiriamo palikimo ar testamentinės išskirtinės arba už juos atsiskaityti nustatant įvairių paveldėtojų palikimo dalis; ir

j) palikimo padalijimas.

24 straipsnis

Paskutinė valia dėl turto palikimo, išskyrus paveldėjimo susitarimus

1. Paskutinės valios dėl turto palikimo, išskyrus paveldėjimo susitarimus, priimtinumą ir galiojimą turinio prasme reglamentuoja teisė, kuri pagal šį reglamentą būtų buvusi taikytina paskutinę valią dėl turto palikimo pareiškusio asmens palikimui, jei jis būtų miręs paskutinės valios pareiškimo dieną.

2. Nepaisant 1 dalies, asmuo gali pasirinkti, kad jo paskutinės valios dėl turto palikimo priimtinumą ir galiojimą turinio

prasme reglamentuotų teisė, kurią tas asmuo būtų galėjęs pasirinkti pagal 22 straipsnį laikydamasis jame nustatytų sąlygų.

3. 1 dalis atitinkamais atvejais taikoma paskutinės valios dėl turto palikimo, išskyrus paveldėjimo susitarimus, pakeitimui arba panaikinimui. Tuo atveju, kai teisė pasirenkama pagal 2 dalį, šiam pakeitimui ar panaikinimui taikoma pasirinktoji teisė.

25 straipsnis

Paveldėjimo susitarimai

1. Paveldėjimo susitarimo dėl vieno asmens palikimo priimtinumą, galiojimą turinio prasme ir privalomąjį pobūdį šalių tarpusavio santykiuose, įskaitant jo panaikinimo sąlygas, reglamentuoja teisė, kuri pagal šį reglamentą būtų buvusi taikytina to asmens palikimui, jeigu jis būtų miręs susitarimo sudarymo dieną.

2. Paveldėjimo susitarimas dėl kelių asmenų palikimo yra priimtinas tik tuo atveju, jei jis yra priimtinas pagal visas teises, kurios pagal šį reglamentą būtų reglamentavusios visų atitinkamų asmenų palikimų paveldėjimą, jeigu jie būtų mirę susitarimo sudarymo dieną.

Paveldėjimo susitarimo, kuris yra priimtinas pagal pirmą pastraipą, galiojimą turinio prasme ir jo privalomąjį pobūdį šalių tarpusavio santykiuose, įskaitant jo panaikinimo sąlygas, reglamentuoja ta iš pirmoje pastraipoje nurodytų teisių, su kuria jis yra glaudžiausiai susijęs.

3. Nepaisant 1 ir 2 dalių šalys gali pasirinkti, kad jų paveldėjimo susitarimo priimtinumą, galiojimą turinio prasme ir jo privalomąjį pobūdį šalių tarpusavio santykiuose, įskaitant jo panaikinimo sąlygas, reglamentuotų teisė, kurią asmuo arba vienas iš asmenų, su kurių palikimu yra susijęs šis susitarimas, būtų galėjęs pasirinkti pagal 22 straipsnį jame nustatytomis sąlygomis.

26 straipsnis

Paskutinės valios dėl turto palikimo galiojimas turinio prasme

1. Taikant 24 ir 25 straipsnius, su galiojimu turinio prasme siejami šie aspektai:

a) paskutinę valią dėl turto palikimo pareiškiančio asmens galėjimas pareikšti tokią paskutinę valią;

- b) konkrečios priežastys, dėl kurių paskutinę valią pareiškiantis asmuo negali palikti turto tam tikriems asmenims arba dėl kurių asmuo negali gauti paveldimo turto iš paskutinę valią pareiškiančio asmens;
- c) atstovavimo pareiškiant paskutinę valią dėl turto palikimo priimtinumas;
- d) paskutinės valios išaiškinimas;
- e) sukčiavimas, prievarta, klaida ir kiti klausimai, susiję su paskutinę valią pareiškiančio asmens sutikimu arba ketinimu.

2. Jeigu asmuo gali pareikšti paskutinę valią dėl turto palikimo pagal teisę, taikytiną pagal 24 arba 25 straipsnius, vėlesni taikytinos teisės pakeitimai nedaro poveikio jo galėjimui keisti ar atšaukti tokią paskutinę valią.

27 straipsnis

Raštu sudaromos paskutinės valios dėl turto palikimo galiojimas formos prasme

1. Raštu sudaryta paskutinė valia dėl turto palikimo galioja formos prasme, jei jos forma atitinka:

- a) valstybės, kurioje pareikšta paskutinė valia arba sudarytas paveldėjimo susitarimas, teisę;
- b) valstybės, kurios pilietybę testatorius arba bent vienas iš asmenų, dėl kurių palikimo sudarytas paveldėjimo susitarimas, turėjo paskutinės valios pareiškimo ar susitarimo sudarymo dieną arba mirties dieną, teisę;
- c) valstybės, kurioje buvo testatoriaus arba bent vieno iš asmenų, dėl kurių palikimo sudarytas paveldėjimo susitarimas, nuolatinė gyvenamoji vieta paskutinės valios pareiškimo ar susitarimo sudarymo dieną arba mirties dieną, teisę;
- d) valstybės, kurioje buvo testatoriaus arba bent vieno iš asmenų, dėl kurių palikimo sudarytas paveldėjimo susitarimas, įprastinė gyvenamoji vieta paskutinės valios pareiškimo ar susitarimo sudarymo dieną arba mirties dieną, teisę; arba
- e) kiek tai susiję su nekilnojamojo turto – valstybės, kurioje yra tas turtas, teisę.

Nagrinėjant klausimą, ar testatoriaus arba bet kuris asmuo, dėl kurio palikimo sudarytas paveldėjimo susitarimas, nuolatinė gyvenamoji vieta buvo tam tikroje valstybėje, ar ne, taikoma tos valstybės teisė.

2. 1 dalis taip pat taikoma paskutinei valiai dėl turto palikimo, kuria keičiama ar panaikinama anksčiau pareikšta paskutinė valia. Pakeitimas arba panaikinimas taip pat galioja formos prasme tik tada, jei jis atitinka kurią nors iš teisių, kurioje nustatytomis sąlygomis pagal 1 dalį galiojo pakeista arba panaikinta paskutinė valia dėl turto palikimo.

3. Taikant šį straipsnį teisės nuostatos, kuriomis leidžiamos paskutinės valios dėl turto palikimo pareiškimo formos ribojamos pagal amžių, pilietybę ar kitas testatoriaus arba asmenų, dėl kurių palikimo sudarytas paveldėjimo susitarimas, asmenines sąlygas, laikomos susijusiomis su formos aspektais. Ta pati taisyklė taikoma sąlygoms, kurias turi atitikti liudytojas, turintis patvirtinti paskutinės valios dėl turto palikimo galiojimą.

28 straipsnis

Pareiškimo dėl priėmimo ar atsisakymo galiojimas formos prasme

Pareiškimas dėl palikimo, testamentinės išskirtinės arba privalomosios palikimo dalies priėmimo ar atsisakymo arba pareiškimas, skirtas pareiškimą pateikiančio asmens atsakomybei apiboti, formos prasme galioja, jei jis atitinka:

- a) pagal 21 arba 22 straipsnius paveldėjimui taikytinos teisės reikalavimus; arba
- b) valstybės, kurioje yra pareiškimą pateikiančio asmens įprastinė gyvenamoji vieta, teisės reikalavimus.

29 straipsnis

Specialios taisyklės, taikytinos tam tikrais atvejais palikimo administratoriaus skyrimui ir jo įgaliojimams

1. Jei pagal valstybės narės, kurios teismų jurisdikcijai priskiriama priimti sprendimą dėl paveldėjimo pagal šį reglamentą, teisę privaloma paskirti administratorių arba jį privaloma paskirti pateikus prašymą ir jeigu paveldėjimui taikytina teisė yra užsienio teisė, tos valstybės narės teismai, kai į juos kreipiamasi, laikydamiesi šiame straipsnyje nustatytų sąlygų gali pagal savo teisę paskirti vieną ar daugiau palikimo administratorių.

Pagal šią dalį paskirtas (-i) administratorius (-iai) yra asmuo (-ys), įgaliotas (-i) vykdyti palikėjo testamentą ir (arba) administruoti palikimą pagal paveldėjimui taikytiną teisę. Jei pagal šią teisę nenumatyta galimybė administruoti palikimą kitiems asmenis, nei paveldėtojas, valstybės narės, kurioje turi būti paskirtas administratorius, teismai gali pagal savo teisę paskirti administruojančiąją trečiąją šalį, jei to reikalaujama pagal tą teisę ir jei kyla rimtas interesų konfliktas tarp paveldėtojų arba tarp paveldėtojų ir kreditorių ar kitų asmenų, kurie laidavo už palikėjo skolas, jei paveldėtojai nesusitaria dėl palikimo administravimo arba jei atsižvelgiant į turto pobūdį yra sudėtinga administruoti palikimą.

Pagal šią dalį paskirtas (-i) administratorius (-iai) yra vienintelis (-iai) asmuo (-ys), kuris (-ie) turi teisę naudotis 2 ar 3 dalyse nurodytais įgaliojimais.

2. Pagal 1 dalį paskirtas (-i) administratorius (-iai) naudojami įgaliojimais administruoti palikimą, kuriais jis arba jie gali naudotis pagal paveldėjimui taikytiną teisę. Skiriantysis teismas gali savo sprendime nustatyti specialias sąlygas, kurių laikantis pagal paveldėjimui taikytiną teisę turi būti naudojamosi įgaliojimais.

Jei įgaliojimų, kuriais galima naudotis pagal paveldėjimui taikytiną teisę, nepakanka tam, kad būtų išsaugotas palikimo turtas arba apsaugotos kreditorių ar kitų asmenų, laidavusių už palikėjo skolas, teisės, skiriantysis teismas gali nuspręsti leisti administratoriui (-iams) papildomai naudotis įgaliojimais, kurie šiuo tikslu numatyti pagal teismo valstybės teisę ir savo sprendime nustatyti specialias sąlygas, kurių laikantis pagal tą teisę turi būti naudojamosi tokiais įgaliojimais.

Vis dėlto administratorius (-iai), kuris (-ie) naudojami tokiais papildomais įgaliojimais, laikosi paveldėjimui taikytinos teisės nuostatų, susijusių su paveldimo turto nuosavybės perdavimu, atsakomybe už palikimo skolas, paveldėtojų teisėmis, įskaitant prireikus teisę priimti palikimą arba jo atsisakyti, taip pat prireikus palikėjo testamentą vykdytojo įgaliojimus.

3. Nepaisant 2 dalies, vieną ar daugiau administratorių pagal 1 dalį skiriantis teismas gali išimties tvarka tais atvejais, kai paveldėjimui taikytina teisė yra trečiosios valstybės teisė, nuspręsti suteikti tiems administratoriams visus administravimo įgaliojimus, numatytus pagal valstybės narės, kurioje jie skiriami, teisę.

Vis dėlto administratoriai, kurie naudojami tokiais įgaliojimais, visų pirma laikosi nuostatų dėl paveldėtojų ir jų paveldėjimo

teisių nustatymo, įskaitant jų teisę gauti privalomąją palikimo dalį arba pareikšti pretenzijas dėl palikimo ar pretenzijas įpėdinių atžvilgiu pagal paveldėjimui taikytiną teisę.

30 straipsnis

Specialios normos, kuriomis nustatomi apribojimai, susiję su tam tikro turto paveldėjimu arba turintys jam įtakos

Tais atvejais, kai valstybės, kurioje yra tam tikras nekilnojamasis turtas, tam tikros įmonės arba kitų specialių rūšių turtas, teisėje yra numatyta specialių normų, kuriomis dėl ekonominių, šeimos ar socialinių priežasčių nustatomi apribojimai, susiję su to turto paveldėjimu arba turintys jam įtakos, tos specialios normos taikomos paveldėjimui tiek, kiek pagal tos valstybės teisę jos yra taikytinos neatsižvelgiant į paveldėjimui taikytiną teisę.

31 straipsnis

Teisių *in rem* pritaikymas

Jeigu asmuo remiasi teise *in rem*, į kurią jis turi teisę pagal paveldėjimui taikytiną teisę, o valstybės narės, kurioje remiamasi ta teise, teisėje atitinkama teisė *in rem* nėra žinoma, prireikus ir kiek tai įmanoma, ši teisė *in rem* pritaikoma pagal panašiausią tos valstybės teisėje numatytą lygiavertę teisę *in rem*, atsižvelgiant į tikslus ir interesus, kurių siekiama konkrečia teise *in rem*, ir su ja siejamas pasekmes.

32 straipsnis

Vienu metu mirę asmenys

Jei du ar daugiau asmenų, kurių palikimas reglamentuojamas skirtingų teisių, miršta aplinkybėmis, kuriomis jų mirties eilės tvarka yra neaiški, ir jei pagal tas teises tas atvejis reglamentuojamas skirtingai arba iš viso nereglamentuojamas, nė vienas iš palikėjų neturi paveldėjimo teisių kito ar kitų palikėjo (-ų) atžvilgiu.

33 straipsnis

Palikimas, į kurį nėra pretendentų

Jei pagal teisę, taikytiną paveldėjimui pagal šį reglamentą, paskutinėje valioje dėl turto palikimo nėra nurodytų turto įpėdinių arba testamentinės išskirtinės gavėjų ir nėra fizinių asmenų, kurie yra įpėdiniai pagal įstatymą, taip nustatytos teisės taikymas nesudaro kliūčių valstybės narės arba tos valstybės narės tuo tikslu paskirto subjekto teisei pagal savo teisę perimti jos teritorijoje esantį palikimo turtą, su sąlyga, kad kreditoriai turi teisę prašyti patenkinti jų reikalavimus iš viso palikimo turto.

34 straipsnis

Nukreipimai (renvoi)

1. Šiame reglamente nustatytas bet kurios trečiosios valstybės teisės taikymas yra toje valstybėje galiojančių teisės normų, įskaitant jos tarptautinės privatinės teisės normas, taikymas, tiek, kiek tomis normomis numatytas *renvoi*:

- a) į valstybės narės teisę; arba
- b) į kitos trečiosios valstybės, kuri taikytų savo teisę, teisę.

2. Teisei, nurodytai 21 straipsnio 2 dalyje, 22 straipsnyje, 27 straipsnyje, 28 straipsnio b punkte ir 30 straipsnyje, netaikomas *renvoi*.

35 straipsnis

Viešoji tvarka (ordre public)

Atsisakyti taikyti kurios nors iš šiame reglamente nustatytų valstybių teisės nuostatų galima tik tuo atveju, jeigu toks taikymas yra akivaizdžiai nesuderinamas su paveldėjimo klausimų nagrinėjimo vietos viešąja tvarka (*ordre public*).

36 straipsnis

Valstybės, kuriose taikoma daugiau nei viena teisės sistema. Teritorinės teisės kolizijos

1. Jei šiame reglamente nurodyta teisė yra valstybės, kurią sudaro keli teritoriniai vienetai, kurių kiekvienas turi savo paveldėjimą reglamentuojančias teisės normas, teisė, pagal tos valstybės vidaus kolizijos teisės normas nustatoma, kurio teritorinio vieneto teisės normos turi būti taikomos.

2. Nesant tokių vidaus kolizijos teisės normų:

- a) nustatant taikytiną teisę pagal nuostatas, kuriose daroma nuoroda į palikėjo įprastinę gyvenamąją vietą, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, kuriame palikėjo mirties dieną buvo jo įprastinė gyvenamoji vieta, teisę;
- b) nustatant taikytiną teisę pagal nuostatas, kuriose daroma nuoroda į palikėjo pilietybę, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, su kuriuo palikėjas buvo glaudžiausiai susijęs, teisę;
- c) nustatant taikytiną teisę pagal visas kitas nuostatas, kuriose daroma nuoroda į kitus elementus, kurie yra siejamieji

veiksniai, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę aiškinamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, kuriame yra atitinkamas elementas, teisę.

3. Nepaisant 2 dalies, nustatant atitinkamą teisę pagal 27 straipsnį, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę, kai toje valstybėje nėra vidaus kolizijos teisės normų, suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, su kuriuo testatorius arba asmenys, dėl kurių palikimo sudarytas paveldėjimo susitarimas, buvo glaudžiausiai susiję, teisę.

37 straipsnis

Valstybės, kuriose taikoma daugiau nei viena teisės sistema. Teisės kolizijos asmenų atžvilgiu

Valstybės, kuri turi dvi ar daugiau teisės sistemų arba du ar daugiau taisyklių rinkinių, taikomų įvairių kategorijų asmenims paveldėjimo klausimais, atveju visos nuorodos į tos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teisės sistemą arba taisyklių rinkinį, nustatytą pagal toje valstybėje galiojančias taisykles. Jei tokių taisyklių nėra, taikoma teisės sistema ar taisyklių rinkinys, su kuriuo palikėjas buvo glaudžiausiai susijęs.

38 straipsnis

Šio reglamento netaikymas vidaus teisės kolizijoms

Valstybė narė, kurią sudaro keli teritoriniai vienetai, kurių kiekvienas turi paveldėjimą reglamentuojančias teisės normas, šio reglamento neprivalo taikyti teisės kolizijoms, atsirandančioms tik tarp tokių vienetų.

IV SKYRIUS

TEISMO SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS, VYKDYTINUMAS IR VYKDYMAS

39 straipsnis

Pripažinimas

1. Vienoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas turi būti pripažintas kitose valstybėse narėse nereikalaujant pradėti kokio nors specialaus proceso.

2. Bet kuri suinteresuotoji šalis, kuri iškelia teismo sprendimo pripažinimo klausimą kaip pagrindinį ginčo klausimą, gali 45–58 straipsniuose numatyta tvarka kreiptis dėl to teismo sprendimo pripažinimo.

3. Jei proceso valstybės narės teisme rezultatas priklauso nuo to, kaip bus išspręstas nepagrindinis klausimas dėl pripažinimo, tas teismas turi jurisdikciją tuo klausimu.

40 straipsnis

Atsisakymo pripažinti pagrindai

Teismo sprendimas nepripažįstamas:

- a) jei toks pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, kurioje siekiama jį pripažinti, viešajai tvarkai (*ordre public*);
- b) kai jis priimtas atsakovui neatvykus į teismą, jei atsakovui dokumentas, kuriuo pradedamas procesas, arba lygiavertis dokumentas nebuvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad jis galėtų pasirengti gynybai, išskyrus atvejus, kai atsakovas nepradėjo proceso teismo sprendimui užginčyti tada, kai buvo įmanoma tą padaryti;
- c) jei jis nesuderinamas su valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti, priimtu teismo sprendimu procese tarp tų pačių šalių;
- d) jei jis yra nesuderinamas su ankstesniu teismo sprendimu, priimtu kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, procese dėl to paties ieškinio pagrindo tarp tų pačių šalių, su sąlyga, kad ankstesnis teismo sprendimas atitinka būtinas pripažinimo sąlygas valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti.

41 straipsnis

Peržiūros iš esmės draudimas

Jokiomis aplinkybėmis valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas negali būti peržiūrimas iš esmės.

42 straipsnis

Pripažinimo proceso sustabdymas

Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, teismas gali sustabdyti procesą, jeigu kilmės valstybėje narėje šis teismo sprendimas buvo apskųstas įprasta tvarka.

43 straipsnis

Vykdytinumas

Valstybėje narėje priimti ir toje valstybėje vykdytini teismo sprendimai yra vykdytini ir kitose valstybėse narėse, kai kurios nors suinteresuotosios šalies prašymu jie buvo paskelbti vykdytinais kitoje valstybėje narėje 45–58 straipsniuose numatyta tvarka.

44 straipsnis

Nuolatinės gyvenamosios vietos nustatymas

Norėdamas nustatyti, ar laikantis 45–58 straipsniuose numatytos tvarkos šalies nuolatinė gyvenamoji vieta yra vykdyto valstybėje narėje, teismas, į kurį kreiptasi, taiko tos valstybės narės vidaus teisę.

45 straipsnis

Vietos teismų jurisdikcija

1. Prašymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pateikiamas vykdyto valstybės narės teisme ar kompetentingoje institucijoje, apie kurią (-ią) ta valstybė narė pranešė Komisijai pagal 78 straipsnį.

2. Vietos jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į šalies, kurios atžvilgiu reikalaujama vykdyti teismo sprendimą, nuolatinę gyvenamąją vietą arba vykdyto vietą.

46 straipsnis

Procedūra

1. Prašymo pateikimo procedūrą reglamentuoja vykdyto valstybės narės teisė.

2. Nereikalaujama, kad pareiškėjas vykdyto valstybėje narėje turėtų pašto adresą arba įgaliotą atstovą.

3. Prie prašymo pridedami šie dokumentai:

a) teismo sprendimo kopija, atitinkanti sąlygas, būtinas jos autentiškumui patvirtinti;

b) liudijimas, išduotas kilmės valstybės narės teismo arba kompetentingos institucijos, naudojant formą, nustatytą laikantis 81 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, nedarant poveikio 47 straipsnio taikymui.

47 straipsnis

Liudijimo nepateikimas

1. Nepateikus 46 straipsnio 3 dalies b punkte nurodyto liudijimo, teismas arba kompetentinga institucija gali nustatyti jo pateikimo terminą arba priimti lygiavertį dokumentą ar, jeigu ji mano, kad turi pakankamai informacijos, leisti nepateikti minėto liudijimo.
2. Jei teismas ar kompetentinga institucija to prašo, pateikiamas dokumentų vertimas raštu. Vertimas raštu turi būti atliktas asmens, turinčio teisę atlikti vertimus raštu vienoje iš valstybių narių.

48 straipsnis

Teismo sprendimo paskelbimas vykdytinu

Teismo sprendimas paskelbiamas vykdytinu nedelsiant po to, kai užbaigiami 46 straipsnio formalumai, neatliekant peržiūros pagal 40 straipsnį. Šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, šiame proceso etape neturi teisės teikti pareiškimų dėl prašymo.

49 straipsnis

Pranešimas apie teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu

1. Apie teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pareiškėjui nedelsiant pranešama vykdymo valstybės narės teisėje nustatyta tvarka.
2. Pranešimas apie teismo sprendimo paskelbimą vykdytinu įteikiamas šaliai, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, pridėdant teismo sprendimą, jei jis šiai šaliai dar nebuvo įteiktas.

50 straipsnis

Skundas dėl teismo sprendimo dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu

1. Bet kuri iš šalių gali pateikti skundą dėl teismo sprendimo dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu.
2. Skundas pateikiamas teisme, apie kurį atitinkama valstybė narė pranešė Komisijai pagal 78 straipsnį.
3. Skundas nagrinėjamas laikantis taisyklių, reglamentuojančių ginčo teiseną.
4. Jeigu šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, neatvyksta į apeliacinį teismą, kuriame vyksta procesas dėl

pareiškėjo pateikto skundo, taikomas 16 straipsnis, net jei šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta nėra vienoje iš valstybių narių.

5. Skundas dėl teismo sprendimo dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pateikiamas per 30 dienų nuo sprendimo įteikimo dienos. Jeigu šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei valstybė narė, kurioje teismo sprendimas buvo paskelbtas vykdytinu, terminas skundai pateikti yra 60 dienų ir skaičiuojamas nuo teismo sprendimo įteikimo minėtai šaliai asmeniškai arba pristatymo į jos gyvenamąją vietą dienos. Šis terminas negali būti pratęstas dėl atstumo.

51 straipsnis

Teismo sprendimo dėl skundo ginčijimo tvarka

Teismo sprendimas dėl skundo gali būti užginčytas tik laikantis procedūros, apie kurią atitinkama valstybė narė pranešė Komisijai pagal 78 straipsnį.

52 straipsnis

Atsisakymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu ar tokio paskelbimo atšaukimas

Teismas, kuriame pateikiamas skundas pagal 50 arba 51 straipsnį, teismo sprendimo paskelbimą vykdytinu atmeta arba atšaukia tik remdamasis vienu iš 40 straipsnyje nustatytų pagrindų. Teismas priima sprendimą nedelsdamas.

53 straipsnis

Proceso sustabdymas

Teismas, kuriame pateikiamas skundas pagal 50 arba 51 straipsnį, šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, prašymu sustabdo procesą, jeigu kilmės valstybėje narėje buvo sustabdytas teismo sprendimo vykdymas dėl pateikto skundo.

54 straipsnis

Laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemones

1. Jei teismo sprendimas turi būti pripažintas pagal šį skyrį, niekas nekludo pareiškėjui pagal vykdymo valstybės narės teisę pasinaudoti laikinosiomis, įskaitant apsaugos, priemonėmis, nereikalaujant, kad teismo sprendimas būtų paskelbtas vykdytinu pagal 48 straipsnį.
2. Teismo sprendimą paskelbus vykdytinu, įstatymo numatyta tvarka leidžiama imtis bet kokių apsaugos priemonių.

3. Per laikotarpį, kuris 50 straipsnio 5 dalyje nustatytas pateikti skundai dėl sprendimo paskelbimo vykdytinu, ir iki tokio skundo išnagrinėjimo negalima imtis sprendimo vykdymo priemonių, išskyrus apsaugos priemones, nukreiptas į šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, turtą.

55 straipsnis

Dalinis vykdytinumas

1. Kai teismo sprendimas buvo priimtas dėl kelių reikalavimų ir jis negali būti paskelbtas vykdytinu visų šių reikalavimų atžvilgiu, teismas arba kompetentinga institucija paskelbia vykdytinu teismo sprendimą dėl vieno ar dėl kelių reikalavimų.

2. Pareiškėjas gali prašyti, kad vykdytinomis būtų paskelbtos tik tam tikros teismo sprendimo dalys.

56 straipsnis

Teisinė pagalba

Pareiškėjas, kuris kilmės valstybėje narėje pasinaudojo visa ar daline teisine pagalba arba buvo atleistas nuo teismo proceso išlaidų, turi teisę bet kokiame procese dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu naudotis vykdymo valstybės narės teisėje nustatytais palankiausiais teisinės pagalbos arba atleidimo nuo teismo proceso išlaidų sąlygomis.

57 straipsnis

Garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato reikalavimo netaikymas

Iš šalies, kuri vienoje iš valstybių narių kreipiasi dėl kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo pripažinimo, vykdytinumo ar vykdymo, negali būti reikalaujama pateikti garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato, kad ir kaip jie būtų apibūdinti, remiantis tuo, kad ši šalis yra užsienio šalies pilietis, arba tuo, kad jos nuolatinė gyvenamoji vieta arba gyvenamoji vieta nėra vykdymo valstybėje narėje.

58 straipsnis

Mokesčio, rinkliavos ar atlygio netaikymas

Vykdymo valstybėje narėje procese dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu negali būti nustatomas mokestis, rinkliava ar atlygis, apskaičiuoti pagal ginčo vertę.

V SKYRIUS

AUTENTIŠKI DOKUMENTAI IR TEISMINIAI SUSITARIMAI

59 straipsnis

Autentiškų dokumentų priėmimas

1. Vienoje iš valstybių narių sudarytas autentiškas dokumentas kitoje valstybėje narėje turi tokia pačią įrodomąją galią

kaip ir kilmės valstybėje narėje arba kuo panašesnę galią su sąlyga, kad tai akivaizdžiai nepažeidžia atitinkamos valstybės narės viešosios tvarkos (*ordre public*).

Asmuo, pageidaujantis pasinaudoti autentišku dokumentu kitoje valstybėje narėje, gali prašyti institucijos, kuri sudaro autentišką dokumentą kilmės valstybėje narėje, užpildyti formą, nustatytą laikantis 81 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros, aprašant įrodomąją galią, kurią autentiškas dokumentas turi kilmės valstybėje narėje.

2. Ieškiniai, susiję su autentiško dokumento autentiškumu, pateikiami kilmės valstybės narės teismuose, o sprendimai dėl jų priimami pagal tos valstybės teisę. Užginčytas autentiškas dokumentas kitoje valstybėje narėje neturi jokios įrodomosios galios, kol ieškinys nagrinėjamas kompetentingame teisme.

3. Ieškiniai, susiję su autentiškuose dokumentuose užfiksuotais teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais, pateikiami teismuose, turinčiuose jurisdikciją pagal šį reglamentą, o sprendimai dėl jų priimami pagal teisę, taikytiną pagal III skyrių. Užginčytas autentiškas dokumentas valstybėje narėje, kuri nėra kilmės valstybė narė, neturi jokios įrodomosios galios užginčyto klausimo atžvilgiu, kol ieškinys nagrinėjamas kompetentingame teisme.

4. Jei proceso rezultatai valstybės narės teisme priklauso nuo to, kaip bus išspręstas nepagrindinis klausimas, susijęs su teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais, užfiksuotais su paveldėjimu susijusiame autentiškame dokumente, tas teismas turi jurisdikciją to klausimo atžvilgiu.

60 straipsnis

Autentiškų dokumentų vykdytinumas

1. Autentiškas dokumentas, kuris yra vykdytinas kilmės valstybėje narėje, paskelbiamas vykdytinu kitoje valstybėje narėje bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu 45–58 straipsniuose numatyta tvarka.

2. Taikant 46 straipsnio 3 dalies b punktą, autentišką dokumentą sudariusi institucija bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda liudijimą, naudodama formą, nustatytą laikantis 81 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

3. Teismas, kuriame pateiktas skundas pagal 50 arba 51 straipsnius, atsisako paskelbti dokumentą vykdytinu arba tokį paskelbimą atšaukia tik tuo atveju, jei autentiško dokumento vykdymas akivaizdžiai pažeidžia vykdymo valstybės narės viešąją tvarką (*ordre public*).

61 straipsnis

Teisminių susitarimų vykdytinumas

1. Teisminiai susitarimai, kurie yra vykdytini kilmės valstybėje narėje, paskelbiami vykdytinais kitoje valstybėje narėje bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu 45–58 straipsniuose numatyta tvarka.

2. Taikant 46 straipsnio 3 dalies b punktą, susitarimą patvirtinęs teismas arba teismas, kuriame jis buvo sudarytas, bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda liudijimą, naudodamas formą, nustatytą laikantis 81 straipsnio 2 dalyje nurodytos patarimosios procedūros.

3. Teismas, kuriam pateiktas skundas pagal 50 arba 51 straipsnius, atsisako paskelbti teisinius susitarimus vykdytinais ar tokį paskelbimą atšaukia tik tuo atveju, jei teisminis susitarimas akivaizdžiai pažeidžia vykdymo valstybės narės viešąją tvarką (*ordre public*).

VI SKYRIUS

EUROPOS PAVELDĖJIMO PAŽYMĖJIMAS

62 straipsnis

Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimas

1. Šiuo reglamentu sukuriamas Europos paveldėjimo pažymėjimas (toliau – pažymėjimas), kuris išduodamas naudoti kitoje valstybėje narėje ir sukelia 69 straipsnyje išvardytas pasekmes.

2. Pažymėjimo naudojimas yra neprivalomas.

3. Pažymėjimu nepakeičiami valstybėse narėse panašiais tikslais naudojami vidaus dokumentai. Vis dėlto pažymėjimas, išduotas naudoti kitoje valstybėje narėje, taip pat sukelia 69 straipsnyje išvardytas pasekmes valstybėje narėje, kurios institucijos jį išdavė pagal šį skyrį.

63 straipsnis

Pažymėjimo paskirtis

1. Pažymėjimas skirtas tam, kad juo naudotųsi įpėdiniai, testamentinės išskirtinės gavėjai, turintys tiesioginių teisių į palikimą, ir testamentinio vykdytojai ar palikimo administratoriai, kuriems kitoje valstybėje narėje reikia pasinaudoti savo statusu arba atitinkamai kaip įpėdinių ar testamentinės išskirtinės gavėjų teisėmis ir (arba) savo kaip testamentinio vykdytojų ar palikimo administratorių įgaliojimais.

2. Pažymėjimas visų pirma gali būti naudojamas siekiant įrodyti vieną ar daugiau iš toliau išvardytų faktų:

- a) kiekvieno pažymėjime nurodyto įpėdinio arba atitinkamai testamentinės išskirtinės gavėjo statusą ir (arba) teises ir jiems tenkančias atitinkamas palikimo dalis;
- b) nustatyto turto ar konkrečių turto dalių, sudarančių palikimą, priskyrimui pažymėjime nurodytam (-iems) įpėdiniui (-iams) arba, atitinkamais atvejais, testamentinės išskirtinės gavėjui (-ams);
- c) pažymėjime nurodyto asmens įgaliojimus vykdyti testamentą arba administruoti palikimą.

64 straipsnis

Kompetencija išduoti pažymėjimą

Pažymėjimas išduodamas valstybėje narėje, kurios teismai turi jurisdikciją pagal 4, 7, 10 arba 11 straipsnį. Išduodančioji institucija yra:

- a) 3 straipsnio 2 dalyje apibrėžtas teismas; arba
- b) kita institucija, kuri pagal nacionalinę teisę yra kompetentinga spręsti paveldėjimo klausimus.

65 straipsnis

Paraiška išduoti pažymėjimą

1. Pažymėjimas išduodamas gavus bet kurio 63 straipsnio 1 dalyje nurodyto asmens (toliau – pareiškėjas) paraišką.

2. Paraiškai pateikti pareiškėjas gali naudoti formą, nustatytą laikantis 81 straipsnio 2 dalyje nurodytos patarimosios procedūros.

3. Paraiškoje pateikiama toliau išvardyta informacija, kiek ji yra žinoma pareiškėjui ir kiek ji būtina tam, kad išduodančioji institucija galėtų patvirtinti tuos faktus, kuriuos patvirtinti pageidauja pareiškėjas; kartu su paraiška pateikiami visų atitinkamų dokumentų originalai arba kopijos, atitinkantys jų autentiškumui patvirtinti būtinas sąlygas, nedarant poveikio 66 straipsnio 2 dalies taikymui:

- a) duomenys, susiję su palikėju: pavardė (pavardė gimimo metu, jei taikytina), vardas (-ai), lytis, gimimo data ir vieta, civilinė būklė, pilietybė, asmens kodas (jei taikoma), adresas mirties dieną, mirties data ir vieta;
- b) duomenys, susiję su pareiškėju: pavardė (pavardė gimimo metu, jei taikytina), vardas (-ai), lytis, gimimo data ir vieta, civilinė būklė, pilietybė, asmens kodas (jei taikoma), adresas ir ryšys, jei yra, su palikėju;

- c) duomenys, susiję su pareiškėjo atstovu, jei yra: pavardė (pavardė gimimo metu, jei taikytina), vardas (-ai), adresas ir atstovavimo įgaliojimai;
- d) duomenys, susiję su palikėjo sutuoktiniu ar partneriu ir, jei taikoma, buvusiu (-iais) sutuoktiniu (-ais) ar buvusiu (-ais) partneriu (-iais): pavardė (pavardė gimimo metu, jei taikytina), vardas (-ai), lytis, gimimo data ir vieta, civilinė būklė, pilietybė, asmens kodas (jei taikoma) ir adresas;
- e) duomenys, susiję su kitais galimais paveldėtojais pagal paskutinę valią dėl turto palikimo ir (arba) pagal įstatymą: pavardė ir vardas (-ai) arba organizacijos pavadinimas, įmonės arba asmens kodas (jei taikoma) ir adresas;
- f) pažymėjimo paskirtis pagal 63 straipsnį;
- g) teismo ar kitos kompetentingos institucijos, tvarkančios ar tvarkiusios paveldėjimo klausimus, kontaktiniai duomenys, jei taikoma;
- h) faktai, kuriais pareiškėjas atitinkamai grindžia savo pareikštą teisę į paveldimą turtą kaip paveldėtojas ir (arba) teisę vykdyti palikėjo testamentą ir (arba) administruoti palikėjo palikimą;
- i) nuoroda, ar palikėjas buvo pareiškęs paskutinę valią dėl turto palikimo; jeigu nepridedamas nei originalas, nei kopija – nuoroda į originalo buvimo vietą;
- j) nuoroda, ar palikėjas buvo sudaręs vedybų sutartį arba sutartį, reglamentuojančią santykius, kurie gali turėti panašias pasekmes į santuoką; jeigu nepridedamas nei sutarties originalas, nei kopija – nuoroda į originalo buvimo vietą;
- k) nuoroda, ar kuris nors iš paveldėtojų yra pateikęs pareiškimą dėl palikimo priėmimo arba jo atsisakymo;
- l) pareiškimas, kuriame teigiama, kad, kiek pareiškėjui žinoma, nėra neišspręstų ginčų, susijusių su patvirtintais faktais;

- m) visa kita informacija, kurią pareiškėjas laiko naudinga pažymėjimo išdavimo tikslais.

66 straipsnis

Paraiškos nagrinėjimas

1. Gavusi paraišką, išduodančioji institucija patikrina pareiškėjo pateiktą informaciją, pareiškimus, dokumentus ir kitus įrodymus. Ji atlieka tyrimus, kurių reikia tokiam patikrinimui atlikti, savo iniciatyva, jei tai yra numatyta arba leidžiama pagal jos nacionalinę teisę, arba prašo pareiškėjo pateikti papildomų įrodymų, kuriuos ji laiko būtinais.

2. Jeigu pareiškėjas negali pateikti atitinkamų dokumentų kopijų, atitinkančių jų autentiškumui patvirtinti būtinas sąlygas, išduodančioji institucija gali nuspręsti priimti kita forma pateiktus įrodymus.

3. Tais atvejais, kai tai numatyta jos nacionalinėje teisėje ir pagal tą teisę nustatytais sąlygomis, išduodančioji institucija gali reikalauti pateikti pareiškimą prisiekiant arba, vietoj priešaiškos, pateikti oficialų pareiškimą.

4. Išduodančioji institucija imasi visų būtinų priemonių, kad paveldėtojai būtų informuoti apie paraišką gauti pažymėjimą. Jei tai būtina siekiant nustatyti patvirtintinus faktus, ji išklauso susijusius asmenis ir vykdytojus ar administratorius ir viešai skelbia pranešimus, kuriais siekiama kitiems galimiems paveldėtojams suteikti galimybę pasinaudoti savo teisėmis.

5. Taikant šį straipsnį valstybės narės kompetentinga institucija, gavusi prašymą, suteikia kitos valstybės narės išduodančiajai institucijai informaciją, saugomą visų pirma žemės kadastruose, civilinės būklės registruose ir registruose, kuriuose registruojami dokumentai ir faktai, susiję su paveldėjimu arba palikėjo sutuoktinių turto režimu ar jam lygiaverčiu turto režimu, kai pagal nacionalinę teisę ta kompetentinga institucija būtų įgaliota pateikti tokią informaciją kitai nacionalinei institucijai.

67 straipsnis

Pažymėjimo išdavimas

1. Išduodančioji institucija nedelsdama išduoda pažymėjimą šiame skyriuje nustatyta tvarka, kai patvirtintini faktai yra nustatyti pagal paveldėjimui taikytiną teisę arba kitą konkrečioms faktams taikomą teisę. Ji naudoja formą, nustatytą laikantis 81 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

Išduodančioji institucija neišduoda pažymėjimo visų pirma šiais atvejais:

- a) jei ginčijami patvirtintini faktai; arba
- b) jei pažymėjimas neatitiktų tiems patiems faktams taikomo teismo sprendimo.

2. Išduodančioji institucija imasi visų būtinų veiksmų, kad paveldėtojai būtų informuoti apie pažymėjimo išdavimą.

68 straipsnis

Pažymėjimo turinys

Pažymėjime pateikiama tiek toliau nurodytos informacijos, kiek jos reikia tikslui, kuriam išduodamas pažymėjimas:

- a) išduodančiosios institucijos pavadinimas ir adresas;
- b) bylos numeris;
- c) faktai, kuriais remdamasi išduodančioji institucija laiko save kompetentinga išduoti pažymėjimą;
- d) išdavimo data;
- e) duomenys, susiję su pareiškėju: pavardė (pavardė gimimo metu, jei taikytina), vardas (-ai), lytis, gimimo data ir vieta, civilinė būklė, pilietybė, asmens kodas (jei taikoma), adresas ir ryšys, jei yra, su palikėju;
- f) duomenys, susiję su palikėju: pavardė (pavardė gimimo metu, jei taikytina), vardas (-ai), lytis, gimimo data ir vieta, civilinė būklė, pilietybė, asmens kodas (jei taikoma), adresas mirties dieną, mirties data ir vieta;
- g) duomenys, susiję su paveldėtojais: pavardė (pavardė gimimo metu, jei taikytina), vardas (-ai) ir asmens kodas (jei taikoma);
- h) informacija apie palikėjo sudarytą vedybų sutartį arba, jei taikytina, palikėjo sudarytą sutartį, reglamentuojančią santykius, kurie pagal tokiems santykiams taikytiną teisę turi panašias pasekmes į santuoką, ir informacija apie sutuoktinių turto režimą ar jam lygiavertį turto režimą;
- i) paveldėjimui taikytina teisė ir faktai, kuriais remiantis ši teisė buvo nustatyta;
- j) informacija apie tai, ar paveldėjimas yra testamentinis ar netestamentinis, įskaitant informaciją apie faktus, kuriais

remiantis atsiranda įpėdinių, testamentinės išskirtinės gavėjų, testamento vykdytojų ar palikimo administratorių teisės ir (arba) įgaliojimai;

- k) jei taikoma – informacija apie kiekvieną paveldėtoją, susijusi su palikimo priėmimo ar atsisakymo pobūdžiu;
- l) kiekvienam iš įpėdinių tenkanti palikimo dalis ir, jei taikoma, kiekvienam įpėdiniui priklausančių teisių ir (arba) turto sąrašas (apyrašas);
- m) kiekvienam testamentinės išskirtinės gavėjui priklausančių teisių ir (arba) turto sąrašas (apyrašas);
- n) įpėdinio (-ių) ir atitinkamai testamentinės išskirtinės gavėjo (-ų) teisių apribojimai pagal paveldėjimui taikytiną teisę ir (arba) pagal paskutinę valią dėl turto palikimo;
- o) testamento vykdytojo ir (arba) palikimo administratoriaus įgaliojimai ir tų įgaliojimų apribojimai pagal paveldėjimui taikytiną teisę ir (arba) pagal paskutinę valią dėl turto palikimo.

69 straipsnis

Pažymėjimo sukeltos pasekmės

1. Pažymėjimas sukelia pasekmes visose valstybėse narėse nereikalaujant jokių specialių procedūrų.

2. Preziumuojama, kad pažymėjimas tiksliai patvirtina faktus, nustatytus pagal paveldėjimui taikytiną teisę arba pagal kitą konkrečius faktams taikytiną teisę. Preziumuojama, kad asmuo, pažymėjime nurodytas kaip įpėdinis, testamentinės išskirtinės gavėjas, testamento vykdytojas ar palikimo administratorius, turi pažymėjime nurodytą statusą ir (arba) pažymėjime nurodytas teises arba įgaliojimus ir kad nėra jokių kitų sąlygų ir (arba) apribojimų, susijusių su tomis teisėmis arba įgaliojimais, nei nurodyta pažymėjime.

3. Laikoma, kad bet kuris asmuo, kuris, remdamasis pažymėjime patvirtinta informacija, atlieka mokėjimus arba perduoda turtą asmeniui, pažymėjime nurodytam kaip turinčiam teisę priimti mokėjimą ar turtą, sudarė sandorį su asmeniu, turinčiu teisę priimti mokėjimą ar turtą, nebent jis žino, kad pažymėjimo turinys yra netikslus, arba apie tokį netikslumą nežino dėl didelio aplaidumo.

4. Jeigu asmuo, pažymėjime nurodytas kaip turintis teisę disponuoti paveldimu turtu, perleidžia tokį turtą kitam asmeniui, laikoma, kad tas kitas asmuo, jeigu jis veikia remdamasis pažymėjime patvirtinta informacija, sudarė sandorį su teisę disponuoti atitinkamu turtu turinčiu asmeniu, nebent jis žino, kad pažymėjimo turinys yra netikslus, arba apie tokį netikslumą nežino dėl didelio aplaidumo.

5. Pažymėjimas yra galiojantis dokumentas, kuriuo remiantis paveldimas turtas įregistruojamas valstybės narės atitinkamame registre, nedarant poveikio 1 straipsnio 2 dalies k ir l punktų taikymui.

70 straipsnis

Patvirtintos pažymėjimo kopijos

1. Išduodančioji institucija pasilieka pažymėjimo originalą, o pareiškėjui ir kitiems teisėtą interesą įrodžiusiems asmenims išduoda vieną ar daugiau patvirtintų kopijų.

2. Išduodančioji institucija 71 straipsnio 3 dalies ir 73 straipsnio 2 dalies tikslais sudaro asmenų, kuriems pagal 1 dalį buvo išduotos patvirtintos kopijos, sąrašą.

3. Išduotos patvirtintos kopijos galioja ribotą šešių mėnesių laikotarpį, kuris turi būti nurodytas patvirtintoje kopijoje įrašant galiojimo pabaigos datą. Išimtiniais tinkamai pagrįstais atvejais išduodančioji institucija gali išimties tvarka nuspręsti, kad galiojimo laikotarpis turi būti ilgesnis. Pasibaigus šiam laikotarpiui, patvirtintą kopiją turintys asmenys, norėdami pasinaudoti pažymėjimu 63 straipsnyje nurodytais tikslais, turi paprašyti pratęsti patvirtintos kopijos galiojimo laikotarpį arba paprašyti išduodančiosios institucijos išduoti naują patvirtintą kopiją.

71 straipsnis

Pažymėjimo ištaisymas, pakeitimas ar panaikinimas

1. Išduodančioji institucija bet kurio teisėtą interesą įrodžiusio asmens prašymu arba savo iniciatyva ištaiso pažymėjimą, jeigu jame yra kanceliarinių klaidų.

2. Išduodančioji institucija bet kurio teisėtą interesą įrodžiusio asmens prašymu arba, jei tai galima pagal nacionalinę teisę, savo iniciatyva pakeičia arba panaikina pažymėjimą, jei nustatyta, kad pažymėjimas arba atskiri jame nurodyti faktai yra netikslūs.

3. Išduodančioji institucija apie visus pažymėjimo ištaisymus, pakeitimus ar jo panaikinimą nedelsdama informuoja visus

asmenis, kuriems pagal 70 straipsnio 1 dalį buvo išduotos patvirtintos pažymėjimo kopijos.

72 straipsnis

Teisių gynimo priemonės

1. Pagal 67 straipsnį priimtus išduodančiosios institucijos sprendimus gali užginčyti bet kuris asmuo, turintis teisę teikti paraišką dėl pažymėjimo.

Pagal 71 straipsnį ir 73 straipsnio 1 dalies a punktą priimtus išduodančiosios institucijos sprendimus gali užginčyti bet kuris teisėtą interesą įrodęs asmuo.

Ieškinys pareiškiamas teisminėje institucijoje, esančioje išduodančiosios institucijos valstybėje narėje, laikantis tos valstybės teisės.

2. Jeigu nagrinėjant 1 dalyje nurodytą ieškinį nustatoma, kad išduotas pažymėjimas yra netikslus, kompetentinga teisminė institucija ištaiso, pakeičia ar panaikina pažymėjimą arba užtikrina, kad išduodančioji institucija ištaisyty, pakeistų arba panaikintų pažymėjimą.

Jeigu nagrinėjant 1 dalyje nurodytą ieškinį nustatoma, kad atsisakymas išduoti pažymėjimą buvo nepagrįstas, kompetentinga teisminė institucija išduoda pažymėjimą arba užtikrina, kad išduodančioji institucija iš naujo įvertintų šį atvejį ir priimtų naują sprendimą.

73 straipsnis

Pažymėjimo galiojimo sustabdymas

1. Pažymėjimo galiojimą gali sustabdyti:

a) išduodančioji institucija bet kurio teisėtą interesą įrodžiusio asmens prašymu, kol pažymėjimas bus pakeistas ar panaikintas pagal 71 straipsnį; arba

b) teisminė institucija bet kurio asmens, turinčio teisę užginčyti pagal 72 straipsnį priimtą išduodančiosios institucijos sprendimą, prašymu, kol bus išnagrinėtas toks ieškinys.

2. Išduodančioji institucija arba atitinkamai teisminė institucija apie pažymėjimo galiojimo sustabdymą nedelsdama informuoja visus asmenis, kuriems pagal 70 straipsnio 1 dalį buvo išduotos patvirtintos pažymėjimo kopijos.

Pažymėjimo galiojimo sustabdymo laikotarpiu negali būti išduodama jokių kitų patvirtintų pažymėjimo kopijų.

VII SKYRIUS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

74 straipsnis

Legalizavimas ir kiti panašūs formalumai

Šio reglamento kontekste valstybėje narėje išduotų dokumentų nereikia legalizuoti ar taikyti kitų panašių formalumų.

75 straipsnis

Ryšys su esamomis tarptautinėmis konvencijomis

1. Šis reglamentas nedaro poveikio tarptautinių konvencijų, kurių Šalys šio reglamento priėmimo metu yra viena ar kelios valstybės narės ir kurios yra susijusios su šiuo reglamentu reglamentuojamais klausimais, taikymui.

Visų pirma valstybės narės, kurios yra 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos dėl įstatymų, susijusių su testamentinės valios forma, kolizijos Susitariančiosios Šalys, vietoj šio reglamento 27 straipsnio toliau taiko tos konvencijos nuostatas dėl testamentų ir bendrųjų testamentų galiojimo formos prasme.

2. Nepaisant 1 dalies, šis reglamentas valstybių narių santykiuose turi viršenybę išimtinai dviejų ar daugiau valstybių narių sudarytų konvencijų atžvilgiu tiek, kiek tokios konvencijos yra susijusios su šiuo reglamentu reglamentuojamais klausimais.

3. Šis reglamentas nedraudžia valstybėms narėms, kurios yra 1934 m. lapkričio 19 d. Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos konvencijos, apimančios tarptautinės privatinės teisės nuostatas dėl paveldėjimo, testamentų ir palikimo administravimo, patikslintos šių valstybių 2012 m. birželio 1 d. tarpvyriausybiniu susitarimu, Šalys, taikyti tą Konvenciją tiek, kiek joje numatytos:

a) taisyklės dėl procedūrinių palikimo administravimo aspektų, kaip apibrėžta Konvencijoje, ir valstybių, kurios yra Konvencijos Susitariančiosios Šalys, institucijų teikiama pagalba šioje srityje; ir

b) supaprastintos ir greitesnės teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo procedūros.

76 straipsnis

Ryšys su Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1346/2000

Šiuo reglamentu nedaromas poveikis 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų ⁽¹⁾ taikymui.

77 straipsnis

Informacija, su kuria gali susipažinti visuomenė

Valstybės narės, siekdamos, kad informaciją būtų galima paskelbti viešai per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose, pateikia Komisijai savo nacionalinės teisės aktų ir procedūrų, susijusių su paveldėjimu, trumpą santrauką, įskaitant informaciją apie institucijas, kuri yra kompetentinga paveldėjimo klausimais, rūši ir informaciją apie institucijas, kuri yra kompetentinga priimti pareiškimus dėl palikimo, testamentinės išskirtinės arba privalomosios palikimo dalies priėmimo ar atsisakymo, rūši.

Valstybės narės taip pat pateikia išsklaidytas, kuriose išvardijami visi dokumentai ir (arba) informacija, kurių paprastai reikalaujama norint įregistruoti jų teritorijoje esantį nekilnojamąjį turtą.

Valstybės narės šią informaciją nuolat atnauja.

78 straipsnis

Informacija apie kontaktinius duomenis ir procedūras

1. Ne vėliau kaip 2014 m. sausio 16 d. valstybės narės Komisijai praneša:

a) teismų ar institucijų, kurios turi kompetenciją nagrinėti prašymus dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pagal 45 straipsnio 1 dalį bei skundus dėl teismo sprendimų dėl tokių prašymų pagal 50 straipsnio 2 dalį, pavadinimus ir kontaktinius duomenis;

b) teismo sprendimo dėl skundo ginčijimo tvarka, nurodyta 51 straipsnyje;

c) atitinkamą informaciją apie institucijas, kompetentingas išduoti pažymėjimą pagal 64 straipsnį; ir

d) apie 72 straipsnyje nurodytas teisių gynimo priemones.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie visus vėlesnius tos informacijos pakeitimus.

⁽¹⁾ OL L 160, 2000 6 30, p. 1.

2. Pagal 1 dalį pateiktą informaciją Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, išskyrus 1 dalies a punkte nurodytų teismų ir institucijų adresus ir kitus kontaktinius duomenis.

3. Visą pagal 1 dalį pateiktą informaciją Komisija paskelbia viešai naudodama visas kitas tinkamas priemones, visų pirma per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose.

79 straipsnis

3 straipsnio 2 dalyje nurodyto informacijos sąrašo nustatymas ir vėlesnis keitimas

1. Komisija, remdamasi valstybių narių pranešimais, nustato 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą kitų institucijų ir teisės specialistų sąrašą.

2. Valstybės narės informuoja Komisiją apie bet kokius vėlesnius tame sąraše esančios informacijos pakeitimus. Komisija atitinkamai pataiso šį sąrašą.

3. Šį sąrašą ir visus vėlesnius jo pakeitimus Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4. Visą pagal 1 ir 2 dalis pateiktą informaciją Komisija paskelbia viešai naudodama visas kitas tinkamas priemones, visų pirma per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose.

80 straipsnis

46, 59, 60, 61, 65 ir 67 straipsniuose nurodytų liudijimų ir formų nustatymas ir vėlesnis keitimas

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi ir vėliau iš dalies keičiami 46, 59, 60, 61, 65 ir 67 straipsniuose nurodyti liudijimai ir formos. Tokie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 81 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

81 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas - komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

82 straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip 2025 m. rugpjūčio 18 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento taikymo ataskaitą, įskaitant visų iškilusių praktinių problemų, susijusių su paveldėjimo bylų sprendimu ne teismo tvarka vienu metu keliose valstybėse narėse arba jų sprendimu ne teismo tvarka vienoje valstybėje narėje, kai tuo pačiu metu kitoje valstybėje narėje byla sprendžiama teisme, įvertinimą. Prireikus prie ataskaitos pridedami pasiūlymai dėl pakeitimų.

83 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas taikomas asmenų, mirusių 2015 m. rugpjūčio 17 d. ar vėlesnę dieną, palikimo paveldėjimui.

2. Jei palikėjas buvo pasirinkęs jo palikimo paveldėjimui taikytiną teisę iki 2015 m. rugpjūčio 17 d., šis pasirinkimas galioja, jei jis atitinka III skyriuje nustatytas sąlygas arba jeigu jis galiojo taikant pasirinkimo metu valstybėje, kurioje buvo įprastinė palikėjo gyvenamoji vieta, arba bet kurioje valstybėje, kurios pilietis jis buvo, galiojusias tarptautinės privatinės teisės normas.

3. Jei palikėjas buvo pareiškęs paskutinę valią dėl turto palikimo iki 2015 m. rugpjūčio 17 d., ta paskutinė valia yra priimtina ir galioja turinio ir formos prasme, jei atitinka III skyriuje nustatytas sąlygas arba jei ji yra priimtina ir galioja turinio ir formos prasme taikant pareiškimo metu valstybėje, kurioje buvo įprastinė palikėjo gyvenamoji vieta, arba bet kurioje valstybėje, kurios pilietis jis buvo, arba valstybėje narėje, kurios institucija nagrinėja paveldėjimo klausimus, galiojusias tarptautinės privatinės teisės normas.

4. Jeigu iki 2015 m. rugpjūčio 17 d. paskutinės valios dėl turto palikimo pareiškimas surašomas pagal valstybės, kurią palikėjas galėjo pasirinkti pagal šį reglamentą, teisę, laikoma, kad šios valstybės teisė pasirinkta kaip paveldėjimui taikytina teisė.

84 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2015 m. rugpjūčio 17 d., išskyrus 77 bei 78 straipsnius, kurie taikomi nuo 2014 m. sausio 16 d., ir 79, 80 bei 81 straipsnius, kurie taikomi nuo 2012 m. liepos 5 d..

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2012 m. liepos 4 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. D. MAVROYIANNIS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 651/2012

2012 m. liepos 4 d.

dėl euro monetų leidimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 133 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) 1998 m. lapkričio 23 d. ir 2002 m. lapkričio 5 d. Tarybos išvadose dėl kolekcionuoti skirtų euro monetų, 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendacijoje 2009/23/EB dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių ⁽³⁾, kuri patvirtinta 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis, ir 2010 m. kovo 22 d. Komisijos rekomendacijoje 2010/191/ES dėl eurų banknotų ir monetų, kaip teisėtos mokėjimo priemonės, taikymo srities ir poveikio ⁽⁴⁾ rekomenduojama praktika, susijusi su apyvartinių euro monetų, įskaitant progines apyvartines monetas, leidimu, konsultavimusi prieš sunaikinant tinkamas apyvartines euro monetas bei kolekcinį euro monetų naudojimu;

(2) dėl to, kad neturima euro monetų leidimo privalomų nuostatų, gali skirtis atskirų valstybių narių praktika ir neužtikrinama pakankamai integruota bendros valiutos sistema. Todėl siekiant užtikrinti skaidrumą ir teisinį tikrumą būtina nustatyti privalomas euro monetų leidimo taisykles;

(3) pagal 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo ⁽⁵⁾ euro ir cento monetos, atitinkančios Tarybos nustatytus nominalus ir techninius duomenis, turi teisėtos mokėjimo priemonės statusą visose valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro. Euro monetų nominalai ir techniniai duomenys nustatyti 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 975/98 dėl apyvartai skirtų euro monetų nominalų ir techninių duomenų ⁽⁶⁾;

(4) valstybės narės, kurių valiuta yra euro, taip pat turėtų turėti galimybę išleisti 2 eurų proginių monetų tam tikriems dalykams paminėti, laikydamosi tokių monetų emisijų skaičiaus ribų, nustatytų vieneriems metams ir monetas išleidžiančiai valstybei narei. Būtina nustatyti tam tikras proginių euro monetų kiekio ribas, siekiant užtikrinti, kad tokios monetos ir toliau sudarytų tik nedidelę visų apyvartoje esančių 2 eurų nominalo monetų dalį. Vis dėlto šios kiekio ribos turėtų sudaryti sąlygas išleisti pakankamą monetų kiekį, kad būtų užtikrinta veiksminga proginių euro monetų apyvarta;

(5) valstybės narės, kurių valiuta yra euro, taip pat turėtų turėti galimybę išleisti kolekcinės euro monetas, kurios nėra skirtos apyvartai ir kurios turėtų būti lengvai atskiriamos nuo apyvartinių monetų. Kolekcinės euro monetos teisėtos mokėjimo priemonės statusą turėtų turėti tik jas išleidusioje valstybėje narėje ir neturėtų būti išleidžiamos tam, kad patektų į apyvartą;

(6) tikslinga, kad kolekcinį euro monetų emisijos būtų įtraukiamos į Europos Centrinio Banko tvirtintą monetų tiražą, bet ne pagal kiekvieną atskirą emisiją, o suvestiniu pagrindu;

(7) kompetentingos institucijos, remdamosi sąnaudų ir visuomenės pritarimo kriterijais, turėtų periodiškai ir išsamiai nagrinėti šiuo metu turimų euro monetų ir banknotų nominalų naudojimą. Visų pirma Komisija turėtų atlikti tolesnio 1 ir 2 centų monetų leidimo poveikio vertinimą;

(8) siekiant išvengti to, kad tinkamos apyvartinės euro monetos būtų naikinamos vienoje valstybėje narėje, kai kitoje gali trūkti tokių monetų, valstybės narės, prieš sunaikindamos tokias monetas, turėtų pasikonsultuoti viena su kita,

⁽¹⁾ OL C 273, 2011 9 16, p. 2.

⁽²⁾ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepasiskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2012 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 9, 2009 1 14, p. 52.

⁽⁴⁾ OL L 83, 2010 3 30, p. 70.

⁽⁵⁾ OL L 139, 1998 5 11, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 139, 1998 5 11, p. 6.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) apyvartinės monetos – apyvartai skirtos euro monetos, kurių nominalai ir techniniai duomenys nustatyti Reglamente (EB) Nr. 975/98;
- 2) proginės monetos – apyvartinės monetos, skirtos konkrečiam dalykui paminėti, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 975/98 1h straipsnyje;
- 3) kolekcinės monetos – kolekcionavimui skirtos euro monetos, kurios nėra išleidžiamos tam, kad patektų į apyvartą.

2 straipsnis

Euro monetų rūšys

1. Valstybės narės gali išleisti dviejų rūšių euro monetas: apyvartines monetas ir kolekcinės monetas.
2. Komisija atlieka tolesnio 1 ir 2 euro centų monetų leidimo poveikio vertinimą. Tas poveikio vertinimas apima sąnaudų ir naudos analizę, kurią atliekant atsižvelgiama į faktines tų monetų leidimo išlaidas ir į jų vertę bei teikiamą naudą.

3 straipsnis

Apyvartinių monetų leidimas

1. Apyvartinės monetos išleidžiamos ir pateikiamos į apyvartą nominaliąja verte.
2. Nedidelė dalis (neviršijant 5 % valstybės narės išleistų apyvartinių monetų kaupiamosios bendros grynosios vertės ir kiekio, atsižvelgiant tik į tuos metus, kuriais grynoji emisija teigiama) gali būti pateikiama rinkai didesne nei nominalioji verte, jei tai pagrįsta ypatinga monetos kokybe, ypatinga pakuote arba papildomomis suteiktomis paslaugomis.

4 straipsnis

Proginių monetų leidimas

1. Kiekviena valstybė narė, kurios valiuta yra euro, gali išleisti tik dvi progines monetas per metus, išskyrus atvejus, kai:
 - a) progines monetas kartu išleidžia visos valstybės narės, kurių valiuta yra euro; arba

- b) proginė moneta išleidžiama, kai valstybės vadovo postas laikinai laisvas arba jį užima laikinai šias pareigas einantis asmuo.

2. Bendras kiekvienos emisijos į apyvartą išleistų proginių monetų skaičius negali viršyti aukštesnės iš šių dviejų ribų:

- a) 0,1 % 2 eurų nominalo monetų, išleistų į apyvartą visų valstybių narių, kurių valiuta yra euro, iki metų, buvusių prieš proginės monetos išleidimo metus, pradžios, kaupiamąjo bendro grynojo skaičiaus; ši viršutinė riba gali būti padidinta iki 2,0 % visų valstybių narių, kurių valiuta yra euro, 2 eurų nominalo monetų kaupiamąjo bendro grynojo skaičiaus, jei minimas plačiai pripažintas ir labai simboliškas dalykas – tokiu atveju monetas išleidžianti valstybė narė kitus ketverius metus nevykdo kitos proginės monetos emisijos, taikydama didesnę viršutinę ribą, ir išdėsto priežastis, dėl kurių pasirinko didesnę viršutinę ribą; arba
- b) 5,0 % 2 eurų nominalo monetų, išleistų į apyvartą atitinkamos valstybės narės iki metų, buvusių prieš proginės monetos išleidimo metus, pradžios, kaupiamąjo bendro grynojo skaičiaus.

3. Sprendimą, ar išleisti progines bendro dizaino monetas, kartu išleidžiamas visų valstybių narių, kurių valiuta yra euro, priima Taryba. Priimant tą sprendimą valstybių narių, kurių valiuta nėra euro, balsavimo teisės sustabdomos.

5 straipsnis

Kolekcininių monetų leidimas

1. Kolekcinės monetos teisėtos mokėjimo priemonės statusą turi tik jas išleidusioje valstybėje narėje.

Monetas išleidusios valstybės narės tapatybė aiškiai ir lengvai atpažįstamai nurodoma ant monetos.

2. Kad būtų lengvai atskiriamos nuo apyvartinių monetų, kolekcinės monetos turi atitikti visus šiuos kriterijus:

- a) jų nominalioji vertė turi skirtis nuo apyvartinių monetų nominaliosios vertės;
- b) ant jų neturi būti atvaizdų, kurie būtų panašūs į bendrąsias apyvartinių monetų puses, o jei jų atvaizdai panašūs į nacionalinę apyvartinių monetų pusę, jų bendras vaizdas vis tiek gali būti lengvai atskiriamas;

c) jos turi reikšmingai skirtis nuo apyvartinių monetų bent dviem iš šių trijų jų požymių: spalva, skersmeniu ir svoriu; skirtumas laikomas reikšmingu, jei vertės, įskaitant paklaidas, didesnės nei paklaidos intervalai, taikomi apyvartinėms monetoms; ir

d) jų briauna negali būti figūrinė su smulkiais ranta arba „ispaniškos gėlės“ formos.

3. Kolekcinės monetos gali būti pateikiamos rinkai nominalia arba didesne verte.

4. Kolekcinė monetų emisija įtraukiamos į Europos Centrinio Banko tvirtintų monetų emisijos tiražą suvestiniu pagrindu.

5. Valstybės narės imasi visų tinkamų priemonių neskatinti, kad kolekcinės monetos būtų naudojamos kaip mokėjimo priemonė.

6 straipsnis

Konsultavimasis prieš sunaikinant apyvartines monetas

Prieš sunaikindamos apyvartines monetas, kurios nėra apyvartai netinkamos euro monetos 2010 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1210/2010 dėl euro monetų autentiškumo tikrinimo ir apyvartai netinkamų euro monetų tvarkymo ⁽¹⁾ 2 straipsnio b punkto prasme, valstybės narės konsultuojasi viena su kita atitinkamame Ekonomikos ir finansų komiteto pakomitetyje ir apie tai informuoja valstybių narių, kurių valiuta yra euro, monetų kalyklų direktorius.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartį privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2012 m. liepos 4 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. D. MAVROYIANNIS

⁽¹⁾ OL L 339, 2010 12 22, p. 1.

KLAIDŲ IŠTAISYMAS

2010 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1235/2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 726/2004, nustatančio Bendrijos leidimų dėl žmonėms skirtų ir veterinarinių vaistų išdavimo ir priežiūros tvarką ir įsteigiančio Europos vaistų agentūrą, nuostatos dėl žmonėms skirtų vaistų farmakologinio budrumo ir Reglamentas (EB) Nr. 1394/2007 dėl pažangiosios terapijos vaistinių preparatų, klaidų ištaisyimas

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 348, 2010 m. gruodžio 31 d., p. 1)

6 puslapis, 1 straipsnis, 7 dalis:

yra: „7. 16 straipsnis pakeičiamas taip:

„16 straipsnis

(...)

3. Leidimo prekiauti turėtojas užtikrina, kad vaisto informacija atitiktų dabartines mokslo žinias, įskaitant vertinimo išvadas ir rekomendacijas, paskelbtas viešai Europos vaistų interneto svetainėje, įkurtoje pagal 26 straipsnį.

4. Siekdama, kad vaisto pavojingumo ir naudingumo balanso vertinimą galėtų atlikti nuolat, Agentūra bet kuriuo metu gali pareikalausti, kad leidimo prekiauti turėtojas atsiųstų duomenis, patvirtinančius, kad pavojingumo ir naudingumo balansas išlieka palankus. Leidimo prekiauti turėtojas išsamiai ir skubiai atsako į bet kurią iš tokių užklausų.

Agentūra gali bet kuriuo metu paprašyti leidimo prekiauti turėtojo pateikti farmakologinio budrumo sistemos pagrindinės bylos kopiją. Leidimo prekiauti turėtojas pateikia kopiją vėliausiai per septynias dienas nuo prašymo gavimo dienos.“

turi būti: „7. 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„16 straipsnis

(...)

3. Leidimo prekiauti turėtojas užtikrina, kad vaisto informacija atitiktų dabartines mokslo žinias, įskaitant vertinimo išvadas ir rekomendacijas, paskelbtas viešai Europos vaistų interneto svetainėje, įkurtoje pagal 26 straipsnį.

3a. Siekdama, kad vaisto pavojingumo ir naudingumo balanso vertinimą galėtų atlikti nuolat, Agentūra bet kuriuo metu gali pareikalausti, kad leidimo prekiauti turėtojas atsiųstų duomenis, patvirtinančius, kad pavojingumo ir naudingumo balansas išlieka palankus. Leidimo prekiauti turėtojas išsamiai ir skubiai atsako į bet kurią iš tokių užklausų.

Agentūra gali bet kuriuo metu paprašyti leidimo prekiauti turėtojo pateikti farmakologinio budrumo sistemos pagrindinės bylos kopiją. Leidimo prekiauti turėtojas pateikia kopiją vėliausiai per septynias dienas nuo prašymo gavimo dienos.“

2012 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 310 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	840 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	100 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	200 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT